

**TAIM
BILONG
ATVEN
NA KRISMAS**

SANDE 1 BILONG ATVEN

1. RIT

Ais 2:1-5

*Akar dapanim: Ekiam, kantrin aviribar gumazamiziba akuvagh inigh mighsiar Godin
Dipenim tughav itimin mangi.*

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

God, Juda ko Jerusalem
gumazamiziba mikimasa, irebamin min
bizim uan akam isa Emosin otarim,
Aisaian aka. A ghaze.

Dughiatam gin otivtima, mighsiar
Ikiavira Itir Godin Dipenimin
tughav itim,

tugh bar gavgavigham.

Egh a pin mar iki mighsiar igharaziba
bar dagh afiragham.

Eghti kantrin igharazibar
gumazamiziba bar izi an uari
akuvagh ikiam.

Kantrin aviribar gumazamiziba izi
suam,

“Ia izi e Saionin mighsiamin
mavanangam, a Ikiavira Itir
Godin mighsiam.

Kar Jekopin Godin Dipenim.

E mangiti a uan arazir a ifongezibar
en sure damuam.

Egh a uabi misevezir tuavim, e an
gin mangam.”

Moses Osirizir Araziba, Saionin
mighsiamin ikegh mangiti
gumazamiziba a iniam.

Guizbangira, Jerusalem nguibam,
kar danganir Ikiavira Itir God
uan akam isi uan gumazamizibar
aningamim, eghti me azenan
mangi an akam akunam.

A jasin min ikia kantriba bar dar
gumazamizibar araziba tuisigh,
men osimtiziba deragh da akirti,
me uari nigh deragh ikiam.

Egh me uan midorozir sababa, da
misoghti,
da baravigh nguazibagh tuir ainbar
min otivigham.

Egh me uan afuziba misoghti,
da ikizirigh sabar azenibar
ingaribagh ami moghin,
otivigham.

Egh danganiba bar dar itir
gumazamiziba, uam uari
misoghan kogh ikiva, ua
midorozir arazibar sure damuan
kogham.

O Jekopin ovavir boriba, ia izi.
Ikiavira Itir God uan akar gavgaviba
isa uan angazangarimin min e
ganidi.

Da angazangarim min tuavim en
akakasi, egha an akar gavgaviba,
tuavim deravira en aka.

Eghti e akar gavgavir kabar gin
mangam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 122:1-9

Ia akam ikaragh: E bar akuegha Ekiamin Dipenimin zui.

Ki orazi, me kamagh na migia ghaze,

“Ia dikavigh e mangi Ikiavira Itir Godin Dipenimin mangam.”

Ki kamagh oregha bar akonge.

E datirighin otivigha givagha,

Jerusalem nguibamin divazimin aven tuivighav iti.

Ia akam ikaragh: E bar akuegha Ekiamin Dipenimin zui.

Me Jerusalemin nguibamin ingarizi,
 a gavgavigha ganganim datirighin bar dera.
 God faragh Israelian anababav kemezi me iza kagh Ikiavira Itir God minabazi
 moghin,
 me datirighin izava ami.
 Danganir kam, atrivim kotiba barazir dipenim iti.
 Kar atrivim Devitin ovavir boribar kotiba baragha da tuisizir danganim.

Ia akam ikaragh: E bar akuegha Ekiamin Dipenimin zui.

Ia Jerusalem bagh Ikiavira Itir God ko mikim.
 Eghti a navir amirizim Jerusalemin iti darazir anighti,
 me navir amirizimin ikiva deragh ikiam.
 Gumamazir Jerusalemin divazimin aven itiba deragh ikiva,
 ua midorozim damuan kogham.

Ia akam ikaragh: E bar akuegha Ekiamin Dipenimin zui.

Ki uan adarazi ko, uan namakabagh nighnigha,
 kamaghin Jerusalem migia ghaze,
 “Ni amiragh nimira ikiti midoroziba nin aven otivan marki.”
 Ki, Ikiavira Itir God, en God, an Dipenim ginighnisi.
 Egha Jerusalem bar deraghvira ikiasa ki a bagha God ko migei.

Ia akam ikaragh: E bar akuegha Ekiamin Dipenimin zui.

2. RIT

Ro 13:11-14

Akar dapanim: Datirighin God ua e iniamin dughiam mong roghira ize.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Dughiar e datirighin itim, ia a gifo,
 kamaghin arazir ki ia mikemeziba ia
 dar amu. Kar dughiar ia daguraguim
 ategh dikavigh angamra ikiamim.
 Ia fo, fomira dughiar e nighnizir
 gavgavim Kraisin itim, koma God en
 akuraghamin dughiamin, aning mong
 uaningin saghon iti. Ezi datirighin
 God en akurvaghamin dughiar kam
 a roghira ize. Aminirbirim givasava
 amima, aminim tiasa. Kamaghin amizi,
 e mitatemin araziba bar dar ateghiva
 angazangarimin aven misoghsi
 midorozir biziba inigh dar aghuigh. E
 angazangarimin aruir gumazibar min
 deraghvira daruam. E dipar onganibar

amiva onganan kogh, egh pura
 gumamaziziba isi pamten dimiva ighiar
 kurabar arazibar amuan marki. Egh
 gumaziba ko amiziba pura tintinibar
 uari ko dakuva, afiar arazibar amuan
 marki. Egh uari uariv soghiva, egh
 munavin biziba bagh navim ikuvighiva
 da inisi navim isian marki. Egh ia uan
 Ekiam Krais Iesus arugh, mati gumazim
 midorozir biziba aghui. Ia uan navir
 ghurimin arazibagh nighnighiva, egh
 navir ghurimin ifongiam uam an gin
 mangan marki.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ekiām, nī uan apangkuvim en akagh, egh en akuragh uam e inigh.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 24:37-44**

Akar dapanim: Ia uari akir mizuam iki.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi bizir Noan dughiamin otiviziba, da uaghan Gumazibar Otariim izamin dughiamin otivam. Dipar ekiar nguazim bar anevarazim tighar izamin dughiamin, gumazamiziba apava, dipar onganiba apava, egha amuiba ko pabar iti. Me kamaghin amua ikiav itima, Noa kurimin aven ghu. Me bizir me bativamin tam gifozir puvati, egha pura ikiav itima, aperiar ekiam otogha bar me avaragha me avigha ghue. Gumazibar Otariim izamin dughiam, uaghan kamaghirama otivam. Gumazir pumuning azenimin ikiti, God tav inighti, tav ikiam. Amizir pumuning bretbar amusi flaua mirmiriva ikiti, God tav inighti, tav ikiam.

“Kamaghin amizi, ia deragh gan iki. Ian Ekiām izamin dughiam, ia a gifozir puvati. Ia arazir kam ginighnigh. Gumazir manam, okimakiar gumaziba dimagarimin izava an dipenim akarasava amima, a men dughiam gifogha, egha men arafa. Egha me ataghizi me an dipenim akarizir puvati. Kamaghira, ia uaghan aravagh iki gan. Guizbangira, dughiar ia Gumazibar Otariim mizuaman koghamim, a dughiar kamram otogham.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 2 BILONG ATVEN

1. RIT

Ais 11:1-10

Akar dapanim: A kotiamin arazir voroghira zuimin, gumazamizir biziba puvatiziba ko onganarazibar nighniziba baragh men akurvagham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Jesin ovavir boriba, mati temer povim
me an okegha givazi an dakam
ikiavira iti.
Eghti gumazir mam otogham, mati
temer ghuzir igiam temer dakar
kamin otogh mavanangam.
Eghti Ikiavira Itir Godin Duam izi
gumazir kam avaragh a ko iki,
egh fofozir aghuim ko nighnizir
aghuim a daningam.
Eghti an atrivir gavgavimin ikiva,
egh ingangarim deraghvira a
damuamin fofozim ikiva, uan
gumazamizibagh ativagh men
ganam.
Egh a Ikiavira Itir God deraghvira a
gifogh an atiatingiva zurara an
apengan ikiam.
Eghti Ikiavira Itir Godin atiatir arazir
kam, a damuti, a bar akuegh
mamaghira ikiam.
Egh kotiaba baraghamin dughiam,
a pura gumazimin ganganimin
ganiva a tuighsighan kogham.
Egh a, gumazamiziba tintinimin
migeir akaba, a pura da baragha
biziba tuighsighan kogham.
Bar puvatigham.
A kotin aven guizin arazir aghuimin
gin mangi onganarazibar
migirigiaba baragh deraghvira me
tuisigham.
A, nguazir kamin itir gumazir uari
abira aghumra itiba, a men
osimtiziba baragh, me tuisigh
men akurvagham.
An akam me daningti, nguazir kamin
gumazir kuraba, ivezir kuram
iniam.
A mikimti, gumazir ikurar akaba
batoziba arimighram.

An arazir aghuim, mati gumazim
letin uabi amighiri,
an an ikiti a gumazamizibar ganam.
Eghti an nighnizir gavgavir arazir
aghuim gamim, mati nim
gumazimin evarim avara,
an an ikiti a uan ingangarim
damuvira ikiam.
Eghti afiar atiaba ko sipsipin nguziba
uari inigh deraghvira ikiam,
eghti lepatba da kaziar ekiabar
min gari, da memen nguziba ko
dakuam.
Eghti bulmakaun nguziba ko laionin
igiaba daru egh uari nigh damam,
eghti borir dozir mam men gan
men aku men faragh mangam.
Eghti bulmakauba ko beaba uari inigh
damiti,
men nguziba uari inigh dakuam.
Eghti laionba bulmakaubar min
dadabar amam.
Eghti borir dozir oteba apavira itiba,
me kuruzir imeziba itibar mozibar
boroghira ikarangam.
Eghti borir oteba ataghiziba, uan
dafariaba isi kuruzir kuraba itir
mozibar aven dar arigh, egh
deraghvira ikiam.
Dughiar kamin, nguazimin itir
gumazamiziba bar deraghvira
Ikiavira Itir God gifogham.
Eghti fofozir kam, nguazimin
oteviba bar dagh izivagham,
mati ongarim bar ghua uan
danganimra tu.
Kamaghin damuti, gumazamizir
God baghavira itir mighsiamin
itiba, me bar moghira uari inigh
deraghvira ikiva,

tav paz tav damuan kogh me
 gasighasighan kogham.
 Eghti dughiar kamin, atrivir igiam,
 Jesin ovavir boribar tongin otogh,
 mati temer ghuzir igiam temer
 dakar kamin oto.
 Eghti gumazamiziba bar, an ganti, a
 me bagh ababanimin min ikiam.
 Eghti gumazir kamra, kantribar
 gumazamiziba, a bagh izi a
 baghivira ikiam.

Eghti an Dipenir an avughsi
 ikiamim bar gavgavigh, iziar bar
 ekiam ikiti an angazangarim bar
 me gisiragham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 72:1-2, 7-8, 12-13, 17

Ia akam ikaragh: Arazir aghuiba ko dughiar aghuim zurara ikiam.

O God, ni atrivim uan arazir aghuiba, deravirama a geghan.
 Eghti a kotin aven deragh gumazamiziba tuisigham.
 Nin kotiar araziba, da bar guizbangira zui,
 egh ni atrivir kamin akuraghti an kotiar araziba guizbangira mangi.
 Eghti a nin gumazamiziba ko gumazir onganarazibagh amiba,
 an arazir aghuimra, me gativagh,
 guizin arazimin gin mangi men araziba tuighsigham.

Ia akam ikaragh: Arazir aghuiba ko dughiar aghuim zurara ikiam.

A ikivira ikiamin dughiar kam, gumazamiziba arazir aghuimra gin mangam.
 Iakinim isiraghavira itir dughiamin, dabirabir aghuim otiv mangivira ikiam.
 An atrivimin iki gumazamizir ongarimin roghira itiba ko saghon itiba, me
 gativagh men ganam.
 Eghti an nguazir otevíba, Yufretisin dipamin ikegh mangi nguazir kam bar an
 mangam.

Ia akam ikaragh: Arazir aghuiba ko dughiar aghuim zurara ikiam.

Guizbangira, an onganarazibagh amir gumazibar dimdiaba baragha men akurvasi.
 Gumazir onganarazibagh amua ikia akurvaziba men puvatiziba,
 a uabi men akurvasi.
 Gumazir onganarazibagh amua gavgaviba puvatiziba,
 a men apangkufi.
 Gumazir biziba puvatiziba a ua me isi.

Ia akam ikaragh: Arazir aghuiba ko dughiar aghuim zurara ikiam.

Gumazamiziba, atrivir kamin ziam gin amangan kogham.
 Dughiaba bar, aruem tighar maghin anangti, gumaziba ziar ekiam atrivir kam
 daningam.
 Egh gumazamiziba an ziam fam.
 God deragha atrivim gamir arazir kam bagh,
 me uaghan God kamaghira deragh me damusi me an azangsigham.

Ia akam ikaragh: Arazir aghuiba ko dughiar aghuim zurara ikiam.

2. RIT**Ro 15:4-9***Akar dapanim: E Godin mizuam tuivigh gavgavighi, a iziva e iniam. '***Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.**

Godin migirigiar me fomira Godin Akinafarimin osiriziba, da bar en sure damuasa me ada osiri. Migirigiar kam e damuti, e nimira iki, osimtiziba ateriva tugh gavgavigh God e daningamin bizir aghuiba bagh mizuamam. Datirighin ki ia bagha God ko migia ghaze, God uabi e gamima, e nimira ikia osimtiziba atera tugh gavgafi. Egh a ia damuti, ia Krai Iesus amizir arazibar gin mangi, egh tuavir kamin ia igharaz darazi ko navir vamira ikiam. Kamaghin ki ia bagh Godin azangsighi, ia navir vamira ikiva bar moghira uari inigh Godin ziam fam, an en Ekiam Krai Iesusin Afeziam.

Kamaghin amizi, gumamaziziba Godin ziam fisi, ia Kraisin adarasi ia uarira uari inigh bar akongegh. Krai ia inigha aven izezi moghin,

ia igharaz darazi inigh aven izi bar akongegh. Ki ia migei, Krai Judabar ingangarir gumazimin oto. A nighnizir kam faraghaviram an iti, a kamaghin men akagham, God mikemezir akaba da bar guizbangira. Da kamakin, God en ovaviba ko amizir akar dikiriziba, da guizbangira otivigham. Krai uaghan kamagh sua, a Kantrin Igharazibar Gumazibar amighi, me Godin apangkuvim bagha an ziam fam. Godin Akinafarim bizir kam kamaghin a migei,

“Kamaghin amizi, ki Kantrin

Igharazibar Gumazibar tongin ikiva ni minabam.

Egh ki nin ziam fiva ighiabar amuam.”

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS***Aleluya, Aleluya.*

Ia Ekiam bagh tuaviba azeniva, a bagh tuavibar kir, eghti gumamaziziba bar ganti, God uam e niam.

*Aleluya.***GUTNIUS****Mt 3:1-12***Akar dapanim: Ia navibagh iragh. Godin Bizibagh Ativamin Dughiam a roghira izegha gifa.***Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.**

Dughiar kamnaghin Gumaziba Ruer Gumazim Jon izava, Judian gumaziba itir puvatizir danganimin ikia akam akuri. Egha ghaze, “God Bizibagh Ativamin Dughiam, a roghira ize. Kamaghin amizi, ia navibagh iragh.”* Godin akam inigha izir gumazim Aisaia fomira Jonin gun migia ghaze, “Gumazir tiarir mam gumaziba puvatizir danganimin dia ghaze, ‘Ia Ekiam baghiva tuaviba azeniva, dar kir.’ ”

Jon kemelin ariziba ingarizir korotiaba aghuigha asizir inim uan

ivariam ike. An odeziba ko ruarimin haniba api.* Ezi gumamaziziba, me Jerusalemin nguibar ekiam ko Judian Distrigh ko Jordanin danganimin ikegha, bar a bagha zui. Me iza uan arazir kurabar gun migeima, Jon Jordan dipamin me rue.

Egha a gari, Farisiba ko Sadyusibar men avirim a gumaziba ruer danganimin izi. Ezi a kamaghin me migei, “Ia kuruzir divir anababa, tina ia mikemezi, ia Godin aningagharir gin izamimin ari mangasa? Ia navim

girazir arazibar amu. Egh ia pura uarigh nighnigh suam 'E Abrahamin ovaviba.' Ki ia migei, God dagiar kabara amighti da Abrahamin ovavibar min otivighamin gavgavim iti. Sobiam datirighin temer povibar iti, eghti temer dagher ovizir aghuiba itir puvatiziba, God bar da okeghiva da isiva avim mikinam.

“Ezi ki ia navibagh irazir arazim akakaghasa ki dipamin ia rue. Ezi nan gin izir gumazim, an gavgavim nan

gavgavim gafira. Ezi ki an dagarir asuabar ateramin gavgaviba puvati. Gumazir kam Godin Duam ko avimin ia ruam. A witba misevir savol an agharimin iti, eghti a uan witba misiva dar daghebar arighiva, witba misevir dipenimin witin miseviba aviva, egh dar miseviba avir munger puvatizimin da akuntima, da isiam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Sande 3 bilong Atven

1. RIT

Ais 35:1-6, 10

Akar dapanim: God ua izi ua ia iniam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Danganir gumaziba puvatiziba, ko
nguazir misingiziba, da bar
akuegham.
Akimarir aghuiba otivigh danganir
gumaziba puvatiziba avaraghti,
da bar akongegham.
Egh nguazir midiarir kam, akimarir
aviriba an otogh onegh eghti an
ganganim bar deraghti,
a bar akuegh pamten dimiva
arangam.
Ikiavira Itir Godin gavgavim ko
angazangarim Lebanonin ruarir
ekiam ko Saronin danganir zarim
damuti aningin ganganim bar
deragham.
Ezi kamaghira, God uaghan nguazir
midiarim damighti an ganganim
aningin min otogham.
Eghti gumazamiziba Ikiavira
Itir Godin angazangarim ko
gavgavimin ganiva egh uaghan en
Godin ziar ekiamin ganti,
an atrivir kurkazir aghuimin min
ikiam.
Ia atiatim itir gumazamizibar amuti,
me atiatingan kogh tuivigh
gavgavigh iki.
Egh gavgaviba puvatizir
gumazamiziba gavgavim me
daning.
Ia gumazamizir atiatiba me mikim
suam,
“Ia tuivigh gavgavigh, egh
atiatingan marki.

Ian God izi ian akuragh, egh ivezir
kuram isi ian apanibar aningiva
bar me gasighasigham.”
Dughiar kamin, gumazir damazir
okaviriziba ua ganti,
gumazir biziba barazir puvatiziba,
ua da baragham.
Eghti gumazir suer ikuraba, uari
akun mavanang izighram, mati
ruarimin itir asizir mam, me dia a
garisi.
Eghti gumazir migeir puvatiziba,
me pamten dim egh bar
akuegham.
Eghti dipaba otiv gumaziba puvatizir
danganibar mangi,
egh nguazir misingizibar itir
fanebar ivemar magiram.
Eghti gumazamizir Ikiavira Itir God
men akuragha ua iniziba, me ua
izi,
Saionin mighsiamin boroghin iziva,
bar akongegh tiariba akarva
tuavir kamin izi ongam.
Egh me dabirabir bar aghuim iki,
eghti me bar akongezir arazir
kam a men iki me gizivagh
kamaghira ikiam.
Eghti mizaziba ko osimtiziba ari
mangi ua men ikian kogham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 146:6-10

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni izi uam e iniam.

God dughiabar zurara bizir a gun mikemegha givazibar gin ghua dagh ami.
 A gumazir gavgaviba puvatiziba, a deragha me gamizi, me dera.
 A mitiriaba aziba, dagheba isa me ganidi.
 A kalabuziar gumaziba firi,
 me kalabus ataghragha azenibar izi.

Ia akam ikaragh: Arazir aghuiba ko dughiar aghuim zurara ikiam.

A gumazir damazir okavrizibagh amima, me datirighin ua gari,
 Gumazamizir, men apaniba me abiniziba, a ua me fava gavgavim me ganidi.
 Ikiavira Itir God, an damazimin derazi darazi, a bar me gifonge. Kantrin
 igharazibar gumazir en nguazimin itiba, Ikiavira Itir God deragha men gari.
 Amizir paba ariaghreziba ko, borir afeziaba ariaghreziba, a me fava men
 akurvasi.
 A gumazir arazir kurabagh amiba, a men tuaviba apaghapaki.

Ia akam ikaragh: Arazir aghuiba ko dughiar aghuim zurara ikiam.

Ikiavira Itir God, Atrivimin iki mamaghira ikiam.
 Ia Saionin gumazamiziba,
 ian God, a Atrivimin iki, zurara ikivira ikiam.
 Aleluia! E bar Ikiavira Itir Godin ziam fam!

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni izi uam e iniam.

2. RIT

Je 5:7-10

Akar dapanim: Ia gavgavim uan navibar aning egh nimira iki osimtiziba ater. Ekiam ua izamin dughiam a roghira ize.

Akar kam, akinafarir Jems osirizimin aven iti.

Kamaghin amizima, nan adarasi, ia tuivigh gavgavigh osimtiziba ateriva egh Ekiam mizuamti a ua izam. Ia fo, gumazir azenim itim, a dagher aghuiba an azenimin aghungasa an adav zuai. Egha a gavgavim uan navim ganiga egha aghumra ikiava amozim ko aruem mizuai, aning uan ingangarim faragh a damuam. Eghti a gin dagheba iniam. Ezi ia uaghan gavgavim uan navibar aningiva egh aghumra ikiva egh osimtizir ia bativim ater. Ia fo, Ekiam Izamin Dughiam a bar roghira ize. Kamaghin amizima ia tuivigh gavgavigh iki. Nan adarasi,

ia Godin gumazamizir igharazibar atariva egh akiribar me mikiman marki. Ia fo, ia kamaghin damutima, God jasin min otoghiva ian arazir kuraba tuisigham. Ia oragh, jasin kam a tiar akamin tughav iti! Nan adarasi, ia fomira Godin akam inigha izir gumazir Ekiamin ziamin akam akuniziba, ia me ginighnigh. Apaniba arazir kurabar me gami, ezi me tuivigha gavgavigha osimtizir kam ater. Ia men arazir kam inigh, egh men gin mangi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ekiamin Duam nan iti, an akar aghuim onganarazibav mikimasa na amada.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 11:2-11**

Akar dapanim: Ni ti gumazir God amangasa akam akirizir kam, o e ti gumazir igharazitam mizuamam?

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Jon kalabusin ikia kamaghin God Ua Gumamazibiba Iniasa Misevezir Gumazimin ingangariba baregha uan suren gumaziba a bagha me amada. Egha me migia ghaze, ia mangi kamaghin Iesusin azang, "Ti nirara, gumazir God faragha amangasa mikemezim? O, e ti ua gumazir igharazitam mizuamam?"

Ezi Iesus men azangsiziba ikaragha ghaze, "Ia mangi, bizir ia garava orazibar gun Jon mikim suam, 'Gumazir damazir okaviriziba ua gari, ezi gumazir suer amiriziba uam arui. Ezi gumazir lepa itiba ua zuegha dera, ezi gumazir kuarir orazir puvatiziba uam orasi. Ezi ovengezir gumaziba ua dikavima, ezi gumazir onganarazibagh amiba akar aghuim barasi.'* Gumazir nan ganigha nighnizir gavgavim nan itim, an nighnizir gavgavim ikivira iki, eghti an navir averiam deraghti a bar akuegham!"

Ezi Jonin suren gumaziba an ategha ghuezima, Iesus an gun

gumamazibav gei, "Ia gumaziba itir puvatizir danganimin ghua tizimin ganasa ghue? Ia ti ghurunir aminim vaimin ganasa ghue? Puvati. Ia tizimra ganasa ghue? Ia ti gumazir korotiar aghuiba aghuizitamin ganasa ghue? Puvati. Gumazir korotiar aghuiba azuiba, atrivibar dipenibar iti. Ezi ia tizimin ganasa ghue? Ia Godin akam inigha izir gumazitamin ganasa ghue? Bar guizbangira! Ki ia migei, Godin akam inigha izir gumazir kam, a Godin akam inigha izir gumazir igharaziba, bar me gafira. Gumazir kam baghavira Godin Akinafarim migia ghaze, 'Ia oragh. Ki uan abuir gumazim amadaghtima, a faragh mangiva ni bagh tuavim akiram.' Ki guizbangira ia migei, Jon Gumazibar Ruer Gumazim, gumazir nguazimin itiba, bar me gafira. Ezi gumazir God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven ikia ziaba bar puvatizim, a bar Jon gafira.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim

Sande 4 bilong Atven

1. RIT

Ais 7:10-14

Akar dapanim: Amizir igiar gumazitam ko akuizir puvatizir mam, navim adai, egh a borir otaritam batam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Egha Ikiavira Itir God, uam akar igharazim isa Ahas ganingi. A kamaghin Ahas mikimasa Aisaia mikeme, “Ni Ikiavira Itir God, nin God, an azaraghti, an ababanir arazitam akagh. Ni ababanir manatamin gansi ifongegh an azaragh. Egh ni ababanir gumaziba ovea ghua itir nguibamin tam nin akagham, o ababanir overiamin ikegh izam, o danganir manam ni ifongezim, ni puram azaraghti God nin akagham.”

Ezi Ahas ghaze, “Ki mirakelin tamin gansi azangsighan kogham. Ki Ikiavira Itir Godin gavgavim ko araziba, dar gan da tuighsighan aghua.”

Ezi Aisaia an akam ikaragha ghaze, “Ia Atrivim Devitin ovavir boriba, ia bar deraghviram oragh! Ian araziba gumazamizibagh amima me bar ian amira. Eghti ia uaghan nan God, kamaghiram a damuti a ti ian amiragham, o? Kamaghin, Ekiam uabi ababanir tam nin akagham. Ababanir kam kamakin. Amizir igiam navim asegh, otarim bategh, egh iziam Emanuel a datigham.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 24:1-6

Ia akam ikaragh: Ekiam mar aven mangi, an atrivir faraghavira itim.

Nguazir kam ko bizir an itiba bar,

da bar Ikiavira Itir Godin bizibara.

Ezi nguazimin itir gumazamiziba bar, uaghan an bizibara.

An ongarir konibar aven mati akinir guariba asegha,

nguazimin ingarigha a isava dipar kabagh isin anefazi a bar gavgafi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni izi uam e iniam.

Tinara, Ikiavira Itir Godin mighsiamin ghuavanangam?

Tinara, an Dipenimin aven mangam?

Gumazir kamagh amiba, merara an aven mangam.

Men navir averiaba ko, me amir araziba ko, nighniziba zue, egha asebar ziaba fer puvatigha,

igharaz darazi ko akam akirigha egh gin me gifarir puvati.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni izi uam e iniam.

Kamagh amir darasi, Ikiavira Itir God deragh me damu, ua me inigh men akuragh me dipon suam,

me nan damazimin dera, egha osimtiziba puvati.

Gumazir kamagh amiba, kar me God buri.

Me Jekopin God, bar an boroghira ghua a baghavira iti.

(Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Ekiam mar aven mangi, an atrivir faraghavira itim.

2. RIT

Ro 1:1-7

Akar dapanim: Godin Otarim Krai Iesus, an Atrivim Devitin ikizimin iti.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Amizir igiar gumazitam ko akuizir puvatizir mam otaritam bategham, an iziam Emanuel, an mingarim kamakin, God e ko iti.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 1:18-24

Akar dapanim: Iesusin amebam Maria, me Josepin ikiasa a ginaba, a Devitin adarazir gumazim.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Krai Iesus otozir eghaghamimra kara, a God Uam e Iniasa Misevezir Gumazim. An amebam Maria, me Josepin ikiasa a ginaba. Egga aning tighar uaning inigh ikiasava amima, Maria navim asangi. Godin Duamra borim a gati. Ezima Josep Godin damazim derazir gumazim an averara Maria ataghraghasa nighnisi. An azenimin Maria aghumsizim a daningan aghua. Egga a kamaghin nighnigha itima Ekiamin enselin mam irebamin kamaghin a migei, "Josep, ni Devitin ovavim, ni atiatingan marki. Ni Maria inigh an iki. A navim asangizir borim, a Godin Duam da ize. An otarim bateghtima, eghti a uan gumazamizibar

arazir kuraba gin amadagh men akurvagham. Kamaghin ni ziam Iesus a datigh."*

Arazir kabanagh kamaghin otiva, egga Godin akam inigha izir gumazir mamin migirigiamin miraram otifi. A kamagh mikeme, "Amizir gumazitam ko akuizir puvatizim navim asegh, otaritam bategham. Eghti me ziar kam Emanuel a darigham, ziar kamin mingarim kara, 'God e ko iti.' " Ezi Josep daguraguimin dikavigha, Ekiamin ensel irebamin aven a mikemezi moghin, ghua Maria inigha an iti.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

PESTODE BILONG KRISMAS

1. RIT

Ais 62:1-5

Akar dapanim: Ekiam, ni bagha navir aghuim ikia ni bagha bar akonge.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ki Saionin nguibam bagh pamtemin
Ekiamin mikimvira ikiti a
deravira a damuam.
Guizbangira, ki Jerusalemin
nguibam ginighnighivira iki, egh
kamaghin ki akam dukuaghan
kogham. Bar puvatigham.
Egh ki Ekiamin dimvira iki mangiti,
arazir aghuimin dughiam nan
gumazamizibar otogham,
mati aruemin angazangarim
mizarazimin otifi.
Ki Ekiamin dimvira iki, mangi
dughiar God Jerusalemin
akurvaghamim otogham, mati
adenir angazangarir dimagarimin
otivim.
Eghti kantrin igharazibar
gumazamiziba ganti, God nin
akurvagh egh suam, ni an
damazimin dera.
Eghti atriviba ganti, God gavgavim
ko ziar ekiam isi ni daningam.
Egh me iziar igiam ni darigham,
kar iziar Ikiavira Itir God uabi ni
daningamim.
Eghti ni atrivimin dapanir asuar
aghuimin min ikiam, me bar
deraghaviram an kurke.
Eghti Ikiavira Itir God, ian God,
dapanir asuar aghuir kam uan
dafarimningin an suiragham.

Eghti gumaziba ua kamaghin ni
diponan kogh suam, "Ekiam
anetegha gifa."
Egh nin nguazim me ua kamaghin a
diponan kogh suam, "Nguazir
kam, gumaki, a bar ikuvigha pura
iti." Puvati.
Me iziar igiam kamaghin ni dipon
suam, "Ki bar a gakonge."
Egh nin nguazim me kamaghin
a diponam, "An amizir pamin
itimmin min iti."
Me kamaghin fogham, Ikiavira Itir
God navir aghuim nin ikiava,
egha ni bagha bar akonge. Ezi nin
nguazim mati amizim, an pam
uam a ini.
Egh nin otariba ni inigh, ni ko
deraghvira ikiam, mati gumazir
igiam amizir igiamin ikia, aning
uaning ko deravira iti.
Guizbangira, nin God bar ni
gakuegham, mati gumazim
igiamra amuimin ikia uan amuim
gakonge.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 89:4-5, 16-17, 27, 29

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin apanguvir arazim bagha bar akuegha ighabagh ami.

Ni kamaghin migia ghaze, "Ki gumazir mam ginabagha a koma akar gavgavir dikirizim gami.
Ki uan ingangarir gumazim Devit ko, akar gavgavim gamigha gifa.
Ki kamaghin a migia ghaze, 'Nin adarazira, zurarama atrivibar otivam.
Nin adarazir aven atrivitam otogh, iki mamaghira ikiam.' "
(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Ekiam mar aven mangi, an atrivir faraghavira itim.

O Ikiavira Itir God, gumazamizir ighiabagh amua nin ziam feba, me bar akongegh.
 Nin angazangarim me gisirazi moghin, ni bar me gifuegha men boroghira iti.
 Ni bar deravira me gamima,
 me bar akuegha dimagariba ko aruebar nin ziam fa ighiabagh ami.

Ia akam ikaragh: Ekiam mar aven mangi, an atrivir faraghavira itim.

A kamagh na mikim suam, Ni nan God nan afeziam. Ki zurara an apangkuv an
 akurvagh mamaghira ikiam.
 Ki a ko Akar Gavgavir Dikirizim damighti,
 akar gavgavir dikirizir kam, gavgavigh iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam mar aven mangi, an atrivir faraghavira itim.

2. RIT

Ap 13:16-17, 22-25

Akar dapanim: Pol, a Kraisin gun migia ghaze, a Devitin borim.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Pol dikavighava, uan dafarimin
 me aminiva, kamaghin migia ghaze,
 “Ia Israelin gumaziba ko Kantrin
 Igharazibar Gumaziba, Godin apengan
 ikiava uari isava God ganidi, ia na
 baragh! Dughiar kamin me Israelin
 ikiava, Israelbar God en ovaviba
 amiseveghava, gumazibagh amim
 me bar aviraseme. Eghava a uan
 gavgavimin Isipin me inighava azenim
 gati. Fomira Israelin gumazamizibar
 God en ovaviba amisevezima, kamaghin
 me an gumazamizibara. Egha gin
 me uan nguibam ategha ghua Isipin
 kantrin ghue. Egha dughiar kamin God
 me gamima men dibobonim bar pin
 ghua, me bar aviraseme. Ezima gin God
 uan gavgavimin Isipin me inighava
 azenim gati.”

Egha Pol ghua kamaghin
 migei, “God Sol agivaghava, Devit

amisevezima an an danganim inighava
 atrivimin oto. Ezima a Devitin gun me
 migei, ‘Ki Devitin gani, Jesin otarim,
 gumazir ki bar ifongezim, a bar bizir ki
 ifongezibar amuam.’

God fomira akam akirizir moghin,
 God gumazir mam amadazi a Israelin
 ize. A Iesus, Devitin ovavir mam, en
 Akurvazir Gumazim.

Iesus tighar izamin dughiamin, Jon
 faragha izava navibagh iraghamin
 akam ko rurumin akamin Israelin
 gumazibav gei. Jonin ingangarir
 dughiam givasava amima, a kamaghin
 me migei, ‘Ia ghaze, ki tina? Ki gumazir
 ia mizuaim puvati. A nan gin izi. Ki an
 dagarir asuabar beniba firan kogham.
 Ki gumazir kinim.”

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Nguazimin osimtiziba gurumizaraghan givagham. Eghti gumazir en akuragha ua e inzim an atrivimin ikiam.

Aleluya.

GUTNIUS (Longpela Rit)**Mt 1:1-25**

Akar dapanim: Kar, Iesus Kraisin ovavibar eghagham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Kar Krais Iesusin inaziba ko ovavibar eghagham. Iesus a Devitin ovavim. Ezi Devit Abrahamin ovavim. Abraham Aisakin afeziam. Ezi Aisak, Jekopin afeziam. Ezi Jekop Juda ko an aveghbuabar afeziam.* Ezi Juda, Peres ko Seran afeziam. Aningin amebam Tamar. Ezi Peres Hesronin afeziam, Ezi Hezron, Ramin afeziam. Ezi Ram Aminadapin afeziam, Ezi Aminadap Nasonin afeziam; Ezi Nason Salmonin afeziam. Ezi Salmon Boasin afeziam. An amebam Rahap. Ezi Boas Obetin afeziam, an amebam Rut. Ezi Obet Jesin afeziam, Ezi Jesi Atrivim Devitin afeziam.

Ezi Devit Solomonin afeziam, an amebam Urian amuim.* Ezi Solomon Rehoboamin afeziam. Ezi Rehoboam Abiyan afeziam, Ezi Abiya Asan afeziam. Ezi Asa Jehosafatin afeziam. Ezi Jehosafat Jehoramin afeziam. Ezi Jehoram Usian afeziam. Ezi Usia Jotamin afeziam. Ezi Jotam Ahasin afeziam. Ezi Ahas Hese kian afeziam. Ezi Hese kia Manasen afeziam. Ezi Manase Emonin afeziam. Ezi Emon Josaian afeziam. Ezi Josaia Jehoiakin ko an aveghbuar mabar afeziam. Dughiar kamin Israelia ghua Babilonin kalabusin ghue.

Ezi me Babilonin kalabusin ghuezi, gin Jehoiakin Sealtielin afeziam. Ezi Sealtiel Serubabelin afeziam. Ezi Serubabel Abiutin afeziam. Ezi Abiut Eliakimin afeziam. Ezi Eliakim Asorin afeziam. Ezi Asor Sadokin afeziam. Ezi Sadok Akimin afeziam. Ezi Akim Eliutin

afeziam. Ezi Eliut Eleasarin afeziam. Ezi Eleasar Matanin afeziam. Ezi Matan Jekopin afeziam. Ezi Jekop Josepin afeziam, a Marian pam.

Ezi Maria Iesus bate, ezi me ziar kam Krais a gati. A Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim. Kamaghin Abrahamin dughiamin ikegha ghua Atrivim Devitin dughiamin tu, 14 plan ovaviba otifi. Ezi Devitin dughiamin ikegha ghua dughiar Israelia Babilonin nguibamin Kalabusin ikezim, 14 plan ovaviba otifi. Ezi dughiar me kalabusin ikezin ikegha ghua God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, Kraisin dughiamin tuzim, uaghan 14 plan ovaviba otifi.

Krais Iesus otozir eghaghamra kara, a God Uam e Iniasa Misevezir Gumazim. An amebam Maria, me Josepin ikiasa a ginaba. Egha aning tighar uaning inigh ikiasava amima, Maria navim asangi. Godin Duamra borim a gati. Ezima Josep Godin damazim derazir gumazim an averara Maria ataghraghasa nighnisi. An azenimin Maria aghumsizim a daningan aghua. Egha a kamaghin nighnigha itima Ekiamin enselin mam irebamin kamaghin a migei, "Josep, ni Devitin ovavim, ni atiatingan marki. Ni Maria inigh an iki. A navim asangizir borim, a Godin Duam da ize. An otarim bateghtima, eghti a uan gumamazizibar arazir kuraba gin amadagh men akurvagham. Kamaghin ni ziam Iesus a datigh."*

Arazir kabanagh kamaghin otiva, egha Godin akam inigha izir gumazir mamin migirigiamin miraram otifi. A kamagh mikeme, "Amizir gumazitam ko akuizir puvatizim navim asegh, otaritam bategham. Eghti me ziar kam Emanuel a darigham, ziar kamin mingarim kara, 'God e ko iti.' " Ezi Josep daguraguimin dikavigha, Ekiamin

ensel irebamin aven a mikemezi moghin, ghua Maria inigha an iti. A poroghamiba uari isava akuir arazitam Maria gamizir puvatigha, ghua an otarim bate. Ezi a ziam Iesus a isa a gati.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)

Mt 1:18-25

Akar dapanim: Kar, Iesus Kraisin ovavibar eghaghanim.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Krais Iesus otozir eghaghanimra kara, a God Uam e Iniasa Misevezir Gumazim. An amebam Maria, me Josepin ikiasa a ginaba. Egha aning tighar uaning inigh ikiasava amima, Maria navim asangi. Godin Duamra borim a gati. Ezima Josep Godin damazim derazir gumazim an averara Maria ataghraghasa nighnisi. An azenimin Maria aghumsizim a daningan aghua. Egha a kamaghin nighnigha itima Ekiamin enselin mam irebamin kamaghin a migei, "Josep, ni Devitin ovavim, ni atiatingan marki. Ni Maria inigh an iki. A navim asangizir borim, a Godin Duam da ize. An otarim bateghtima, eghti a uan gumazamizibar arazir kuraba gin amadagh men akurvagham. Kamaghin ni ziam Iesus a datigh."*

Arazir kabanagh kamaghin otiva, egha Godin akam inigha izir gumazir mamin migirigiamin miraram otifi. A kamagh mikeme, "Amizir gumazitam ko akuizir puvatizim navim asegh, otaritam bategham. Eghti me ziar kam Emanuel a darigham, ziar kamin mingarim kara, 'God e ko iti.' " Ezi Josep daguraguimin dikavigha, Ekiamin ensel irebamin aven a mikemezi moghin, ghua Maria inigha an iti. A poroghamiba uari isava akuir arazitam Maria gamizir puvatigha, ghua an otarim bate. Ezi a ziam Iesus a isa a gati.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Pestode bilong Krismas

S:

1. RIT

Ais 9:2-7

Akar dapanim: Otarir mam, e bagh otogha gifa, an otarir God e ganingizim.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Gumazamizir arazir kurabar
mitatemin aven aruiba,
me datirighin angazangarir
ekiamin gari.
Me danganir mitatemin apiaghav
ikiava aremeghasava ami,
ezi datirighin aminim tirazi
angazangarim me gisira.
Ikiavira Itir God, ni uan
gumamazibagh amizima, me
bar aviraseme,
Ni me gamizi, me bar akonge.
Me nin damazimin bar akongezir
arazir kam, mati me azenibar
dagheba asia da bagha bar
akonge.
Egha mati midorozir gumaziba
midorozim gamigha givagha,
bizir me iniziba da tuiragha uari
ganiga bar akonge.
Gumamaziziba bar akongezir bizim, a
kamakin:
Ni fomira Midianin kantrin
gavgaviba apiragharighizi
moghin, datirighin men apanibar
gavgaviba apiragharigha gifa.
Guizbangira, apaniba faragha nin
gumamazibagh ativagha,
egha me gamima, me mati
bulmakaun mam, gumazim
palang isa an akiragharim
garugha egha ingangarim
zuamiram a damuasa a gaghora a
misosi.
Ezi ni apanibar aghoriba ko palangba
apiragharighizi, me ua nin
gumamaziziba paza me gamir
puvati.

Guizbangira, midorozir gumaziba
midorozir korotiar aghua ghua
misoziba,
avim bar dar isigham.
Men dagarir asuaba ko men korotiar
gumazibar ghuziba itiba,
avim bar adar isigham.
Eghti osimtiziba bar givaghtima,
dughiar aghuim otogham.
Bar guizbangira, otarir mam amebam
e bagha a bate,
a borir God e ganingizir mam.
Eghti an e gativagh en ganamin
arazir kam, mati gumazim
dipenir akinir dafam uan dipizim
gatigha aneteri.
Kar an ziaba,
Gumazir Nighnizir Bar Aghuiba
Anidim,
ko Godin Gavgaviba Bar Itim,
ko Afeziar Zurara Ikiavira Itim,
ko Atrivir Dabirabir Aghuim ko
Navir Amirizim Anidim.
Eghti atrivir kam, Atrivim Devitin
danganim inigh,
Devitin atrivir dabirabim daperagh
gumamazizibar ganam.
Eghti a gumamazibagh ativagh men
ganamin gavgavir kam,
an ekiva mangivira ikiam.
Kamaghin midoroziba ua puvatighti,
gumamaziziba navir amirizimin
ikia deraghvira dapiagh iki
mamaghira ikiam.
Atrivir kam biziba deragha da
tuisigha, Godin arazir aghuibara
amuasavira iti.

A kamaghin damuti, an atrivir
ingangarim datirighin ikegh
gavgavigh mangivira ikiam.
Ikiavira Itir Godin Gavgaviba
Bar Itim, uan gumamaziziba
guizbangira bar me gifonge,

kamaghin a bizir kam damighti an
otogham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 96:1-3, 11-13

Ia akam ikaragh: Datirighin Krai oto, a en Ekiam.

Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.
Ia nguazimin gumamaziziba bar, a bagh ighiabar amu.
Ia Ikiavira Itir Godin ziam fi, a bagh onger akabar amu.
Ia, an gavgavim ko ingangarir aghuir an amibar gun kantriba bar dar
gumamaziziba, me mikim.

Ia akam ikaragh: Datirighin Krai oto, a en Ekiam.

Nguazim ko overiam, gua bar akongegh,
ongarim, ni bar akuegh egh niginir dafam damu.
Ia ongarimin aven itir biziba, ia uaghan bar akongegh.
Ia azeniba, ko azenibar aghuir biziba, ia bar moghira bar akongegh.
Ia ruaribar temeba ia uaghan ighiabar amu bar akongegh.

Ia akam ikaragh: Datirighin Krai oto, a en Ekiam.

Ia bar moghira izi, Ikiavira Itir Godin damazimin ighiam damu.
A izi nguazimin gumamaziziba bar me gativagh men ganam.
Ikiavira Itir God, uan arazir aghuimin gin mangi, gumamaziziba bar me
gativagh,
uan guizin akamin men araziba tuisigham.

Ia akam ikaragh: Datirighin Krai oto, a en Ekiam.

2. RIT

Ta 2:11-14

Akar dapanim: Godin apangkuvim, an azenim girigha gifa.

Pol Taitus bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

E fo, Godin apangkuvim azenim
girigha givazi, gumamaziziba bar
an gari. God uan apangkuvir kamin
en akurvasi. God uan apangkuvir
kamin en sure gamua ghaze, e God
aghuazir araziba ataghraghiva egh
nguazir kamin arazir ifongeziba
ataghragham. Egh uaghan navir
ghurimin araziba dikabiniva egh arazir
God ifongezir aghuibar amuasa, en sure
gami. Guizbangira e nguazir kamin
gumamazizibar tongin iti, ezi God uan
apangkuvimin tuavimin a ifongezir
arazibar gin mangasa, en sure gami.
Dughiar e nguazir kamin itim, e bizir

e damightima e bar akueghamim
bagha mizuai. A kamakin, e Krai
Iesusin angazangarim ko gavgavir
ekiam sara izamin dughiam bagha
mizuai. An en Godin Gavgavim ko en
Akurvazir Gumazim. Krai kamaghin
ifonge, a uam e iniva egh a en arazir
kuraba adangasa. Eghti e bar zuegh an
gumamazizibar min ikiam. Egh e arazir
aghuibar dar amusi bar ifongegham.
Bizir kam bagha, a uabi uan mikarzim
anigha, areme.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Datirighin Krai en Ekiam an otozi, ki bar akongezir akam ia bagh a inigha izi.

Aleluya.

GUTNIUS**Lu 2:1-14**

Akar dapanim: Dughiar kamin, Devitin nguibamin, amizir mam borim bate. Ezi borir kam, bar moghira ua ia iniam.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi dughiar kam Sisar Ogastus akar gavgavim amadagha ghaze, “Rom garir nguibabar gumamaziziba bar mangi uan ziaba osir.” Dughiar kam Kwirinius, a Sirian gumazir dapanimin itima, ziaba osirir dughiar faragha zuir kam oto.* Ezi gumamaziziba uan ziaba osirasa uan nguibabara zui. Ezi Josep uaghan Devitin anabar mam. Kamaghin a Galilin Distirighin itir nguibam Nasaret ategha, Judian Distirighin itir nguibam Betlehem zui, kar Devitin nguibam. A mangiva uan amuir inabazim Maria ko aning uan ziamning osirasa. Dughiar kam Maria borimin navim adai. Egha aning ghuava Betlehem itima, Maria borim batamin dughiam oto. Ezi a uan otarir ivariam bate. Egha borim inir avizibar a nomke. Dughiar kam dipenir akuim izifa. Kamaghin amizi, aning borim isava bulmakauba apir danganimin aneti.

Ezi sipsipbar garir gumazir maba nguibamin azenan ikiava, dimagaribar uan sipsipbar gara me geghufi. Ezi

Ekiamin enselin mam pura me batozi, Ekiamin angazangarim me gisira. Ezi me bar atiatingi. Ezi ensel kamaghin me migei, “Ia atiatingan marki. Ia oragh! Ki akar aghuim inigha ia bagha izi. Akar aghuir gumamaziziba bar me damighti, me bar akongegham. Datirighin Devitin nguibamin akurvazir gumazim ia bagha oto. A God Ua Gumamaziziba Iniasa Misevezir Gumazim, a en Ekiam. Ia mangi kamaghin ganigh fogh, ia gantima me borim inir avizibar a nomkeghiva bulmakauba apir danganim datightima a irighiv ikiam.” Ezi maghira, Godin nguibamin enselin avirir bar dafam otogha enselin kam ko me Godin ziam fa kamaghin migei,

“Ia bizibar pin itir Godin ziam fi.

Eghti nguazimin itir gumaziba ko amizir God ifongeziba, me navir amirizimin iki.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

Pestode bilong Krismas

S:

1. RIT Ais 62:11-12

Akar dapanim: Gumazir uam e iniam, an otogha gifa.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ia oragh! Ikiavira Itir God, kamaghin
nguazir kamin gumamaziziba bar
me mikemegha ghaze,

“Ia Saionin nguibamin
gumamaziziba bagh mangi
kamaghin me mikim suam, ‘Ia
gan, ian Akurvazir Gumazim, a
izi!

A faragha midorozim gamua
apanibagh afiragha,
gumamaziziba bizir aghuibar min
me inizi, me a ko izi.’

Me gumamazizir kaba kamaghin me
diponam, ‘God Baghavira Itir
Gumamaziziba,’ ko ‘Ikiavira Itir
God, ua Inizir Gumamaziziba.’
Egh me kamaghin ian nguibam
diponam, ‘Nguibar God Bar
Ifongezim,’ ko
‘Nguibar Ekiar God ua Izegha Itim.’
”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 97:1, 6, 11-12

Ia akam ikaragh: Datirighin angazangarir mam oto, egha a en Ekiam.

Ikiavira Itir God, an atrivimin iti.

Nguazimin itir gumamaziziba, ia bar akueghti,
gumamazizir arighatizibar itiba ia dimiva bar akongegh.

Overiam uabi, kamaghin akam akura ghaze, “God arazir aghuibarama ami.”

Ezi gumamaziziba bar an angazangarim ko gavgavimin gari.

Ia akam ikaragh: Datirighin angazangarir mam oto, egha a en Ekiam.

God angazangarim isa gumamazizir aghuibagh aniga,
me gamizi men naviba bar akonge.

Gumamazizir aghuiba, ia bizir Ikiavira Itir God amiba bagh, bar akongegh.

Ia bizir kabagh nighnigh a minabagh.

Ia an ziar zuezir aghuim ginighnigh, a pirafi.

Ia akam ikaragh: Datirighin angazangarir mam oto, egha a en Ekiam.

2. RIT

Ta 3:4-7

Akar dapanim: A uan apangkuvimin a uam e ini.

Pol Taitus bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ezi God, en Akurvazir Gumazim, a
bar e gifonge, egha en apangkuvigha
arazir aghuimin e gami. Ezi dughiar an
arazir kam azenim girizi, an en akura.
An en arazir aghuir e uari amizibagh
nighnizir puvati, egha en akura. Puvati.
An apangkuvimra, an en akura. An

e rue, ezi tuavir kamin a en akura.
Dughiar kamin a uan Duam e ganingizi,
ezi an Duam e gamizi, e an borir bar
igiabar min otifi. Krais Iesus, a Gumazir
en Akurvazim, an ingangarimin God
uan Duamin gavgavir aviriba bar e
ginge. God kamaghin ifonge, Krais

en apangkuvigha e gamima e Godin
damazimin gumazamizir aghuibar otifi.
E an boribagh ava, egh gin bizir aghuir
an e bagha inabaziba iniam. Kamaghin

e ikirimirir aghuir an e bagha inabazim
mizuai iti.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Godin iziam overiamin bar pin iti, ezi God nguazimin itir gumazamiziba bar me
gifonge.

Aleluya.

GUTNIUS

Lu 2:15-20

*Akar dapanim: Sipsipbar garir gumaziba, me Maria ko Josepin gari, aning iti. Ezi borim
bulmakauba dagheba apir danganim girighav iti.*

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi enselba sipsipbar garir
gumaziba ategha Godin nguibamin
ghuezima, ezi sipsipbar garir gumaziba
uarira uariv gei, "Aria, e Betlehem
mangiva Ekiam e mikemezir bizir
otozimin ganika." Egha me zuamira
ghuava Josep ko Marian api, egha
borimin garima a bulmakauba apir
danganim girighav iti. Egha sipsipbar
garir gumaziba borimin ganigha, egha
ensel borimin gun me mikemezir
akabar gun gumazir igharazibav gei.

Ezi gumazamiziba sipsipbar garir
gumazibar eghaghanim baregha
digavir kuram gami. Ezi Maria bizir
kaba uan navir averiam gatigha, egha
dagh nighnighavira iti. Ezi sipsipbar
garir gumaziba uamatenge. Ensel
me mikemezi me oraghizi moghin
bizibar gari, da otifi. Kamaghin me bar
akuegha Godin ziam fa zui.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Pestode bilong Krismas

S:

1. RIT

Ais 52:7-10

Akar dapanim: En God, uan gumazamiziba ua me iniam, eghti nguazimin gumazamiziba bar an ganam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Godin akar aghuim inigha izir
gumazimin darorim, a bar dera.
A mighsiabar pin ikegha akar
aghuim inigha iza Saionin aven
iza, kamaghin migei,
“Ia dabirabir aghuim ko navir
amirizimin iki!
Bizir bar aghuiba ia bativam,
God ian akurvaghti ia deravira
ikiam.
Eghti ia Saionin gumazamiziba, ian
God, an atrivimin ikiam.”
Eghti gumazamiziba akam inigha
izir gumazimin gansi bar
akuegham.
Ia oragh. Ian gumazir nguibar
ekiamin bizibar gariba,
uari uan damazibar ganti,
Ikiavira Itir God uamategh Saionin
nguibamin izam,
eghti me bar akuegh pamten
dimiva arangam.

Ia Jerusalemin nguibar apaniba
asighasighizimin gumazamiziba,
ia kamaghin fogh, Ikiavira Itir God
uan gumazamizibar osimtiziba
agivagha gavgavim isa me
ganingi.
A Jerusalemin nguibamin itir
gumazamiziba ua me ini.
Kamaghin amizi ia bar akuegh
pamten dimiva onger akabar
amu.
Ikiavira Itir God uan gavgavim,
kantribar gumazamiziba an
ganasa, anakagha gifa.
Eghti a uan gumazamizibar
akuragha ua me inizir
gavgavir ekiam, nguazir kamin
gumazamiziba bar an ganam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 98:1-6

Ia akam ikaragh: Gumazamiziba bar, Godin apangkuvir ingangarimin ganigha gifa.

Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.
A uan agharimin bizir aghuir igharagha garibagh ami.
A uan gavgavir ekiamin amodoghin, midorozir kam gamua apaniba abira.

Ia akam ikaragh: Gumazamiziba bar, Godin apangkuvir ingangarimin ganigha gifa.

Ikiavira Itir God, apaniba ko misogha me abirazir bizimin gun mikeme,
a uan akurvazir arazim isa gumazamizibar akazi me bar an gari. A Israelian
apangkuvigha men akuraghasa dikirizir akar kam ginighnighavira ikia, me
ataghizir puvati.

Ia akam ikaragh: Gumazamiziba bar, Godin apangkuvir ingangarimin ganigha gifa.

Kantribar gumazamiziba Godin gari, an apaniba ko misogha me abiragha, uam e ini. Nguazimin gumazamiziba, ia Ikiavira Itir God bagh bar akongezir ighiabar amu.

Ia onger akaba pamten dar amuva bar akuegh an ziam fi.

Ia akam ikaragh: Gumazamiziba bar, Godin apangkuvir ingangarimin ganigha gifa.

Ia gitabav sogh, Ikiavira Itir God bagh ighiabar amu.

Ia boabav soghti, dar arareba bar deragh.

Ia sighaba, ko itabagh iviva,

pamten dimiva Ikiavira Itir Godin ziam fi, a en atrivim.

Ia akam ikaragh: Ikiziba bar dar gumazamiziba, Godin apangkuvir ingangarimin gani.

2. RIT

Hi 1:1-6

Akar dapanim: Datirighin dughiar kamin, God e mikimasa uan akam isa uan Otarim ganingi.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Fomira God dughiar aviriba ko tuavir aviribar uan akam isa an akam inigha izir gumazibagh aningizi, me en inazir afeziabav keme. Ezi datirighin dughiar kam, kar dughiar abuananaba, God e mikimasa uan akam isa uan Otarim ganingi. God biziba bar da iniasava Otarir kam a misefe. Otarir kamin agharimin, God fomira overiam ko nguazimin ingari. Ezi Otarir kamra Godin angazangarim en akagha ghaze, God a bar dera. Egha uaghan a Godin mirara gari. An akam bar gavgafi, egha akar kamra a bar bizibagh amima, da gavgavighavira iti. Egha an arazir kuraba gin amadir ingangarim a givagha, egha gumazamizibagh amima me zuegha iti. Egha a gin Godin Nguibamin ghuavanaboghava Pin

Tir Atrivir Ekiamin agharir guvimin boroghin apera.

Afeziam ziam uan Otarim ganingi. Ezi ziar kam a bar dera, egha enselbar ziam gafira. Ezi kamaghin an Otarim gamizima a enselbar ekiamin oto, ezi me an apengan iti. Egha God dughiatam uan enselin tam kamaghin a mikemezir puvati, "Ni nan Otarim, ezi datirighin ki nin Afeziam." O a enselin tamin mikemezir puvati, "Ki an Afeziam, ezi a nan Otarim." Bar puvati. Egha dughiar God ua uan Otarir ivariam nguazir kamin anemangasa egha uaghan ghaze, "Godin enselba bar an apengan ikiva egh an ziam fam."

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Datirighin angazangarir bar ekiam nguazimin oto. Ezi gumamaziziba bar izi Ekiamin iziam fi.
Aleluya.

GUTNIUS (Longpela Rit)

Jo 1:1-18

Akar dapanim: Akam, a gumazimin min oto, egha a iza en tongin iti. Ezi e an iziar ekiam ko gavgavimin ganigha gifa.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Bar fomira fomira, biziba bar tighar otivamin dughiam, Akam iti. Akar kam God ko iti, egha a uabi God. Bar fomira fomira Akam God ko iti.

Ezi Akar kamin, God biziba bar dar ingarizima, da otifi. Ezi bizitam tuavir igharazi tamin otozir puvati. Akam uabi bizibagh amizima, da otifi. Egha Akar kamra, a zurara itir ikirimirir aghuarimin mingarim. Ezi ikirimirir aghuarir kam, a uaghan gumamaziziba angazangarim me ganidi. Ezi angazangarir kam a mitatemin isima, mitatem anevaraghava egha anemungezir puvati.

Ezi God gumazir mam amada, an ziam Jon. An akam akunasa ize. An angazangarir kamin akamin gun mikimtima, gumamaziziba bar moghira a baraghiva egh nighnizir gavgavim an ikiam. A ingangarir kam damuasa ize. Egha Jon uabi angazangarir kam puvati. An angazangarir kamin akamin gun mikimasa ize. Ezi angazangarir kam guizbangin angazangarim. Egha nguazir kamin izegha gumamaziziba bar angazangarim me ganidi.

Akam nguazir kamin iti. An gavgavimin, God nguazir kamin ingari, ezi nguazimin itir gumamaziziba a gifozi puvati. A uan nguibamra ghuzima an anababa an aghuagha a inizir puvati. Ezi gumamazizir maba a ini, egha nighnizir gavgavim an ziamin iti. Kamaghin amizi, a me gamizima me

Godin boribar min otifi. Me amebaba ko afeziabar ghuzibar otifi, o mikarzibar ifongiamin, o gumazimin ifongiamin Godin boribar otivizir puvati. Bar puvati. God uabi me gamizima me an boribar otifi.

Akam uabi gumazimin min oto. A bar Godin Otarir vamira, ezi God a gamizi a Godin gavgavim ko angazangarim ini. Ezi God anemadazima an en tongin iti. Ezi e an gavgavim ko angazangarimin gani. Ezi apangkuvim ko guizin akam bar a gizifa.

Ezi Jon gumazir kamin gun me migei. Egha pamten dia ghaze, "A gumazir kam, ki faragha an gun ia mikemegha gifa. Ki kamaghin migei, 'Gumazir nan gin izim, a bar fomira iti, ezi nan amebam gin na bate. Kamaghin amizi, an gavgavim bar nan gavgavim gafira.'" Ezi apangkuvim bar a gizifa, ezi a uan apangkuvimin a dughiar aviribar bar deravira e gami. Guizbangira, Moses Osirizir Araziba, God e bagha da isa Moses ganingizi, ezi Moses e ganingi. Ezi God, Krais Iesusin aven apangkuvim ko guizbangin arazim en aka. Gumazitam bar Godin ganizir puvati. Ezi kar Godin Otarir vamira, a uabi God, egha a bar Godin boroghira iti. A uabira God en aka.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)**Jo 1:1-5, 9-14**

Akar dapanim: Akam, a gumazimin min oto, egha a iza en tongin iti. Ezi e an iziar ekiam ko gavgavimin ganigha gifa.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Bar fomira fomira, biziba bar tighar otivamin dughiam, Akam iti. Akar kam God ko iti, egha a uabi God. Bar fomira fomira Akam God ko iti.

Ezi Akar kamin, God biziba bar dar ingarizima, da otifi. Ezi bizitam tuavir igharazi tamin otozir puvati. Akam uabi bizibagh amizima, da otifi. Egha Akar kamra, a zurara itir ikirimirir aghuarimin mingarim. Ezi ikirimirir aghuarir kam, a uaghan gumamaziziba angazangarim me ganidi. Ezi angazangarir kam a mitatemin isima, mitatem anevaraghava egha anemungezir puvati.

Ezi angazangarir kam guizbangin angazangarim. Egha nguazir kamin izegha gumamaziziba bar angazangarim me ganidi.

Akam nguazir kamin iti. An gavgavimin, God nguazir kamin ingari, ezi nguazimin itir gumamaziziba

a gifozir puvati. A uan nguibamra ghuzima an anababa an aghuagha a inizir puvati. Ezi gumamazizir maba a ini, egha nighnizir gavgavim an ziamin iti. Kamaghin amizi, a me gamizima me Godin boribar min otifi. Me amebaba ko afeziabar ghuzibar otifi, o mikarzibar ifongiamin, o gumazimin ifongiamin Godin boribar otivizir puvati. Bar puvati. God uabi me gamizima me an boribar otifi.

Akam uabi gumazimin min oto. A bar Godin Otarir vamira, ezi God a gamizi a Godin gavgavim ko angazangarim ini. Ezi God anemadazima an en tongin iti. Ezi e an gavgavim ko angazangarimin gani. Ezi apangkuvim ko guizin akam bar a gizifa.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

PESTODE BILONG HOLI FAMILI

1. RIT

Sir 3:2-6, 12-14

Akar dapanim: Borim Ekiamin akam barasi, a uan amebam ko afeziam damighti, aning bar akuegham. .

Akar kam, a Sirakin Akinafarimin aven iti.

Guizbangira, Ekiam afeziam isa uan
boribar pin aneti, eghti a men
ganam.
Egha boribagh ativaghamin
gavgavim amebam ganingi, eghti
boriba an apengan ikiam.
Borir manam uan afeziamin apengan
iti,
Ekiam an arazir kuraba gin
amadagham.
Borir uan amebamin iziam fem,
mati a gin dughiar biziba
oteveghamim ginighnigha
dagiaba deragha da ariki.
Borim uan afeziamin apengan iki an
akaba baraghti,
gin dughiar izamim an boriba a
damuti a bar akuegham.
Egh an Ekiam ko mikimti, an a
baragham.
Borim uan afeziamin iziam fe, a
dughiar ruarim nguazir kamin
ikiam.
Borim Ekiamin akamin gin mangiva,

a tuavir kamin uan amebam damuti
a bar akuegham.
O boriba, ian afeziam ghurighti,
ia deraghviram an ganiva an
akurvagh.
Egh an angamra ikiavira itir
dughiamin ia bizitamin a
damighti an osiman marki.
An nighnizim deragh ingaran koghti,
ni an apangkuvigh aghumram an
asughasugh a mikim.
Ni fofozim ko gavgavim ikiva,
afeziam dipovan marki.
Apangkuvir arazir ia uan afeziam
gamizim,
Ekiam a bakinighnighan kogham.
Puvati. A gin, ian arazir kurabar
ganiva da mengiva, ian
apangkuvir arazim bangin, ian
arazir kurar taba gin amadagham.
Egh ian ikizim damuti a gavgavigh
ikiam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 128:1-5

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiamin akam baregha an gin zuiba, me bar akongegh.

Gumazamizir Ikiavira Itir Godin atiatia an apengan ikia,
an akaba baragha dar gin zuiba,
me bar akongegh.

Ingangarir ni amibara ni dar dagiaba inigh bizir ni ifongezibagh ivezam.
Eghti bizir ni amiba bar deraghti ni bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Ikiziba bar dar gumazamiziba, Godin apangkuvir ingangarimin gani.

Nin amuim, wainin ikarzimin min
ava ovizir aviriba iti moghin, a borir aviriba batam.
Nin boriba bar avirasemegh nin avir miriam,
olivin temer igiabar min bar an okarigham.

Ia akam ikaragh: Ikiziba bar dar gumazamiziba, Godin apangkuvir ingangarimin gani.

Bar guizbangira,
gumazir Ikiavira Itir Godin atiatia an apengan itim,
a kamaghirama otogham.

Ikiavira Itir God, uan Dipenimin Saionin Nguibamin iti, a deragh ni damu.
Ni zurara nguazimin itir dughiam,
ni Jerusalem in nguibamin itir bizibar ganti da deraghvira otiv.

Ia akam ikaragh: Ikiziba bar dar gumamaziziba, Godin apangkuvir ingangarimin gani.

2. RIT

Kl 3:12-21

Akar dapanim: Ia vaghvagh Kraisin gin zui darazir sure damuva, nighnizir aghuiba ko fofozim me daning.

Pol Kolosiba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

God ua baghavira ia misevezi, ia an gumamazizibar otivigha gifa, ezi a bar ia gifonge. Kamaghin amizi, ia arazir kabar amu: Ia gumamazizibar apangkuv, egh arazir aghuibar gumazir igharazibar amu, egh ia uari dikabiragh, egh gumazibar asughasugh, egh dighorim amirazir arazim damu. Egh ian tongin tav arazir kuratam igharazitav damightima an an osemeghiva, egh ia zuamira uari uarir aningaghan marki, egh uari uan arazir kuraba gin amang. Ia fo, Ekiam ian arazir kuraba gin amada, ezi kamaghira ia uaghan uarira uan arazir kuraba gin amang. Egh ia bar uarigh ifongegh. Arazir kam a bar arazir igharazibagh afira. Arazir kam, an arazir aghuir igharazibagh amima da bar deraviram otiva, uari isa ingari. Krai navir amirizim ia ganingi, egha ia gamizima ia navir vamira iti, ezi navir amirizir kam ian navir averiabar ikiva ia gativaghiva nighnizir aghuiba ia daningam. Ia fo, navir amirizir kam bagha God ian diazima ia bar uari inigha nivafizir vamiran min oto. Egh zurara God minabi. Egh Kraisin akam ian navir averiabar iki gavgafigh. Eghti ia vaghvagh nighnizir aghuiba

ko fofozibar gin mangiva uarira uarir sure damuva egh akurvazir akam uari daning. Egh Ighiabar Akinafarimin aven ighiabar amuva, egh Iesusin ziam fer ighiabar amuva, egh Godin Duam ian navir averiabagh atizir ighiabar amu. Dughiar ia ighiabar amuamim, ia uan navir averiabar God minabi. Ezi bizir manaba ia dagh ami, migirigiaba o ingangariba, ia bizir kaba bar Ekiam Iesusin ziamin dar amu. Egh an ziamin ia God Afeziam minabi.

Ia amuiba vaghvagh, ia uan pabar akaba baragh egh men apengan iki. Kar Ekiam ifongezir arazim. Ezi ia paba vaghvagh, ia uan amuiba bar deraghvira me damuva egh bar me gifongegh. Egh pura ingangarir amizir kinimin min me damuan marki.

Ia boriba, ia zurara uan amebaba ko afeziabar akaba baraghiva dar gin mangi. Ia fo, Ekiam ian arazir kam bagh bar akuegham. Ia afeziaba uan boriba mighi me amir biziba bagh mikimiva men nighnizibar amuti me ataran marki. Ia kamaghin damuti, borim osemeghiva kamaghin mikim suam, ki bizitam damuan kogham. Marki. Ki aghua.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Kraisin navir amirizim ia ko ikiti, an akar aghuim ia geghuv ikirimirir aghuim ia daningam.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 2:13-15, 19-23**

Akar dapanim: Ni dikavigh borim uan amebam ko aning inigh, egh ni ari Isipin mangi.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Fofozir gumaziba ghuezima Ekiamin enselin mam irebamin Josep batogha a migia ghaze, “Ni dikavigh borim iniva an amebam sara inighiva ia ari Isipin mangi. Herot borim bagh ruiva amisueghti an aremeghasa. Kamaghin amizi ia mangi maghira iki mangiti, dughiar ki ua ni mikimamim.” Ezima Josep dikavigha borim isa an amebam inigha me dimagarir kamra Isipin ghue. Egha Josep Isipin ikia ghua, dughiar Herot ovengezim. Arazir kabanagh otiva Ekiamin akam inigha izir gumazir mam in akatorimin mikemezir migirigiabar min otifi. A kamaghin mikeme, “Nan Otaram Isipin itima ki an diazima a ize.”

Herot ovengezima, Josep Isipin itima, Ekiamin ensel irebamin Josep

bato. Egha kamaghin a migei, “Borim misoghasa amir darazi me ovenge. Kamaghin amizi, ni dikavigh borim koma an amebam inigh ua Israelin mangi.” Ezi a dikavigha borim isa an amebam inigha me ua Israelin ghue.

Egha an orazima, Arkelaus uan afeziam Herotin danganim inigha Judian Atrivimin iti. Ezi Josep Judian Distrighin mangan atiatingi. Egha God da irebamin migirigiam inigha egha Galilin Distrighin ghu.* A ghua Galilin Distrighin nguibar mam, Nasaretin apera. Bizir kaba otiva Godin akam inigha izir gumazim mikemezi moghin otifi, a ghaze, “Me Nasaretian gumazim, a darigham.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

1. Januari: Maria, Mama bilong God

1. RIT

Nam 6:22-27

Akar dapanim: Me nan iziam diponam, egh ki Israelia deraghvira me damusi, me nan azangsigham.

Akar kam, Israelian Dibobonimin Akinafarim, o Namba, an aven iti.

Ikiavira Itir God kamaghin Moses migei, “Ni Aron uan otariba ko, nan arazir ki deragh Israelia damuamim an gun me mikim. Me kamaghin Israelia mikim, ‘Ikiavira Itir God, deraghvira ia damuva egh deraghvira ian ganam. Ikiavira Itir God, ian apangkuv egh, mati an guamin angazangarim ia gisirazi moghin, deraghvira ian ganam.

Egh Ikiavira Itir God, navir aghuim ian iki, egh ia damuti ian dabirabim deragham.’ Eghti arazir kamin me nan ziam dipon egh suam, Ikiavira Itir God, deraghvira Israelia damu. Eghti ki bar deraghvira me damuam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 67:2-3, 5, 6, 8

Ia akam ikaragh: God ni en apangkuvigh deravirama e damu.

God, e kamaghin nin azai, ni deraghvira e damuva en apangkuv

Mati nin angazangarim e gisirazi moghin,
ni ragh en gan en akurvagh.

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Eghti nguazimin gumamaziziba ganigh nin arazibagh fogham.

Me kamaghin fogham, ni gavgavir bar ekiam ikia men akurvasi.

Ia akam ikaragh: God ni en apangkuvigh deravirama e damu.

Ni gumamazizibar araziba guizbangira da tuisigha, tuavir aghuim men akazi, me nin ifongiamin girara zui.

Kamaghin, gumamazizibar naviba bar akueghiva, ighiaba bangi nin ziam fam.

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: God ni en apangkuvigh deravirama e damu.

O God, nan ifongiam, gumamaziziba bar ni gifuegh nin ziam fi, nin ziar ekiam pirafam. Bar guizbangira, God deragha e gami.

Nguazimin gumamaziziba bar an atiating an apengan iki.

Ia akam ikaragh: God ni en apangkuvigh deravirama e damu.

2. RIT

Ga 4:4-7

Akar dapanim: Dughiar God inabazimra, a uan Borim amadazima, a ize. Ezi amizim a bate.

Pol Galesiaba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ezi God kamaghin ifonge, e an boribar otivasa, egha Moses Osirizir Arazibar apengan itir gumamaziziba, a uam e givezasa. God fomira e givezasa dughiam ginaba. Ezi dughiar a fomira inabazim datirighin otozi, ezi a uan otarim amadazima a ize. Ezi amizim

a bate. Ezi a gumazir Moses Osirizir Arazibar apengan itimin min oto. Ezi e Moses Osirizir Arazibar apengan itir gumamaziziba, a ua e ini. Ezi ia datirighin Godin boribagh ava. Ezima God uan Otarimin Duam amadazima an en navir averiabar iti. Ezi Duar

kam en aven kamaghin dei, “O Ame!
Nan afeziam.” Kamaghin, ni ua pura
ingangarir gumazir kinimin itir puvati.
God ni gamizi ni an borim gava. Egh

ni fogh, ni an bizir aghuir inabaziba
iniam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Fomira God uan akam, akam inigha izir gumazibar akatorimin en inazir afeziaba me
keme. Ezi datirighin a uan akam uan otarimin akatorimin e migei.

Aleluya.

GUTNIUS

Lu 2:16-21

*Akar dapanim: Sipsipbagh eghuvir gumaziba, me Maria ko Josepin garima aning iti, ezi
borim bulmakauba apir dagher itarimin iti. Ezi amebam borim batezi an namba 8in
dughiamin gin, me iziam Iesus a gati.*

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha me zuamira ghuava Josep ko
Marian api, egha borimin garima a
bulmakauba apir danganim girighav
iti. Egha sipsipbar garir gumaziba
borimin ganigha, egha ensel borimin
gun me mikemezir akabar gun gumazir
igharazibav gei. Ezi gumazamiziba
sipsipbar garir gumazibar eghaghanim
baregha digavir kuram gami. Ezi Maria
bizir kaba uan navir averiam gatigha,
egha dagh nighnighavira iti. Ezi

sipsipbar garir gumaziba uamatenge.
Ensel me mikemezi me oraghizi moghin
bizibar gari, da otifi. Kamaghin me bar
akuegha Godin ziam fa zui.

Ezi 7 plan dughiaaba givazima
an mikarzir mogomem aghoramin
dughiam otozi me ziam Iesus a gati.
Maria tighar navim asangam, ensel
faragha a gatizir ziam.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

PESTODE BILONG EPIFANI

1. RIT

Ais 60:1-6

Akar dapanim: Ki ian Ekiam, nan angazangarim ko gavgavim, ian gara ia gisira.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God kamaghin migia
ghaze,
“O Jerusalem, ki Ikiavira Itir God,
nan gavgavir ekiam otogha
angazangarimin min ni gisira.
Nan ziar ekiam oto, mati aminim
tirazi aruem anadi moghin.
Kamaghin, ni dikavigh aruemin min
isiragh.
Ni gan, ghuariar piziba nguazir kamin
danganiba bar da avara.
Mitater kuram, kantriba bar da
modi.
Eghti Ikiavira Itir God otogh an
angazangarir gavgavim ni bagh
izi,
egh ni gisiraghti gumamaziziba an
ganam.
Eghti kantrin igharazibar
gumamaziziba nin angazangarir
kamin ganigh, egh ni bagh izam.
Eghti atriviba uaghan nin
angazangarir ekier kamin ganigh,
egh me dikavigh ni bagh izam.
“Ni kogh pin tintinibar ganti, nin
gumamaziziba uari akuvagh ni
bagh izam.

Nin otariba nguibar saghuiabar
ikegh me ko daru izam.
Eghti kantrin igharazibar
gumamaziziba nin guiviba isi uan
guribagh afegh me inigh izam,
mati men ameboghfeziaba me
guribagh afegh, me inigh izam.
Eghti ni bizir kamin ganigh, nin guam
angazangarimin min taghtaghti,
nin navir averiam bar moghiram
akuegham.
Guizbangira, kurir ekiaba, bizir
aghuir aviriba inigh ongarim
abigh ni bagh izam,
eghti ni dagiaba ko bizir aghuiba
nguazir kamin kantriba dama da
iniam.
Midianin kantri ko Efan kantri,
aningin gumamaziziba, uan
kamelin aviriba inighti, da bizir
aghuir aviriba ater ni bagh izam.
Egh uaghan Seban kantrin golba ko
pauran mughuriar aghuim zuiba
inigh ni bagh izam.
Ki Ikiavira Itir God, me tuavimin izi
nan iziar ekiam fam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 72:1-2, 7-8, 10-13

Ia akam ikaragh: Ekiam, nguazimin kantriba bar moghira nin iziam fam.

O God, ni atrivim uan arazir aghuiba, deravirama a geghan.
Eghti a kotin aven deragh gumamaziziba tuisigham.
Nin kotiar araziba, da bar guizbangira zui,
egh ni atrivir kamin akuraghti an kotiar araziba guizbangira mangi.
Eghti a nin gumamaziziba ko gumazir onganarazibagh amiba,
an arazir aghuimra, me gativagh,
guizin arazimin gin mangi men araziba tuighsigham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nguazimin kantriba bar moghira nin iziam fam.

A ikivira ikiamin dughiar kam, gumazamiziba arazir aghuimra gin mangam.
Iakinim isiraghavira itir dughiamin, dabirabir aghuim otiv mangivira ikiam.

An atrivimin iki gumazamizir ongarimin roghira itiba ko saghon itiba, me
gativagh men ganam.
Eghti an nguazir otevíba, Yufretisin dipamin ikegh mangi nguazir kam bar an
mangam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nguazimin kantriba bar moghira nin iziam fam.

Spenin kantrin atriviba ko arighatizibar atriviba, me bizir aghuiba a daningam.
Uaghan, Seban kantri ko, Arabian kantrin atriviba, me a bagh takisba inigh
izam.
Atriviba bar izi a bagh teviba apiram.
Eghti kantriba bar, dar gumazamiziba an ingangaribar amuam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nguazimin kantriba bar moghira nin iziam fam.

Guizbangira, an onganarazibagh amir gumazibar dimdiaba baragha men akurvasi.
Gumazir onganarazibagh amua ikia akurvaziba men puvatiziba,
a uabi men akurvasi.
Gumazir onganarazibagh amua gavgaviba puvatiziba,
a men apangkufi.
Gumazir biziba puvatiziba a ua me isi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nguazimin kantriba bar moghira nin iziam fam.

2. RIT

Ef 3:2-3a, 5-6

*Akar dapanim: Ia akar aghuir kamin, ia ikizir igharazibar gumazamiziba, ia e ko uari
inigha ikizir vamira ko mikarzir vamiran otifi.*

Pol Efesusba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ia ti oreghama, God apangkuvim
ikia ia bagha ingangarir kam na
gangingi. Egha God uan nighnizir
Faragha zuir dughiaaba, God
gumazamiziba nighnizir mogomer
kamin me mikemezir puvati. Ezi
datirighin God uan Duamin tuavimin
uan aposelin a baghavira itiba ko an
akam inigha izir gumazibar akazi an
azenim giri. Nighnizir mogomer kam a
kamakin: Akar aghuimin aven Kantrin

mogomem azenan aneka, egha na
gamizi, ki a gifo. Ki mong an gun osiri,

Igharazibar Gumaziba ko Judaba
uaghara, God uan bizir aghuiba isa bar
moghira me ganidi. Me uari ko ikia
mati nivafizir vamiran aven iti. Me bar
moghira, Krais Iesusin ingangarimin
tuavimin, bizir God e bagha akam
akiriziba e da iniam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

E Ekiamin mikovezim aruem anadi naghin an ganigha, an iziam fasa izi.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 2:1-12**

Akar dapanim: E aruem anadi naghin an mikovezimin ganigha, an iziam fasa izi.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Maria Distrigh Judian aven itir nguibam Betlehemin Iesus bate. Dughiar kamin Herot, Atrivimin iti. Amebam Iesus batezima fofozir gumazir maba aruem anadi naghin ikegha Jerusalem in ize.* Egha me kamaghin azai, “Borir Judabar Atrivimin ikiamim, amebam a batezi a managh iti? E an gun migeir mikovezim aruem anadi naghin an ganigha an ziam fasa izi.” Ezi Herot akar kam baregha an dighorim a bira. Ezi Jerusalem in itir darazi uaghan kamaghin ami. Egha Herot ofa gamir gumazir ekiaba ko Judan arazibagh fozir gumazibar diagma me akuvagha kamaghin men azai, “God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, an amebam managh a batam?” Ezi me ghaze, “Judian Distrighin aven itir nguibam Betlehem in, an amebam a batam. E bizir kam kamaghin a gifo, God in akam inigha izir gumazimin osizirim kamaghin iti,

‘Ni Betlehem, ni Judan nguazimin aven iti.

Ni Judabar nguibar ekiabar tongin uaghan ziam iti, nin aven atrivir ekiatam azenim giram,

egh a nan gumazamiziba Israelbagh ativagham.’ ”

Ezi Herot averara aruem anadi naghin izezir gumazibar diagma mikovezim otozir dughiam bagha men azai. A me faraghavira mikovezimin apizir dughiam gifogha, egha me isa Betlehem in me amadagha kamaghin me migei, “Ia mangi borim bativsi deraghvira rui. Ia a batoghiva ua na bagh migirigiam amadagh. Eghti ki uaghan mangi, an ziam fam.”

Me Herot baregha zuima mikovezir me faragha aruem anadi naghin ganizim, men faragha ghua borim itir danganim batogha a gisirara iti.* Me mikovezimin ganigha bar akonge. Egha me dipenimin aven ghua borim bato, a uan amebam Maria ko. Me tevibar pirigha avigha ghuaghira borimin ziam fe. Egha me uan mitariba kuigha bizir aghuir a bagha inigha izezibar an ekarim gami. Me gol ko mughuriar aghuim itir boreim ko avir migharir muguriar aghuim gamim da isava a ganingi.

Ezi God irebamin me batogha Herot bagh ua mangan me anogoroke. Ezi me tuavir igharazimin uamategha uan nguibamin ghue.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

BAPTAIS BILONG BIKPELA JISAS KRAIS

1. RIT Ais 42:1-4, 6-7

Akar dapanim: Kar nan ingangarir gumazim. Ki uabi a ginaba, egha ki zurara a bagha bar akonghe.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God ghaze,
 “Kar nan ingangarir gumazir ki
 ifuegha inabazim.
 Ki gavgavim isava a ganidi.
 Egha uan Duam isa a gati.
 Eghti a nguazir kamin kantribar
 gumamaziziba guizin arazimin
 gin mangisi me tuisigham.
 A mikimamin dughiam a pamten
 akam akarigh mikiman kogham.
 A tuavibar tuiv aghurighivira
 pamten mikiman kogham.
 Ighurunir gavgaviba puvatigha
 dipirasava amim, a bar an
 apirighan kogham,
 egh lamin pamtem isir puvatizir
 kam, an anemungeghan kogham.
 Egh kamaghira, a gavgaviba puvatizir
 gumamazizibar asughasugh
 deravira me damuam.
 An arazir aghuim damighti a mitigh
 gavgavigham.
 Eghti osimtizitam a dikabiraghan
 kogham.
 A pamten ingar mangi, guizin
 arazimin gumamaziziba tuisizir

arazir kam damighti, an otogh
 gavgavigh nguazir kam bar an
 ikiam.
 Ezi nguibar ongarir miriamin
 saghon itiba, me arazir God e
 ganingiziba bagha mizua iti.”
 “Ki Ikiavira Itir God, ni nan arazir
 aghuimin bizibar amuasa ki nin
 dia.
 Egh nin agharimin suiragh deragh
 ni geghuv nin ganam.
 Egh ni bangin ki Akar Gavgavir
 Dikirizim nguazir kamin
 gumamaziziba ko a damuam.
 Egh ni damuti, ni kantribar
 gumamaziziba, bar men
 angazangarimin min ikiam.
 Ni ingangarir kam damuam:
 Ni damazir okavirizibar amuti, me
 ua ganam.
 Egh kalabusin itir gumaziba, me
 danganir mitarmemin apiaghav
 itiba,
 ni me damighti me
 firighregham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 29:1-4, 9-10

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni deragh e damuva dughiar aghuim e daning.

Ia Godin Nguibamin itir enselin gavgaviba,
 ia Ikiavira Itir Godin ziam fi.
 Ia an gavgavim ko an ziar ekiam bagh bar akongegh.
 Ia Ikiavira Itir Godin ziar ekiamin gun mikim.
 Egh an damazimin zuegh iki an ziam fi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni deragh e damuva dughiar aghuim e daning.

Ikiavira Itir Godin tiarim ongaribagh isin izima, da bar a barasi.
 Godin Bar Gavgavir Ekiam Itim, araribar min pamten dagarvasi.
 An akam, ongarimin danganiba bar, dagh isin pamten dagarvaghda da avara.
 Ikiavira Itir Godin dagaravaziba gavgaviba dar iti.
 A dagarvazima, gumamaziziba a baraghava an atiatia an iziam fe.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni deragh e damuva dughiar aghuim e daning.

Ikiavira Itir Godin tiarim, pamtem asizir atiabagh amima, da agoa otamin dughiaaba ataghragha puram oti.

Ezi ruarimin temer afarir angamtiziba purama asiaghira iri.

Ezi Godin Dipenimin aven itir gumazamiziba, me bar pamtem dia ghaze, "God uabira gavgavim ko iziar ekiam iti!"

Ikiavira Itir God uan atrivir dabirabim gaperagha ongarir konibagh ativagha dar gari.

A en atrivimin ikia, egh mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni deragh e damuva dughiar aghuim e daning.

2. RIT

Ap 10:34-38

Akar dapanim: God Nasaretin gumazim Iesus ginaba, egha uan Duam ko gavgavir ekiam isa a ganingi.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Pita Korneliusin dipenimin aven itir darasiv gei, "Bar guizbangira, ki datirighin fos. God gumazir vabara ifuegha merara garir puvati, a bar gumazibagh ifonge. Nguibaba bar dar itir gumazamizir an apengan ikia, arazir aghuibagh amiba, a me gifonge." Kar God Israelin gumazamiziba bagha amadazir akam. A kamaghin migei, Kraiss Iesus a bar moghira en Ekiam. Egha an e gamima, e God ko navir amirizimin iti. Ia uari fo, bizir manaba

kantri Israelin nguibaba bar da batifi. Bizir kaba Distrigh Galilin dikafi. Da, Jon gumaziba ruasa akam kuragha aruigha givazima, da gin otifi. Ia fo, God Nasaretin gumazim Iesus, uan Duam ko gavgavim a ganingi. Egha God a ko itima, kamaghin amizi a nguibabagh arua gumazamizibar akurvasi. Egha Satanin apengan itir gumazamizibagh ami me ua dera.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ghuariar mam otogha me avara. Ezi akar mam ghuariar kamin aven kamaghin migei, "Kar nan Otarim, ki bar a gifonge. Ia an akam baragh." "

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 3:13-17

Akar dapanim: Iesus dipamin ruegha givazi, overiam kuiaghrizi, Godin Duam izaghira an iti.

Ia, Kraiss Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi dughiar kam Iesus Galilin Distrigh ategha Jon a ruasa, Jordanin dipamin zui. Ezi Jon an anogorogha ghaze, "Ni manmagh sua, uabi ruasa na bagha izi? Ni na ruti, kamaghin deragham!" Ezi Iesus an migirigiam ikaragha a migia ghaze, "Marki. Ni

datirighin ki ni migei moghin ni damu. Ga arazir kamin, God ifongezir araziba dar gin tighti, da otivam." Ezi Jon an migirigiamin min ghu.

Ezi Iesus ruegha givagha zuamira dipam ategha azenimin ize. Ezi overiam

kuiaghrizi a garima, Godin Duam
bunbamin min mighegha izaghira
a gisin apera. Ezi tiarir mam Godin
Nguibamin ikia dia ghaze, “Kar nan

Otarim, ki bar a gifonge. Ki a bagha bar
akonge.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

**TAIM BILONG
LEN NA ISTA**

AS TRINDE

1. RIT Jol 2:12-18

Akar dapanim: Ia uan osimtizim akakaghsi uan korotiaba pura da bighan marki. Puvati, ian arazir kuraba bagh ia uan navir averiamin aven bar osemegh.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Joel, an osiri.

Egha Ikiavira Itir God kamaghin
migei,
“Guizbangira, bizir kurar kaba bar
otivam,
eghti ia datirighira uan navibagh
iragh ua na bagh izi.
Egh dagheba ategh uan navir
averiaba sara azi ua na bagh izi.
Ia pura uan korotiaba abighiva azir
arazim damuan marki.
Puvati, ian navir averiabar aven
bighreghegh egh ia ararem akagham.
Ia fo, Ikiavira Itir God gumazamiziba
bar me gifongegha bar men
kuarkufi.
Egha a zuamirama atarir pu. Puvati.
An apangkuvim bar moghira men
ekefe.
Egha a zurara uan nighnizim
gighasa ifongeghavira ikia, egha
gumazamizibar arazir kuraba
ikarvazir pu.
Kamaghin, ia ua Ikiavira Itir God, ian
God bagh izi.
Ia ua Ikiavira Itir God, ian God, a
bagh iziti,
a ti uan nighnizim giragh, egh
deraghviram ia damuam, egh
dagher aviriba ia daningam.
Eghti ia a bagh ofa damuamin
dagheba ko wainba ikiam.
Ia Saionin mighsiamin iki isighabagh
ivi.
Egh dagheba ateghamin dughiam
ginabagh,
egh gumazamizibav kemeghti, me
nan ziam fisi uari akufagh.

Egh gumazamiziba bar me akuvagh,
me mikimti,
me nan iziam fisi, uan bizir kuraba
ko arazir kuraba ategh nan
damazimin bar zuegh.
Men gumazamizir ghuriba ko,
borir ekiaba ko otem apir borir
iririviba, me bar moghira, ni me
inigh izi.
Poroghamir igiaba, me uan
dipeniba ategh uaghan izi.
Nan ofa gamir gumaziba, me nan
ingangarir gumaziba, ni me
mikemeghti,
me Godin Dipenimin tiar akam ko,
ofa gamir dakozimin tongin tugh
azi arang kamaghin mikim,
‘O Ikiavira Itir God, e nin
gumazamizibara.
Eghti ni uan gumazamizibar
apangkufigh.
Puvatightima, kantriba bar, akirim
ragh e gasaragh egh dibovir
akabar e mikimam.
E nin azai, ni kantrin igharazibar
gumazamiziba ateghti
me e dipova kamaghin mikiman
kogham, ian God managh iti?’ ”
Ezi Ikiavira Itir God, bar puvira uan
nguazim ginighnigha,
uan gumazamizibar apangkuvigha
men akura.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 51:3-6, 12-14, 17

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir kuram gami. Ezi ni nan apangkufigh.

O God, ni uan apangkuvir arazimin gin mangi, egh nan apangkufigh.

Ni apangkuvir ekia kam nan iki, egh nan arazir kuraba batokegh.

Gumaziba rua ua zue moghin,

ni na rueghti nan arazir kuraba mangighti ki zueka.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir kuram gami. Ezi ni nan apangkufigh.

Ki fo, ki arazir kuram gamigha gifa.

Egha arazir kurar ki amizir kam, ki a ginighnighavira iti.

Ki bar nirara, nin damazimin arazir kuram gami.

Ni uan arazir aghuimin gin ghua na isa kot gatigha, nan arazir kuraba bagha ivezir kuram na ganingi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir kuram gami. Ezi ni nan apangkufigh.

O God, ni nan navir averiam damighti a zuegh ua igiamin otogh.

Eghti nin ifongiar aghuim nan aven iziti ki nirara ganam.

Nin Duam nan aven iti,

ezi ni uabin boroghin na batuegh, na dam uan duam inian marki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir kuram gami. Ezi ni nan apangkufigh.

Ni faraghavira ua na inizi ki ni bagha bar akonge.

Ni datirighin bar akongezir arazir kam na daningigh.

Ki nin akabar gin mangamin ifongiar kam, ni ua na daningigh. O Ekiam, ni nan akuraghti,

ki deragh eghaghanibagh fogh nin ziam fam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir kuram gami. Ezi ni nan apangkufigh.

2. RIT

2 Ko 5: 20-6:2

Akar dapanim: Datirighin, dughiar God deraghvira e damuamim. Datirighin, dughiar God uam e iniamim.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Kar e Kraisin abuir gumazibar otivigha, mati God uabi uan dimdiam ia ganingizi moghin, e akar kam ia mikiri. Kamaghin, e Kraisin danganim isa, ia gakaghora ghaze, ia Godin apanim gamir araziba ategh an namakabar otifigh. Krai uabi arazir kuratam gamizir puvati. Ezi God kamagh sua, e Krai ko porogh, egh an gavgavimin e Godin damazimin gumazamizir aghuibar otivam. Kamaghin, God en akurvaghasa egha, en arazir kuraba bar Krai gisin da ariki, ezi Krai mati uaghan gumazir arazir kurabagh amir mamin min oto.

E God ko ingara egha pamten ia gakaghora ghaze, ia gumazamizir Godin apangkuvim iniziba, ia aneteghti a pura bizimin min otivan marki. God kamaghin migei, "Dughiar ki ian kuarkuvigha atizim, an otozi, ki ian dimdiam barasi. Dughiar ki ian akurvaghasa atizim, an otozi, ki ian akura." Ia oragh! Ki ian kuarkuvighamin dughiam datirighin otos. Ezi uaghan ki ian akurvaghamin dughiam datirighin otos!

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

*Ekiam Krai Iesus, e nîn iziam fa iziar ekiam ni ganîdi.
Ia Ekiamin akam baragh. Egh akirim ragh an akam gasan marki.
Ekiam Krai Iesus, e nîn iziam fa iziar ekiam ni ganîdi.*

GUTNIUS**Mt 6:1-6, 16-18**

Akar dapanim: Nîn afeziam, bizir modoghav itibar gari, egh a nîn ivezim ni ikarvaghham.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus ua kamaghin migei, “Ia deraghvira gan. Ia gumamaziziba gansi osamiva, arazir aghuibar amuan marki. Ia kamagh damu, uan Afeziar uan Nguibamin itim da ivezitam inighan kogham.

“Egh ia bizitam isi gumazir asaghasazitam daningsiva, tav amadaghtima a mangi ian arazir aghuir kam an gun mikiman marki, egh mati gumazir maba me God ko migeir dipeniba ko tuavibar tuiva odava ami moghin. Ia men min damuan marki. Kamagh amir darazi, me gumamazizibar damazibar uan araziba akakaghtima, me men ziaba fasa. Ki guizbangira ia migei, me uan ivezim inigha gifa. Ia asaghasazitamin akurvaghsi, ian agharir guvim arazir kam damuti, agharir ikiriam arazir kam gifoghan kogham. Eghti ian akurvazir arazir kam averara ikiti, ian Afeziar bizir mogomebar garim, ian arazir aghuim ikaragham.”

Egha Iesus ua kamaghin migei, “Ia God ko mikimsi, gumazir ifavariba ami moghin damuan marki. Me God ko migeir dipeniba ko tuavir ekiabar akabar tuiva, God ko mikimasa bar

akonge. Me odava, egha ghaze, gumamazizir aviriba nan ganigh nan ziam fam. Ki guizbangira ia migei, me uan ivezim inigha gifa. Egh ia God ko mikimsi, uan dipenir averiamin mangi tiam asaragh, egh modogh ia uan Afeziam ko mikim. Kamaghin, ian Afeziar bizir mogomebar garim, a ian ivezim ia daningam.

Egha Iesus ua migia ghua ghaze, “Ia dagheba ataghrazir dughiamin ia gumazir ifavaribar min uan guabagh ekuan marki. Gumazir ifavariba dagheba ataghrazir dughiamin, gumaziba men ganasa, me uan guaba ruer puvatigha pughpurighav arui. Me odava arazir kabagh ami. Ki guizbangira ia migei, me uan ivezim inigha gifa. Eghti ia dagheba ataghrazir dughiamin, ia boreu uari aghiva uan guaba ru, eghti gumaziba ia dagheba ataghrazir arazir kam gifoghan kogham. Eghti ian Afeziar danganir mogomemin itim, anarira ian ganigh fogham. Egh gin ian Afeziar bizir mogomebar garim, a ian ivezim ia daningam.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

Sande 1 bilong Len

1. RIT

Jen 2:7-9; 3:1-7

Akar dapanim: God gumazim ko amizimin ingarizir eghaghanim, ko arazir kuram otozir eghaghanim.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Egha gin Ikiavira Itir Godin Gavgavim nguazim inigha gumazir mamin ingari. Egha uan ikirimir angamra itim anidir aminim isa, gumazimin atinimin a giverezima, an an aven ghu, ezi gumazim angamra iti. Egha Ikiavira Itir Godin Gavgavim azenir mam aruem anadi naghin an ingarizi a Idenin nguazimin iti. Egha azenir kamin gumazir kam atizima, a iti. Ezi Ikiavira Itir Godin Gavgavim temer guar aviribagha amizi da nguazimin otifi, dar oviziba daghemin bar dera. Temer kabar ganganim bar moghira dera. Azenir kamin torimra temer mam iti, a ikirimir zurara itim anidir temem. Ezi temer igharazir mam uaghan iti, kar temer nighnizir aghuim aningti gumazamiziba arazir aghuim ko arazir kuram gifoghamim.

Ikiavira Itir Godin Gavgavim asiziba bar adar ingari, ezi kuruzimra, an akar asuiba ko akar ifavaribagh amua, egha arazir kamin asizir igharaziba bar dagh afira. Egha kuruzim kamaghin amizimin azara, “God ti azenir kamin itir iter oviziba bar dar aman guan anogoroke, a?”

Ezi amizim kamaghin an akam ikara, “Ga azenir kamin itir ter ovizibar amam. Ezi iter bar vamiran azenimin torimin tughav itimra, Ikiavira Itir

Godin Gavgavim, an ovizitamar aman bar gan anegoroke. A kamaghin ga migia ghaze, ‘Gua bar iter kamin ovizitamar aman marki, egh uaghan an suighan marki. Gua kamagh damigh ovegham.’ ”

Ezi kuruzim kamaghin amizim migei, “Puvati. Gua oveghan kogham. Egh gua iter kamin ovizim amegh, guan damaziba kuighrightima gua arazir aghuiba ko arazir kurabagh foghfogh, egh gua Godin miraram otogham. God bizir kam gifogha egha iter kamin ovizim aman guan anogoroke.”

Ezi amizim iter kamin ovizimin gari, an ganganim bar dera ezi damamin dagher aghuiba an iti. Ezi amizim kamaghin nighnisi, “Kamaghin deragham, ki iter kamin ovizim amegh egh fofozir aghuir kaba iniam.” Kamaghin, amizim iter kamin ovizir mam inigha aneme. Dughiar kam an pam a ko iti, ezi amizim ovizir maba isa uan pam ganingizi, an pam uaghan ada ame. Ezi aningin damazimning kuaghirezima aning uaningin gari, aning bibiamra iti. Kamaghin aning fighin iter afariba isa inibar min da isamigha, uan mikarzimning avara.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 51:3-6, 12-14, 17

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir kuram gami. Ezi ni nan apangkufigh.

O God, ni uan apangkuvir arazimin gin mangi, egh nan apangkufigh.

Ni apangkuvir ekiam kam nan iki, egh nan arazir kuraba batokegh.

Gumaziba rua ua zue moghin,

ni na rueghti nan arazir kuraba mangighti ki zueka.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir kuram gami. Ezi ni nan apangkufigh.

Ki fo, ki arazir kuram gamigha gifa.

Egha arazir kurar ki amizir kam, ki a ginighnighavira iti.

Ki bar nirara, nin damazimin arazir kuram gami.

Ni uan arazir aghuimin gin ghua na isa kot gatigha, nan arazir kuraba bagha ivezir kuram na ganingi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir kuram gami. Ezi ni nan apangkufigh.

O God, ni nan navir averiam damighti a zuegh ua igiamin otogh.

Eghti nin ifongiar aghuim nan aven iziti ki nirara ganam. Nin Duam nan aven iti,

ezi ni uabin boroghin na batuegh, na dam uan duam inian marki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir kuram gami. Ezi ni nan apangkufigh.

Ni faraghavira ua na inizi ki ni bagha bar akonge.

Ni datirighin bar akongezir arazir kam na daningigh.

Ki nin akabar gin mangamin ifongiar kam, ni ua na daningigh. O Ekiam, ni nan akuraghti,

ki deragh eghaghanibagh fogh nin ziam fam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki arazir kuram gami. Ezi ni nan apangkufigh.

2. RIT (Longpela Rit)

Ro 5:12-19

Akar dapanim: Godin apangkuvim ko an bizir aghuim, an ovevem in gavgavim bar a gafiragha bar ekefe.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim

Kamaghin amizi, gumazir vamira arazir kuram gamizi, ezi tuavir kamin arazir kuraba nguazir kamin oto. Ezi nguazir kamin gumamaziziba arazir kurabagh amima, ovevem oto. Ezi gumamaziziba bar arazir kurabagh amima, kamaghin ovevem bar me bato. E fo, fomira dughiar Moses Osirizir Arazibar tighar otivam, dughiar kamin arazir kuraba nguazir kamin iti. Ezi Moses Osirizir Araziba itir puvatizi, God gumazibar arazir kurar kaba medir puvati. Ezi Adamin dughiamin ikegha ghua Mosesin dughiamin, ovevem gumamaziziba gativagha me avara. Gumazir maba Adamin min arazir kuratam gamizir puvati, men arazir kuraba ighara. Ezi ovevem uaghan me avara. Ezi Adam mati Gumazir Izamimin nedazim.

Ezi Godin apangkuvir a pura aningizim, an Adam amizir arazir kuramin min amir puvati. Guizbangira, gumazir vamira Adam arazir kuram gamima, ezi tuavir kamin gumazir

aviriba ariaghire. Ezi gumazir vamira Krales Iesus an apangkuvimin, God e gamizi, e an damazimin dera. Ezi Godin apangkuvimin gavgavim bar ovevem in gavgavim gafira. Bizir kam, a gumamazizir aviriba pura me ganingizi, a me gizifa! Egha uaghan God puram e ganingizir bizim ko, gumazir vamiran arazir kuramin otozir bizim, aning uaghara zuir puvati. Aning arazir vamira e gamir puvati. Bar puvati. Gumazir kam arazir kurar vamira amizi, God gumamaziziba me tuisigha ghaze, ia bar ikuvigham. Egha God puram e ganingizir bizim kamakin, gumamaziziba arazir kurar aviribagh amima, God men apangkuva gari, mati me arazir kuratam gamizir puvati. Guizbangira, gumazir vamira Godin akam batoghezi, ezi an arazir kuramin ovevem gumamaziziba bar me gatifa. Ezi God uan apangkuvim gumamaziziba avarazi a me gizifa, egha ghaze, ia nan damazimin dera. Kar a

pura aningizir bizim. Egh gumazir vamira Krai Iesusin ingangarimin, tina God pura anidir bizim iniva, a Krai ko ikiva bizibagh ativagh dar ganam. Egh me kamagh ikiva me bizibagh ativaghamin gavgavim, ovevem gavgavim gafiragham.

Ezi kamaghin, e deravira akar kam ginighnigham. Gumazir mam arazir kurar vamiram amizi, kamaghin God ghaze, gumazamiziba bar moghira bar ikufi. Kamaghira, Gumazir Igharazir Vamira arazir aghuir Godin

damazimin derazim gami. Kamaghin God gumazamiziba bar men gari, mati me arazir kuratam gamizir puvati. Egh God me zurara itir ikirimirir aghuarim me daningam. Gumazir vamira Godin akam baraghizir puvati, ezi an arazir kam gumazamizir aviribagh amizi, me arazir kurabagh amir gumazibagh ava. Kamaghira Gumazir Vamira Godin akam baraghizi, ezi an arazir kam gumazamizir aviribagh amizi, me Godin damazimin dera.

Kar Godin Akam.

2. RIT (Sotpela Rit)

Ro 5:12, 17-19

Akar dapanim: Godin apangkuvim ko an bizir aghuim, an ovevem gavgavim bar a gafiragha bar ekefe.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Kamaghin amizi, gumazir vamira arazir kuram gamizi, ezi tuavir kamin arazir kuraba nguazir kamin oto. Ezi nguazir kamin gumazamiziba arazir kurabagh amima, ovevem oto. Ezi gumazamiziba bar arazir kurabagh amima, kamaghin ovevem bar me bato.

Guizbangira, gumazir vamira Godin akam batoghezi, ezi an arazir kuramin ovevem gumazamiziba bar me gatifa. Ezi God uan apangkuvim gumazamiziba avarazi a me gizifa, egha ghaze, ia nan damazimin dera. Kar a pura aningizir bizim. Egh gumazir vamira Krai Iesusin ingangarimin, tina God pura anidir bizim iniva, a Krai ko ikiva bizibagh ativagh dar ganam. Egh me kamagh ikiva me bizibagh ativaghamin gavgavim, ovevem gavgavim gafiragham.

Ezi kamaghin, e deravira akar kam ginighnigham. Gumazir mam arazir kurar vamiram amizi, kamaghin God ghaze, gumazamiziba bar moghira bar ikufi. Kamaghira, Gumazir Igharazir Vamira arazir aghuir Godin damazimin derazim gami. Kamaghin God gumazamiziba bar men gari, mati me arazir kuratam gamizir puvati. Egh God me zurara itir ikirimirir aghuarim me daningam. Gumazir vamira Godin akam baraghizir puvati, ezi an arazir kam gumazamizir aviribagh amizi, me arazir kurabagh amir gumazibagh ava. Kamaghira Gumazir Vamira Godin akam baraghizi, ezi an arazir kam gumazamizir aviribagh amizi, me Godin damazimin dera.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiām Kraiṣ Ieṣuṣ, e nīn iziām fa iziār ekiām nī ganiḍi.

Gumazamiziba daghemra ikirimirir aghuim inighan kogham. Puvati. Me Godin akatorimin otivizir akabar ikirimirir aghuim iniam.

Ekiām Kraiṣ Ieṣuṣ, e nīn iziām fa iziār ekiām nī ganiḍi.

GUTNIUS**Mt 4:1-22**

Akar dapanim: Ieṣuṣ 40plan arueba ko 40plan ḍimagaribar daghetam amezir puvati, ezi Satan abasamasav a badai.

Ia, Kraiṣ Ieṣuṣin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Dughiar kamin Godin Duam Ieṣuṣ inigha ghua Satan a gifarasa danganir gumaziba itir puvatizimin ghu. Ezi Ieṣuṣ 40 plan arueba ko ḍimagaribar daghetam inizir puvati. Ezi mitiriam an azi. Ezi gumazir ifavaribagh amim Satan iza a batogha kamaghin a migei, “Nī guizbangira Godin Otarim, nī dagiar kaba akar gavgavim dav kemeghti da bretin rubuzibar min otogh.”

Ezi Ieṣuṣ Satan ikaragha ghaze, “Godin Akinafarim kamaghin migei, ‘Gumazamiziba daghebara damiva dar gavgavimin ikian kogham. Puvati. Me God migeir migirigiaba bar dar gin mangiva me ikirimirir aghuim iniam.’ ”

Ezi Satan Ieṣuṣ inigha Jerusalemin ghua a isa Godin Dipenimin pin mar anefa. Egha Satan a migei, “Nī oragh, Godin Akinafarim kamagh migei, ‘A nī bagh uan enselba akar gavgavim me mikintima me deraghvira nīn ganam. Egh me uan dafaribar nī fueghti, nī uan dagarim dagiatamin aneseghan kogham.’ Kamaghin nī guizbangira Godin Otarim, nī kagh uabi ekunigh.”

Ezi Ieṣuṣ an akam ikaragha ghaze, “Godin Akinafarim ua kamaghin migia ghaze, ‘Nī uan Ekiām God a gifariva, a gakaghonti, a nīn nighnizimin gin mangan marki.’ ”

Ezi Satan ua Ieṣuṣ inigha ghua mighsiar bar pin itir mamin ghua nguazir kamin kantriba bar, ko dar bizir aghuiba an akakagha ghaze, “Nī tevemning apirigh nan ziam feghtima, bizir kaba ki bar da nī daningam.”

Ezi Ieṣuṣ a migia ghaze, “Satan nī na gitagh! Godin Akinafarim kamagh migei, ‘Nī uan Ekiām God, nī an apengara iki an ziamra fam.’ ”

Ezi Satan Ieṣuṣ ataghizi enselba iza an akura.

Ezi Ieṣuṣ orazi, me Jon Gumaziba Ruer Gumazim a isa kalabus gati, ezi a uamategha Galilin Distrighin ghu. Egha a Nasaretin nguibam ategha ghua Kaperneamin nguibamin iti. Nguibar kam dipar ekiām Galilin dadarimin Sebulun ko Naptalin nguazir asizimin iti.* Arazir kabanagh otiva fomira Godin akam inigha izir gumazim Aisaia mikemezi moghin otifi. A ghaze, “Ia gumazamizir Sebulunin nguazim ko Naptalin nguazimin itiba, nguazir kam a tuavir ongarimin zuim boroghira itir danganim ko Jordanin dipar dadarir vongin itir danganim, a Galilin Distrighin nguazim. Danganir kam Kantrin Igharazibar Gumazir aviriba uaghan an aven iti. Kar, gumazamizir arazir kurabar mitatemin aven itiba, me angazangarir ekiamin gani. Egha gumazamizir ovengamin mitatemin aven ikeziba, angazangarim me gisira.”

Dughiar kamin Ieṣuṣ ingarim foregha akam akura gumaziba me migia ghaze, “God Bizibagh Ativamin Dughiam a roghira ize. Kamaghin amizi, ia navibagh iragh!”

Ezi Ieṣuṣ Galilin dipar dadarimin ghua gari aveghbuar mamning iti. Saimon, me ‘Pita’ a garisi. A uan dozim Andru ko, aning iver ekiaba dipamin

da kuri. Aning osiriba isa da amadir gumazimning. Ezi Iesus aning migia ghaze, "Gua nan gin izitima ki guan akakaghtima, gua osiriba isi moghin gumaziba iniam." Ezi aning an akam baraghavira, uan iveba ategha an gin zui.

Ezi Iesus mong sivagha ghua aveghbuar mamningin api. Jems, a

Sebedin otarim, a uan dozim Jon ko iti. Aning uan afeziam Sebedi ko me botin mamin iti. Men iveba dighoraghrezi, me dar toribar kiri. Ezima Iesus aning diazima, aning maghira uan afeziam ko bot ategha Iesusin gin zui.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 2 BILONG LEN

1. RIT

Jen 12:1-4

Akar dapanim: God Abrahamin dia.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Dughiar mam, Ikiavira Itir
God Abram migia ghaze, "Ni uan
nguazim ko, aveghbuaba ko, nin
afeziamin adarasi, ategh nguazir ki nin
akaghamimin mangi.

Eghti ki nin ovavir boribar amighti,
me bar avirasemegh,
mangi egh gin ikizir gavgavir mam
otogham.

Egh ki deravira ni damu egh
ni damighti nin ziam bar
ekevegham.

Eghti ni bangin ki gumazamiziba
deravira me damuamin tuavim
ikiam.

Eghti gumazir deravira ni gamiba, ki
deravira me damuam.

Eghti ni gasighasizir gumaziba ki
uabi me gasighasigham.

Ni bangin ki nguazimin itir ikiziba
dar gumazamiziba
bar deragh me damuam."

Ezi Abram Haranin nguibam ategha
Ikiavira Itir God a mikemezi moghin, a
zui. Ezi Lot a ko uaghan zui. Dughiar
kamin Abram 75plan azeniba iti.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 33:4-5, 18-20, 22

Ia akam ikaragh: Ekiam, e nighnizir gavgavim nin ikia, egha nin akurvazim bagha mizuai.

E fo, Ikiavira Itir Godin akam, a guizbangira iti.

Ezi a uan akam mikemezi moghira zurara guizin arazibar gin ghua ingangariba
bar dagh ami.

Ikiavira Itir God, en arazir aghuiba ko guizin araziba, a bar dagh ifonge.

An apangkuvir arazim, nguazimin itir gumazamiziba, bar me ave.

Ia akam ikaragh: Ekiam, e nighnizir gavgavim nin ikia, egha nin akurvazim bagha mizuai.

Ia orakigh! Ikiavira Itir God, gumazir an atiatia an apengan itiba, a men gari.

Gumazir kaba, me an apangkuvir arazir kam nighnizir gavgavim an iti.

A gumazir kaba deragh men ganti, me angamra ikiam.

Mitiriam aghamin dughiam otoghti, a men akuraghti, me daghem bagh ovengan
kogham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, e nighnizir gavgavim nin ikia, egha nin akurvazim bagha mizuai.

E Ikiavira Itir God baghivira mizuamiva,
nighnizir gavgavim an ikiti an e geghuvam.

A en oramin min itima e an aven modima a en akurvasi. O Ikiavira Itir God, e
nighnizir gavgavim nin ikiavira ikia nin akurvazim mizuai.

Kamaghin, ni en apangkuvigh mamaghira iki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, e nighnizir gavgavim nin ikia, egha nin akurvazim bagha mizuai.

2. RIT**2 Ti 1:8b-10**

Akar dapanim: Kraiſ Ieſuſ en apangkuvigha, e gamizi e an gumamazibar otifi.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Timoti baghava an osirizimin aven iti.

Kamaghin amizima, ni e uan Ekiamin akam akunsi aghumsighan kogham. Egh ni uaghan nan aghumsighan marki, ki an kalabuziar gumazim. Egh, ni Godin gavgavimin amodoghin na ko akar aghuim akunamin ingangarim bagh osimtizim iniam. God en akuragha egha en diagha ghaze, e an gumamazibara. An en arazir aghuiba bagha en diazir puvati. Fomira dughiar biziba tighar otivamimin, God uabi uan ifongiamin gin ghua en dia. Egha Kraiſ

Ieſuſin ingarimin a en apangkuvigha e gamizima e an gumaziba ko amizibar otifi. Ezi datirighin Kraiſ Ieſuſ, a Gumazir ua en Akurvazim, a bar azenim girigha gifa. Ezi an ingangarimin, Godin apangkuvim uaghan en azenim giri. Kraiſ Ieſuſ, ovevemin gavgavim gasighasiki. Ezi an akar aghuimin tuavimin, a gumamaziziba bar me gamima me ikirimirir zurara itim gifo.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Kraiſ Ieſuſ, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Ghuariar kamin aven tiarir mam kamaghin migei, “Kar nan otarim, ki bar a gifonge, nan navir agorogem an iti. Ia an akaba baragh.”

Ekiam Kraiſ Ieſuſ, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS**Mt 17:1-9**

Akar dapanim: Ieſuſin guam aruemin min sira.

Ia, Kraiſ Ieſuſin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi 6 plan arueba givazima, Ieſuſ Pita koma Jems uan dozim Jon, ko a me inigha, me mighsiar ekiam mamin anabo, egha me uarira iti. Egha me garavira itima, Ieſuſin mikarzim igharagha oto. Ezi an guam mati aruem a gisira, ezi an korotiaba ghurghurigha angazangarir mamin min sira. Ezi Moses ko Elaija otogha Ieſuſ ko migei. Ezi Pita kamaghin gara, egha Ieſuſ migia ghaze, “Ekiam, bar deragha e kagh iti! Ni ifueghtima, ki purirpenir pumuning ko mikezimin ingaram. Ni bagh tam, Moses bagh tam, egh Elaija bagh tam.”

Pita migiavira itima, ghuariam angazangarimin min isiragha me avara. Ezi ghuariar kamin aven me tiarir mam

barazima a kamaghin migei, “Kar nan Otarir ki bar ifongezim. Ia anariram oragh!”

Me kamaghin oragha, egha me bar puv atiatigha tevibar pirigha uan guaba nguazimin akuigha ireghav iti. Ezi Ieſuſ me bagha iza men suigha kamaghin me migei, “Ia dikafigh atiatingan marki.” Ezi me dikavigha ua tavin garir puvati, Ieſuſ uabira iti.

Egha me mighsiam ategha ghuaghira a me migia ghaze, “Ia irebamin min ganizir bizim, bar an gun tav mikiman marki. Egh iki mangi Gumazibar Otarim ovegh ua dikavigham.”

Kar, Kraiſ Ieſuſin Akar Aghuim.

SANDE 3 BILONG LEN

1. RIT

Eks 17:3-7

Akar dapanim: E dipaba puvati.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Ezi gumazamiziba dipam bagha kuariba bar me misingigha, migirigiar aviribar Moses gimoba ghuavira iti. Egha me kamaghin a migei, “Ni tizim bagha Isipin e inigha, azenan ize? Ni ti kamaghin ifonge, e uan boriba ko asiziba, e damamin dipaba puvatigh, kagh arighregham, a?”

Ezi Moses pamten kamaghin Ikiavira Itir God ko migei, “Gumazamizir kaba dagiabar na ginivigh, na misueghti ki aremeghasa. Ezi ki manmagh me damuam?”

Ezi Ikiavira Itir God Moses migei, “Ni Israelian gumazir dapanitaba inigh, ia daru gumazamizibar faragh mangi. Ia darusiva, asadivir aghorir ni faragha Nailin fanem misoghezim sara inigh mangi. Ki Horepin mighsiamin

dagiatam gisin tugh ikiam, kar Sainain mighsiam. Ni roghira iziva, asadivir aghorir kamin dagiam misokegh. Eghti dipam dagiamin otogh izighiriti, gumazamiziba anemam.” Ezi Israelian gumazir dapaniba gari, Moses kamaghin amizi, dipam otogha izaghiri. Ezi me danganir kam kamaghin a dibori, “Masa,” an mingarim kamakin, “Tuighsizir Arazim,” ko “Meriba,” an mingarim, “Adarim.” Me kamaghin nighnisi, Israelia atara ghaze, “Ikiavira Itir God, e ko iti, o puvati.” Arazir kamin, me Ikiavira Itir Godin araziba tuighsigha an gavgavim bagha azangsisi.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 95:1-2, 6-9

Ia akam ikaragh: Ia an akam baragh a basiman marki.

Ia izi, e ighiaba bangi Ikiavira Itir Godin ziam fam.
A en dagiamin min ikia e moga en akurvasi,
e a ginighnigh onger akabar amuam.
E an boroghira mangi a minabiva,
pamten dim ighiatabar amu an ziam fi bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Ia an akam baragh a basiman marki.

Ikiavira Itir God en ingari.
Ia izi, e an boroghin mangi dapaniba avigh,
teviba apirigh uari a danigh an ziam fam.
A uabira en God. E an gumazamiziba,
E sipsipbar min amima a uabi e geghuva deragha en gari.
Ia bar deragh an akam barakigh!

Ia akam ikaragh: Ia an akam baragh a basiman marki.

God kamagh ia migia ghaze, "Ian inazir afeziaba fomira gumaziba puvatizir danganimin ikia, Meriban danganimin otogha, nan akam batoke.

Me gin Masan danganimin ikia, uam akam batoke.

Ia me amizir arazir kamin gin mangi uan navibar kuman marki.

Me guizbangira nan ingangarir gavgavibar gani.

Egha nighnizir gavgavim nan itir puvatigha, nan gavgavim tuisigh fofoghasa nan azai."

Ia akam ikaragh: Ia an akam baragh a basiman marki.

2. RIT

Ro 5:1-2, 5-8

Akar dapanim: Godin arazir a gumazamizibagh ifongezim, Godin Duam a isa en navir averiabagh ati.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ezi e nighnizir gavgavim Godin itima, tuavir kamin God ghaze, e an damazimin dera. Kamaghin amizi en Ekiam Krais Iesus an e gamizi, e navir vamira God ko iti. E Krais nighnizir gavgavim an itima, tuavir kamin an e inigha God bagha ghuzima, e datirighin Godin apangkuvimin aven iti. E fo, e Godin ziar ekiam ko dabirabir aghuim a ko a iniasa, egha bizir kam mizuai iti, kamaghin e bar akonge.

God uan Duamin, an arazir gumazamizibagh ifongezim e gingezi, a bar en navibagh izifa. Kamaghin amizi e Godin bizir aghuiba bagha mizua,

egha bar fo, e pura mizuai puvati, da guizbangira otivam.

E uarira uarir akurvaghan iburazir dughiamin, Krais e gumazamizir kuraba bagha areme. An ovevem, God inabazir dughiamin oto. Guizbangira, gumazir aghuimin akurvaghshi aremeghamin bizim bar osemi. Ezi ti dughiar vabara, tarazi ti, gumazir aghuitam bagh aremegham. Ezi e arazir kurabagh amuvira itir dughiamin Krais, en akurvaghasa areme. Arazir kamin, God bar e gifongezir arazim en aka.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krais Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Ikiavira Itir God, ni nguazir kamin gumazamiziba bar ua me ini. Ni dipar angamra itir ikirimirir aghuim anidim na daning, eghti nan kuarim ua nan piran kogham.

Ekiam Krais Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS (Longpela Rit)

Jo 4:5-42

Akar dapanim: Dipar ki daningamin kam, a ikirimirir zurara zurara itir aghuim aningam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Egha a ghua Samarian Distrighin aven itir nguibar kamin oto, an ziam Sikar. Ezi Sikarin nguibam, a nguazir Jekop uan otarim Josep ganingizimin boroghira iti. Jekop fomira kuizir mozir dipam iti, a nguibar kamin ti. Ezi Iesus iza ghua bar amira. Egha a mozir dipar kamin boroghin apera. Ezi dughiam an aruer arizimin ghu.

Ezi Samarian amizir mam, a dipam tuasa izi, ezi Iesus kamaghin a migei, "Ni dipatam na daningam, o?" (Dughiar kamin Iesusin suren gumaziba daghebagh ivezasa nguibamin ghu.)

Ezi Samarian amizim a migei, "Ni Judan gumazim ezi ki Samarian amizim. Manmagh sua, ni dipam ramasa na migei?" (Amizir kam fo,

Judaba me Samarian gumamaziziba ko itir puvati, kamaghin an akar kam Iesus migei.) Ezi Iesus kamaghin amizim ikara, “Ni, God gumamazizibagh aningizir bizir aghuim gifoghiva, egh gumazir dipam bagha ni migeir kam gifoghiva, egh ni an azaraghti, a dipar ikirimirir zurara itim anidim ni danigam.”

Ezi amizim a migei, “Gumazir ekiam, ni mineba pu. Mozir dipar kam bar kone. Eghti dipar ikirimirir zurara itim anidim, ni managh a inigham? En ovavim Jekop mozir dipar kam e ganingi. Egha a uabi uan boriba ko bulmakauba ko an asiziba, me bar mozir dipar kam ame. Ezi ni ghaze, ni ti Jekop gafira, o?”

Ezi Iesus kamaghin an akam ikara, “Gumaziba bar dipar kam ramegh, men kuariba ua piram. Ezi gumazitam ki daningamin dipar kam ramegham, an kuarim dughiatamin uam an piran kogham. Puvati. Dipar ki daningamin kam, a dipar nguazimin averiamin ikiava otivi moghira, an navir averiamin otivam. Egh dipar ikirimirir zurara itim anidir kam otiv mamaghira ikiva, egh zurara itir ikirimirir aghuarim a daningam.”

Ezi amizim kamaghin Iesus migei, “Gumazir ekiam, dipar kam na daning. Eghti nan kuarim gin ua piran kogham, eghti ki ua kagh izi dipam tuan kogham.”

Ezi Iesus kamaghin a migei, “Ni mangi uan pamin diaghiva egh gua kagh izi.”

Ezi amizim a ikara, “Ki paba puvati.”

Ezi Iesus a migei, “Are, ni deragha migei, ni paba puvati. Guizbangira, ni faragha 5 pla paba iti. Ezi gumazir ni datirighin itim, a guizbangira nin pam puvati. Nin akar kam a bar guizbangira.”

Ezi amizim a migei, “Gumazir Ekiam, ki datirighin fo, ni Godin akam inigha izir gumazir mam. En ovaviba

me mighsiar kamin uari akuva, egha Godin ziam fe. Ezi ia Judaba ghaze, danganir gumaziba mangiva Godin ziam fam, a Jerusalem itini.”*

Ezi Iesus kamaghin a migei, “Amizim, ni nighnizir gavgavim nan iki. Dughiatam otoghtima ia mighsiar kamin Afeziamin ziam fan koghiva, egh uaghan Jerusalem nguibamin an ziam fan kogham. Ia Samariaba ia fozir puvatizir God, ia an ziam fe. Ezi e Judaba e fozir God, e an ziam fe. E fo, Godin gumamazizibar akurvazir ingangarim, a faragh Judabar agharimin ikegh egh gin gumamazizir igharaziba bagh mangam. Ezi dughiar otivamim, an otogha gifa, ezi gumamaziziba bar guizbangira Afeziamin ziam fasa, me an Duamin gavgavim ko guizbangin arazimin an ziam fam. Ezi Afeziam, gumamazizir kamaghin amiba, me an ziam fasa a bar ifonge. God, a Duam. Ezi gumazir an ziam feba, me Godin Duamin gavgavim ko guizbangin arazimin an ziam fe.”*

Ezi amizim kamaghin Iesus migei, “Ki fo, Mesaia a izam (a God Ua E Iniasa Misevezir Gumazim.) A izamin dughiam, a biziba bar e mikimam.”

Ezi Iesus kamaghin a migei, “Kar kirara, datirighin ni ko migei.” Ezi Iesus kamaghin migeima, dughiar kamin an suren gumaziba uamategha izi. Me an garima an amizir mam ko uaning migeima, ezi me okam nighnisi. Egha tav kamaghin amizimin azarazir puvati, “Ni tizim iniasa?” Egha tav Iesusin azarazir puvati, “Ni tizim sua amizir kam ko migei?”

Ezi amizir kam uan minem ataki, egha uamategha nguibamin ghu. Egha kamaghin gumamazizibav gei, “Ia izi gumazir mamin ganigh. Ki fomira amizir araziba, a bar dar na mikeme. Ka ti gumazir kamra, God Ua E Iniasa Misevezir Gumazim?” Egha me nguibam ategha, Iesus bagha izi.

Ezi dughiar kamin, Iesusin suren gumaziba agakaghora kamaghin a migei, “Tisa, ni dami.”

Ezi a kamaghin me migei, “Dagher ki damamim, ia a gifozir puvati.” Ezi an suren gumaziba uarira kamaghin uariv gei, “Gumazitam ti a bagha dagheba inigha iza a ganingi?”

Ezi Iesus kamaghin me migei, “Nan daghemra kara, ki Godin ifongiamin gin zui, a gumazir na amadazi ki izezim. Ezi ki a na ganingizir ingangarim, a givagham. Ia kamaghin migei, ‘4 plan iakiniba givaghti, e dar gin azenibar aghoram.’ Ezi ki ia migei, ia tintinibar ganiva egh deravira azenibar gan. Dagheba aghuigha gifa, ezi azenibar aghoramin dughiam otogha gifa! Gumazir dagheba isim, a datirighin uan ivezim isi, egha zurara itir ikirimirir aghuarim bagha dagheba akufi. Kamaghin amizima, gumazir dagheba oparim ko gumazir dagheba isim aning virara bar akuegham. Akar kam a guizbangira, ‘Gumazir mam azenim opari, ezi gumazir igharazim an dagheba isi.’ Ki, ia faragha ingarizir puvatizir azenimin dagheba iniasa, ki

ia amada. Gumazir igharaziba azenir kamin ingari, ezi ia ghua me uan gavgavimin oparizir otivizir dagheba isi.”

Amizir kam faragha ghaze, “Gumazir kam, ki fomira amizir araziba, a bar dar na mikeme.” Ezi nguibar kamin itir Samarian gumazamizir aviriba, me an akam baregha egha kamaghin nighnizir gavgavim Iesusin iti. Egha Samariaba a bagha ize, egha me uarir gan ikiasa agakaghoravira iti. Ezi a dughiar pumuningin me ko iti. Ezi gumazamizir igharazir avirir maba, me uaghan Iesusin akam baregha nighnizir gavgavim an iti.

Egha me kamaghin amizim migei, “E nin akamra baregha nighnizir gavgavim gumazir kamin itir pu. Puvati. E uari an akam baraki, egha e fo, gumazir kamra, a guizbangira nguazir kamin itir gumazamizibar Akurvazir Gumazim. Kamaghin e nighnizir gavgavim an iti.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)

Jo 4:5-15, 19-26, 39-42

Akar dapanim: Dipar ki daningamin kam, a ikirimirir zurara zurara itir aghuim aningam.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Egha a ghua Samarian Distrighin aven itir nguibar mam in oto, an ziam Sikar. Ezi Sikarin nguibam, a nguazir Jekop uan otarim Josep ganingizimin boroghira iti. Jekop fomira kuizir mozir dipam iti, a nguibar kamin ti. Ezi Iesus iza ghua bar amira. Egha a mozir dipar kamin boroghin apera. Ezi dughiam an aruer arizimin ghu.

Ezi Samarian amizir mam, a dipam tuasa izi, ezi Iesus kamaghin a migei, “Ni dipatam na daningam, o?” (Dughiar kamin Iesusin suren gumaziba daghebagh ivezasa nguibamin ghu.)

Ezi Samarian amizim a migei, “Ni Judan gumazim ezi ki Samarian

amizim. Manmagh sua, ni dipam ramasa na migei?” (Amizir kam fo, Judaba me Samarian gumazamiziba ko itir puvati, kamaghin an akar kam Iesus migei.) Ezi Iesus kamaghin amizim ikara, “Ni, God gumazamizibagh aningizir bizir aghuim gifoghiva, egh gumazir dipam bagha ni migeir kam gifoghiva, egh ni an azaraghti, a dipar ikirimirir zurara itim anidim ni danigam.”

Ezi amizim a migei, “Gumazir ekiam, ni mineba pu. Mozir dipar kam bar kone. Eghti dipar ikirimirir zurara itim anidim, ni managh a inigham?”

En ovavim Jekop mozir dipar kam e ganingi. Egha a uabi uan boriba ko bulmakauba ko an asiziba, me bar mozir dipar kam ame. Ezi ni ghaze, ni ti Jekop gafira, o?"

Ezi Iesus kamaghin an akam ikara, "Gumaziba bar dipar kam ramegh, men kuariba ua piram. Ezi gumazitam ki daningamin dipar kam ramegham, an kuarim dughiatamin uam an piran kogham. Puvati. Dipar ki daningamin kam, a dipar nguazimin averiamin ikiava otivi moghira, an navir averiamin otivam. Egh dipar ikirimirir zurara itim anidir kam otiv mamaghira ikiva, egh zurara itir ikirimirir aghuarim a daningam."

Ezi amizim kamaghin Iesus migei, "Gumazir ekiam, dipar kam na daning. Eghti nan kuarim gin ua piran kogham, eghti ki ua kagh izi dipam tuan kogham."

Ezi amizim a migei, "Gumazir Ekiam, ki datirighin fo, ni Godin akam inigha izir gumazir mam. En ovaviba me mighsiar kamin uari akuva, egha Godin ziam fe. Ezi ia Judaba ghaze, danganir gumaziba mangiva Godin ziam fam, a Jerusalem in iti."*

Ezi Iesus kamaghin a migei, "Amizim, ni nighnizir gavgavim nan iki. Dughiatam otoghtima ia mighsiar kamin Afeziamin ziam fan koghiva, egh uaghan Jerusalem in nguibamin an ziam fan kogham. Ia Samariaba ia fozir puvatizir God, ia an ziam fe. Ezi e Judaba e fozir God, e an ziam fe. E fo, Godin gumazamizibar akurvazir ingangarim, a faragh Judabar agharimin ikegh egh gin

gumazamizir igharaziba bagh mangam. Ezi dughiar otivamim, an otogha gifa, ezi gumazamiziba bar guizbangira Afeziamin ziam fasa, me an Duamin gavgavim ko guizbangin arazimin an ziam fam. Ezi Afeziam, gumazamizir kamaghin amiba, me an ziam fasa a bar ifonge. God, a Duam. Ezi gumazir an ziam feba, me Godin Duamin gavgavim ko guizbangin arazimin an ziam fe."*

Ezi amizim kamaghin Iesus migei, "Ki fo, Mesaia a izam (a God Ua E Iniasa Misevezir Gumazim.) A izamin dughiam, a biziba bar e mikimam."

Ezi Iesus kamaghin a migei, "Kar kirara, datirighin ni ko migei."

Amizir kam faragha ghaze, "Gumazir kam, ki fomira amizir araziba, a bar dar na mikeme." Ezi nguibar kamin itir Samarian gumazamizir aviriba, me an akam baregha egha kamaghin nighnizir gavgavim Iesusin iti. Egha Samariaba a bagha ize, egha me uarir gan ikiasa agakaghoravira iti. Ezi a dughiar pumuningin me ko iti. Ezi gumazamizir igharazir avirir maba, me uaghan Iesusin akam baregha nighnizir gavgavim an iti.

Egha me kamaghin amizim migei, "E nin akamra baregha nighnizir gavgavim gumazir kamin itir pu. Puvati. E uari an akam baraki, egha e fo, gumazir kamra, a guizbangira nguazir kamin itir gumazamizibar Akurvazir Gumazim. Kamaghin e nighnizir gavgavim an iti."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Sande 4 bilong Len

1. RIT

1 Sml 16:1, 6-7, 10-13

Akar dapanim: Ikiavira Itir God Devit ginaba, ezi Samuel Devitin aveghbuabar damazimin borem an dapanim ginge.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Samuel osirizimin aven iti.

Ezi Ikiavira Itir God, Samuel migia ghaze, “Sol, Israelian atrivim, ki a batuegha gifa. Kamaghin amizi, ni tizim bagha Sol ginighnigha osemegha ikiavira iti? Nin navir osimtizir kam manadozoghin givagham? Ki, Betlehemin nguibamin gumazir mam Jesi bagha, ni amadi. Ni borer tam sipsipin kom gurigh a inigh mangi. An otarir mam ki atrivimin ikiasa a ginabagha gifa.”

Ezi Jesi uan otariba ko, me otivigha givagha, Ikiavira Itir Godin damazimin tuivighav itima, Samuel Jesin otarir ivariam Eliapin gara, egha nighnisi, “Kar ti gumazir kamra, Ikiavira Itir God, atrivimin otivasa a ginaba.” Ezi Ikiavira Itir God a migia ghaze, “Ni kamaghin nighnighan marki, an aghuir ruarim ko an ganganiba derazi, ki a ginabagham. Puvati. Gumazir kam atrivimin otivan ki aghua. Ki gumaziba biziba tuighsizi moghin biziba tuighsizar puvati. Gumaziba nivafizibar gari. Ezi ki gumazibar nighniziba ko men ifongiabar gara me tuighsisi.”

Kamagh amizi, Jesi uan otarir 4plan igharaziba me inigha Samuel bagha ize, ezi Samuel a migia ghaze, “Nin

otarir kaba bar, Ikiavira Itir God men tav ginabazir puvati.” Ezi Samuel kamaghin ua Jesin azara, “Ni otaritaba ua iti, o?” Ezi Jesi ghaze, “Puvati, otarir bar igiar abuananam iti. A bar men dozim. Egha a sipsipbagh eghuva dar gari.” Ezi Samuel a migia ghaze, “Marki, ni gumazitam amadaghti a mangi a inigh izi. A izeghtima, e gin dapiagh ofa damuam.” Ezi Jesi gumazir mam amadazi, a ghua an otarir kam inigha izi. Jesin otarir kam, auan mugamra ikia an guam bar derazi an damazimning dafozi, an mikarzimin ganganiba bar dera. Ezi Ikiavira Itir God, Samuelin migia ghaze, “A mara gumazir mamra. Ni atriviba amisiva me gazuir borem isi a ginge.” Ezi Samuel olivin borer sipsipin komin itim inigha, Devitin aveghbuabar damazimin borer muziarim an dapanim ginge. Ezi dughiar kamra Ikiavira Itir Godin Duam iza pamtemin Devit avara, egha a ko ikia mamaghira iti. Egha Samuel uamategha Raman nguibar ekiamin ghu.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 23:1-6

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God a na geghuvir gumazim. Kamaghin ki bizir tamin otevezir puvati.

Ikiavira Itir God, a gumazir uan sipsipba deragha dagh eghuva dar garimin min iti.

A kamaghira deragha na geghuva nan gari.

Kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.

A na inigha ghua grazir aghuiba itir danganimin na atizi, ki dagh isin irav iti.

A na inigha dipar aghuiba itir danganibar zuima,

ki dar boroghin avughsa iti.

A gavgavir igiam na ganidi.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God a na geghuvir gumazim. Kamaghin ki bizir tamin otevezir puvati.

A uan iziar ekiam bangin, a fomira mikemezi moghin, a na inigha tuavir aghuibara zui.

O God, ni na ko iti.

Kamaghin, ki danganir zarimin mangiva ovevemini tuavir mitarmemin mangi, egh bizir ikurabar atiatingan kogham.

Ni uan aghorir sipsipbagh eghuvimin suirazi,

ki an gara fo, ni na geghuv deragh nan ganam. Kamaghin, nan navim bar nan dera.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God a na geghuvir gumazim. Kamaghin ki bizir tamin otevezir puvati.

Ni na bagh daghem gamigha azenara na dafazi, nan apaniba bar nan gari.

Ni nan diazi, ki iza ni ko aperazi, ni borem isa nan dapanim ginge.

Ezi nan itarim, bar izivagha fasfagha iri.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God a na geghuvir gumazim. Kamaghin ki bizir tamin otevezir puvati.

Bar guizbangira, nin arazir aghuim ko apangkuvir arazim, dughia bar zurara na ko ikiam.

Eghti ki Ikiavira Itir Godin Dipenimin iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God a na geghuvir gumazim. Kamaghin ki bizir tamin otevezir puvati.

2. RIT

Ef 5:8-14

Akar dapanim: Ni gumazir datirighin akuim, ni dikafigh. Ni mozimin dikavighti, Kraisin angazangarim ni daningam.

Pol Efesusba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ia faragha mitatemin aven ike, egha datirighin ia Ekiamin gumamazibar otivigha, egha angazangarimin aven iti. Kamaghin ia gumamazibar angazangarimin aven itibar min daru. (Angazangarim arazir aghuiba ko Godin damazimin derazir araziba ko guizin akamin arazibagh ami, da otifi.) Ia, arazir God damuti a bar akongeghamiba, ia da buri dagh fogh dar amu. Ia arazir mitatemin itibagh amir gumamazibar poghan marki. Men arazir kinir kaba, da gumamazibar akurvazir puvati. Eghti ia men arazibar amuti, da azenan otogh, mati angazangarim dagh isirazi moghin, eghti me fogh

suam, arazir me amiba, da ikufi. Me amir arazir mogomeba, ki dar gun mikiman kogham. Ki dav mikiman bar aghumsiki. Angazangarim bizibagh isiraghti, da azenim girighi, gumamaziba fogh suam, bizir kabar mingariba kamakin. Bizitam bar azenim girigh egh a guizbangira angazangarimin min otogham. Kamaghin, marazi ghaze,
 “Ni aremezir gumazim, ni ua dikafigh, mozim ategh egh uam azenan izi.
 Eghti Kraisin angazangarim ni gisiragham.”

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiām Kraiṣ Ieṣuṣ, e nīn iziām fa iziār ekiām nī ganiḍi.

Ekiām ghaze, “Ki uabi ki nguazimin angazangarim. Gumazamizir nan gin zuiba, me iḱirimirir aghuimin angazangarimin iḱiām.”

Ekiām Kraiṣ Ieṣuṣ, e nīn iziām fa iziār ekiām nī ganiḍi.

GUTNIUS (Longpela Rit)**Jo 9:1-41**

Akar dapanim: Gumazir damazir okavirizim ghua rue. Egha a ua izir dughiamin, a deraghavira bizibar gari.

Ia, Kraiṣ Ieṣuṣin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Egha Ieṣuṣ ghuavigha gumazir damazir okavizir mamin api. An damazimning okavizi amebam a bate. Ezi Ieṣuṣin suren gumaziba an azara, “Tisa, tina arazir kuram gami, gumazir kam o an amebam ko afeziam, ezi kamaghin an damaziba okavizi amebam a bate?”

Ezi Ieṣuṣ kamaghin akam ikara, “Gumazir kam arazir kuram gamizir puvati, egha an amebam ko afeziam uaghan arazir kuratam gamizir puvati. God kamagh sua, bizir gumazir kamin otozim, gumazamiziba an ganiva fogham, Godin ingangarim azenara men oto. Kamaghin an damaziba okavizi amebam a bate. Ezi datirighin aruem ikiavira itima, e gumazir na amadazi ki izezim an ingangarim damuam. Aminim pirasava roghira izi, ezi gumaziba ingangaritam damighan kogham. Dughiar ki nguazir kamin itim, ki gumazir angazangarim nguazimin itir gumazamizibagh anidim.”

Ieṣuṣ kamaghin mikemegha egha nguazim giparigha egha nguazim sara veregha, egha gumazimin damazim gati. Egha Ieṣuṣ kamaghin a migei, “Ni mangiva Siloamin mozir dipam guruegh.” (Ziar kam Siloam, an mingarim kamaghin ghu, “Amada.”) Ezi gumazir damazir okavirizim ghua rue. Egha uamategha iza, biziba bar deravira dar gari.

Gumazir kam faragha dagiaba uabi daningasa gumazamizibagh inge, ezi

gumazamizir aviriba an gani. Datirighin men marazi ko an boroghin itir darazi, me ghaze, “Gumazir kamra, a faragha apiav ikia dagiaba bagha gumazibagh inge?” Egha marazi ghaze, “Are, gumazir kamra.” Ezi marazi ghaze, “Puvati. A gumazir kamin mirara gara, egha a ighara.” Ezi gumazir kam uabi ghaze, “Kar kirara.” Ezi me an azara, “Manmaghin amizima nin damazimning dera?”

Ezi a kamaghin men akam ikara, “Gumazir kam an ziam Ieṣuṣ, a nguazim ko dipam veregha nan damazimning gati. Egha na migei, ‘Ni Siloamin mozir dipamin mangigh egh ruegh.’ Ezi ki ghua ruezima nan damazimning dera, ezi ki deravira bizibar gari.” Ezi me an azara, “Gumazir kam managh iti?” Ezi a migei, “Ki fozir puvati.”

Egha me gumazir faragha damaziba okavizir kam me a inigha Farisiba bagha zui. Ezi dughiar Ieṣuṣ nguazir beghneazimin ingarigha gumazimin damazimning gamizi a garim, kar Sabatin dughiam. Ezi kamaghin Farisiba uam an azai, “Nin damazimning manmaghin amigha dera?”

Ezi a kamaghin me migei, “A nguazir beghneazim isa nan damazimning gatizi, ezi ki rue, egha ki biziba deravira dar gari.”

Ezi Farisin maba ghaze, “Gumazir kam a Sabatin dughiamin arazibar gin zuir puvati. Kamaghin e fo, God gumazir kam amadazi puvati.” Ezi

marazi ghaze, “Manmagh amizi gumazir arazir kuram itim mirakelin kabar amigham.” Egha me uari abiki.

Egha Farisiba ua faragha gumazir damaziba okavizir kamin azangsisi, “Ni ghaze, gumazir kam nin damazimning akiri, ezi kamaghin ni manmaghin nighnisi, a gumazir manmaghira garim?” Ezi gumazir kam kamaghin me akam ikara, “A Godin akam inigha izir gumazir mam.”

Bar guizbangira, faragha gumazir kamin damazimning okafi, egha datirighin an damazimning kuiaghiri. Ezi Judan gumazir aruaba bizir kam nighnizir gavgavim an ikian aghua. Egha kamaghin me gumazir kamin amebam ko afeziamin diagha ghaze, gua izi. Ezi aning izima me kamaghin aningin azai, “Ka ti guan borimra? Dughiar amebam a batezim, an damazimning okavigha iti, gua kamaghin mikeme, o? Ezi manmagh amizima a datirighin gari?”

Ezi an amebam ko afeziam kamaghin men akam ikara, “Ga fo, kar gan borim. Ezi dughiar amebam a batezim, an damazimning okavigha iti, ga uaghan a gifo. Ezi datirighin an damazimning manmaghin kuiaghiri, ga uaghan fozir puvati. Ezi tina an damazimning kui, ga uaghan fozir puvati. Ia an azaragh. An asegha gifa. A uabi ua bagh mikimam.” An amebam ko afeziam Judabar atiatigha, egha kamaghin migirigiar kam gami. Me fo, Judaba faragha kamaghin akam misoke, gumazitam kamaghin mikim suam, ‘Iesus a Gumazir God Uam E Iniasa Misevezir kam,’ eghti me an anogoreghti a ua God ko migeir dipenimin aven ikian kogham. Ezi kamaghin gumazir kamin amebam ko afeziam ghaze, “An asegha gifa. Ia an azangsigh.”

Egha gin me ua gumazir faragha damaziba okavizim dia, egha a migia ghaze, “Ni Godin damazimin guizin akam mikimsi egh akar dikirizim

damigh. E fo, gumazir ni mikemezir kam, an arazir kurabagh amir gumazim.”

Egha a kamaghin akam ikara, “An arazir kurabagh amir gumazim o puvati, ki kamaghin fozir puvati. Egha bizir vamira, ki a gifo, ki faragha damazimning okafi, egha datirighin nan damazimning kuiaghiri.” Ezi me uam an azara, “A manmaghin ni gami? A manmaghin nin damazimning akiri?”

Ezi a kamaghin men akam ikara, “Ki ia mikemegha gifa, ezi ia oraghan aghua. Ia manmagh sua dughiar aviribar oraghasa? Ia ti uaghan an suren gumazibar otivasa, o?”

Ezi Farisiba dibovibar kamaghin gumazir kam migei, “Nirara an suren gumazim. E Mosesin suren gumaziba. E kamaghin fo, God akam Moses ganingi. Ezi gumazir kam, e fozir puvati, a nguibar manamin oto.”

Ezi gumazir faragha damaziba okavizir kam, a kamaghin men akam ikara, “Ia akar bar igharazim migeima, ki digavir kuram gami! Gumazir nan damazimning akirizir kam, ia ghaze ia gifozir puvati, a nguibar manamin oto. E fo, God gumazir arazir kurabagh amiba barazir puvati. Gumazitam Godin ziam fiva egh an ifongiamin gin mangiti, eghti God a baragham. Bar fomira iza datirikin, gumazitamin damazimning okavizi amebam a batezi, ezi gin gumazir mam an damazimning akirizi, e eghaghanir katam e a baraghizir puvati. God gumazir kam amadaghan koghai, a bizitam damighan kogham.”

Farisiba me akar kam baregha egha kamaghin an akam ikara, “Manmagh ami? Arazir kuram bar ni avara, dughiar nin amebam ni batezimin tugha egha iza datirikin. Ezi ni ti en sure damuasa, o?” Egha me a batoghezima a zui.

Iesus orazima me gumazir kam batoke, ezi a ghua a buri. Egha a batogha kamaghin a migei, “Ni

Gumazibar Otarim nighnizir gavgavim an ti, o puvati?"

Ezi a kamaghin an akam ikara, "Gumazir Ekiam, Gumazibar Otarir kam a tina? Ki nighnizir gavgavim an ikisi, kamaghin ni na mikim, a tina."

Ezi Iesus a migei, "Ni an ganigha gifa. A gumazir datirighin ni ko migeim."

Ezi gumazir kam migei, "Ekiam, ki nighnizir gavgavim iti." Egha Iesusin guamin tevimning apirigha an ziam fe.

Ezi Iesus ghaze, "Ki gumazamizibar araziba tuisighasa ki ize. Ki kamagh sua, gumazir damaziba okavigha itiba

me ganam, ezi gumazir gariba, men damaziba okavigham. Bizir kam bagha, ki nguazir kamin ize."

Farisin maba me Iesusin boroghira ikia akar kam baraki. Egha an azara, "Ni kamaghin e mikimasa, e ti uaghan damaziba okafi, o?"

Ezi Iesus kamaghin me migei, "Ian damaziba okavizi, ia arazir kurabar osimtiziba puvatighai. Egha ia ghaze, 'En damaziba gari.' Kamaghin amizima ian arazir kurabar osimtizim ikiavira iti."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)

Jo 9:1, 6-9, 13-17, 34-38

Akar dapanim: Gumazir damazir okavirizim ghua rue. Egha a ua izir dughiamin, a deraghavira bizibar gari.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Egha Iesus ghuavigha gumazir damazir okavizir mamin api. An damazimning okavizi amebam a bate.

Iesus kamaghin mikemegha egha nguazim giparigha egha nguazim sara veregha, egha gumazimin damazim gati. Egha Iesus kamaghin a migei, "Ni mangiva Siloamin mozir dipam guruegh." (Ziar kam Siloam, an mingarim kamaghin ghu, "Amada.") Ezi gumazir damazir okavirizim ghua rue. Egha uamategha iza, biziba bar deravira dar gari.

Gumazir kam faragha dagiaba uabi daningasa gumazamizibagh inge, ezi gumazamizir aviriba an gani. Datirighin men marazi ko an boroghin itir darazi, me ghaze, "Gumazir kamra, a faragha apiav ikia dagiaba bagha gumazibagh inge?" Egha marazi ghaze, "Are, gumazir kamra." Ezi marazi ghaze, "Puvati. A gumazir kamin mirara gara, egha a ighara." Ezi gumazir kam uabi ghaze, "Kar kirara."

Egha me gumazir faragha damaziba okavizir kam me a inigha Farisiba bagha zui. Ezi dughiar Iesus nguazir begheazimin ingarigha gumazimin

damazimning gamizi a garim, kar Sabatin dughiam. Ezi kamaghin Farisiba uam an azai, "Nin damazimning manmaghin amigha dera?"

Ezi a kamaghin me migei, "A nguazir begheazim isa nan damazimning gatizi, ezi ki rue, egha ki biziba deravira dar gari."

Ezi Farisin maba ghaze, "Gumazir kam a Sabatin dughiamin arazibar gin zuir puvati. Kamaghin e fo, God gumazir kam amadazi puvati." Ezi marazi ghaze, "Manmagh amizi gumazir arazir kuram itim mirakelin kabar amigham." Egha me uari abiki.

Egha Farisiba ua faragha gumazir damaziba okavizir kamin azangsis, "Ni ghaze, gumazir kam nin damazimning akiri, ezi kamaghin ni manmaghin nighnisi, a gumazir manmaghira garim?" Ezi gumazir kam kamaghin me akam ikara, "A Godin akam inigha izir gumazir mam."

Farisiba me akar kam baregha egha kamaghin an akam ikara, "Manmagh ami? Arazir kuram bar ni avara, dughiar nin amebam ni batezimin tugha egha iza datirikin. Ezi ni ti

en sure damuasa, o?" Egha me a batoghezima a zui.

Iesus orazima me gumazir kam batoke, ezi a ghua a buri. Egha a batogha kamaghin a migei, "Ni Gumazibar Otarim nighnizir gavgavim an ti, o puvati?"

Ezi a kamaghin an akam ikara, "Gumazir Ekiam, Gumazibar Otarir kam a tina? Ki nighnizir gavgavim an ikisi, kamaghin ni na mikim, a tina."

Ezi Iesus a migei, "Ni an ganigha gifa. A gumazir datirighin ni ko migeim."

Ezi gumazir kam migei, "Ekiam, ki nighnizir gavgavim iti." Egha Iesusin guamin tevimning apirigha an ziam fe.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 5 BILONG LEN

1. RIT

Ese 37:12b-14

Akar dapanim: Ki uan Duam isi ia daningtima, an angamra itir ikirimirim ia daningam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Esekiel, an osiri.

Kamaghin, ni nan akam me
mikinasa ki ifonge, egh kamaghin
me mikim suam: Ki Ikiavira Itir God,
ian Ekiam, ki ian matmatiar moziba
kuasava ami, egh ia inigh azenan izegh,
egh ia inigh ua Israelian nguazimin
mangam, kar ian nguazim. Egh dughiar
ki ian mozibagh kuigh ia famim, ia
nan gumazamiziba deraghvira fogh
suam, ki uabi ki Ikiavira Itir God. Egh

ki uan Duam ia daningam, eghti ia
angamra ikiam. Eghti ki ua ian aku
ian nguazimra mangam, ia an iki
deraghvira ikiam. Ezi ki kamaghin
amir dughiam, ia deraghvira fogh
suam, kar nan akamra, ki akam akirizi
moghin, ki a gami. Ki Ikiavira Itir God,
ki mikemegha gifa.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 130:1-8

Ia akam ikaragh: Ekiam, apangkuvir arazim, bar a gizifa.

O, Ikiavira Itir God,
nan navir averiam bar osemezi ki nin dei, ni nan akuragh.
O Ikiavira Itir God, ni na barakigh.
Ki ni migeir migirigiaba ko nan arareba ni baregh nan akuragh.

Ia akam ikaragh: Ekiam, apangkuvir arazim, bar a gizifa.

O, Ikiavira Itir God, ni en arazir kuraba menegh dar suiragh ikiti,
Ekiam, en tinara nin damazimin tugh gavgavigham?
Nirara arazir kuraba ginamadi,
kamaghin amizi, e nirarama atiating nin apengan ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, apangkuvir arazim, bar a gizifa.

Ki uabin akurvaghasa ifongegha, Ikiavira Itir God, a mizua iti.
Egha nighnizir gavgavim an akamin ti.
Ki uan navir averiamin aven,
Ikiavira Itir Godin akurvazim bagh a mizua ti.
Ezi nan arazir kam a gumazir dimagarimin bizibar gara iti aminim men itirazir
arazim, a bar a gafira.

Ia akam ikaragh: Ekiam, apangkuvir arazim, bar a gizifa.

E Israelia, Ikiavira Itir God zurara bar en apangkufi,
egha e ikuvighan koghasa a en akurvasi.
Kamaghin amizi, ia nighnizir gavgavim an iki.
A uan gumazamiziba Israelia men akuragha ua me ini,
egh men arazir kuraba gin amangam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, apangkuvir arazim, bar a gizifa.

2. RIT**Ro 8:8-11**

Akar dapanim: Godin Duam ian aven ikitima, Godin Duamin ingangarimin, God ian mikarzipar amighti, da angamra ikiam, kar mikarzir aremeghamim.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Gumazamizir navir ghurimin arazibar gin zuiba, me God ifongezir arazibar amuan kogham.

Eghti Godin Duam guizbangira ian navir averiabar aven ikiti, ia ua navir ghurimin arazibar gin mangan kogham, ia Godin Duam ifongezir arazibar gin mangam. Guizbangira, gumazitam an navir averiamin aven Kraisin Duam an itir puvati, a Kraisin anam puvati. Ia arazir kuram gami, egha bizir kamin ia areme. Eghti Kraisi ian navir averiabar aven ikiti, God ia mikim suam, ia nan

damazimin dera, eghti Godin Duam ikirimirir aghuarim ia daningam. Godin Duam Iesus mozimin a gamizi a ua dikafi, ezi Duar kamra, ian navir averiabar aven iti. Egha gumazir Kraisi gamizi a dikavizir kam, a ian ovengamin mikarzipar amuti, da ua dikavighiva angamra ikiam. God uan Duar ian navir averiabar aven itimin tuavimin, bizir kam damuam.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Ekiam Kraisi Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Ki uabi, ki gumazir gumazamizibagh amima me ua dikavim. Egha ki uabi, ki gumazir ikirimirir aghuim anidim. Gumazamizir nighnizir gavgavim nan itiba, me zurara ikirimirir aghuarimin iti.

Ekiam Kraisi Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS (Longpela Rit)**Jo 11:1-45**

Akar dapanim: Ki uabi, ki gumazir gumazamizibagh amima me ua dikavim, egha ki uabi, ki gumazir ikirimirir zurara itim anidim.

Ia, Kraisi Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Gumazir mam Lasarus, an arei. A Betanin nguibamin gumazim. Betanin nguibam, Maria uan avenamebam Marta aning itir nguibam.* (Marian kamra, a mughuriar aghuim zuir borem isa Ekiamin dagarimning ginge, egha uan dapanir arizibar anedisi. Datirighin an dozim Lasarus arei.) Ezi an amizimning Iesus bagha akam amada, "Ekiam, gumazir ni bar ifongezim, an arei."

Ezi Iesus oregha, egha kamaghin migei, "Kar gumazim aremegh bar givaghamin arimariam puvati. Kar gumazamizibar amuti me Godin gavgavimin ganiva egh ziar ekiam a daningam. Ezi tuavir kamra, Godin

Otarim uaghan ziar ekiam iniam."

Iesus bar Marta ko an afumim ko Lasarus, me gifonge. Ezi a Lasarusin arimariam akam baregha, egha ua dughiar pumuningin nguibar a itir kamin ikiavira iti.

Egha a gin suren gumazibav gei, "E uamategh Judian Distrighin mangam."

Ezi suren gumaziba a migia ghaze, "Tisa, boghimra Judian Distrighin itir gumaziba, me dagiaba fi ni mikinasava ami. Ezi ni uamategh Judian Distrighin mangasa, a?"

Egha Iesus kamaghin men akam ikara, "Dughiar vamira aruem ti 12 plan auan gari, o? Gumazim aruemin

aruava, nguazir kamin angazangarimin garava, kamaghin an asaghpura irir puvati. Ezi gumazim dimagarimin aruava, a ganamin angazangariba puvati, kamaghin an asaghpur irigham.”

Iesus kamaghin migia, egha gin ua me migei, “En roroam Lasarus an akui. Ezi ki mangiva a damighti a dikavigham.”

Ezi suren gumaziba akar kam baregha egha kamaghin migei, “Ekiam, a dakuighiva, an arimariam givagham.” Suren gumaziba me kamaghin fozir puvati, Iesus ghaze, Lasarus aremegha gifa. Me ghaze, Iesus Lasarusin migia ghaze, a puram akui.

Ezi datirighin Iesus deravira kamaghin me migia ghaze, “Lasarus an aremegha gifa. Ezi ki ia ginighnisi, egha ki fo, bizir kam ia damuti, ia nighnizir gavgavim ikiam. Kamaghin, ki a ko dughiar kamin ikezir puvatigha, egha ki bar akonge. Egh datirighin, e a bagh mangam.”

Iesus mikemegha givazima, ezi Tomas an ziar mam Fufuzim, a kamaghin suren gumazir igharazibav gei, “E uaghan uan Tisa ko mangiva, egh a ko ovengam.”

Ezi Iesus uan suren gumaziba ko ghuava Betanin nguibamin boroghin zui, egha kamaghin oraki, Lasarus 4 plan dughiabar mozimin ike. Betanin nguibam a Jerusalem boroghin iti, tuavimin ruarim a 3 plan kilomitan tu. Ezi Judian gumazamizir aviriba iza Marta ko Marian gara iti. Aningin dozimin ovevem bagha, me aningin akurvaghamin migirigiar tabav kimti aningin navimning deraghasa, me ize. Ezi Marta orazima Iesus izi, ezi a Maria ataghizi a dipenimin itima a ghua tuavimin Iesus bato.

Egha Marta kamaghin Iesus migei, “Ekiam, ni kagh ikezi, nan dozim aremeghan koghai! Ezi ki uaghan fo, ni datirighin bizitam bagh Godin azaraghti a ni danigam.”

Ezi Iesus a migei, “Nin dozim ua dikavigham.”

Ezi Marta a migei, “Ki fo, a nguazim givaghamin dughiamin dikavigham, dughiar gumazamiziba bar dikavamim.”

Ezi Iesus a migei, “Ki uabi, ki gumazir gumazamizibagh amima me ua dikavim, egha ki uabi, ki gumazir ikirimirir zurara itim anidim. Gumazitam, nighnizir gavgavim nan ikiva aremeghiva, an angamra ikivira ikiam. Ezi gumaziba bar angamra ikia egha nighnizir gavgavim nan iti, me aremeghan kogham. Puvati. Me angamra iki mamaghira ikiam. Ni nighnizir gavgavim akar kabar iti, o puvati?”

Ezi Marta kamaghin Iesus migei, “Are, Ekiam! Ki nighnizir gavgavim ikia fo, ni Godin Otarim. Ni gumazir kam God nguazimin ni amangasa mikeme, Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim.”

Marta kamaghin mikemegha, egha ghua uan avenamebam Marian dia. Egha nimira Marian kuarim gatigha kamaghin a migei, “Tisa a ize, egha ni bagha azai.” Ezi Maria kamaghin oregha, egha zuamira dikavigha Iesus bagha ghu. (Iesus tighar nguibamin otivam. A danganir Marta faragha a batozi naghira iti.) Ezi Judaba Marian apangkuvigha egha a ko dipenim iti, egha an garima a zuamira dikavigha azenan ghu. Ezi me an gin zui. Me ghaze, a ti aziasa mozimin zui.

Ezi Maria ghua Iesus itir danganir kamin oto, egha Iesus bato. Egha a Iesusin suemningin boroghira tevimning apirigha, egha kamaghin a migei, “Ekiam, ni ti kagh ikezi, nan dozim aremeghan koghai.”

Ezi Iesus Marian garima an azi. Egha a Judan Marian gin izezibar garima me uaghan azi. Egha a bar men apangkuvigha egha uaghan aziasava ami. Egha a me migei, “Ia managh anefa?”

Ezi me a migei, “Ekiam, ni izi ganigh.”

Ezi Iesus azia teriba iri. Ezi Judaba an ganigha egha kamaghin uariv gei, “Munagh gan. A gumazir kam bar a gifonge.”

Egha marazi ghaze, “A gumazir damaziba okaviziba akirizima me ua gari. Egh a gumazir kamin akurazi an aremeghan koghai. A ti manmagh sua an akuraghan aghua?”

Ezi Iesus ua bar oseme, egha a ghua mozimîn oto. Mozir kam a dagiar mozim me mighsiamin an ingari. Ezi dagiar ekiam mam an tiar akam avara. Ezi Iesus ghaze, “Ia dagiam puegh munagh amadagh.”

Ezi Marta, a gumazir aremezimin amizim, a kamaghin Iesus migei, “Ekiam, an kuam 4 plan dughia bar mozimîn ike. An mughuriar kuram otivam.”

Ezi Iesus a migei, “Ki faragha ni mikemegha gifa, ni nighnizir gavgavim

ikiva, egh ni Godin gavgavir ekiamin ganam.”

Egha me dagiam puegha munagh amadazi, Iesus kogha overiamin gara egha kamaghin migei, “Afeziam, ni na barasi, kamaghin amizima ki ni minaba. Ki fo, ni zurara na barasi. Ezi ki gumazir kagh tuivighav itibagh nighnigha, egha kamaghin ifonge, me kamaghin fogh suam, ni na amadazi ki ize. Kamaghin ki akar kam gami.”

Iesus mikemegha givagha, egha a pamtem dia ghaze, “Lasarus, ni azenan izi.” Ezi Lasarus ua dikavigha egha azenan ize. An sueba ko aghariba ko guam, me inimin da nomke.

Ezi Iesus kamaghin me migei, “Ia inim adegh, egh an ateghti, a daru.”

Ezi Judan gumazamizir iza Maria ko itiba, men avirim Iesus amizir bizir kamin ganigha egha kamaghin nighnizir gavgavim an iti.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)

Jo 11:3-7, 17, 20-27, 33-45

Akar dapanim: Ki uabi, ki gumazir gumazamizibagh amima me ua dikavim, egha ki uabi, ki gumazir ikirimirir zurara itim anidim.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

PAM SANDE

GUTNIUS

Mt 21:1-11

Akar dapanim: Gumazir Ekiamin ziamin izir kam, God deravira a damu.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus uan suren gumaziba ko me Jerusalemin boroghin izava Olivin Mighsiamin iza Betfagen nguibamin oto. Egha Iesus uan suren gumazir pumuning amaga, kamaghin aning migei, “Gua nguibar munagh itimin mangi, egh gua gantima, donkin mam me a ikezima a uan nguzir asem ko iti. Aningn benim firigh na bagh aning inigh kagh izi. Eghti gumazitam guan azangtima, gua a mikim suam, ‘Ekiam ingangarim aningn iti.’ Eghti gumazir kam zuamira puram aning ateghti, aning izam.”

Godin akam inigha izir gumazim Aisaia faragha mikemezir akaba otivasa, bizir kaba otifi. Akar kam kamakin, “Ni akar kam isiva Saionin nguibamin itir gumazamizibav keme. Ia gan, ian atrivimra mara, ia bagha izi! A gumazir kinir ziaba puvatizir mamn min donkin mam gaperagha izi, kar donkin amebamin nguzir asem.”

Ezi Iesusin suren gumazimning ghua a mikemezi moghin ami. Egha aning donkin amebam nguzir asem sara aning inigha iza, egha uan korotiar azenan azuiba suegha donkininingn akirimning gisin atizi, Iesus korotiar kabagh isin apera. Ezi gumazamizir aviriba uan korotiar azenimin azuiba suegha tuavim mughara zui. Ezi marazi temer aguaba oka da isa tuavir torim garisi. Ezi gumazamizir faragha zuiba ko Iesusin gin iziba, uan tiariba akara ghaze, “Hosana! Ia Devitin Otarimin ziam fi. An Ekiamin ziamin izir gumazim, eghti God deravira a damu. Hosana! Ia Godin bar pin itimin ziam fi!”

Ezi Iesus Jerusalemin aven ghuzi, an itir gumazamiziba digavir kuram gamigha tintinibar uarir azai, “Kar gumazir manam?” Ezi Iesusin gin izezir darazi ghaze, “Kar Iesus, a Godin akam inigha izir gumazim. A Galilin Distrighin aven itir nguibam Nasaretian gumazim.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

1. RIT

Ais 50:4-7

Akar dapanim: Dughiar me na dipova nan guam giparim, ki uan guam isa men modozir puvati.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Egha Ikiavira Itir God, en Ekiam, uan akabar igharaz darazir sure damuamin fofozir aghuim na ganingi.

Ezi ki an akam inigha, egh gumazamizir amiragha avughsasav amiba deraghvira men sure damuva gavgavim me daningam.

Egha zurara mizarazibar, a na gaghuri, ezi ki dikava, suren gumazimin min, an migirigiaba baraghasa bar akonge.

Ikiavira Itir God, en Ekiam, uan akam baraghasa nan kuarimning kuizi, ki an akam batoghezir puvati.

Egha ki akirim ragha a gasarazir puvati.

Ki pura uabi apanibar taghizi,
 me aghorimin nan akiragharim misogha, nan ghuamasiziba asi.
 Me akar ikurabar na migeima,
 ki men gari me nan guam gipari,
 egha ki uan guam men modozir puvati.
 Guizbangira, Ikiavira Itir God, nan Ekiam, nan gara nan akurvasi,
 kamaghin, men akar kurar katam na abirazir puvati.
 Ki fo, ki amir ingangarir kam bagh aghumsizim inighan kogham,
 kamaghin, ki gavgavim uabi ganiga egha uan ingangarim gami.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 22:8-9, 17-20, 23-24

Ia akam ikaragh: Nan God, ni tizim bagha na ataki.

Gumaziba bar nan gara, akaba na gasa, mizeba onga na garigha, uan dapaniba roi.
 Me ghaze, "Ni Ikiavira Itir God nighnizir gavgavim an iti.
 A manmaghsua nin akuragha ua ni inizir puvati?
 God ni gifongegha ni bagha bar akongegha, manmaghsua nin akurazir puvati?"

Ia akam ikaragh: Nan God, ni tizim bagha na ataki.

Gumazir kuraba bar na ekiarugha gifa,
 mati afiaba asizim bar an okarigha gifa.
 Me nan suemning ko dafarimning ginivaghasi.
 Nan aghariba bar azenim girezi,
 gumazir kaba nan ganigha na dipova bar akonge.

Ia akam ikaragh: Nan God, ni tizim bagha na ataki.

Me nan korotiaba tuiragh uarira uari daningasa,
 da bagha satu gikararai.
 O Ikiavira Itir God, ni nan saghon ikian marki.
 Ni nan akurvazir gumazim,
 ni zuamira izi nan akuragh.

Ia akam ikaragh: Nan God, ni tizim bagha na ataki.

Ki uan adarazir tongin iki nin ziamin gun me mikimam.
 Ki gumazamiziba uari akuvamin danganimin ki men tongin iki nin ziam fam.
 Ki kamagh mikim suam, Ia Ikiavira Itir Godin atiatia an apengan iti darasi, ia an
 ziam fi.
 Ia Jekopin ovavir boriba, ia ziar ekiam a daning.
 Ia Israelia, an damazimin tugh an atiating an ziam pirafi.

Ia akam ikaragh: Nan God, ni tizim bagha na ataki.

2. RIT**Fl 2:6-11**

Akar dapanim: Iesus uabira uabi abiragha gumazimin oto. Kamaghin God a fegha bar pin anefa.

Pol Filipaba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

A guizbangira God, egha an arazir Godin min itimin suighasa nighnizir puvati. Bar puvati. A uabi arazir kam bar anetegha, egha pura ingangarir gumazir kinimin min oto. A nguazir kamin gumazimin otozi gumazamiziba an garima, a guizin gumazimin iti. Egha a uabi dikabiragha egha Godin akam baragha bar an gin ghua dughiar an aremezim. Guizbangira a gumazir bar kuramin mirara, a ter ighuvimin areme. Ezi bizir kam bagha God Iesus fegha a isa bar pin aneti. Egha God ziar bar aghuir mam a ganingi, ezi ziar kam a bar ziabagh afira. God kamaghin ifonge, Godin nguibamin itiba ko nguazir kamin itiba ko nguazimin apengan itiba, me bar moghira Iesusin damazimin uan tevibar pirighiva egh an apengan ikiva an ziam fam. Egh me bar azenan an gun kamaghin mikim suam, "Krais Iesus, an Ekiam!" Eghiva tuavir kamra, me ziar ekiam God en Afeziam daningam. God kamagh sua, ziar bar aghuir kam Iesus ganingi.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Ekiam Krais Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Krais bar uabi abiragha Godin akabar gin ghuava temer ighuvimin areme. Bizir kam baghavira God Iesus fegha a isa pin mar anefa. Egha God iziar ghuir mam a ganingi, ziar kam a ziaba bar dagh afira.

Ekiam Krais Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS (Longpela Rit)**Mt 26:14-27:66**

(S = Stori; J = Jisas; W = wan wan man o meri; O = Olgeta)

Matyu osirizir akinafarir kam, a Krais Iesus inizir mizazim ko an ovevem geghari.

S: Dughiar kamin Judas Iskariot, a 12 plan suren gumazir mam, a ofa gamir gumazir ekiaba bagha ghu. Egha a kamaghin men azai,

W: "Ki Iesus isiva ian dafaribar atighti, ia tizim na daningam?"

S: Ezi me 30 plan silvan dagiar ovizir maba mega, da isa a ganingi. Ezi dughiar kamin ikegha ghua, Judas, Iesus men dafaribar arighasa tuaviba buri. Ezi Yis Puvatizir Bretin Isam Damuamin Dughiam, an faragha zuir dughiam otozi, ezi Iesusin suren gumaziba iza kamaghin a migei,

O: "Ni danganir manamin, e mangi, ni God Israelbagh Itazir Dughiamin isam ramisi, e bizibar akiram?"

S: Ezi a kamaghin me migei,

J: "Ia nguibar ekiamin aven mangi, egh gumazir kam bagh mangi kamaghin a mikim, 'Tisa ghaze, nan dughiam roghira izegha gifa. Ezi ki uan suren gumaziba ko, God Israelbagh Itazir Dughiamin isam, e nin dipenimin daghebar amam.' "

- S: Ezi suren gumaziba Iesus mikemezi moghin ghua God Israelbagh Itazir Dughiam bagha dagheba ko bizibar kiri. Ezi Iesus guaratighin dagher dakozimin uan 12 plan suren gumaziba ko api. Egha me apava a kamaghin me migei,
- J: “Ki guizbangira ia migei, ian tav na isiva gumazir nan apanim gamibar agharim darigham.”
- S: Ezi an suren gumaziba akar kam baregha, naviba bar osemi. Egha me bar vaghvagh kamaghin an azangsigha kamaghin migei,
- W: “Ekiam, ti narara, o?”
- S: Ezi a me ikarvagh kamaghin migei,
- J: “Gumazir na isiva apanibar agharim darighamim, a uaghan na ko bret isava itarir vamira daghuam. Ezi Gumazibar Otarim, Godin Akinafarim mikemezi moghin, an aremegham. Eghti gumazir Gumazibar Otarim isava apanibar agharim gatizim, gumaka! A bar ikuvigham! Amebam a batezir puvatizima, a deraghail!”
- S: Ezi gumazir Iesus isiva apanibar agharim darighamim, Judas kamaghin an azai,
- W: “Ekiam, ni ti na migia, ma?”
- S: Ezi Iesus ghaze,
- J: “Ni migei moghira!”
- S: Ezi Iesus uan suren gumaziba ko apa ikiava, a bretin mam inigha Godin minaba egha anebigha, a isa uan suren gumazibagh aningi. Egha kamaghin me migei,
- J: “Kar nan nivafizim. Ia a inigh aneremi.”
- S: Ezi a wain apir itarir mam inigha Godin minabagha, a isa me ganiga kamaghin migei,
- J: “Ia bar wainin dipar kam aneremi. Kar nan ghuzim, an Akar Dikirizir Gavgavim, a gavgavim a ganidi. A, gumazamizir aviribar arazir kuraba gin amangasa, nan ghuzim me bagha ire. Ki guizbangira ia migei, ki ua wainin ovizimin dipatam rameghan kogh, kamaghira iki mangi Dughiar Afeziam Bizibagh Ativamimin otogham. Eghti dughiar kam, ki ia ko wainin dipar igiam ramam.”
- S: Egha me Godin ziam fer ighiar mam gamigha, dikavigha Olivin Mighsiamin ghue. Egha Iesus kamaghin uan suren gumazibav gia ghaze,
- J: “Ia dimagarir kamin na bativamin arazibar ganiva ian nighnizir gavgavir nan itim givaghtima, ia na ategh aregham. Egh Godin Akinafarim mikemezi moghin otivam, ‘Ki sipsipbar garir gumazim misueghtima, sipsipba tintinimin aregham.’ Egh ki aremegh ua dikavigh ian faragh Galilin Distrighin mangam.”
- S: Ezi Pita an akam ikaragha kamaghin a migia ghaze,
- W: “Me ti bar, ni bativamin arazibar ganiva, ni ataghragh aram, eghti kirara ni ateghan kogham.”
- S: Ezi Iesus kamaghin a migei,

J: “Ki guizbangira ni migei, datirighin dimagarir kamin ni uabi dughiar pumuning ko mikezim ni suam, ‘Ki a gifozir puvati,’ eghti tuarim gin akam.”

S: Ezi Pita a migei,

W: “Ki ni ko ovengsiva ovengam, ki bar kamaghin mikemeghan kogham. Bar puvatigham!”

S: Ezi suren gumaziba bar kamaghin a migei. Egha Iesus uan suren gumaziba ko danganir ziam Getsemanin ghue. Egha kamaghin me migei,

J: “Ia kagh dapiagh iki, eghti ki munagh mangi God ko mikimam.”

S: Egha Pita ko Sebedin otarimning inizima, me an gin ghu. Egha an navim bar a baseme, ezi a bar paza uabi barasi. Egha kamaghin me migei,

J: “Nan navir averiam, osimtizim a iteragha ghuaghiri. Ezi ki aremeghasava ami. Ia kagh iki, egh na ko gan.”

S: Egha a sivagha ghua irigha, uan guam isa nguazim gatigha egha kamaghin God ko migei,

J: “Nan Afeziam ni ifueghiva, ni na da osimtizir kam inigh. Ni nan ifongiamin gin mangan marki. Puvati, ni uan ifongiamra gin mangi.”

S: Egha Iesus dikavigha suren gumazir 3 pla bagha ghua garima, me akuavira iti. Ezi a kamaghin Pitan azai,

J: “Manmaghin ami? Ia na ko dughiar otevimin gan ikian kogham? Ia na bagh deravira gan, egh God ko mikim, eghti osimtizitam ia damuti, ia ireghan kogham. Ki fo, ian navir averiaba ifonge, ezi nivafiziba gavgaviba dar pu. Kamaghin pariam ian azi.”

S: Egha a uamategha ghua kamaghin Afeziam ko migei,

J: “Nan Afeziam, osimtizir kam na gitaghan koghti, ki anetertima, kamaghin ni uan ifongiamin gin mangi.”

S: Egha a uamategha suren gumaziba bagha iza gari, me akuavira iti. Pariam puv men azi. Ezi a me ategha dughiar mikezimin ghua, faragha Afeziam ko mikemezi moghin ua a ko migei. Egha a gin iza suren gumaziba kamaghin me migei,

J: “Ia avughsava akuavira iti? Arazir kam atakigh! Dughiam oto. Ia gan, Gumazibar Otarim me a isiva gumazir arazir kurabagh amibar dafarim darighasa. Ia dikavigh! E mangam! Ia gan. Gumazir na isiva apanibar aningamim, a muna izi!”

S: Iesus kamaghin miaviavira itima, Judas oto, a 12 plan suren gumazibar mav. Ezi gumazir avirir ekiam iza asianiba ko midorozir sababa inigha Judas ko izi. Ofa gamir gumazir ekiaba ko gumazir dapaniba, me amadazi me Iesus bagha izi. Gumazir Iesus isi men dafaribar arighasava amim faragha ghaze,

W: “Ki arazir kam ian akagham. Gumazir ki toramim, anarira Iesus. Ia an suiragh.”

S: Egha a Iesus bagha ghuavira ikia ghaze,

W: "Tisa, dimagarir aghuim."

S: Egha an tore. Ezi Iesus kamaghin a migia ghaze,

J: "Namakam, ni damuasa izezir bizim, ni zuamira a damu."

S: Ezi gumaziba izava Iesusin agharibagh iregha, pamtem an suiki. Ezi gumazir Iesus ko itir mam, uan midorozir sabam asigha, ofa gamir gumazibar dapanimin ingangarir gumazimin kuarim atu, ezi kuarim dutuaghiri. Ezi Iesus kamaghin a migia ghaze,

J: "Ni ua uan sabam isi an misevim darugh. Gumazir sababar igharazibav soziba, me sababaram arighiram. Egha ni ti kamaghin fozir puvati? Ki ifueghiva uan Afeziamin azaraghti, a midorozir enselin aviriba amadagham, men dibobonim 12 plan amibagh afira. Eghti me izi nan akuragham. Egh ki kamaghin damightima, Godin Akinafarim mikemezir migirigiaba otivan kogham. Godin Akinafarim na bativamin bizir kabav keme."

S: Egha Iesus maghirama gumazir an suighasa izeziba kamaghin me migia ghaze,

J: "Ki okimakiar gumazim puvati. Ia tizim bagha nan suighasa midorozir sababa koma asianiba atera izi? Ki zurara ia ko ikia, Godin Dipenimin miriamin aven gumamazibar sure gami. Ezi ia nan suighan aghua. Ezi Godin Akinafarimin Osizirim mikemezi moghira ia kamaghin na gami."

S: Ezima Iesusin suren gumaziba bar aneteghava are. Ezi gumazir Iesusin suighiziba a inigha, ofa gamir gumazibar dapanim, Kaiafasin dipenimin ghue. Ezi Judan arazibagh fozir gumaziba ko gumazir dapaniba izava uari akuvagha iti. Ezi Pita mong tizim a gatigha Iesusin gin ghua bar ghua, ofa gamir gumazibar dapanimin dipenimin divazimin aven ghu. Egha Godin Dipenimin garir polisba ko aperaghav iti. Egha a me Iesus gamir arazibar ganasa.

Dughiar kam, ofa gamir gumazir ekiaba koma Judan kotin aven itir gumaziba bar, Iesus akar ifavaribar a gasasa tuaviba buri. Me nighnigha ghaze, me an arazir kuratam batogh amisueghti an aremegham. Egha me tam batozir puvati. Ezi gumazir aviriba iza akar ifavariba isa Iesus gasi. Ezi gin gumazir pumuning iza, kotin aven migia ghaze,

O: "Gumazir kam kamaghin migei, 'Ki Godin Dipenim akarigh, egh aruer pumuning ko mikezimin uam an ingarigham.' "

S: Ezi ofa gamir gumazibar dapanim tugha kamaghin Iesusin azai,

W: "Ni akatam ikarvaghan aghua? Me ni gasir akar kam, a guizbangira, o?"

S: Ezi Iesus nimira ikia migirigiatam gamir puvati. Ezi ofa gamir gumazibar dapanim a migia ghaze,

W: "Ki akar gavgavim ni ganidi, ni Godin zurara itimin ziamin akakagh, egh guizbangira e mikim. Ni ti, God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, ni ti Godin Otarimra, o puvati?"

S: Ezi Iesus kamaghin a migia ghaze,

J: "Are, ni mikemezi moghira. Egha ki ia migei, ni gin ganti, Gumazibar Otarim

gavgavim itir Godin agharir guvim daperagham, egh overiamin ghuariabagh isin izam."

S: Ezi ofa gamir gumazibar dapanim uan korotiam abigha kamaghin migei,

W: "A Godin ziam gasighasisi! E tizim bagh ua akar akurvaziba buriam? Markiam! Ia datirighin uari a barasi, a migirigiar kurabar Godin ziam gasighasisi! Ezi ia manmaghin a ginighnisi, e arazir manatamin a damuam?"

S: Ezi me a ikarvagha ghaze,

O: "An arazir kuram gami, kamaghin an ovengam."

S: Egha me Iesusin guam giparava a misogha, marazi dafariba onegha a misosi. Egha ghaze,

O: "Ni, God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim! Ni Godin akam inigha izir gumazibar arazitam damuva, egh e mikim, 'Kar gumazir manam ni misosi?' "

S: Ezi Pita dipenimin divazimin aven an miriamin aperaghav iti. Ezi ingangarir amizir mam an boroghira iza ghaze,

W: "Ni uaghan Galilin gumazim Iesus ko ike."

S: Ezi Pita uabin ghuara, ezi me bar an garima, a ghaze,

W: "Ni migeir akar kam, ki a gifozir puvati."

S: Egha gin ghua dipenimin divazimin itir tiar akar ekiamin ghua tughav iti. Ezi ingangarir amizir igharazir mam iza an ganigha, gumazamizir an boroghin itiba kamaghin me migia ghaze,

W: "Gumazir kam, a Nasaretin gumazim Iesus ko ike."

S: Ezi Pita ua uabin ghuaragha ghaze,

W: "Bar guizbangira, ki Godin damazimin ia migei, ki gumazir kam gifozir puvati."

S: Ezi gin gumazir roghira tuivighav itiba iza kamaghin Pita migei,

O: "Bar guizbangira, ni men mavira, ni men mirara migei."

S: Ezi Pita ua bagha pamten migia ghaze,

W: "Bar guizbangira ki Godin damazimin ia migei, ki gumazir kam gifozir puvati. Ki ifartima, God na gasighasigh."

S: A kamaghin mikemegha givazi, tuarim maghram ake. Ezi Pita Iesus mikemezir migirigiam giniri, "Tuarim tighar akegham, eghti ni faraghvira dughiar pumuning ko mikezim, na mikim suam, ni na gifozir puvati." Egha Pita azenimin ghua bar puvirama azi.

Ezima aminim dutuzima ofa gamir gumazir ekiaba ko Judan gumazir dapaniba Iesus misueghtima an aremeghasa akabar kiri. Egha me gin senbar a ike, egha a inigha ghua Romin gavmanin gumazir ekiam Pailatin agharim gati. Ezi Judas, gumazir Iesus isava apanibar agharim gatizim, a garima me paza Iesus gamuava a isa kotiam garigha, egha ghaze, an aremegham. Ezi Judas gara ghaze, ki uabi

arazir kuram gami. Egha uan nighnizibagh ira. Egha dagiar silvan 30 plan ofa gamir gumazir ekiaba ko Judan gumazir dapaniba a ganingiziba inigha ua me daningasa zui. Egha ghua kamaghin migei,

W: “Ki Godin damazimin arazir kuram gami. Gumazir ki ian dafaribagh atizim, arazir kuratam gamizir puvati. Ezi ia purama a misueghti an aremegham.”

S: Ezi me an akam ikaragha kamaghin migei,

O: “Kar en bizim puvati. Nin bizimra.”

S: Ezi Judas dagiar silvan kaba isa Godin Dipenimin miriamin aven da kunigha, egha ghua uabi aguragha areme. Ezi ofa gamir gumazir ekiaba, dagiar silvan kaba inigha ghaze,

O: “Dagiar kaba, gumazir ghuzimin ivezim. E fo, Moses Osirizir Araziba ghaze, e da isi ofa gamir dagiaba sara dar atighan kogham.”

S: Egha me akam misuegha dagiar kaba inigha ghua Minebar Ingangarir Gumazimin Nguazim givese. Me ghaze, nguazir otevir kam, gumazir saghon izezibar afamin matmatiamin otogham. Kamaghin amizi, nguazir otevir kam, me ziar kam “Ghuzir Nguazim,” a gati. Ezi me dughiar kamin ikegha iza, datirighin, nguazir kam me ziar kamra a garigha iti. Kamaghin amizi, Godin akam inigha izir gumazim Jeremaia mikemezir akaba guizin otifi. A kamaghin migia ghaze, “Me 30 plan silvan dagiaba ini, kar Israelia gumazir kam givezasa atizir ivezim. Egha Ekiam na mikemezi moghira, me dagiar kabar Minebar Ingarir Gumazimin Nguazim givese.”

Ezi Iesus ghua gavmanin gumazir ekiam Pailatin damazimin tuzima Pailat kamaghin an azai,

W: “Ni Judabar atrivim, o?”

S: Ezi Iesus ghaze,

J: “Are, ni mikemezi moghira.”

S: Ezi ofa gamir gumazir ekiaba koma Judabar gumazir dapaniba akar aviriba isava Iesus gasi. Ezi a men akatam ikarvazir puvati. Kamaghin amizi, Pailat ua kamaghin an azai,

W: “Ni me ni gasir akar avirir kaba, ni da barazi, o?”

S: Ezi Iesus Pailatin akatam ikarvazir puvati, ezi Pailat nighnizir aviribagh ami. Azeniba bar, Romin gavmanin gumazir ekiam arazir kam gami, a isar ekiam kamin dughiamin, a kalabusin itir gumazitam ateghti, an azenimin mangam. Kalabusin itir gumazir manam gumazamiziba ifongezim, Pailat a isi me bagh anemadagham. Ezi dughiar kamin gumazir arazir kurabar ziam itir mam, a kalabusin iti. An ziam Barabas. Ezi gumazamizir aviriba izava uari akufa, ezi Pailat kamaghin men azai,

W: “Ia tina gifonge, eghti ki ia bagh anetaghraham. Ki Barabas ataghraham, o Iesus, me a dibora ghaze, ‘Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim,’ ki anetaghraham?”

S: Pailat fo, men naviba pura Iesusin ikuvigha egha a inigha kotiamin ize, egha kamaghin men azai. Egha Pailat uaghan kotiabagh amir dabirabimin aperaghav itima, an amuim a bagha akam amaga migia ghaze,

W: “Ki dimangan irebamin arazir kuraba puvatizir gumazir kamin gani, egha bar osemi. Kamaghin, ni arazitam a damuan marki.”

S: Ezi ofa gamir gumazir ekiaba koma Judabar gumazir dapaniba, gumazamizir avirimin navibagh iniva ghaze, me Pailatin azangti, a Barabas ategh, egh Iesus misueghti, an aremegham. Ezi gavmanin gumazir ekiam ua men aza ghaze,

W: “Ia gumazir manam gifonge, eghti ki anetaghragham?”

S: Ezi gumazamiziba dia ghaze,

O: “E Barabas gifonge.”

S: Ezi Pailat men azai,

W: “Eghti, Iesus me a dibora ghaze, ‘God Ua E Iniasa Misevezir Gumazim,’ ki manmaghin a damuam?”

S: Ezi me bar dia ghaze,

O: “A isi ter ighuvim gafugh!”

S: Ezi Pailat men azai,

W: “Manmagh su? An arazir kurar manam gami?”

S: Ezi me bar pamten dia ghaze,

O: “A isi ter ighuvim gafugh!”

S: Ezi Pailat datirighin fo, me an akatam bareghan kogham. Egha a gari, midorozir ekiam otivasava ami. Egha dipam inigha men damazibar uan dafariba rua ghaze,

W: “Gumazir kamin ovevem, a nan osimtizim puvati. Kar ian bizimra.”

S: Ezi gumazamiziba a ikarvagha ghaze,

O: “An ovevem osimtizim mar en iki, egh en boribar iki.”

S: Kamaghin amizi, Pailat me bagha Barabas ataki. Egha midorozir gumazibav geima, me benibar Iesus ifozoroke. Egha gin a isa midorozir gumazibar agharim gati, eghti me a isi ter ighuvim gafugham.

Ezi gavmanin gumazir ekiamin midorozir gumaziba Iesus inigha, gavmanin dipenir ekiamin miriamin aven ghuezi, midorozir gumaziba bar uari akuvazi, Iesus men tongin tughav iti. Egha me an korotiaba suegha, korotiar agheviri ruarir mam isa a garu. Egha me benir dikonibar atrivibar amianimin min an ingari, egha a isa an dapanim garu. Egha difizir mam isava an agharir guvim gatizi, an an suira. Ezi me tevibar apira a dipova ghaze,

O: “Judabar Atrivim, nirara atrivir ekiam!”

S: Egha me a giparava a suirazir difizim inigha an dapanim misosi. Me arazir

kabar a gamua a dipovegha givagha, a da korotiar me a agaghuiziba suegha, ua ananaba agaghui.

Egha a isa ter ighuvim a gafughasa an akua zui. Ezi midorozir gumaziba Iesus inigha, nguibar ekiam ategha ghua, me Sairinian nguibamin gumazir mam bato. An ziam Saimon. Egha me a gakaghorima, a Iesusin ter ighuvim gisaghpu. Egha me ghua danganir mamin ziam Golgata, me an otifi. (Danganir kamin ziamin mingarim kamaghin, Dapanir Agharir Danganim.)

Ezi me danganir kamin Iesus damasa me dipar aninganir mam wain sara a veregha, egha mam inigha Iesus ganidi. Ezi a muziarir mam inigha anetaki. Ezi midorozir gumaziba Iesus isava ter ighuvim gafu. Egha an korotiaba tuiragh uari daningasa satu gikararai. Egha danganir kamin apiagha anesavsuisi. Me an dapanim gisin, an kotim gamizir migirigiam osiri. Me osirizir akam ghaze, “Kar Iesus, a Judabar Atrivim.”

Me gumazir okiava midorozibagh amizir pumuning, Iesusin boroghin uaghan aning agura. Me mav isa Iesusin agharir guvimin itir ter ighuvim gafu, egha mav isa agharir ikiriamin itir ter ighuvim gafu. Ezi gumazamiziba mangi izegh gamua Iesus dipova, uan dapaniba roava a dipova ghaze,

- O: “Ni, gumazir Godin Dipenim akarigh aruer pumuning ko mikezimim uam an ingarasa mikemezim! Ni uabi uabin akuragh! Egh ni guizbangira Godin Otarim, ni ter ighuvim ategh izighiri.”
- S: Ezi kamaghira ofa gamir gumazir ekiaba ko Judabar arazibagh fozir gumaziba ko Judabar gumazir dapaniba izava a dipova ghaze,
- O: “A gumazir igharazibar akurvasi, egha uabi uabin akurvaghan ibura. A Israelbar Atrivim, kamaghin a ter ighuvim ategh izighiri, eghti e nighnizir gavgavim an ikiam. A nighnizir gavgavim Godin ikia, egha ghaze, ki Godin Otarim. Eghti God guizbangira ifongiam an ikiva, datirighin an akuraghti, e ganika!”
- S: Ezi kamaghira okimakiar gumazir Iesus boroghin ter ighuvimningin guraghav itimning, uaghan akar kabar a dipova a migei. Ezi aruem iza pazaghar torim gatima, mitatem nguazimin itir nguibaba bar da avaragha ghua, dughiam ghua 3 kloghin guaratizimin tu. Egha dughiam 3 kloghin boroghira izima, Iesus pamten kamaghin dei,
- J: “Eli, Eli, lama sabaktani?”
- S: Akar kamin mingarim kamakin, “Nan God, nan God, ni tizim bagha na ataki?” Ezi gumazir an boroghin tuivighav itiba akar kam baregha ghaze,
- O: “Gumazir kam ti Elaijan dei.”
- S: Egha men mav zuamira ivegha ghua dipamin suizir bizir mam inigha wainin afangtizim isava a gati. Ezi wain a gizivazima, an a isa aghorir mam gati. Egha aneremasa a isa Iesusin amadi. Ezi marazi migia ghaze,
- O: “Ia tegh, e ganika, Elaija ti iziva an akuragham, o puvati.”
- S: Ezi Iesus ua pamtem diagha uan duam suegha areme.

(Ol i nil daun na pre liklik.)

S: Ezi dughiar kamra, Godin Dipenimin guraghav itir inir ekiam pin ikegha tongira bigha, ghuaghira vin otogha akuar pumuning iri. Ezi mikimkizim otozima, dagiar ekiaba biaghire. Ezi matmatiaba kuaghirima, Godin gumazamizir avirir ariaghreziba ua dikavigha, egha uan moziba ataki. Eghti gin Iesus dikavightima, me nguibar ekiam Jerusalemin aven mangam. Eghti avirir ekiam men ganam. Ezi 100 plan midorozir gumazibar garir gumazir ekiam mam, uan midorozir gumaziba ko, me garima mikimkizim otozima, arazir kaba otivima, me bar puviram atiati. Egha me kamaghin migei,

O: "Bar guizbangira, gumazir kam Godin Otirimra."

S: Amizir aviriba uaghan izegha iti. Me Galilin Distrigh ategha Iesusin akurvaghasa an gin ize. Amizir kaba mong saghon tuivighav ikia gari. Men tongin, Makdalan nguibamin amizim Maria, ko Jems ko Josepin amebam Maria, ko Sebedin otarimningin amebam.

Ezi aminim pirasava amima, Arimatean nguibar ekiamin gumazir mam izi. An ziam Josep, a dagiar aviriba itir gumazim. A uaghan Iesusin suren gumazir mam. Egha Pailat bagha ghua Iesusin kuam iniasa an azai. Ezi Pailat midorozir gumazibav kemezi, me Iesusin kuam isa Josep ganingi.

Ezi Josep a inigha inir ghurghurir aghuir mamin a riki. Egha an kuam inigha ghua, a isa ua bagha okorezir mozir igiam gati. Egha Josep dagiar ekiam mam poghpuegha ghua mozim in akam gasaragha, anepiri. A kamaghin amigha ghu.

Ezi Maria, Makdalan nguibamin amizim, koma Marian igharazir mam, aning mozim boroghin aperaghav ikia, an gara iti.

Ezi Sabat bagha bizibar kirir dughiam gifa, ezi an gin izir dughiamin ofa gamir gumazir ekiaba ko Farisiba Pailat bagha ghue. Me ghua kamaghin a migei,

O: "Gumazir ekiam, e gumazir ifavarir kam ikia mikemezir migirigiar mam giniri. A ghaze, 'Aruer pumuning ko mikezim givaghtima ki ua dikavam.' Kamaghin amizi, ni mikemeghti, me mozim aruer pumuning ko mikezimin deragh anepirigh. Puvatightima, an suren gumaziba an kuam okemegh, egh gumazamizibav kim suam, a ua dikafi. Eghti an ifavarir akar kam, a faragha amizir ifavarir akam gafiragham."

S: Ezi Pailat kamaghin me migei,

W: "Ia mangi, midorozir gumaziba inigh me mikimtima, me mozim gan iki. Egh ia mangi, mozim apirasa ifongezi moghin, ia damuva, egh bar anepirigh."

S: Ezi me ghua mozim apiri. Egha ifevimin min bizir mam mozir akam gighufa, egh me fogham, gumazitam dagiam giragham kogham. Egha midorozir gumaziba ataghizima, me mozim gara iti.

GUTNIUS (Sotpela Rit)**Mt 27: 11-54***(S = Stori; J = Jisas; W = wan wan man o meri; O = Olgeta)*

Matyu osirizir akinafarir kam, a Krai Iesus inizir mizazim ko an ovevem geghari.

S: Ezi Iesus ghua gavmanin gumazir ekiam Pailatin damazimin tuzima Pailat kamaghin an azai,

W: “Ni Judabar atrivim, o?”

S: Ezi Iesus ghaze,

J: “Are, ni mikemezi moghira.”

S: Ezi ofa gamir gumazir ekiaba koma Judabar gumazir dapaniba akar aviriba isava Iesus gasi. Ezi a men akatam ikarvazir puvati. Kamaghin amizi, Pailat ua kamaghin an azai,

W: “Ni me ni gasir akar avirir kaba, ni da barazi, o?”

S: Ezi Iesus Pailatin akatam ikarvazir puvati, ezi Pailat nighnizir aviribagh ami. Azeniba bar, Romin gavmanin gumazir ekiam arazir kam gami, a isar ekiar kamin dughiamin, a kalabusin itir gumazitam ateghti, an azenimin mangam. Kalabusin itir gumazir manam gumazamiziba ifongezim, Pailat a isi me bagh anemadagham. Ezi dughiar kamin gumazir arazir kurabar ziam itir mam, a kalabusin iti. An ziam Barabas. Ezi gumazamizir aviriba izava uari akufa, ezi Pailat kamaghin men azai,

W: “Ia tina gifonge, eghti ki ia bagh anetaghraham. Ki Barabas ataghraham, o Iesus, me a dibora ghaze, ‘Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim,’ ki anetaghraham?”

S: Pailat fo, men naviba pura Iesusin ikuvigha eggha a inigha kotiamin ize, eggha kamaghin men azai. Eggha Pailat uaghan kotiabagh amir dabirabimin aperaghav itima, an amuim a bagha akam amaga migia ghaze,

W: “Ki dimangan irebamin arazir kuraba puvatizir gumazir kamin gani, eggha bar osemi. Kamaghin, ni arazitam a damuan marki.”

S: Ezi ofa gamir gumazir ekiaba koma Judabar gumazir dapaniba, gumazamizir avirimin navibagh iniva ghaze, me Pailatin azangti, a Barabas ategh, eggha Iesus misueghti, an aremegham. Ezi gavmanin gumazir ekiam ua men aza ghaze,

W: “Ia gumazir manam gifonge, eghti ki anetaghraham?”

S: Ezi gumazamiziba dia ghaze,

O: “E Barabas gifonge.”

S: Ezi Pailat men azai,

W: “Eghti, Iesus me a dibora ghaze, ‘God Ua E Iniasa Misevezir Gumazim,’ ki manmaghin a damuam?”

S: Ezi me bar dia ghaze,

O: "A isi ter ighuvim gafugh!"

S: Ezi Pailat men azai,

W: "Manmagh su? An arazir kurar manam gami?"

S: Ezi me bar pamten dia ghaze,

O: "A isi ter ighuvim gafugh!"

S: Ezi Pailat datirighin fo, me an akatam bareghan kogham. Egha a gari, midorozir ekiam otivasava ami. Egha dipam inigha men damazibar uan dafariba rua ghaze,

W: "Gumazir kamin ovevem, a nan osimtizim puvati. Kar ian bizimra."

S: Ezi gumazamiziba a ikarvagha ghaze,

O: "An ovevem in osimtizim mar en iki, egh en boribar iki."

S: Kamaghin amizi, Pailat me bagha Barabas ataki. Egha midorozir gumazibav geima, me benibar Iesus ifozoroke. Egha gin a isa midorozir gumazibar agharim gati, eghti me a isi ter ighuvim gafugham.

Ezi gavmanin gumazir ekiamin midorozir gumaziba Iesus inigha, gavmanin dipenir ekiamin miriamin aven ghuezi, midorozir gumaziba bar uari akuvazi, Iesus men tongin tughav iti. Egha me an korotiaba suegha, korotiar aghevur ruarir mam isa a garu. Egha me benir dikonibar atrivibar amianimin min an ingari, egha a isa an dapanim garu. Egha difizir mam isava an agharir guvim gatizi, an an suira. Ezi me tevibar apira a dipova ghaze,

O: "Judabar Atrivim, nirara atrivir ekiam!"

S: Egha me a giparava a suirazir difizim inigha an dapanim misosi. Me arazir kabar a gamua a dipovegha givagha, a da korotiar me a agaghuiziba suegha, ua ananaba agaghui.

Egha a isa ter ighuvim a gafughasa an akua zui. Ezi midorozir gumaziba Iesus inigha, nguibar ekiam ategha ghua, me Sairinian nguibamin gumazir mam bato. An ziam Saimon. Egha me a gakaghorima, a Iesusin ter ighuvim gisaghu. Egha me ghua danganir mamin ziam Golgata, me an otifi. (Danganir kamin ziamin mingarim kamaghin, Dapanir Agharir Danganim.)

Ezi me danganir kamin Iesus damasa me dipar aninganir mam wain sara a veregha, egha mam inigha Iesus ganidi. Ezi a muziarir mam inigha anetaki. Ezi midorozir gumaziba Iesus isava ter ighuvim gafu. Egha an korotiaba tuiragh uari daningasa satu gikararai. Egha danganir kamin apiagha anesavsuisi. Me an dapanim gisin, an kotim gamizir migirigiam osiri. Me osirizir akam ghaze, "Kar Iesus, a Judabar Atrivim."

Me gumazir okiava midorozibagh amizir pumuning, Iesusin boroghin uaghan aning agura. Me mav isa Iesusin agharir guvimin itir ter ighuvim gafu, egha mav isa agharir ikiriamin itir ter ighuvim gafu. Ezi gumazamiziba mangi izegh

gamua Iesus dipova, uan dapaniba roava a dipova ghaze,

O: “Ni, gumazir Godin Dipenim akarigh aruer pumuning ko mikezimin uam an ingarasa mikemezim! Ni uabi uabin akuragh! Egh ni guizbangira Godin Otarim, ni ter ighuvim ategh izighiri.”

S: Ezi kamaghira ofa gamir gumazir ekiaba ko Judabar arazibagh fozir gumaziba ko Judabar gumazir dapaniba izava a dipova ghaze,

O: “A gumazir igharazibar akurvasi, egha uabi uabin akurvaghan ibura. A Israelbar Atrivim, kamaghin a ter ighuvim ategh izighiri, eghti e nighnizir gavgavim an ikiam. A nighnizir gavgavim Godin ikia, egha ghaze, ki Godin Otarim. Eghti God guizbangira ifongiam an ikiva, datirighin an akuraghti, e ganika!”

S: Ezi kamaghira okimakiar gumazir Iesus boroghin ter ighuvimningin guraghav itimning, uaghan akar kabar a dipova a migei. Ezi aruem iza pazaghar torim gatima, mitatem nguazimin itir nguibaba bar da avaragha ghua, dughiam ghua 3 kloghin guaratizimin tu. Egha dughiam 3 kloghin boroghira izima, Iesus pamten kamaghin dei,

J: “Eli, Eli, lama sabaktani?”

S: Akar kamin mingarim kamakin, “Nan God, nan God, ni tizim bagha na ataki?” Ezi gumazir an boroghin tuivighav itiba akar kam baregha ghaze,

O: “Gumazir kam ti Elaijan dei.”

S: Egha men mav zuamira ivegha ghua dipamin suizir bizir mam inigha wainin afangtizim isava a gati. Ezi wain a gizivazima, an a isa aghorir mam gati. Egha aneremasa a isa Iesusin amadi. Ezi marazi migia ghaze,

O: “Ia tegh, e ganika, Elaija ti iziva an akuragham, o puvati.”

S: Ezi Iesus ua pamtem diagha uan duam suegha areme.

(Ol i nil daun na pre liklik.)

S: Ezi dughiar kamra, Godin Dipenimin guraghav itir inir ekiam pin ikegha tongira bigha, ghuaghira vin otogha akuar pumuning iri. Ezi mikimkizim otozima, dagiar ekiaba biaghire. Ezi matmatiaba kuaghirima, Godin gumazamizir avirir ariaghreziba ua dikavigha, egha uan moziba ataki. Eghti gin Iesus dikavightima, me nguibar ekiam Jerusalem in aven mangam. Eghti avirir ekiam men ganam. Ezi 100 plan midorozir gumazibar garir gumazir ekiar mam, uan midorozir gumaziba ko, me garima mikimkizim otozima, arazir kaba otivima, me bar puviram atiati. Egha me kamaghin migei,

O: “Bar guizbangira, gumazir kam Godin Otarimra.”

GUTFONDE: MISA BILONG BLESIM HOLI WEL

1. RIT

Ais 61:1-3, 6, 8-9

Akar dapanim: Ekiam ki akar aghuim inigh mangi onganarazibagh amir gumazamiziba me mikimasa a uabi borem isa nan dapanim ginge. Eghti ki borer mughuriar aghuim zui isi men mikarzibar aghuighti, me bar akuegh men ararem givagham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God, ki akar aghuim
gumazir onganarazibav kinasa na
miseveggha, borem nan dapanim
ginge,
ezi kamaghin amizima Ikiavira Itir
God, en Ekiam, uan Duam isa na
gatizi, a nan iti.
Egha uaghan akar kam akunasa na
amada, eghti ki kamaghin me
mikim suam,
gumazir osimtizibar apengan itiba,
men osimtiziba givagham,
eghti kalabusin itir gumazamiziba,
me ganti, kalabusin tiar akam
kuighrighti, me firighreggh
kalabus ataghragh pura mangam.
A kamaghin akam akunasa na
mikemeggha na amada:
Ikiavira Itir God gumazamizibagh
ifongezir dughiam otogha gifa.
Dughiar kamin, God ivezir kuram
isi men apanibar aningam.
Egha, a gumazamizir aziava
osemeggha araiba,
gavgavim men navibar aningasa na
amada.
Gumazamizir Saionin nguibamin aven
ikiava aziba,
ki bar akongezir arazim ko navir
amirizim me daningti me
gavgavigham.
Egh ki averenir me uan dapanibagh
atiziba adeggh,
kurkazir aghuiba men kurkegham.
Ki borem me daghuighti,
me bar akuegh, men osimtizir
ararem givagham.

Egh me ua uan gavgavim inigh,
gumazim korotiar aghuim aruzi
moghin,
Ikiavira Itir God bagh bar akongeggh
onger akar aghuibar amuam.
Egh me, temer Okin, Ikiavira Itir God,
uabi oparizibar min,
tuivigh ikiva deraghvira Ikiavira
Itir Godin gin mangi an iziar
ekiam fam.
Eghti ia uari Ikiavira Itir Godin ofa
gamir gumazibar min ikiti,
me iziar kam Godin ingangarir
gumaziba ia darigham.
Eghti ia bizir aviriba ikiam, da
kantrin igharazibar gumaziba da
inigh izam.
Eghti ia bizir avirir me ia
daningamiba bagh, bar
akuegham.
Ki Ikiavira Itir God kamaghin migia
ghaze,
Ki guizin araziba baghavira iti.
Egha okimakiar arazim ko paza
igharaz darazigh amir arazibagh
ifongezir puvati.
Nan gumazamiziba osimtizir aviriba
ateri, ezi datirighin ki bar
guizbangira bizir aghuiba me
daningam.
Egh ki me koma Akar Gavgavir
Dikirizitam damighti a iki
mamaghira ikiam.
Eghti nan gumazamizibar ovavir
boriba,

kantrin igharazibar gumamazibar
 tongin iki ziar ekiam ikiam.
 Eghti gumamaziba men ganiva, egh
 fogh suam,
 gumamazir kaba me nan adarasi,
 ezi ki Ikiavira Itir God, ki uabi
 deravira me gami.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 89:21-22, 25, 27

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin apangkuvir arazim bagha bar akuegha ighabagh ami.

Ki uan ingangarir gumazim Devit, an apigha ane miseveggha uan borem a ginge.
 A ian atrivimin ikiam.
 Nan gavgavim zurarama a ko iki, mamaghira ikiam.
 Nan gavgavim zurara a ko iki gavgavighvira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin apangkuvir arazim bagha bar akuegha ighabagh ami.

Nan apangkuvim a ko ikiti, ki zurara deraghvira a damu, egh dughiatamin
 aneteghan kogham.
 Ki uan gavgavim a danighti a bar gavgavigham. A kamagh na mikim suam, Ni
 nan God nan afeziam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin apangkuvir arazim bagha bar akuegha ighabagh ami.

2. RIT

Re 1:5-8

*Akar dapanim: Kraiss e gamizi e Atrivimin ikizimin ofa gamir gumaziba otifi, eggha e Godin
 ofa gamir gumaziba, a Iesusin afeziam.*

**Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an
 aven iti.**

Kraiss Iesus, a gumazir Godin akaba
 guizbangira dav geim. Eggha a gumazir
 bar uabira faragha ovevemin ua
 dikavizim. Eggha a nguazimin atriviba
 bar men ekiam. A uaghan ian apangkuv
 egh navir amirizim ia daning.

A bar e gifonge, eggha a uabi uan
 ghuzimin a en arazir kuraba agivazi e
 firiaghire. An e gamizima e atrivimin
 ofa gamir gumazibar itima, ezi God e
 gativazi e Godin ingangarim gami, God
 Iesusin afeziam. Zurazurara Kraiss ziar
 ekiam ikiva egh biziba bar dar ganamin
 gavgavim iki. Guizbangira.

Ia gan, a ghuariabar tongin
 izaghirasava ami,

eghti gumaziba bar uari uan
 damazibar an ganam.

Gumazir a giniviziba, me bar uaghan
 an ganam.

Eghti nguazir kamin kantriba bar, dar
 gumamaziba a ginighnigh egh
 azi naviba bar me basemegham.

Are, bizir kam otivam. Guizbangira.

Gavgaviba bar itir Godin Ekiam
 kamaghin migei, "Kirara ki faraghavira
 ikia, egh bar gin ikiva abuan ikivira
 ikiam." Kar Godin kamnangra,
 datirighin ikia, fomira ikia, egh gin
 uamategh izam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Godin Duam na iti. A gumazamizir onganarazibagh amiba akam me mikimasa na amada.

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS**Lu 4:16-21**

Akar dapanim: Ekiam uabi, borem isa nan dapanim ginge, kamaghin an Duam nan iti.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh,

Ezi Iesus Nasaretin ghu, a ikiava aghungizi naghin. Egha Sabatin dughiamin a God ko migeir dipenimin aven ghu, an arazir a zuraram amim. Egha tugha Godin Akinafarim diponasava ami. Ezi me Godin akam inigha izir gumazim Aisaian akinafarir righizim a ganingi. Ezima Iesus akinafarir righizir kam onegha, migirigiar kamin api.

“God akar aghuim gumazir onganarazibav kinas na ginaba, ezi kamaghin amizima Ekiamin Duam nan iti.
Egha uaghan akar kam kunasa na amada;
akar kalabusin itiba ataghraghamim ko gumazir damazir kuraba ua ganamim.

Egh osimtizibar apengan itiba ki ua me firiva egh suam,
Ekiam gumazamizibagh ifongezir dughiam otogha gifa.”

Ezima Iesus akinafarim uam a righava, egha a isava ingangarir gumazim ganigha, egha apera. Ezima me bar moghira God ko migeir dipenimin aven pamtem an gari. Ezima a maghira kamaghin me migei,
“Datirighin Godin migirigiar ia oraghizim a guizbangiram oto!”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTFONDE: MISA LONG NAIT

1. RIT

Eks 12:1-8, 11-14

Akar dapanim: Ekiam, akar gavgaviba Israelia ganiga me migia ghaze, me Dughiar Ensel Israelia Gitazim ginighnigh isar ekiam damuam.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Ezi Moses ko Aron Isipin kantrin ikiavira itima, Ikiavira Itir God kamaghin aningin migei, "Iakinir kam, a ian azenibar faragha zuir iakinimin ikiam. Ni Israelian gumazamiziba kamaghin me mikim, iakinir kamin aruer namba 10, gumaziba bar vaghvagh uan adarazi bagh sipsipin igiatam ko memen igiatam, amisefegh. Egh dipenir vamiran adarazi suvigh, asizim a givaghan koghti, afeziam mangi men boroghin itir darazir mikemeghti, me izi asizir kam tuiragh uari daning aneremi. Me deraghvira nighnigh, asizir kam deragh gumaziba ko, amiziba ko, boribar tuiraghti, me asizir tuzir kam agivagham. Egh ni ua bagh vaghvagh sipsipin apuritam o memen apuritam amiseveghti, an azenir vamira ikiti, duatam an mikarzimmin ikian marki. Egh me asizir kaba uari bagh deraghvira dar gan mangi iakinir kamin aruer 14in otogh. Eghti dughiar kamra, an guaratizimin, Israelian gumazamiziba bar uan asizir kabav sueghti, da arighregh. Egh me asizimin ghuzitaba inigh, uan dipenimin tiar akabar miriabagh asezir tememning daghuigh, dipenir kamin aven me iki asizibar amam. Egh uaghan tiar akam gisin itir temer ighuvim aghefegh. Egh dimagarir kamin me sipsip o memen tuzim avimin a tuagh, egh ia asizir tuzir kam yis puvatizir

bret ko zuravarir misozim sara aneremi.

Egh ia asizir kabar amisi kamaghin damu. Ia iniba ikegh dagarir asuabar aghuigh, asadivir aghoribar suigh zuamira dar ami. Isar ekiar kam, a Ikiavira Itir God Israelia Gitazir Dughiam Ginighnighamin Isam.

Eghti dimagarir kamra, ki Isipin danganiba bar dar mangi, gumazamizibar otarir ivariaba ko asizibar apurir ivariaba, ki dav soghti me bar arimighiregham. Eghti Isipin aseba bar, ki ivezir kuraba me daningam. Guizbangira, ki uabi Ikiavira Itir God. Ghuzir ia uan dipeniba aghevezir kaba, da ababanimin min ikiam. Eghti ki Isipian gumazamiziba pazi me damuva ivezir kuram me daningam. Ki ghuzimin ganigh, egh ian dipenibagh itagham. Egh ki ia ateghti, ivezir kurar kam ia batoghan kogham. Eghti ia deraghvira ikiam.

Eghti ia dughiar kam ginighnighavira ikiti, a ian dughiar ekiamin min ikiam. Ki dughiar kam ginabaghti, a nan ziam feir isar ekiamin min ikiam. Eghti ia Ikiavira Itir God amir arazir kam ginighnigham. Eghti ian gin otivamin adarasi, akar gavgavimin gin mangi God Israelia Gitazir Dughiam Ginighnighamin Isar kam damu, mamaghira ikiam."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 116:12-13, 15-18

Ia akam ikaragh: Kavin kam, Kraisin ghuzimin an e akufa.

Ikiavira Itir God bar deravira na gami.

Eghti ki ua bizir tizimrama a daningam?

Ki ti wainin kavin tam a danigham, eghti ofan kam kamaghin akagh suam,

Ikiavira Itir God uam na ini.

A ua na inizir bizir kam bagh an ziamin dimiva an ziam minamam.

Ia akam ikaragh: Kavin kam, Kraisin ghuzimin an e akufa.

Ikiavira Itir God ua bagha inabagha bar ifongezir gumazitam aremegham,

eghti an damazimin gumazir kamin ovevem, bar bizir ekiamin min ikiam.

O Ikiavira Itir God, ki nin ingangarir gumazim.

Nan amebam faragha nin ingangarir amizimin ike,

ezi datirighin ki nin ingangarir gumazimin ikia egha nin ingangarim gami.

Ezi ni benir na ikeziba firizi ki datirighin firiaghiri.

Ia akam ikaragh: Kavin kam, Kraisin ghuzimin an e akufa.

Ki ni minabisi ni bagh ofa damuam,

egh nin ziamin dimiva nin ziam fam.

Ki faragha ni koma akar dikirizim gami.

Ki datirighin akar gavgavir dikirizir kamin gin mangi nin gumazamizibar
damazibar anakagham.**Ia akam ikaragh: Kavin kam, Kraisin ghuzimin an e akufa.**

2. RIT

1 Ko 11:23-26

*Akar dapanim: Ia zurara dughiaba bretin kam, ko wainin itarir kam ramiva, ia Ekiamin
mizazim ko ovevem in gun mikim, mangi dughiar a uamategh izamimin tugham.***Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an
osirizimin aven iti.**Akar ki ia mikemezim, kar Ekiamra
na ganingi. Akar kam kamakin:Dimagarir Judas Iesus isava apanibar
agharim gatizimin, Iesus bret inigha,
egha God minabagha anebigha ghaze,
“Kar nan nivafizim, ki ian akurvaghasa
anenidi. Ia kamaghin damuva, na
ginighnigh.” Me amegha givazi, a
wainin itarim inigha, kamaghiram
ami. A kamaghin migei, “Wainin itarir
kam, an Akar Dikirizir Gavgavir Igiam,ki uan ghuzimin a gamua gavgavim
a ganidi. Ia anemamin dughiamin,
ia anemiva na ginighnigh.” Iesusin
akar kam kamaghira en aka, zurara
dughiaba ia bretin kam, ko wainin
itarir kam ramiva, ia Ekiamin ovevem in
gun mikim, mangi dughiar a uamategh
izamimin tugham.**Kar Godin Akam.**

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Ki Akar Dikirizir Gavgavir igiam ia daningasa. Ki ia gifongezi moghin, ia uari uarigh ifonge.

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

GUTNIUS**Jo 13:1-15**

Akar dapanim: A uan gumazamiziba bar me gifonge, egha a bar moghira me gifueghavira ikia ghua dughiar an aremezimin tu.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Dughiar kam, God Israelbagh Itazir Dughiam a gurumizaraghan otivam. Ezi Iesus fo, a mangamin dughiam otozi, a nguazir kam ategh uan Afeziam bagh mangasava ami. A uan gumazamizir nguazir kamin itiba a fomira bar me gifonge, egha me gifueghavira ikia ghua an areme. Ezi guaratizir kamin me apa iti. Satan faragha nighnizir Iesus isi apanibar agharim darighamim isa Judasin navim gatigha gifa. Judas, a Saimon Iskariotin otarim. Iesus kamaghin fo, Afeziam bizibar amuamin gavgavim bar a isa a ganingi. A uaghan kamaghin fo, God anemadazi a ize, egh a ua God bagh mangam. Kamaghin amizima Iesus dagher dakozim ategha dikafi, egha uan korotiar ruarim suegha, egha taulin mam inigha uan ivariam ike. Egha dipam itarir mam ginge, egha maghira uan suren gumazibar dagariba ruegha, egha taulin a uan ivariam amighirizimin da adisi. Egha a Saimon Pita bagha ize. Ezi Pita an azara, "Ekiam, nirara nan dagariba ruam?"

Ezi Iesus kamaghin an akam ikara, "Bizir ki amim, ni datirighin a gifozir puvati. Egh ni gin a gifogham."

Ezi Pita a migei, "Ni nan dagariba ruan marki. Bar marki!"

Ezi Iesus kamaghin akam ikara, "Ki nin dagariba rueghan koghtima, eghti ni na ko ikian kogham."

Ezi Saimon Pita a migei, "Ekiam, ni kamaghin nan dagaribara ruan marki. Ni nan dagariba ko dafariba ko dapanim sara, bar da ruam!"

Ezi Iesus a migei, "Gumazir ruegha givazim, a zue, a ua ruan marki. A pura dagaribara ruegh egh bar zuegham. Ezi ia bar moghira zuegha givagha iti. Ezi ian gumazir vamira, a zuezir pu." (Iesus gumazir a isi apanibar agharim darighamim, an a gifogha gifa. Kamaghin a ghaze, "Ia bar moghira zuezi, ezi ian vavira zuezir puvati.")

Iesus men dagariba ruegha givagha, egha uan korotiar ruarim uam anerugha egha ua ghua uan dapiamin danganim gapera. Egha kamaghin men azai, "Ia, ki ia bagha amizir bizir kamin mingarim gifo, o? Ia 'Tisa' na garigha egha 'Ekiam' na garisi. Guizbangira, ki Tisa egha ki ian Ekiam. Egha bar deragha ia kamaghin migei. Ki, ian Ekiam ko ian Tisa, egha ki ian dagariba rues. Ezi ia uaghan uarira uarir dagariba ruegh. Ki arazim ian akazi, ezi ia uaghan arazir ki datirighin ia gamizir kamra damu."

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

Gumaziba ingangarir gumazir kam pazav a gami,

ezi a uabi dikabira egha mizazir kuram ini.
 Egha migirigiar tam gamizir puvati.
 A mati sipsipin nguzim akam dukuazi me a misueghti an aremeghasa a inigha zui.
 Egha uaghan mati sipsip me an arizibar aghorasava ami moghin,
 a bizitam migeir puvati.
 Ezi me puram a isa kalabus gatigha, egha a inigha kotin ghu, ezi kot a migia ghaze, an aremegham.
 Ezi me a misoghezi an areme.
 Egha an adarazir tav nighnigha kamaghin fozir puvati, a men danganim inigha mizazir me uari iniamin an a ini,
 egha an en gumamazibar arazir ikuraba akirva da gin amangasa areme.
 Ezi me an kuam isa gumazir arazir ikurabagh amiba ko, dagiar aviriba itir gumaziba ko anefa.
 Ezi e fo, a uabi arazir ikuratam gamizir puvati, egha a uaghan ifavarir akatam mikemezir puvati.
 Ezi Ikiavira Itir God, uabi uan ifongiamin gin ghua uan ingangarir gumazir kam dikabiragha a gamizi a mizazim isi.
 A fo, ingangarir gumazim uan gumamazibar arazir ikuraba gin amangsi, ofan min uan mikarzim anighti, an ikirimirim bar ruaraghti, a uan ovavir boribar ganam.
 Egh ingangarir an amim, Ikiavira Itir God ingarasa ifongezir araziba, a dar amuam.
 Egh a bizir kabar amuti, da deraghviram otivam.
 Ezi osimtizir ekier an aterezir kamin gin, a bizir bar aghuibar ganti da otivam, eghti a bar akuegham.
 Ezi Ikiavira Itir God kamaghin migei,
 “Nan ingangarir gumazir nan damazimin derazir kam, a deraghavira na gifo.
 Egha a gumamazir aviribar arazir ikuraba ateri,
 egh arazir kamin a me damuti, me nan damazimin derazir gumamazibar otivigham.”}

“Kamaghin amizi, gumamaziziba an gari, a mati gumazir ikuram.
 Egha a gumamazir avirimin arazir ikurabar osimtiziba atera, egha uabi uan mikarzim isa me bagha areme.
 Egha a gumamazir arazir ikurabagh amibar akurvaghasa God ko migei.
 Eghti kamaghin, ki gumazir gavgavir bar ekiaba itibar tongin ziar ekiam a daningam.
 Egh mati midorozir gumazir gavgaviba, uan apaniba dikabiragha men bizir aghuariba inigha da tuisigha uan adarazigh aningizi moghin, ki bizir aghuiba isi a daningam.”

Kar Godin Akam.

1. RIT (sotpela Rit)**Ais 53:4-9**

Akar dapanim: Iesus en osimtiziba ko mizaziba atera, egha en arazir kuraba bangin an ovenge.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

“E nighnigha ghaze, God ti ivezir kuram a ganiga, a misogha osimtizir kabagh amizi, da a batifi.

Ezi puvati. Ingangarir gumazir kam, e bagh en osimtiziba ko mizaziba isa da ateri.

Ezi me, en akaba batozir arazim bagha, an ekianim bira.

Arazir kurar e amiba bangin, me a dikabiragha a gasighasiki.

Egha me puv a misozima an mikarzim tintinibar biaghire,

ezi mizazir a inizir kamin an e gamizi, e ghuamaghegha ua deragha, bar deravira iti.

Guizbangira, e bar moghira sipsipbar min tintinbar arui, egha e vaghvagha uan ifongiabar gin arui.

Eghti Ikiavira Itir God, en arazir ikuraba ikarvaghsi pazaviram e damigham, ezi puvati, a kamaghin amizir puvati.

A uan ingangarir gumazim gamizi, a en danganim inizi, e iniamin mizaziba, an ada isa a ganingi.”

Gumaziba ingangarir gumazir kam pazav a gami, ezi a uabi dikabira egha mizazir kuram ini.

Egha migirigiar tam gamizir puvati.

A mati sipsipin nguzim akam dukuazi me a misueghti an aremeghasa a inigha zui.

Egha uaghan mati sipsip me an arizibar aghorasava ami moghin, a bizitam migeir puvati.

Ezi me puram a isa kalabus gatigha, egha a inigha kotin ghu, ezi kot a migia ghaze, an aremegham.

Ezi me a misoghezi an areme.

Egha an adarazir tav nighnigha kamaghin fozir puvati, a men danganim inigha mizazir me uari iniamin an a ini,

egha an en gumamazibar arazir ikuraba akirva da gin amangasa areme.

Ezi me an kuam isa gumazir arazir ikurabagh amiba ko, dagiar aviriba itir gumaziba ko anefa.

Ezi e fo, a uabi arazir ikuratam gamizir puvati, egha a uaghan ifavarir akatam mikemezir puvati.

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 31:2, 6, 12-13, 15-17, 25**

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.

O Ikiavira Itir God, ki nin aven modoghti ni na geghuv deragh nan ganasa, kamaghin ki ni bagha ize.

Ni na ateghti, nan apaniba na abinti, ki aghumsighan kogham.

Ni zurara arazir aghuim gami. Egh ni uan arazir aghuir kamin gin mangi nan akuragh! O Ikiavira Itir God, ki uan duam isa nin dafarim gati.

Ni guizin arazibagh amir God, egha ni nan akuragha ua na inigha gifa.

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.

Nan apaniba na dipova na migei.

Ezi nan namakaba nan aghuagha akar kurabar na migei.

Ezi nan roroaba uaghan, nan atiatigha ghaze, God ivezir kuram a ganidi.

Ki tuavimin zuir dughiabar, gumaziba nan gara nan ari.

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.

Gumazim aremezi gumamaziziba bar a gin amadazi moghin, me na gin amada.

Ki mati, nguazir minem bighizi, me na makuni.

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.

O Ikiavira Itir God, ni nan God,

ki nighnizir gavgavim nin iti.

Ki datirighin itir ikirimirir kam,

ki a isa nin dafarim gati.

Ni nan akuragh nan apanir nan agintizibar dafaribar ua na inigh.

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.

Ki nin ingangarir gumazim, ni uan guam na mituazi an angazangarim na gisirazi moghin, kamaghira ni bar na gifuegh nan boroghira iki.

Ni zurara nan apangkuvighavira iti. Kamaghin, ni nan akurvagh! Ia

gumamazizir nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin itiba,

ia uan navibar aven atiatingan kogh, egh tugh gavgavigh iki mamaghira iki.

Ia akam ikaragh: Afeziam, ki uan duam nin dafarim garisi.**2. RIT****Hi 4:14-16; 5:7-9**

Akar dapanim: Iesus, Godin akamin gin zuir arazim, an a gifo, egha a gumamazizir an akamin gin zuiba, a men Akurvazir Gumazimin oto, eghti me deraghvira iki mamaghira ikiam.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Ezi e Ofa Gamir Gumazir Ekiabar Dapanir mam iti, ezi a bar Godin Nguibamin aven ghu. A Iesus, Godin Otarim. Kamaghin amizi, e nighnizir gavgavir e gun migeir kamin suiragh gavgavigham. E uari arazir kuraba dikabinamin gavgaviba puvati. Egh e kamaghin nighnighan kogham, Ofa Gamir Gumazir Ekiabar Dapanir kam, en nighnizibagh fogh en kuarkuvighan kogham. Puvati. Satanin ifavarir arazir e bativiziba, da uaghan bar a bativigha gifa. Ezi an arazir kuratam gamizir puvati. Kamaghin amizima, e atiatingan koghiva Godin atrivir dabirabimin boroghin mangam, Godin apangkuvim a gizifa. E a bagh mangitima God en kuarkuvigh en apangkuvigham. Egh e osimtizitam ikiti an apangkuvim en akuragham.

Ezi dughiar Iesus nguazimin itim, a pamtemin God ko migia egha diav azi. A fo, an ovengan koghsi, God an akuraghamin gavgavim iti. Kamaghin ami a uabi uan ifongiam dikabiragha egha Godin apengan ikia, an akam barasi. Ezi God an dimdiam a barasi.* Guizbangira Iesus a Godin Otarim, egha a mizazim ini. Ezi tuavir kamra a Godin akamin gin zuir arazim an a gifo. Egha a uan ingangarir a damuamiba, a bar da gifa. Ezi God anemisevegha ghaze, "Ni Ofa Gamir Gumazir Ekiabar Dapanimin ikiam, egh Melkisedekin min ikiam." Ezi a gumamazizir an akam baragha egha an gin zuiba, a men akurvazir gumazimin oto. Egh a men akurvaghti me deravira iki mamaghira ikiam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiām Kraīs Iesus, e nīn iziam fa iziar ekiām nī ganīdi.

Kraīs uabī abiragha Godīn akabar gīn ghua an aremezir dughiamīn tu. Bizir kam bangīn, a Iesus fezīma a bar pīn itī. Ezī God iziar bar aghuir mam a ganīngī, ezī iziar kam bar iziabagh afira.

Ekiām Kraīs Iesus, e nīn iziam fa iziar ekiām nī ganīdi.

AKAR AGHUIM**Jo 18:1-19:42**

(S = Stori; J = Jisas; W = wan wan man o meri; O = olgeta)

Kar, Kraīs Iesus mizazim inigha aremezir eghagham, Jon an osiri.

S: Ezī Iesus kamaghīn God ko mikemegha givagha, egha uan suren gumaziba ko me ghua Kidronīn Zarīm girigha vongīn ghu. Ezī dipar kamīn vongīn azenir mam itī, ezī Iesus uan suren gumaziba ko me azenir kamīn aven ghue. Dughiar aviribar Iesus uan suren gumaziba azenir kamīn me batifi. Kamaghīn Judas, a Iesus isī gumazir apanibar agharīm darighamīm, a uaghan azenir kam gifo. Egha Judas, a Romīn midorozir gumaziba ko, ofa gamir gumazir ekiaba ko Farīsiba amadazir plisīn maba, a me inigha danganir kamīn ghue. Egha me adenir aviba ko lamba ko midorozir biziba sara suigha zui. Ezī Iesus bizir a bativamiba a bar dagh fo. Egha a sivagha men boroghira ghua egha kamaghīn me azai,

J: “Ia tina buri?”

S: Ezī me kamaghīn an akam ikara,

O: “E Nasaretīn gumazīm Iesus buriāsa izi.”

S: Ezī Iesus me migei,

J: “Kar kirara.”

S: Dughiar kam Judas, a gumazir Iesus isa me ganīdim, a me ko tughav itī. Me Iesus barazī a migei, “Kar kirara,” egha me ua sivagha ghua nguazīm gire. Ezī Iesus ua men azara,

J: “Ia tina buri?”

S: Ezī me ghaze,

O: “Nasaretīn gumazīm Iesus.”

S: Ezī Iesus kamaghīn men akam ikara,

J: “Kī ia mikemegha gifa, kar kirara. Kamaghīn ia na buriva, gumazir kaba ateghti me mangi.”

S: A kamagh sua an akar fomīra mikememizīm, an daghem otogham, “Ezī gumazir nī na ganīngiziba, men tav ovengezir puvati.” Kamaghīn an arazir kam gami.

Ezī Saimon Pita midorozir sabar mam inigha ize, egha uan sabam a mikirigha egha ofa gamir gumazir ekiabar dapanīmīn ingangarir gumazīm misuegha, egha an kuarir guvimīn itīm atu, ezī a irī. Ingangarir gumazir kamīn ziam, Malkus. Ezī Iesus Pita migei,

J: “Nī sabam inigh ua an nodozim darugh. Manmagh ami? Nī ghaze, kī ti Afeziam na ganīngizir osīmtizir kam inian kogham, o?”

S: Ezī Romīn midorozir gumaziba ko men gumazir ekiām, ko Judan plisīn gumaziba, me Iesusīn suighava egha benīmīn a ike. Egha faraghava a inigha Anas bagha ghu. Anas a Kaiāfasīn ivozīr afeziam. Kaiāfas a azenir kamīn ofa gamir gumazir ekiabar dapanīm. Egha Kaiāfas, Judaba kamaghīn me mikememizir gumazīm, “Kamaghīn a dera, gumazir vamīra gumazamizibar danganīm inigh egh aremegham.”

Ezi Saimon Pita ko suren gumazir igharazir mam, aning Iesusin gin zui. Ofa gamir gumazir ekiabar dapanim, a suren gumazir kam gifo, ezi kamaghin a Iesusin gin ghua ofa gamir gumazir ekiabar dapanimin dipenimin divazimin aven ghu. Ezi Pita azenan ikia tiar akamin boroghira tughav iti. Ezi suren gumazir igharazim, a ghua amizir tiar akamin garim mikemegha, egha Pita inigha aven zui. Ezi amizir tiar akamin garim a kamaghin Pitan azara,

W: “Ni ti uaghan gumazir kamin suren gumazim?”

S: Ezi Pita ghaze,

W: “Puvati. Ki an suren gumazim pu.”

S: Ezi danganim bar orange. Kamaghin amizi ingangarir gumaziba ko plisin gumaziba me avir mam ati. Egha me avimin fiava an min tuivighav iti. Ezi Pita uaghan me ko tughav ikia egha avimin fia iti.

Ezi dughiar kamin ofa gamir gumazir ekiabar dapanim, a Iesusin suren gumaziba ko akar a men sure gamizim bagha, a Iesusin azangsisi. Ezi Iesus kamaghin an akam ikara,

J: “Ki gumazamiziba azenara me mikeme. Egha ki zurara God ko migeir dipeniba ko Godin Dipenimin aven gumazamizibar sure gami. Kar danganim Judaba bar uari akuviba. Ki modogha akatam mikemezir pu. Ezi manmagh amizi ni nan azangsisi? Ni gumazir akar kam baraghizibar azangsigh. Me ki mikemezir akam gifo.”

S: Iesus kamaghin migeima ezi plisin gumazir mam tughav ikia, egha an an guam a misuegha kamaghin migei,

W: “Ni kamaghin ofa gamir gumazir ekiabar dapanimin akam ikara, kar ti arazir aghuim, o?”

S: Ezi Iesus kamaghin an akam ikara,

J: “Ki akar kuratam mikemeghti, eghti ni deravira akar ki mikemezim an gun mikim. Eghti ki migirigiar aghuim damighti, ezi ni tizim bagha na apese?”

S: Ezi Anas Iesus isa ofa gamir gumazir ekiabar dapanim Kaiafas bagha anemada. Egha me Iesus ikezir benim firizir puvati.

Saimon Pita tughav ikia egha avimin fii. Ezi me kamaghin an azara,

O: “Ni ti uaghan an suren gumazir mam?”

S: Ezi a migei,

W: “Puvati. Ki an suren gumazim puvati.”

S: Ezi ofa gamir gumazir ekiabar dapanimin ingangarir gumazir mam iti, a Pita kuarim atuzir gumazimin adarazir mav. A ghaze,

W: “Ki ti nin gani, ni Iesus ko azenimin aven ikes?”

S: Ezi Pita ua migei,

W: “Puvati.”

S: Ezi dughiar kamra tuarim ake.

Egha Judaba Iesus inigha Kaiafasin dipenim ategha an akua gavmanin dapanir ekiamin dipenimin zui. Ka bar mizaraghara. Egha me ghaze, “E Godin damazimin mizeghiva, egh e God Israelbagh Itazir Dughiamin isar ekiamin asizim rameghan kogham.” Kamaghin amizi, me uari gavman dapanir ekiamin dipenimin aven ghuzir puvati. Me azenan iti, ezi Pailat me bagha izi, egha kamaghin men azara,

W: “Ia akar manam gumazir kam gasarazi, a kotin iti?”

S: Ezi me kamaghin an akam ikara,

O: “An arazir kuram gamir puvatizi, e ni bagha a inigha izeghan koghai.”

S: Ezi Pailat kamaghin me migei,

W: “Kamaghin, ia a inigh mangiva uan Arazibagh isin a tuisigh.”

S: Ezi Judaba kamaghin akam ikara,

O: "E gumazir tam puram a misueghti an aremeghan kogham."

S: (Iesus fomira uan ovengamin arazim migei. A kamagh sua, an akar kam guizbangira otivam, ezi kamaghin Pailat ko Judaba kamaghin uariv gei, ezi bizir kam oto.)

Ezi Pailat uamategha gavmanin dipenimin aven ghua, egha Iesusin diazima a izi. Ezi a kamaghin an azara,

W: "Ni Judabar Atrivim, o?"

S: Ezi Iesus kamaghin an akam ikara,

J: "Ni uabi nighnigha egha ni akar kam gami, o gumazir igharazitam nan gun ni mikeme?"

S: Ezi Pailat kamaghin an akam ikara,

W: "Manmaghin ami? Ni ghaze, ki Judan mav, o? Ni uan adarazi ko ofa gamir gumazir ekiaba, me nin akua na bagha ize. Ni bizir tizim gami?"

S: Ezi Iesus kamaghin an akam ikara,

J: "Ki nguazir kamin atrivim puvati. Ki nguazir kamin atrivimin ikiai, kamaghin nan ingangarir gumaziba na bagha misoghai, egha tav na isa Judabar agharim gatighan koghai. Ezi ki nguazir kamin atrivibar min ingarir puvati."

S: Ezi Pailat an azara,

W: "Ezi ni guizbangira atrivir mam, o?"

S: Ezi Iesus kamaghin akam ikara,

J: "Atrivimin migirigiar kam, kar nin akamra. Amebam na batezi ezi ki nguazir kamin ingangarir vamira damuasa ize. Ingangarir kam kamakin: ki guizin akam akunam. Egha gumazir guizin akamin gin mangamiba, me nan akam barasi."

S: Ezi Pailat an azara,

W: "Guizin akam, a bar bizir tizimra?"

S: Pailat mikemegha givagha egha ua Judaba bagha azenan ghu. Egha kamaghin me migei,

W: "Ki an arazir kuratam batozir puvati. Egha ia, arazir ki gin zuir kam, ia a gifo. Ezi azeniba bar, God Israelbagh Itazir Dughiamin, ki ian arazimin gin ghua gumazir vamira kalabusin a isa azenim gati. Ia ifueghti ki Judabar atrivir kam firigh ia bagh anemangam, o?"

S: Ezi me kamaghin dia ghaze,

O: "Mam puvati! Ni Barabasra firigh!"

S: (Barabas, a gumazir okeim egha uaghan misosi.)

Ezi Pailat me mikemezi me Iesus inigha a ifozorosi. Ezi midorozir gumaziba dikoniba itir beniba inigha egha atrivimin dapanir asuamin min an ingarigha, an dapanim garu. Egha me korotiar aghevir mam a garu. Egha me an boroghira izegha a migei,

O: "Judabar Atrivim, nirara atrivir ekiam!"

S: Egha me kamaghin migiava an guam apezavira iti. Ezi Pailat ua azenan ghugha kamaghin gumazamizibav gei,

W: "Ia oragh. Ki a inigh ia bagh azenan izam, eghti ia fogham, ki an arazir kuratamin apizir puvati."

S: Ezi Iesus azenan zui. Ezi dapanir asuar me benir dikoniba itimin ingarizim, an an dapanimin ikiavira iti. Ezi korotiar aghevir kam, a uaghan an ikiavira iti. Ezi Pailat me migei,

W: "Ia gan, gumazir kam a kara."

S: Ezi ofa gamir gumazir ekiaba ko plisin gumaziba an ganigha kamaghin dei,

O: "Ter ighuvimin a gafugh! Ter ighuvimin a gafugh!"

S: Ezi Pailat kamaghin me migei,

W: "Ia uari a inighiva egh ter ighuvimin a gafugh. Ki uabi, ki an arazir kuratamin apizir puvati."

S: Ezi Judaba kamaghin an akam ikara,

O: "A uabi ghaze 'Ki Godin Otarim.' Ezi en Arazibar Osizirir mam iti, ezi arazir kam kamaghin migei, gumazir kamagh migeim, an aremegham."

S: Ezi Pailat akar kam baregha egha bar atiatingi. Egha a ua ghua gavmanin dipenimin aven ghugha, egha kamaghin Iesusin azai,

W: "Ni nguibar manamin ikegha ize?"

S: Ezi Iesus an akar kam ikarazir puvati. Ezi Pailat a migei,

W: "Manmaghin amizi ni nan akam ikarvaghan aghua? Ki ni firighamin gavgavim iti, egha uaghan ni isiv temer ighuvim gafughamin gavgavim iti. Ezi ni ti bizir kam gifozir puvati?"

S: Ezi Iesus kamaghin an akam ikara,

J: "Godin pin itim, a gavgavim ni ganingizir puvatighai, ni na dikabinamin gavgaviba puvatigham. Ezi gumazir na isa nin agharim gatizim, an arazir kuramin osimtizim, a nin arazir kuramin osimtizim, bar a gafira."

S: Pailat akar kam baregha egha Iesus ateghti a mangasa tuaviba buri. Ezi Judaba kamaghin dei,

O: "Ni gumazir kam ateghti a mangiti, ni Sisarín namakam puvati. Guizbangira, gumazim uabira uabi migia ghaze, an atrivim, egha a Sisarín apanim."

S: Pailat akar kam baregha, egha Iesusin akua azenan ghu. Egha a jasin dabirabim gaperaghav iti, danganir kam me 'Dagiar Azuarim' a garisi. (Hibrun akam me ghaze, 'Gabata').

Ezi dughiar kam a dughiar me God Israelbagh Itazir Dughiamin isam bagha daghebar amuva bizibar kiram. Kar aruer arizim. Ezi Pailat Judabav gei,

W: "Ia ganigh! Ian Atrivim kara."

S: Ezi me kamaghin dei,

O: "A batokegh! A batueghti a mangi! Ter ighuvimin a gafugh!"

S: Ezi Pailat men azara,

W: "Ia ifonge, ki ian Atrivim isi ter ighuvimin a gafugham?"

S: Ezi ofa gamir gumazir ekiaba kamaghin akam ikara,

O: "E atrivir igharaziba puvati. Sisar bar uabira!"

S: Kamaghin amizi Pailat Iesus inigha, me ter ighuvimin a gafughasa, a men agharim gati.

Ezi me Iesus inigha zui. Ezi a uabi uan ter ighuvim gupugha, egha nguibar ekiam ategha egha danganir mamín zui, an ziam 'Dapanir Agharir Danganim.' (Ezi Hibrun akam me ghaze 'Golgota.') Ezi danganir kamín me a isa ter ighuvimin anegura. Egha me gumazir igharazir pumuning a ko, aning agura, mam vongin itima, mam vongin iti. Ezi Iesus aningín torimin iti.

Ezi Pailat uaghan me migeima me ziar mam osirigha ter ighuvim gati. Ziar kam a kamakin, "Nasaretin Gumazim Iesus, Judabar Atrivim." Me ziar kam, Hibrun akam ko Romín akam ko Grighin akamin, men akabar an osiri. Danganir me Iesus ter ighuvimin anegurazim, a nguibar ekiam boroghira iti, kamaghin amizi Judan avirim izava osizirir kamín gara egha a dibori.

Ezi ofa gamir gumazir ekiaba kamaghin Pailat migei,

O: "Ni kamaghin osiran marki, 'Judan Atrivim.' Bar marki. Ni ziam kamaghin an osirigh, 'Gumazir kam ghaze, ki Judabar Atrivim.' "

S: Ezi Pailat men akam ikara,

W: "Marki. Akar ki osirigha givazim, a kamaghira iki."

S: Midorozir gumaziba ter ighuvimin Iesus gafugha givagha, egha gin me an

korotiaba inigha egha 4 plan akuabar uari rome. Egha me akuar vamira vamira isi. Egha me uaghan an korotiar ruarim sara ini, egha midorozir gumaziba kamaghin gari, me inir akuar aviriba inigha korotiar ruarir kam isamizir pu. Puvati. Me inir vamiram an ingari, egha me a isamizir puvasi. Egha midorozir gumaziba kamaghin uarira uariv gei,

O: "E korotiar ruarir kam abighan kogham. Puvati. E satu gikarangiva gumazir a iniamim gifogham."

S: Godin Akinafarimin itir akar mam kamaghin migei, "Me nan korotiaba tuiragh, egh uari daningam. Egh me satu gikarangiva gumazim amiseveghti a nan korotiar ruarim iniam." Ezi akar kam guizbangira otoghasa, kamaghin arazir kamra midorozir gumaziba a gami.

Ezi Iesusin amebam ko, an amebamin afumim ko, Klopasin amuim Maria ko, Makdalan nguibamin amizim Maria, me bar an ter ighuvimin boroghira tuivighav iti. Ezi Iesus garima an amebam ko suren gumazir a bar ifongezim, aning roghira tughav iti. Ezi a kamaghin uan amebam migei,

J: "Amizim, gumazir kam datirighin, a nin otarim."

S: Ezi a kamaghin suren gumazir kam migei,

J: "Amizir kam, a datirighin nin amebam."

S: Ezi dughiar kamin ghua, suren gumazir kam Maria inigha uan dipenimin ghugha egha an gara uan amebamin min a gami.

Ezi Iesus fo, an ingangariba datirighin bar gifa. Egha a kamaghin migei,

J: "Nan kuarim nan piri."

S: Godin Akinafarimin itir akar mam guizbangira otivasa, kamaghin an akar kam gami. Ezi miner mam wainin afangtizim an ikia roghira iti. Egha me dipamin suizir bizim inigha egha wainin dipam garu. Ezi wain a gizivazima, me a isa hisopin aghorim gikegha a isa Iesusin akam darighasa an amadi. Ezi Iesus wainin kam amegha givagha, egha migei,

J: "A datirighin gifa."

S: Egha a dapanim aviragha egha uan duam sue.

(Ol i nildaun na pre liklik.)

S: Kar dughiar me Sabat bagha bizibar akirim. Sabatin dughiar kam, a dughiar bar ekiam. Kamaghin amizima Judaba me gumazir kuaba dughiar kam temer ighuvibar ikian me aghua. Egha me Pailat kamaghin an azangsigha ghaze, a men amamangatighi me temer ighuvibar itir gumazibar suer agharibav sogh da apirighi, me zuamiram aremeghti me men kuaba adegh izighram. Ezi midorozir gumaziba ghua gumazir Iesus ko guraghav itir mamin suer agharimning misogha aning apirigha, egha ghua gumazir igharazim uaghan an suer agharimning misogha aning apiri. Egha me iza Iesusin garima an aremegha gifa. Kamaghin amizima me an suer agharimning apirizir puvasi. Ezi midorozir gumazir mam afuzim inigha Iesusin ivim bira. Ezi ghuzim ko dipam zuamira ire. (Ki, Jon, ki gumazir bizir kamin ganizim, ki kamaghin ifonge, ia bizir kam gifoghiva nighnizir gavgavim an ikiam. Kamaghin ki an gun ia migei. Akar ki gun migeir kam, a guizbangira. Ki uabi fo, ki guizbangira migei.) Godin Akinafarimin itir akar mam, a kamakin, "Me an agharitam apirighan kogham." God kamagh sua, akar kam guizbangiram otogham, ezi kamaghin bizir kam oto. Ezi akar igharazir mam Godin Akinafarimin iti, a kamakin, "Me, gumazir afuzimin ruazir kam bagh ganam."

Ezi gin Arimatean nguibamin gumazim Josep ghua Iesusin kuam iniasa Pailatin azangsisi. Josep a Iesusin suren gumazir mam, egha a Judabar atiatigha, egha uan nighnizir gavgavim modo. Ezi Pailat an amamangatizi, a ghuava Iesusin kuam ini.

Ezi Nikodemus, gumazir faragha dimagarimin Iesusin ganizim, a uaghan ize. Egha borer mughuriar aghuir maba inigha ize, me temer pumuningin borem inigha aning veregha, egha borer kam gami. Ezi borer kamin osimtizim 30 plan kilogramin ghu. Ezi Josep ko Nikodemus aning Iesusin kuam inigha borer kam an kuam gaghui. Egha inir aghuimin an mikarzim nomke, Judaba uan gumazir oveaghuezibagh ami moghin. Ezi midorozir gumaziba Iesus ter ighuvimin anegurazir danganir kamin boroghira, azenir mam iti. Egha azenir kamin mozir igiar mam iti, me dagiar torim atugha, egha me faragha gumazitamin kuatam a gatizir puvati. Kar dughiar Judaba Sabatin dughiam bagh bizibar kiramim, ezi mozir kam, a Iesus aremezir danganim boroghira iti. Kamaghin amizi, aning Iesusin kuam inigha ghua mozir kamin aneti.

LOTU BILONG ISTA NAIT

1. RIT (Longpela Rit)

Jen 1:1 - 2:2

Akar dapanim: God bizibar gari da derazi, a bar akonge.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Bar faraghavira God overiam ko nguazimin ingarigha aning itir biziba bar dagh amizima, da otifi. Faragha zuir dughiar kam, nguazim e datirighin iti moghin garir pu. Puvati. A bar pura ikia egha an ganganim ighara. Mitater dafam ongarir ekiaba avarazima, Godin Duam pura dipam gisin arui.

Ezi God kamaghin migei, “Angazangarim otogh.” Ezi angazangarim oto. Ezi God angazangarimin gari, a derazima, a bar akonge. Egha mitatem ko angazangarim taira. Egha angazangarim ziar kam, “Aruem” a gati. Egha mitatem ziar kam, “Dimagarim” a gati. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar bar faraghavira zuim.

Egha gin God kamaghin migei, “Avavetam otogh dipam avinighti, dipam akuar pumuningin iki.” Ezi avaver kam oto. God avaver kam gamizima, a dipar pin itim ko apengan itim abiki. Ezi an avaver kam ziam, “Overiam” a gati. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar namba 2.

Egha gin God kamaghin migei, “Dipar overiamin apengan itim sivagh mangi danganir vamiran uabi akufagh, eghti nguazir misingizim otogh.” Ezi nguazir misingizim oto. Ezi God nguazir misingizir kam ziam, “Nguazim” a gati. Egha dipar danganir igharazimin uabi akuvaziba, a ziam, “Ongariba” a gati. Egha God bizir kabar gari da bar derazima, a bar akonge. Egha gin God kamaghin migei, “Nguazim, temer guar aviriba ko nguazimin aver beniba ko dagheba a gisin aghung.” Ezi bizir kaba otifi. Ezi temer ber guar aviriba ko benir nguazimin aveba ko dagher apiba

bar nguazimin vaghvagha me aghui moghin aghua egha be moghin be. Ezi God bizir kabar garima da derazima, a bar akonge. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar namba 3.

Egha gin God kamaghin migei, “Angazangariba overiamin otifigh, egh aruem ko dimagarim abikigh. Eghti dughiaaba ko azeniba ikiti, me angazangarir kabar ganiva dughiabagh fogham. Eghti angazangarir kaba otivigh angazangarim nguazim daningam.” Ezi angazangariba otifi. Egha God angazangarir ekiar pumuning gamizima aning oto. Angazangarir ekiam, an aruem, egha isiragha gara aruemin angazangarim anidi. Ezi dozim, a iakinim, a isiragha dimagarimin angazangarim anidi. Egha God mikovezibagh amizi da otifi. Egha God nguazim angazangarim a daningasa, angazangarir kaba overiamin ada ariki. Egha aruem isiragh ganamin dughiam atigha, egha uaghan dimagarim otivamin dughiam ati, eghti aruem ko dimagarim deravira uaning abigham. Ezi God bizir kabar gari da derazima, a bar akonge. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar namba 4.

Egha gin God kamaghin migei, “Ongarimin aven, bizir angamra itir aviriba an ikiva a gizivagham. Eghti kuaraziba otivigh overiamin pin tintinibar mighi.” Ezi God ongarimin osirir dafaba ko kuruzir dafabar ingarizi da otifi, ongarimin itir bizir guar aviriba, ko kuarazir guar aviriba uakan, da vaghvagha gari moghira gari. Ezi God bizir kabar gari da derazima, a bar akonge. Egha bizir kaba deraghasa,

God migirigiar aghuir kam dagh ami, “Ia ongarimin itir bizir guar aviriba, ia avirasemegh, ongarim bar a gizifagh. Eghti ia kuaraziba, ia nguazimin bar avirasemegh.” Ezi aminim pirigha ua tirazima kar dughiar namba 5.

Egha gin God kamaghin migei, “Nguazim bizir angamra itir guar aviribar amuti da vaghvagha gari moghira an otiv. Egh nguibamin itir asiziba ko, ruarimin itir asizir ekiaba ko doziba sara damuti da otiv.” Ezi asiziba otifi. God nguibamin asizir guar aviriba ko ruarimin asizir ekiaba ko dozibar ingarizi, da vaghvagha gari moghira otifi. Ezi God bizir kabar gari da derazima, a bar akonge.

Egha God kamagh migia ghaze, “Datirighin e gumaziba ko amizibar ingarighti me en mirara ganam. Egh e me atighti, me en min iki, ongarimin itir osiriba ko, overiamin itir kuaraziba ko, asizir guar aviriba ko nguazimin itir biziba bar, me dar gan dagh ativagham.” Egha God gumazamiziba ingarizi, me Godin mirara gari. God me gamizima, me an nedazimin min oto. A me gamizima, men marazi gumazibar min otivizi marazi amizibar min otifi.

Ezi God me deraghasa, migirigiar aghuim me gamua kamaghin migei, “Ia avirasemegh egh mangi nguazir oteyiba bar dar apiagh egh bizir nguazimin itiba bar dar gan. Ki osiriba ko, kuaraziba ko, nguazimin itir asizir guar aviriba ian dafarim darigham.” Egha God migia ghaze, “Ki nguazir kamin itir dagheba batamin temeba, ko nguazimin aven otivir dagher aviriba, ki bar da ia ganidi. Eghti ia bizir kabar dagheba iniam. Egha ter afarir gariba daghebar min, ki da isa angamra itir asiziba bar, dagh anidi, eghti da dar amam. Kar, nguibamin itir asiziba ko ruarimin itir asizir ekiaba ko doziba ko, overiamin itir kuaraziba bar.” Ezi bizir kaba God mikemezi moghirama otifi. Ezi God bizir kaba bar adar gari da bar derazima, a bar akonge. Ezi aminim pirigha ua tirazima, kar dughiar namba 6.

Ezi arazir kamra, God overiam ko nguazim ko aningin itir bizir aviribar ingari. Ezi dughiar namba 7in God uan ingangaribar gari da gifa, ezi a dughiar kamin avughsi.

Kar Godin Akam.

1. RIT (Sotpela Rit)

Jen 1:1, 26-31a

Akar dapanim: God bizibar gari da derazi, a bar akonge.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Bar faraghavira God overiam ko nguazimin ingarigha aning itir biziba bar dagh amizima, da otifi.

Egha God kamagh migia ghaze, “Datirighin e gumaziba ko amizibar ingarighti me en mirara ganam. Egh e me atighti, me en min iki, ongarimin itir osiriba ko, overiamin itir kuaraziba ko, asizir guar aviriba ko nguazimin itir biziba bar, me dar gan dagh ativagham.” Egha God gumazamiziba ingarizi, me Godin mirara gari. God me gamizima, me an nedazimin min oto. A me gamizima, men marazi gumazibar min otivizi marazi amizibar min otifi.

Ezi God me deraghasa, migirigiar aghuim me gamua kamaghin migei, “Ia avirasemegh egh mangi nguazir oteyiba bar dar apiagh egh bizir nguazimin itiba bar dar gan. Ki osiriba ko, kuaraziba ko, nguazimin itir asizir guar aviriba ian dafarim darigham.” Egha God migia ghaze, “Ki nguazir kamin itir dagheba batamin temeba, ko nguazimin aven otivir dagher aviriba, ki bar da ia ganidi. Eghti ia bizir kabar dagheba iniam. Egha ter afarir gariba daghebar min, ki da isa angamra itir asiziba bar, dagh anidi, eghti da dar amam. Kar, nguibamin itir asiziba ko

ruarimin itir asizir ekiaba ko doziba ko,
overiamin itir kuaraziba bar.” Ezi bizir
kaba God mikemezi moghirama otifi.
Ezi God bizir kaba bar adar gari da bar

derazima, a bar akonge. Ezi aminim
pirigha ua tirazima, kar dughiar namba
6.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 104:1-2, 5-6, 10, 12-14, 24, 35

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

Ki uan navir averiamin aven Ikiavira Itir Godin ziam fam!

O Ikiavira Itir God, nan God, ni bar pin iti.

Nin ziam bar pin ikia egba ni atrivir bar ekiam.

Angazangarim ni evara, mati gumazim nim avara.

Ni overiam atizima mikoveziba bar iti, mati gumazim purirpenim asaragha
benimin a ikezima a iti.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

Ni fomira nguazir kam atizi a bar deraghavirama aperagha gavgafi.

Egba bar mozorozir puvati.

Ni ongarim atizi a ikia nimin min nguazim avara.

Ezi dipar kam mighsiaba bar ada avara.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

Ni nguazimin aven ivemarir dipabagh amima,

da nguazir averiamin otivigha danganir zaribar afora,

egba mighsiabar tongin ivemara uaghiri. Overiamin pin mighagha aruir

kuaraziba iza,

temer dipamin miriamin tuivighav itibar uan mikonibar ingari.

egba temebar aguabar apiaghirava arai.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

Ni uan Nguibamin ikia egba amozim amadi, a mighsiabagh isin izi.

Ni ingangarir aghuim gamua nguazir kamin akura, ezi nguazir kam, bizir
aghuiba bar a gizifa.

Ni bulmakauba apir dadabagh ami da otifi,

Ezi e gumazamiziba oparir biziba, ni uaghan dagh amizi da otivizi,
e dar dagheba isi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

O Ikiavira Itir God, ni bizir bar avirimin ingari!

Ni bar fofozir ekiam ikia bizir avirir kaba bar adar ingari.

Ezi bizir ni ingarizir kaba, nguazim bar a gizifa. Nan ifongiam kamakin,
ni arazir kurabagh amir gumazamiziba bar me gasighasikigh.

Gumazir kuraba bar moghira gevegh ua ikian kogham.

Ki uan navir averiamin aven Ikiavira Itir Godin iziam fam!

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

SAM

Sam 33:4-7, 12-13, 20, 22

Ia akam ikaragh: Ekiamin ifongiam, a nguazir kam bar anevara.

E fo, Ikiavira Itir Godin akam, a guizbangira iti.

Ezi a uan akam mikemezi moghira zurara guizin arazibar gin ghua ingangariba bar dagh ami.

Ikiavira Itir God, en arazir aghuiba ko guizin araziba, a bar dagh ifonge.

An apangkuvir arazim, nguazimin itir gumamaziziba, bar me ave.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

Ikiavira Itir God fomira mikemezi, aruem ko iakinim, ko mikoveziba, ko overiamin pin itir biziba bar, da otivigha iti.

Gumazim dipam isa itam guruizi moghin, an ongarim isa danganir vamiran anekufa.

Egha ongarim gamizi a konegha bar nguazimin apengan tir danganimin vin mar iraghu.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

Kantrin tam God baghavira ikiti, Ikiavira Itir God deravira a damuti, a bar akongegh.

Kantrin kam, an gumamaziziba, God ua baghavira me ginaba.

Ikiavira Itir God, uan Nguibamin ikia, nguazimin gumamaziziba deragha men gari.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

E Ikiavira Itir God baghivira mizuamiva, nighnizir gavgavim an ikiti an e geghuvam.

A en oramin min itima e an aven modima a en akurvasi. O Ikiavira Itir God, e nighnizir gavgavim nin ikiavira ikia nin akurvazim mizuai.

Kamaghin, ni en apangkuvigh mamaghira iki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin Duam nguazir kam gamizi, an igiam oto.

2. RIT (Longpela Rit)

Jen 22:1-18

Akar dapanim: Abrahamin ofa, a en nighnizir gavgavimin afeziam.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Egha gin dughiar mam God Abrahamin nighnizir gavgavim gifoghasa a guizbangira gavgaviz, ti puvati? Kamaghin an an diagha egha ghaze, "Abraham!"

Ezi Abraham ghaze, "Ki kati."

Ezi God a migia ghaze, "Ni otarir vamira iti Aisak, ezi ni bar a gifonge. Ni borir kam inigh egh Morian nguazimin aningti ki mighsiatam nin akagham. Egh mighsiar kamin ni Aisak isi avim bar isizir ofan min na daningigh."

Egha bar mizaraghara Abraham donki inigha Aisak ko uan ingangarir

gumazir pumuning ini. Egha ofa damuasa dazibar kuegha danganir God a mikemezimin zui. Egha namba 3in aruemin Abraham danganir kamin gari a saghon ikiavira iti Ezi a kamagh ingangarir gumazimning migei, "Gua donki ko kagh iki. Ki borim ko mangi ga munagh Godin ziam fam. Egh ga gin gua bagh uamategham."

Egha Abraham dazir ofa damuamiba Aisak ganingizi ana dagh isaghpu. Ezi Abraham sabam ko avim suiragha, aning zui. Aning tighar

maghin ghua Aisak kamaghin an azara, “Afeziam.”

Ezi Abraham ghaze, “Nan borim, manmaghin ami?”

Ezi Aisak an azara, “Afeziam, ki gari daziba ko avir ofa damuamim iti, ezi sipsipin ofa damuamim mana?”

Ezi Abraham a ikaragha ghaze, “Nan borim, God uabi ofa damuamin sipsipin nguzim, ga daningam.” Egha aning zui.

Egha aning danganir God mikemezimin otogha givagha, Abraham ofa gamir dakozimin ingarigha daziba a gisin da ariki. Egha uan otarim Aisak benimin a ike. Egha a isa ofa gamir dakozimin dazibagh isin aneti. Egha Abraham sabam inigha borim aghorasava ami.

Ezi Ikiavira Itir Godin ensel, a Godin Nguibamin ikia diagha ghaze, “Abraham! Abraham!”

Ezi Abraham a ikaragha ghaze, “Ki kati.”

Ezi ensel a migia ghaze, “Ni uan borim misueghti an aremeghan marki. Egh arazitamin a damuan marki. Ni bar borir vamira ikia egha an anogoroghezir puvati. Ni a isi God daningasaviram ami. Kamaghin ki fo, ni gumazir Godin atiatia an apengan itim.”

Ezi Abraham kogha sipsipin apurir mamin gari, an kom tevsevir mamin suirazima a iti. Ezi a ghua sipsipin kam inigha, a misuegha a isa bar isizir ofa damuasa a gaboro. Sipsipin apurir kam Aisakin danganim inizi Aisak iti. Ezi Abraham danganir kam ziar kam, “Ikiavira Itir God Aningi” a gati. Ezi iza datirighin gumaziba ghaze, “Ikiavira Itir Godin uan mighsiam gisin biziba e daningam.”

Ezi Ikiavira Itir Godin ensel Abraham uam an diagha a migia ghaze, “Ki Ikiavira Itir God, guizbangira uabi uan ziamin kamaghin migia ghaze, ni bar borir kamra ikia, egha an anogoroghezir puvati. Kamaghin ki bar deraghvira ni damuam. Egh ki nin ovavir boribar amighti me bar avirasemegh mikoveziba ko gigimin min otivigham. Eghti nin ovavir boriba uan apaniba abinigh, egh men nguibaba iniam. Guizbangira, ni nan akam baregha an gin ghu, kamaghin amizi, nin ovavir boriba bangin ki nguazir kamin itir nguibaba bar deravira me damuam.”

Kar Godin Akam.

2. RIT (Sotpela Rit)

Jen 22:1-2, 9-13, 15-18

Akar dapanim: Abrahamin ofa, a en nighnizir gavgavimin afeziam.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Egha gin dughiar mam God Abrahamin nighnizir gavgavim gifoghasa a guizbangira gavgaviz, ti puvati? Kamaghin an an diagha egha ghaze, “Abraham!”

Ezi Abraham ghaze, “Ki kati.”

Ezi God a migia ghaze, “Ni otarir vamira iti Aisak, ezi ni bar a gifonge. Ni borir kam inigh egh Morian nguazimin aningti ki mighsiatam nin akagham. Egh mighsiar kamin ni Aisak isi avim bar isizir ofan min na daningh.”

Egha aning danganir God mikemezimin otogha givagha, Abraham ofa gamir dakozimin ingarigha daziba a gisin da ariki. Egha uan otarim Aisak benimin a ike. Egha a isa ofa gamir dakozimin dazibagh isin aneti. Egha Abraham sabam inigha borim aghorasava ami.

Ezi Ikiavira Itir Godin ensel, a Godin Nguibamin ikia diagha ghaze, “Abraham! Abraham!”

Ezi Abraham a ikaragha ghaze, “Ki kati.”

Ezi ensel a migia ghaze, “Ni uan borim misueghti an aremeghan marki. Egh arazitamin a damuan marki. Ni bar borir vamira ikia egha an anogoroghezir puvati. Ni a isi God daningasaviram ami. Kamaghin ki fo, ni gumazir Godin atiatiaa an apengan itim.”

Ezi Abraham kogha sipsipin apurir mamin gari, an kom tevsevir mamin suirazima a iti. Ezi a ghua sipsipin kam inigha, a misuegha a isa bar isizir ofa damuasa a gaboro. Sipsipin apurir kam Aisakin danganim inizi Aisak iti.

Ezi Ikiavira Itir Godin ensel Abraham uam an diagha a migia ghaze,

“Ki Ikiavira Itir God, guizbangira uabi uan ziamin kamaghin migia ghaze, ni bar borir kamra ikia, egha an anogoroghezir puvati. Kamaghin ki bar deraghvira ni damuam. Egh ki nin ovavir boribar amighti me bar avirasemegh mikoveziba ko gigimin min otivigham. Eghti nin ovavir boriba uan apaniba abinigh, egh men nguibaba iniam. Guizbangira, ni nan akam baregha an gin ghu, kamaghin amizi, nin ovavir boriba bangin ki nguazir kamin itir nguibaba bar deravira me damuam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 16:5, 8, 9-11

Ia akam ikaragh: O God, ni zurara na geghufi, ezi ki ni bagha ivegha izi.

Ikiavira Itir God, nirara nana, ua bizir igharaziba puvati.

Ni bizir ki oteveziba, ni da na ganidi.

Ezi nan ikirimirim nin dafarimin iti. Ki fo, Ikiavira Itir God zurara bar nan boroghira iti.

A bar roghira ikia gavgavim na ganidima, ki atiatiaa agoir puvati.

Ia akam ikaragh: O God, ni zurara na geghufi, ezi ki ni bagha ivegha izi.

Kamaghin, nan navir averiam bar akonge.

Ezi nan duam a bar akonge.

Ezi nan mikarzim bizitam bar an atiatir puvati.

Ki fo, ni na ateghti ki gumaziba ovia ghua itir danganimin magiran kogham.

Ni uan gumazir ni ua baghavira inabazim ateghti, a mozir konimin iki kurighan kogham.

Ia akam ikaragh: O God, ni zurara na geghufi, ezi ki ni bagha ivegha izi.

Ni uabi, ikirimirir aghuarim iniamin tuavim, nan akagha gifa.

Ki nin damazimin ikiti, nan navir averiam agorogem bar a gizivagham.

Ki nin boroghira iki zurara bar akueghvira ikiam.

Ia akam ikaragh: O God, ni zurara na geghufi, ezi ki ni bagha ivegha izi.

3. RIT

Eks 14:15 - 15:1

Akar dapanim: Aminim ongarim givava an tivazi, a bigha akuar pumuningin oto. Ezi aningin tongin itir nguazim a misingi, ezi Israelia ghua ongarimin vongin ghue.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Ikiavira Itir God, kamagh Moses migei, “Ni tizim bagha nan ingarava aravira iti? Ni Israelia mikemeghti, me mangi. Eghti ni uan asadivir aghorim ghufegh, ongarim gisin amadagh. Eghti

ongarim bigh akuar pumuning irighti, Israelia nguazir dakirtizimin mangi vongin otifigh. Eghti ki Isipia damighti men naviba gavgavighti, me ian gin ongarim biaghirizir tuavimin mangam.

Eghti ki atrivim ko, an karisba ko, midorozir gumazir hoziabagh apiaziba, ko midorozir gumaziba bar me dikabiragham. Egh ki me gamizir arazir kam bagh, ziar ekiam iniam. Ki Isipia dikabiragham me abiraghti me fogh suam, Kirara, ki Ikiavira Itir God.”

Ezi Godin enselin zurara Israelian midorozir gumazibar faragha zuim, a sivagha ghua men akirangin tu. Ezi ghuariar ruarir ekiam zurara men faragha zuim, a uaghan isivagha ghua men akiraghin tu. Dimagarir kamin, ghuariar ruarir ekiam kam Israelia ko, Isipian tizimin tughav iti. Ghuariar ruarir kam Isipia itir danganim gamizi, a bar mitatangi. Egha Israelia itir danganim angazangarim a ganingi. Kamaghin, dimagarir kamin Isipia ko Israelia uarir boroghin mangan ibura.

Moses uan agharim ghufegha, ongarim gisin anemada. Ezi dimagarimin Ikiavira Itir God, aminir gavgavim gamizi, an aruem anadi naghin oto. Egha dimagarir kamin aminim ongarim giva ghuavti aminim tira. Ezi ongarim tongira biaghirigha, akuar pumuningin irigha nguazir dakirtizimin oto. Egha divazimningin min vong ko vongin akuvagha itima, Israelia aningn tongin nguazir dakirtizimin ghua vongin otifi. Ezi Isipin midorozir gumaziba Israelian agiragha, men gin ghua ongarimin tongira ghu. Men hoziaba ko, karisba ko, gumazir hoziabagh apiziba, da bar zui. Ezi Ikiavira Itir God, aviv zariamim min ghuariar ruarir kamin aven iti. Ezi aminim tiasa amima, a Isipian midorozir gumaziba, men nighnizibagh irazima, me tintinibar nighnigha atiatia arasava ami. Ikiavira Itir God, karisbagh amizi, nguazim dar wilbar suighizi, da pamten ivemarir puvati. Ezi Isipia uarira uariv gei, “Ia oragh, E zuamirama ari mangeka! Ikiavira Itir God, Israelian akuragha e misosi.”

Ezi Ikiavira Itir God, kamagh Moses migei, “Ni uan agharim ghufegh, ongarim gisin anemadaghti, dipam ua izi Isipian midorozir gumaziba, ko men karisba ko gumazir hoziabagh apiaziba, bar me avaragh.”

Ezi Moses agharim ghufegha ongarim gisin anemada. Aminim tirazima, ongarim ua iza faragha ikezi moghon uan danganimin iti. Dughiar kamra, Isipia ari mangasa amuavira itima, Ikiavira Itir God, bar me avigha ongarim mikini. Ezi ongarim uamategha ize. Egha gumazir atrivimin hoziabagh apiaziba ko, midorozir gumazir Israelian gin ongarir torimin ghueziba, bar me avara. Ezi men tav miseviaghirizir puvati. Ongarim divazim min, vong ko vongin akuvagha itima, Israelia nguazir dakirtizimin zui.

Dughiar kamin, Ikiavira Itir God, Isipian dafarimin Israelia, ua men akura. Ezi Israelia, Isipian kuabar garima, da ongarir dadarimin ireghav iti. Israelian gumazamiziba garima, Ikiavira Itir God, uan gavgavir ekiamin pantem ingara, Isipia dikabiragha me abira. Ezi me bar atiatigha, Ikiavira Itir God, nighnizir gavgavim an iti. Egha an ingangarir gumazim Moses, me uaghan nighnizir gavgavim an iti.

Dughiar kam Moses Israelian gumazamiziba ko, Ikiavira Itir God bagha ighiar kam kamaghin a bange.

“Ikiavira Itir God, a midorozir ekiam abira, ezi ki datirighin a bagh onger akam bangam.

Guizbangira, a hoziaba ko gumazir hoziabagh isin apiaziba me avigha ongarim mikini.

An apaniba abira, ezi an ziam bar pin iti!”

Kar Godin Akam.

SAM

Eks 15:1-6, 17-18

Ia akam ikaragh: E Ekiam bagha ighiam banga ghaze, a midorozim gafiragha iziar ekiam ini.

Dughiar kam Moses Israelian gumamaziziba ko, Ikiavira Itir God bagha ighiar kam kamaghin a bange.

“Ikiavira Itir God, a midorozir ekiam abira, ezi ki datirighin a bagh onger akam bangam.

Guizbangira, a hoziaba ko gumazir hoziabagh isin apiaziba me avigha ongarim mikini.

An apaniba abira, ezi an ziam bar pin iti!”

Ikiavira Itir God uabi na gamizima, ki gavgavigha, onger akam bangava an ziam fe.

A zurara ua na isi, ezi ki an ziam fasa.

A nan God, egha nan akurvazim. kamaghin, ki an ziar ekiam fasa.

Nan afeziamin God, ki an ziar ekiam fi, a isi bar pin anerigh ighiam damuam.

Ia akam ikaragh: E Ekiam bagha ighiam banga ghaze, a midorozim gafiragha iziar ekiam ini.

Ikiavira Itir God, a bar midorozir gumazir gavgavim.

Ziar kam, Ikiavira Itir God, kar an ziam.

A Isipian midorozir gumaziba ko men karisin midorozim gamiba, a me avigha me isa ongarim mikini.

Ezi men midorozir gumazir dapaniba, ongarim amegha Ongarir Aghevimin aven ariaghire.

Ia akam ikaragh: E Ekiam bagha ighiam banga ghaze, a midorozim gafiragha iziar ekiam ini.

Ongarim bar me avarazima,

me dagiabar min ongarir dikinim giraghue.

Ikiavira Itir God, nin agharir guvim bar gavgavir ekiam iti,

ni uan apaniba dikaragha bar me mirmiri.

Ia akam ikaragh: E Ekiam bagha ighiam banga ghaze, a midorozim gafiragha iziar ekiam ini.

O Ikiavira Itir God, ni en aku mangiti, e nin mighsiamin deraghvira dapiagham.

O Ekiam, danganir kamin, ni uabi uan dipenimin ingaram.

Dipenir ni itir kamin, gumamaziziba izi nin ziam fam.

Ikiavira Itir God, an atrivimin min iki mamaghira ikiam.”

Ia akam ikaragh: E Ekiam bagha ighiam banga ghaze, a midorozim gafiragha iziar ekiam ini.

4. RIT

Ais 54:5-14

Akar dapanim: Dughiaba bar ki nin apangkuvigh ni gifuegh deragh ni damuam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Egha God kamaghin migei, “Gumazir
nin ingarizim, a nin pamin min
iti.

Kar an ziam, Ikiavira Itir Godin Bar
Gavgaviba Itim,

a Israelian Godin Bar Zuezim,
a nin Akurvazir Gumazim,

a nguaziba bar dagh ativagha dar
garir God.

“Guizbangira Ikiavira Itir God ghaze,
ki nin diaghti ni uam na bagh
izam.

Ni mati amizir igiamin min uan
pamin ikezi gin an anetaghizi an
navim bigha bar oseme.

Kamaghin amizi, ki ghaze, ni ua izi.

“Ki Ikiavira Itir God, nin Akurvazir
Gumazim, ki ghaze,
ki dughiar bar otevimin ni ategha,
datirighin ki apangkuvir ekiam
nin iti.
Kamaghin amizi, ki ua ni inigh
izam.
Ki dughiar otevimin bar puvira nin
atara, uan guam modo.
Ki datirighin nin apangkuvir ni
gifuegh,
egh zurara deraghvira ni damuam.

“Ki Noan dughiamin kamaghin akam
akira ghaze,
ki nguazim gasighasighsi uam
aperiam damighti an otivan
kogham.
Kamaghira, ki guizbangira ni migia
ghaze,
ki ua nin aningaghegh, ni batoghan
kogham.

Ki Ikiavira Itir Godin bar ia
gifongezim, egha ki ghaze,
mighsiaba ko akiriba ti
sivaghsivagh mangam,
eghti nan apangkuvir arazir ian
itim, a gavgavigh iki mamaghira
ikiam.

Ki fomira ia ko Akar Dikirizir
Gavgavim, e uari inigh deragh
ikiasa, a gamigha gifa. Eghti ki
Akar Gavgavir Dikirizir kam, an
abigham kogham.”

Egha Ikiavira Itir God ghaze,
“O Jerusalemin nguibam, noki,
gumazitam nin apangkuvizir
puvati,
egha osimtizir aviriba ni garigha ni
apirizi ni iri.

Eghti ki dagiar bar aghuiba inigh ua
nin ingarigham,
eghti ni nguibar bar aghuim
otogham.

Ki dagiar aghuir ivezim bar pin
koziba inigh egh nguazimin dar
afegh adagh isin ni afagham.

Egh ki dagiar guar igharagha gara
taghtazir aghuiba inigh, egh ni
bagh tiar akabar ingarigh,
divazir gavgavim ni gighuigh an
ingarigh,

divazimin tiar akabar ingarigh.

Egh uaghan divazimin min dipenir
bar pin itibar ingarigham.

Ki Ikiavira Itir God, ki uabi nin boriba
bar, men sure damuam,
eghti me dabirabir bar aghuim
ikiam.

Ki uan arazir aghuimin gin mangi ni
damighti, ni gavgavigham.

Eghti gumazir ni dikabiraghamin
tam ua nin boroghin ikian
markiam.

Eghti ni bizitam uam an atiatingan
markiam.

Atiatir arazim nin saghon ikiam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 30:2, 4, 5-6, 11-13

Ia akam ikaragh: Ekiam ua na ini, kamaghin amizi, ki a bagha ighiaba bange.

O Ikiavira Itir God, nan osimtiziba na abirazi ni ua na fegha anabogha nan akura.
Egha nan apaniba ataghizi me na dipovezir puvati.

Kamaghin, ki bizir kam bagha bar akuegha nin ziam fe. O Ikiavira Itir God, ki
atam aremeghai, ezi ni na gamizi, ki ua dikafi.

Ki gumaziba ariaghira ghua itir nguibamin ghugha gifa.

Ezi ni, ikirimirir ki itir kam ua na ganingi.

Ia akam ikaragh: Ekiam ua na ini, kamaghin amizi, ki a bagha ighiaba bange.

Ia Ikiavira Itir Godin gumazamiziba, ia a bagh onger akabar amu an ziar bar zuezim fi.

Egh bizir an amizibagh nighnigh a minabi.

Guizbangira, a en atarir adariba, da dughiar otevimra iti.

Ezi dughiar e nguazir kamin itimin, a uan navim sara e gifongegha deragha e gami.

E, dimangan temeriba ireghiva, amimzaraghan deragh iki bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Ekiam ua na ini, kamaghin amizi, ki a bagha ighiaba bange.

O Ikiavira Itir God, ni na baregh nan apangkufigh.

O Ikiavira Itir God, ni nan Akurvazir Gumazimin iki!

Ni nan navir osimtizim batoke, ezi ki bar akuegha onger akabagh ami.

Ki faragha azir korotiaba aghui,

ezi datirighin ni nan azir korotiam sueghava, nan ararem oteghavkinizi nan navim derazi ki bar akonge.

Ikiavira Itir God, ki uan akam dukuaghan kogham.

Ki uan navir averiamin onger akabar amu egh nin ziam fam.

Egh zurara ni minabivira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam ua na ini, kamaghin amizi, ki a bagha ighiaba bange.

5. RIT

Ais 55:1-11

Akar dapanim: Ia na bagh iziti ia deraghvira ikiam. Eghti ki Akar Gavgavir Dikirizim ia ko damuti, a iki mamaghira ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God kamaghin migei,

“O gumazamizir dipam bagha

kuariba piriba,

ia na bagh izi dipabar ami.

Ia gumazir dagiaba puvatiziba, ia na bagh izi, egh dagheba inigh dar ami.

Ia izi wainin dipaba ko oter eborim inigh, dar iveziba puvati.

Manmagh amizi, ia pura uan dagiaba isa bizir ian akurvazir puvatiziba bagha da agefi,

ezi mitiriaba ian aghavira iti?

Ia kuariba arigh deravira nan akam baragh, ki mikemezi moghin damu,

egh ia dagher guar aghuir avirir ki ia ganingiziba izivagham.

Dagher kaba bar isingigh gavgavim ia daningam.

Ia nan gumazamiziba, ia izi kuariba arigh na baragh, ian ikirimirim deragham.

Eghti ki Atrivim Devit ganingizir apangkuvir arazim ia daningsi,

Akar Dikirizir Gavgavim ia ko a damighti,

a gavgavigh ikivira ikiam.

Ia oragh, ki Devit gamizi, a gumazir ekiamin otogha, kantrin igharazibar gumazamizibagh ativagha men gari.

Anarira, nan gavgavim isa gumazamizibar aka.

Ia fomira kantrin igharazir maba, ia me gifozir puvati, ezi me uaghan ia gifozir puvati.

Eghti ia men dimam.

Ki Ikiavira Itir God, ian God, ki Israelian Godin Bar Zuezim, ki datirighin iziar ekiam isa ia ganingigha gifa.

Eghti kamaghin, ia kantrin kabar dimti, me zuamira ivegh ia bagh izegham.”

“Ikiavira Itir God bar ian boroghira ikia ia mizua iti.

Kamaghin, ia datirighin a buri izi an dimiva a baghivira iki.

Eghti gumazamizir arazir ikurabagh
 amiba uan arazir ikuraba ategh,
 uam adar amusi dagh nighnighan
 kogham.
 Egh me uamategh Ikiavira Itir God,
 en God, a bagh iziti,
 a men apangkuvigh men arazir
 ikuraba gin amangam.”

Ikiavira Itir God ghaze, “Nan
 nighniziba, ia gumazamiziba, ian
 nighnizibar min zuir puvati.
 Ezi nan araziba, ian arazibar min
 itir puvati.
 Overiam bar nguazim gisin pin mar
 iti moghin,
 kamaghira nan araziba ko
 nighniziba,
 da ian araziba ko nighniziba
 bar dagh afira.

E fo, amozim overiamin ikia zaghira,
 pura uamategha ghuavanadir
 puvati.
 A dipam nguazim ganiga egha
 daghebagh amima da azenibar
 aghuima,
 ezi gumaziba da isia dar maba
 apava, egha maba opari.
 Ezi kamaghira, nan akam uaghan, a
 pura uamategh na bagh izeghan
 kogham.
 Puvati. A, ki mikemezi moghira,
 bizibar amuti da otivam.
 Eghti ingangarir ki damuasa
 ifongeziba, an adar amuti dar
 dagheba otivam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Ais 12:2-6

Ia akam ikaragh: Ia bar akuegh Ekiam bagh mangi dipar iikirimirir zurara itim anidim inigh.

“Ia oragh! God nan akuragha, ua na ini.
 Eghti ki nighnizir gavgavim an ikiva egh atiatingan kogham.
 Ikiavira Itir God, a Godra, a na gamima, ki gavgavigha iti.
 Guizbangira, a nan akurvazir gumazim, ezi ki an ziam fava onger akam gami.”
 Mozir dipam, gumazir kuariba piriba, anepa bar akonge.
 Ezi kamaghira, God uan gumazamizibar akuragh ua me inighti, me bar
 akuegham.

Ia akam ikaragh: Ia bar akuegh Ekiam bagh mangi dipar iikirimirir zurara itim anidim inigh.

Dughiar kamin ia kamagh mikimam,
 “E Ikiavira Itir God, an iziam dipon egh a minabiva, uarir akurvaghshi an dimam.
 Egh ingangarir ekiar an amizibar gun kantribar gumazamiziba bar moghira me
 mikimiva,
 an iziar ekiamin gun mikim.
 Ia nguazimin gumazamiziba bar, Ikiavira Itir Godin ingangarir bar ekiar an
 amizibar akam baragh.
 Kamagh amizi, e a bagh onger akabar amu, an iziam fam.”

Ia akam ikaragh: Ia bar akuegh Ekiam bagh mangi dipar iikirimirir zurara itim anidim inigh.

O Saionin mighsiamin itir gumazamiziba, ia fo, Israelian Godin Bar Zuezim, a ian
 tongin ikia ingangarir ekiabagh amua iziar bar ekiam iti.
 Kamaghin, ia pamten dimiva arang bar akuegh onger akabar amu.

Ia akam ikaragh: Ia bar akuegh Ekiam bagh mangi dipar iikirimirir zurara itim anidim inigh.

6. RIT

Bar 3:9-15, 32 - 4:4

Akar dapanim: Ia Ekiamin tuavimin gin mangi, egh ia dabirabir aghuim deragh iki mamaghira ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Baruk, an osiri.

O Israelia, ia Godin nighnizir aghuim ko akar gavgaviba, deravira da baragh. Egh ia fofozir aghuir kamin mingarim deragh a gifogham. Ia akar kabar gin mangti, da ian akurvagh ikirimirir aghuim ia daningti, ia bar deraghvira ikiam. Israelia, manmagh amizi ia datirighin apanibar nguazimin men tongin ikia ghurigha gifa? Ia mati gumazir aremezibar kuabar min ikia Godin damazimin zuezir puvati. Ia manmagh sua Godin damazimin mizegha ikia iti, mati gumazim aremegha gifa, egha ian ganganim, aremezi moghin gari? Ia ti God ataki, a nighnizir aghuim ko fofozir aghuimin mingarim. Ia ti Godin tuavimra arua ghua ia ghueghai, egha ia deraghviram apiagha mamaghira ikiai. Ia nighnizir aghuim ko, gavgavim ko, fofozim ko, nighnizir aghuimin mingarim gifoghfoghsi, ia da bagh rui. Egh ia ikirimirir ruarim initii, angazangarim tuavim ian akaghti, ia dabirabir aghuim iniam. Gumazitam, Godin nighnizir aghuim itir danganim, a gifozir puvati. Egha tinara God uan nighnizir aghuiba arighizir dipenimin ghu? Gumazi tam an aven ghuzir puvati. Guizbangira, Godin fofozim bar pin iti.

God uabira biziba bar dagh fo, ezi nighnizir aghuiba bar an iti. A uabi uan fofozimin, nighnizir aghuiba bato. A nguazir kam iki mamaghira ikiasa

ifonge, egha anan ingari. Egha an asizir guar aviriba an aven da arighizi, da an iti. An angazangarimin ingarigha anemadazi, a danganiba bar adar zui. Egha angazangarimin deima, an akam baragha agorogem sara uamategha a bagha izi A mikovezibar dei, me zuamiram an dimdiaba ikarvasi. Da uan danganibara tuivav ikia, Godin men ingarizimin iziam fa, angazangarim aniga bar akonge. God, anarira a en God, ezi godin tam ua itir puvati. Egha anarira nighnizir aghuimin tuavim batifi. Egha fofozir aghuim isa uan ingangarir gumazir a bar ifongezim Israel ganingi. Ezi dughiar kamin nighnizir aghuim iza nguazir kamin gumazamizibar tongin iti. Nighnizir aghuim, an Arazir God e Ganingizibar Akinafarimin aven ikia mamaghira iti. Gumazamizir an suighavira itiba, me angamra ikivira ikiam. Ezi gumazamizir anetaghiziba, me ovengam. Israelia, ia nighnizir aghuimin apigh an suiragh. Nighnizir aghuir kam, an angazangarim ia gisira. Kamaghin ia angazangarir kam bagh mangi. Ia nighnizir aghuir kam bangin iziar ekiam isi. A ian bizimra. Eghti ia pura kantrin igharazibar aningan marki. E Israelia, God ifongezir araziba e dagh fogha gifa. Kamaghin e bar akonge.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 19:8-11

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin akam, ikirimirir zurara itim e ganidi.

Ikiavira Itir Godin akar gavgavim a bar guizbangira, egha ikirimirir aghuim e ganidi.

Ikiavira Itir Godin akaba, e nighnizir gavgavim adar ikiam.

Ezi fofoziba puvatizi darazi,
a fofozir aghuim me ganidi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin akam, ikirimirir zurara itim e ganidi.

Ikiavira Itir Godin akaba, bar deravira en sure gami.

An akar kaba en sure damuti, e uan navir averiabar aven da bagh bar akuegham.

An akar gavgaviba, angazangarim e ganidi,
egha fofozir bar aghuim en nighnizibagh ariki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin akam, ikirimirir zurara itim e ganidi.

Ikiavira Itir Godin atiatia an apengan itir arazim,
a deragha bar zuegha, ikia mamaghira iti.

Ikiavira Itir Godin arazir a biziba tuisizim,
a bar guizbangira deragha voroghira zui.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin akam, ikirimirir zurara itim e ganidi.

Godin akam bar deragha gol bar a gafira.

E fo, gumaziba gol tuema, a isigha golin aghuimram oto.

Guizbangira, Godin akam, golin isigha derazir avirim, bar a gafira.

Godin akam bar isingi, egha hani bar a gafira.

A guizbangira, hanin aghuir bar isingizim, bar a gafira.

Ia akam ikaragh: Ekiam, nin akam, ikirimirir zurara itim e ganidi.

7. RIT

Ese 36:16-28

Akar dapanim: Ki dipar zuruzim inigh muziaritam ia gingeegham, egh nighnizir igiam ko navir igiam ia daningam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Esekiel, an osiri.

Egha Ikiavira Itir God uan akam isa na ganiga ghaze, "Gumazibar borim, Israelia uan nguazimin itir dughiamin, me arazir bar mizirizibagh amua, nguazir kam gasighasiki. Me, mati amizim uan iakinir arimariabagh amua nan damazimin mize. Me gumazir avirim misoghezi me ariaghire. Egha me marvir guabar ziaba fe, egha uan nguazim gamizima, a nan damazimin bar mize. Kamaghin amizima, ki bar men aningaghegha, ivezir kuram isa bar me ganingi. Ki men arazir ikurar me amizir kaba tuisigha da ikarvagha me batoghezi, me tintinibar kantrin igharazibar ghue. Me tintinbar ghuezi, kantrin igharazibar gumazamiziba men gara nan iziam gasighasigha ghaze, 'Kar Ikiavira Itir Godin adarasi. A me gamizi, me an nguazim ategha gifa.' Ezi ki fo, Israelia ghuezir danganiba bar, kantrin kabar gumaziba nan iziam dipovava a gasighasisi. Bizir kam bagha ki uan iziam bagha osemi.

Kamaghin amizi, ni akar kam Israelia daningigh: Ki Ikiavira Itir God, ian Ekiam, ki kamaghin ia migia ghaze: Ia kantribar gumazamizir igharazibar tongin itima, me ian gara nan iziam dipova a gasighasisi. Bizir gavgavir ki damuamin kaba, ia Israelia, ki ia ginighnighasa dagh amir puvati. Bar puvati. Ki uan ziar ekiam baghavira nighnigha dar amuasa. Ki uabi Ikiavira Itir God, ian Ekiam, ki ghaze, Ia Israelia, ian arazir kurabar ia gumazamizir kabagh amizi, datirighin me nan ziam gasighasisi. Eghti ki kantrin igharazibar gumazamiziba damighti me ganigh fogh suam, ki uabi Ikiavira Itir God, ezi nan araziba da bar moghira zue. Eghti me ziar ekiam na daningam. Bizir ki ia damuamin kam a kamakin, ki kantrin ia datirighin itibar bar ia inigh izi ua ian nguazimra ia arigham. Egh dipar dikiriam inigh ian dapanibagh kavamegh, ian arazir kuraba batueghti ia nan damazimin bar zuegham. Egh

ian marvir guaba fer arazir kuraba
bagh ki ia rueghti ia zuegham. Egh
ki nin navim damighti a ua igiamin
otogham. Egh duar igiam ia datigham.
Ian naviba faragha dagiabar min
gavgafi. Ki datirighin nighnizir kuram
batuegh nighnizir igiam isi ian navir
averiabar aven, ia daningam. Egh ki
uan duam isi ia daningam, eghti a ian

navir averiabar ikiam. Egh ia feghti ia
deraghvira nan arazir ki ia ganingiziba
ko akar gavgavibar gin mangam. Egh
ia nguazir ki fomira ian ovavibagh
aningizir kamin ikiam. Egh ia nan
gumazamizibaram otoghti ki ian Godin
ikiam.”

Kar Godin Akam.

SAM (sapos i no gat baptais)

Sam 42:3, 5; 43:3-4

Ia akam ikaragh: O God, ki ni buri, mati asizim kuarim an pirizi a dipatam ramasa.

Asizir atiam dipatam amasa ariaghira ivemara daghurir muziaribar uaghiri
moghin,

O God, ki nin boroghin ikiasa bar ifonge.

O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira nan piri, mati
gumazim kuarim an pirizi a dipatam ramasa.

God, dughiar manamra ki bar nin boroghira mangi egh nin ziam fam?

Ia akam ikaragh: O God, ki ni buri, mati asizim kuarim an pirizi a dipatam ramasa.

Ki fomira gumazamizir avirimin faragha ghua me inigha ghua Godin Dipenimin
aven ghu.

Ki me ko zuir dughiamin,

gumazamizir avirir kam Godin ziam fa a minabava pamten tiariba akara onger
akabagh ami.

Ki bizir kabagh nighnigha egha nan navim bar moghira biaghiri.

Ia akam ikaragh: O God, ki ni buri, mati asizim kuarim an pirizi a dipatam ramasa.

Ni uan guizin akam amadagh uan angazangarim akaghti,

aning tuavim nan akagh uam na inigh Saionin mighsiar ni ua bagha inabazimin
min Dipenir ni uabi itimin mangi.

Ia akam ikaragh: O God, ki ni buri, mati asizim kuarim an pirizi a dipatam ramasa.

O God, ni nan God, nirara nan navim gamima a derazi ki bar akonge.

Ki nin ofa gamir dakozimin mangi,

egh uan gita misogh nin ziar ekiam fam.

Ia akam ikaragh: O God, ki ni buri, mati asizim kuarim an pirizi a dipatam ramasa.

(

SAM

Sam 51:12-15, 18-19

Ia akam ikaragh: O God, ni nan navim rueghti a zuegham.

O God, ni nan navir averiam damighti a zuegh ua igiamin otogh.

Eghti nin ifongiar aghuim nan aven iziti ki nirara ganam.

Nin Duam nan aven iti,

ezi ni uabin boroghin na batuegh, na dam uan duam inian marki.

Ia akam ikaragh: O God, ni nan navim rueghti a zuegham.

Ni faraghavira ua na inizi ki ni bagha bar akonge.

Ni datirighin bar akongezir arazir kam na daningigh.

Ki nin akabar gin mangamin ifongiar kam, ni ua na daningigh.

Ki gin gumazir arazir kurabagh amiba, nin akamin me mikimam,
eghti me ni bagh izam.

Ia akam ikaragh: O God, ni nan navim rueghti a zuegham.

Ki fo, ni kamaghin aghua, ki asizim nigh izi ni bagh an ofa damuam.

Ki ofa damusi, asizim misuegh a tuaghti a isigh mighiran ni aghua.

O God, ni kamaghin ifonge, ki ofan min bar uabi abiragh bar nin apengan ikiam.

Gumazir uari abira navibagh iziba, ni akirim ragha me gasir puvati.

Ia akam ikaragh: O God, ni nan navim rueghti a zuegham.

RIT (bihain long singsing Ona)

Ro 6:3-11

Akar dapanim: Krai mozimin dikavigha gifa, kamaghin a uam aremeghan kogham.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ia ti kamaghin fo, e bar Krai
Iesusin aven ruegha a ko poke. Arazir
kamin e bar an ovevem ko poke. E
ruegha, egha tuavir kamin Kraisin
ovevem in poke, ezi Afeziam Krai ko
mozimin aven e akaragha e avara. Egha
mati an gavgavir ekiam Krai gamizi
a mozimin ua dikafi, kamaghira, e
uaghan ikirimirir igiar aghuimin ikivira
ikiam.

Ezi, e Krai ko puegha egha mati an
aremezi, moghin areme. Kamaghira,
e a ua dikavizi moghin e a ko puegh
ua dikavigham. E kamaghin fo, en
navir ghurimin araziba, da Krai ko
ter ighuvimin aremegha gifa, ezi en
nivafizimin agoroger arazir kurabar
gavgavim gifa. Kamaghin, e ua arazir
kuramin ingangarir gumazibar ikian
kogham. Guizbangira, gumazitam
aremeghti, arazir kuramin gavgavim
uam a gativaghti, an an apengan ikian

kogham. E ghaze, e Krai ko areme,
egha e nighnizir gavgavim kamaghin
iti, e uaghan a ko ikirimirir aghuir
kamin ikiam.

E kamaghin fo, Krai mozimin ua
dikavigha gifa. Egha uam aremeghan
kogham. Ovevem, a ua gavgavir a
misueghti a uam aremeghamim,
puvati. Egha Krai dughiar vamiram
aremegha ua aremeghan kogham.
Egha ovever arazir kamin, an arazir
kuramin gavgavim gamizi, eghti a
uam a gativsi damuan kogham. Egha
datirighin a ikirimirir aghuarimin
ikia God baghavira iti. Kamaghira,
nighnizir kam ian iki, ia uaghan Krai
ko aremegha egha arazir kuramin
gavgavim uam an apengan itir puvati.
Egha ia Krai Iesus ko porogha God
baghavira ikia ikirimirir aghuimin iti.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 118:1-2, 16-17, 22-23

Bekim: Aleluya, Aleluya, Aleluya.

Ikiavira Itir God a dughiabar zurara en dera, egha a zurara en apangkuvigha
mamaghira iti.

Kamaghin amizi e a minamam!

E Israelian gumazamiziba, e kamaghin mikim suam,

“A zurara en apangkuvigha mamaghira iti.”

Bekim: Aleluya, Aleluya, Aleluya.

Ikiavira Itir Godin gavgavimra en akura.

Ikiavira Itir Godin gavgavimra, e uan apaniba dikabira.”

Ki fo, ki aremeghan kogham. Puvati.

Ki angamra iki, egh bizir Ikiavira Itir God amizibagh eghanam.

Bekim: Aleluya, Aleluya, Aleluya.

Kar dipenir akinir ingangarir gumaziba aghuazim,

a datirighin dipenim aterir guarim gava.

Ikiavira Itir God uabi bizir kam gamizima an oto.

Ezi e an garima, a bar dera.

Bekim: Aleluya, Aleluya, Aleluya.

(No gat singsing bilong Welkamim Gutnius)

GUTNIUS

Mt 28:1-10

Akar dapanim: Iesus mozim ategha dikavigha gifa. A ian faragha Galilin ghu.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Sabatin dughiam givazima,
Sanden bar mizaraghara aruem
anadima, Makdalan amizim Maria, ko
Marian igharazim uamategha mozim
ganasa izi. *

Ezi mikimkizir ekiam maghiram
oto. Ezi Godin enselin mam Godin
Nguibam ategha izaghira, dagiar
Iesusin mozir akamin itim poghpuegha,
mong mozir apinimin ghugha, egha
dagiam gaperaghav iti. Enselin
ganganim, mati onimarim taghtazi
moghin gari, ezi an korotiaba bar
ghurghuri. Ezi midorozir gumaziba an
atiatia, inigha egha aremezi moghin iti.

Ezi ensel kamaghin amizir kamning
migei, “Gua atiatingan marki. Ki fo, gua
me ter ighuvim gafuzir gumazim Iesus
bagha gara izi. A kagh itir puvati. A
faragha mikemezi moghin ua dikavigha
gifa. Gua izi, a kagh irighav ikezir
danganimin gan.

Egh gua zuamira mangi, an suren
gumazibav kim suam, a ua dikavigha
givagha mozim itir puvati. Ia oragh.
A ia bativasa faragha Galilin zui. Ia
mangi, munagh an ganam. Ki bizir
kamin gun gua mikimasa ize.”

Ezi amizimning puv atiatiava, egha
uaghan bar akonge. Egha zuamira
mozim ategha, ivegha Iesusin suren
gumazibav kimasa zui.

Ezi Iesus tuavimin maghira aning
bato, egha ghaze, “Mizarazir aghuim.”
Ezi aning an boroghin ghua, an
dagarimning suiragha an ziam fe. Ezi
Iesus kamaghin aning migia ghaze,
“Gua atiatingan marki. Gua mangi, nan
aveghbuabav kim suam, me Galilin
mangi egh munagh nan ganam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

ISTA SANDE

1. RIT

Ap 10:34, 37-43

Akar dapanim: Iesus mozimín dikafi, ezi e a koma dagheba ko dipaba api.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Pita Korneliusin dipenimin aven itir darasiv gei, “Bar guizbangira, ki datirighin fos. God gumazir vabara ifuegha merara garir puvati, a bar gumazibagh ifonge.

Ia uari fo, bizir manaba kantri Israelin nguibaba bar da batifi. Bizir kaba Distrigh Galilin dikafi. Da, Jon gumaziba ruasa akam kuragha aruigha givazima, da gin otifi. Ia fo, God Nasaretin gumazim Iesus, uan Duam ko gavgavim a ganingi. Egha God a ko itima, kamaghin amizi a nguibabagh arua gumazamizibar akurvasi. Egha Satanin apengan itir gumazamizibagh ami me ua dera.

“E uari uan damazibar an garima, an en nguibar Judan aven itiba ko Jerusalemin nguibamin bizir aviribagh ami. Ezi me a misuegha ter ighuvimin anegurazima an areme. Ezi dughiar

pumuning ko mikezim givazima God a gamima a ua dikafi. Ezi God a isava gumazamizibar aka. Egha a bar Judaba bar me bativizir pu. Puvati. An e gumazir God miseveziba, erara an gari. An aremegha ua dikavizir dughiamin gin, an e ko ikiava dagheba ko dipaba ame. Iesus an akam gun gumazamizibav kimasava e mikeme. A ghaze, e kamaghin me mikim suam, God gumazir kam, Iesus anemisevezima, anarira en kotiaba baragham, ovia ghueziba ko angamra itiba sara. Godin akam inigha izir gumaziba bar, me Iesusin guizin akar kam kuni. Egha ghaze, gumazitam nighnizir gavgavim Iesusin ziamin ikiti, God Iesusin ziamin tuavimin an arazir kuraba gin amadagham.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 118:1-2, 16-17, 22-23

Ia akam ikaragh: E Ekiamin dughiar ekier kam bagha bar akonge.

O: Aleluya, Aleluya, Aleluya.

Ikiavira Itir God a dughiar zurara en dera, egha a zurara en apangkuvigha mamaghira iti.

Kamaghin amizi e a minamam!

E Israelian gumazamiziba, e kamaghin mikim suam,

“A zurara en apangkuvigha mamaghira iti.”

Ia akam ikaragh: E Ekiamin dughiar ekier kam bagha bar akonge.

Ikiavira Itir Godin gavgavimra en akura.

Ikiavira Itir Godin gavgavimra, e uan apaniba dikabira.”

Ki fo, ki aremeghan kogham. Puvati.

Ki angamra iki, egh bizir Ikiavira Itir God amizibagh eghanam.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin dughiar ekier kam bagha bar akonge.

O: Aleluya, Aleluya, Aleluya.

Kar dipenir akinir ingangarir gumaziba aghuazim,
 a datirighin dipenim aterir guarim gava.
 Ikiavira Itir God uabi bizir kam gamizima an oto.
 Ezi e an garima, a bar dera.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin dughiar ekier kam bagha bar akonge.

2. RIT

Kl 3:1-4

Akar dapanim: Dughiaba bar zurara, ia bizir pin itibar nighnigh. Kar, danganir Krai Godin agharir guvimin aperaghav itim.

Pol Kolosiba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

God ia gamizima ia Krai ko ua dikavigha ikirimirir igiamin iti. Egha bizir kam bagha, ia Godin Nguibamin pin itir biziba bar dagh ifongegh, da Krai itir naghin iti. Krai, Godin agharir guvimin amadaghan uan atrivir dabirabimin aperaghav iti. Ezi ia bizir pin itiba baghivira nighnigh, egh nguazimin itir bizibagh nighnighan marki. Ia fo, ia aremegha gifa, ezi

ian ikirimirir angamra itim Krai ko ikiava egha Godin poroghav ikia egha modoghav ikia tighar azenimin otivam. Ezi Krai, a guizbangira ian ikirimirir angamra itimin mingarim. Eghti Krai uamategh izamin dughiam, ia uaghan a ko an angazangarir gavgavir ekiamin aven otivam.

Kar Godin Akam.

O:

2. RIT

1 Ko 5:6-8

Akar dapanim: Ia yisin ghuriba batuegh, egh ia deraghvira iki, mati bretin igar yis puvatizim min ikiam.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Ia uari uan ziaba fe, kar arazir aghuim puvati. Ezi manmakin? Ia ti fozir pu, yisin muziarim, a bret damuamin flaua bar a gamima, a bui? Kamaghin, ia yisin ghurimin min arazir kuraba bar da batokegh, egh zuegh, mati bretin igiar yisba puvatizimin min iki. Ezi ki kamaghin fo, ia yis puvatizir bretin min iti. Ia fo, God Israelbagh Itazir Dughiam Ginighnizir Isar Ekiam, an adiarim gamigha gifa. Me, mati Isar Ekiam bagha sipsip isa ofa gami

moghin, me Krai isa sipsipin min a misoghezi, an areme. Kamaghin amizi, en araziba, gumazir Isar Ekier kam damuasava amir arazibar min mangi. Egh uan arazir kuraba batuegh, mati me Isar Ekiam damuasa uan dipenibar yisin ghuriba isa, da makuri. Egh arazir zuruzim ko guizin akamin gin mangam, eghti arazir kam mati bretin igiar yis puvatizim.*

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Krais sipsipin min e a isa ofa gami. Egha Ekiamin dughiam bagha bar akonge.

Aleluya.

GUTNIUS**Jo 20:1-9**

Akar dapanim: Godin Akinafarim kamaghin migei, "Iesus ovevemîn ua dikavigham."."

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Sanden bar mizaraghara, aminim mitateghavira iti, ezi Makdalan nguibamin amizim Maria, a mozimin ghu. Egha a garima mozimin tiar akam gasarazir dagiam ua itir puvati.* Ezi a, Saimon Pita ko suren gumazir igharazir kam, a gumazir Iesus bar ifongezim, an aning bagha ivegha ghu. Egha Maria kamaghin aningîn migei, "Me Ekiamin kuam mozimin a inigha ghu, ezi e fozir puvati, me managh aneti."

Ezi Pita ko suren gumazir igharazir kam, aning nguibam ategha egha mozimin zui. Aning virara ivegha ghua, suren gumazir igharazir kam Pita gafiragha, egha faragha mozimin oto. Egha an aviragha mozimin aven gari, egha inir aghuir me Iesusin kuam avarazir kabar gara egha an aven ghuzir puvati.

Ezi Saimon Pita an gin ghua, mozimin averiamin ghu. Egha a inir aghuir kabar garima da iti. Egha a inir igharazir mamin garima a uaghan iti, a inir me Iesusin dapanimin ikezim. Inir kam a inir igharaziba ko itir puvati. Saimon ghaze, me ti a righa egha igharagha aneti. Ezi suren gumazir igharazir faragha mozimin otozim, a uaghan aven ghu. Egha a bizir kabar ganigha egha nighnizir gavgavim iti. (Guizbangira, Godin Akinafarimin itir akam ghaze, Iesus mozimin ua dikavigham. Ezi dughiar kamin aning akar kam tighar deraghvira a gifogham.)

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Ista Sande (long apinun)

O: (Sapos Misa i kamap long apinun, ol i ken ritim dispela Gutnius)

GUTNIUS

Lu 24:13-35

Akar dapanim: Ia ti fozir puvati, Krais faragh mizazim inigh, eghti gin, God iziar ekiam a daningam?

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi dughiar kamra gumazir pumuning Emeusin nguibamin zui, Emeusin nguibamin ikegha Jerusalemin zuir tuavimin ruarim, a 11 kilomita. Ezi aning bizir otivizir kabar gun uaningra uaningin migei. Egha aning bizir kabav gia uaningin azangsizima, Iesus uabi otogha aning ko me zui. Ezi aning an garava egha deragha a gifozir puvati.

Ezi an aningin azara, “Gua tizibar uaningin migia tuavimin zui?”

Ezi aning tughava an garava bar osemegha aziasava ami. Ezi aningin mav, an ziam Kliopas, an azara, “Jerusalemin izezir gumaziba bar bizir kam gifo. Ezi ni ti uabira dughiar givazibar Jerusalemin bizir kabagh fozir puvati?” Ezi Iesus aningin azara, “Bizir tiziba?”

Ezi aning a ikaragha ghaze, “Ga Nasaretin Iesus bativizir bizibav gei. A Godin akam inigha izir gumazir mam, ezi an akaba ko ingangariba God ko gumazibar bar men damazimin bar gavgafi. Ezi en ofa gamir gumazir ekiaba ko en gumazir aruaba a isa gavmanin dafarim gatizi, me a misoghezi an areme, ezi me ter ighuvimin a gura. Ezi e faragha nighnizir gavgavim kamaghin an iti, a God Ua Israelia Iniasa Misevezir Gumazim.

“Ezi migirigiar mam ua iti, bizir kaba otivigha givazi, ezi datirighin an aremezir dughiar mikezim oto. Ezi datirighin en amizir maba mizaraghara mozimin ghuegha an kuamin apizir puvati. Egha iza e mikemezi, e bar

aguaghfa. Egha me ghaze, e irebamin min enselbar garima, me kamaghin e migia ghaze, a ua dikafi. Ezi en marazi mozimin ghuegha amiziba mikemezi moghin bizibar gari da iti, ezi me an apizir puvati.”

Ezi Iesus kamaghin aning migei, “Gua gumazir onganimning! Gua Godin akam inigha izir gumazimin akaba nighnizir gavgavim koma navim zuamirama adar itir puvati. Ezi gua ti fozir puvati? God Ua Gumazamiziba Iniasa Misevezir Gumazim, faragh mizaziba inigh egh gin Godin damazimin ziar ekiam iniam.” Egha Iesus aning geghari. A faragha Moses osirizir akabav gia, ghua Godin akam inigha izir gumazibar akaba bar aning migei. A Godin Akinafarimin itir akar an gun mikemeziba, dar mingariba bar aningin sure gami.

Egha me nguibar me ikiamimin boroghira ghuava, Iesus aning bada ghuavira itima, aning a migia ghaze, “Aruem bar givazima aminim piri. Ni ga ko dakuam.” Ezima a ghuava aning koma akui. Egha Iesus damasa aning koma aperaghav ikia, bret inighava Afeziar Ekiam minabagha, bret abigha aning ganidi. Ezi aning datirighin an garava a gifozima, a pura puvati. Ezima aning maghira uaningin migei, “A tuavimin ga batogha Godin Akinafarimin akabar ga migeima, gan navimning dikafi.”

Egha aning dikavigha zuamira ghua Jerusalemin uamategha ghua garima,

11 pla Iesusin suren gumaziba, me
marazi ko me uari akuvagha itima,
aning kamaghin me migei, “Bar
guizbangira! Iesus aremegha dikavigha
ghua Saimon bato!” Ezi aning maghira

tuavimin otivizir bizibar gun me
migiava ghaze, a bret abighizima aning
an ganighava a gifo.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 2 BILONG ISTA

1. RIT

Ap 2:42-47

Akar dapanim: Gumamazizir nighnizir gavgavim Iesusin itiba, me navir vamira iti. Egha me uan biziba bar adar garima, da mati gumamaziziba bar men biziba.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Egha Kraisin adarasi me aposelbar migirigiaba baragha, bizibar uarir akurvagha, egha uari isava apava, God ko mikimasa bar ifonge.* Ezi aposelba digavir kuram gamir arazir aviriba ko mirakelin aviribagh ami. Kamaghin gumazir aviriba digavir kuram gami. Eghava nighnizir gavgavim Iesusin itir darasi, navir vamira iti. Egha men bizir men itiba, me uarira akurvasi. Egha me uan nguaziba ko biziba amaga dar dagiaba isava egha dagheba otevezibar

akurvasi. Zurara dughiaaba me Godin Dipenimin avizim uari akufi. Egha dipeniba roa vaghvagha dagh arua, uari isava apava, bar akongegha, men naviba bar dera. Egha Godin ziam fema, ezi gumazir igharaziba bar me bagha bar akonge. Ezima Ekiam zurara dughiar gumamazizir igiabar akurvaghavira iti. Kamaghin me bar aviraseme.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 118:2-4, 13-15, 22-24

Ia akam ikaragh: Ekiam zurara e gifonge, kamaghin e minaba.

E Israelian gumamaziziba, e kamaghin mikim suam,

“A zurara en apangkuvigha mamaghira iti.”

Aronin adarazi uaghan kamaghin mikim suam,

“A zurara en apangkuvigha mamaghira iti.”

Gumamazizir Ikiavira Itir Godin atiatiba e bar moghira uaghan kamaghin mikim suam,

“A zurara en apangkuvigha mamaghira iti.”

Ia akam ikaragh: Ekiam zurara e gifonge, kamaghin e minaba.

Nan apaniba faragha na ko midorozim pamten a gamua na abinasava ami.

Ezi Ikiavira Itir God nan akura.

Ikiavira Itir God uabi na gamizima,

ki gavgavigha onger akam bangava an ziam fe.

A zurara ua na isi, ezi ki an ziam fasa.

“Ikiavira Itir Godin gavgavimra, e uan apaniba dikabira.

Ia akam ikaragh: Ekiam zurara e gifonge, kamaghin e minaba.

Kar dipenir akinir ingangarir gumaziba aghuazim,

a datirighin dipenim aterir guarim gava.

Ikiavira Itir God uabi bizir kam gamizima an oto.

Ezi e an garima, a bar dera.

Ikiavira Itir God uabi, dughiar aghuir kam e ganingi.

Kamaghin en naviba deraghti, e bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Ekiam zurara e gifonge, kamaghin e minaba.

2. RIT**1 Pi 1:3-9**

Akar dapanim: God, Krais Iesus gamizima a mozimin ua dikafi, ezi tuavir kamin, God ikirimirir igiam e ganingi.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pita an osirizimin aven iti.

E Godin ziam fe, a en Ekiam Krais Iesusin Afeziam! Ezi an apangkuvir ekiam en ikiava Krais Iesus gamizima a ua dikafi, ezi tuavir kamra, God ikirimirir igiam e ganingi. Ezi ikirimirir igiar kam gavgavim e ganingizi, e bizir aghuir e fo e iniamiba, e da baghavira mizuai. E God e bagha inabazir biziba bagha mizuavira iti, egha nighnizir gavgavim dar ikiavira iti. Ezi God, ikirimirir kam uan Nguibamin e daningasa, egha e amisefe. Ezi ikirimirir kam a ikuvighan kogham. A bar deraghavira ikiva, egh uaghan migoveghan kogham. God uan Nguibamin ia bagha a da ariki. Ezi ia Krais nighnizir gavgavim an iti, kamaghin amizima God uan gavgavimin ia pasa, ezi ia deravira iti. Ezi a ua ia iniasa, egh ia damuti ia deragh ikiam. Ezi Godin akurvazir kam, dughiam givaghtima an azenim giram.

Ia, God damuamin bizir kam a bagh bar akongegh. Ezi datirighin dughiar otevir kam osimtizir aviriba

ia bativa, egha mizaziba ia ganidi. Arazir kamin God ian nighnizir gavgavibar gan fogham, ia guizbangira nighnizir gavgavim an iti, o puvati. E fo, gol a bizir aghuim, eghti me avimin a tuaghiva, a gifogham, a guizin gol, o puvati. Ezi gol a givaghamin bizim. Ezi en nighnizir gavgavim gol bar a gafira. Kamaghin amizima arazaraziba ia bativtima, ia fogh, ia nighnizir gavgavim Kraisin iti. Eghti dughiar Krais Iesus ua izamim, a bar ia gakueghiva, ian ziaba fiva ziar ekiaba ia daningam. Ezi ia an ganizir puvati, egha ia a gifuegha uan naviba isa a ganingi. Ezi datirighin ia an gari puvati, egha ia nighnizir gavgavim an ikia egha bar akonge. Agoroger kam a nguazir kamin bizir maba bar dagh afira, e a mikimamin akabagh asa. Ezi ian nighnizir gavgavimin mingarim a kamakin, God ian akurvasi. Ezi ia an akurvazim isi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya. Aleluya.

"Tomas, ni nan ganigha givagha, datirighin nighnizir gavgavim nan iti? Ezi gumazamizir na ganizir puvatiziba nighnizir gavgavim nan itiba me bar akongegh." *Aleluya.*

GUTNIUS**Jo 20:19-31**

Akar dapanim: Dughiar 7plan gin, Iesusin suren gumaziba uari akuvazima, Iesus men tongin tughav iti.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Sanden guaratizimin aminim pirigha gifa. Ezi suren gumaziba me Judabar atiatingi, egha dipenir me itim, me pamten an tiar akaba ase, eghti azenan itir gumazitam aven izan kogham. Ezi Iesus iza pura suren

gumazibar tongin tughav iti. Egha a kamaghin me migei, "Ian naviba amiragh iki." A kamaghin migia, uan duar torir dafarimningin itimning ko duar ivir vuemin itim, men aka. Ezi suren gumaziba Ekiamin ganigha me

bar akonge. Ezi Iesus ua me migei, “Ian naviba amiragh iki. Afeziam na amadazi ezi ki ize. Ezi kamaghira ki ia amadima ia zui.” A kamaghin migia, egha uan aminim men a giveragha, men amada, egha kamaghin me migei, “Ia Godin Duam uan navir averiabar a inigh. Egh ia gumazamizibar arazir kuraba gin amadagham, eghti God uaghan men arazir kuraba gin amadaghti, da ua puvatigham. Eghti ia men arazir kuraba gin amadaghan koghti, men arazir kuraba ikivira ikiam.”

Dughiar Iesus uan suren gumaziba batozim, men 12 plan suren gumazibar mav, a me ko itir puvati. Kar Tomas, an ziar mam Fufuzim. Ezi suren gumazir igharaziba kamaghin Tomas migei, “E Ekiamin ganigha gifa.”

Ezi Tomas kamaghin me migei, “Ki an duar torir me an dafarimning gafuziminingan ganighan koghiva, egh ki uan dafarpuzim an duar torimning datighan koghiva, egh ki uan dafarim an ivir vuemin itir duam datighan koghiva, egh ki nighnizir gavgavim ikian kogham. Bar puvatigham.”

Ezi 7 plan dughiaba givazima, suren gumaziba ua dipenimin aven iti, ezi Tomas me ko aven iti. Me tiar akaba bar pamten da asegha gifa. Ezi Iesus iza

men tongin tughav iti. Egha me migei, “Ian naviba amiragh iki.”

Egha a kamaghin Tomas migei, “Ni uan dafarpuzimin kagh suiragh, egh ni nan dafarimningin ganigh. Egh ni uan agharim amadagh uan dafarim nan ivir vuemin itir duam datigh. Ni nighnizir pumuning ikian marki. Ni nighnizir gavgavim nan iki.”

Ezi Tomas kamaghin an akam ikara, “Ni nan Ekiam. Ni nan God.”

Ezi Iesus kamaghin a migei, “Ni nan ganigha gifa, egha ni nighnizir gavgavim nan iti, o? Gumazir na ganizir puvatiziba, me nighnizir gavgavim ikiva, egh gumazir kaba bar akuegham.”

Iesus mirakelin avirir maba uaghan suren gumazibar damazimin dagh ami. Ezi ki bar Akinafarir kamin da osirizir puvati. Egha, akar ki osirizir kam, ki ia nighnizir gavgavim Iesusin ikiasa, ki an osiri. A Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim, a Godin Otarim. Eghti ia nighnizir gavgavim an ikiva, egh ia an ziamin zurara itir ikirimirir aghuarim iniam. Ki kamagh sua, akinafarir kam an osiri.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 3 BILONG ISTA

1. RIT

Ap 2:14, 22-33

Akar dapanim: God anetaghizima, a gumamazizir oveaghuezibar danganimin itir puvati, egha anetaghizi a mozimin ikia kurizi puvati.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Pita 11 plan aposelba ko tughav ikia, egha a gumamaziziba pamtem kamaghin me migei, “Ia Judaba koma Jerusalemin itir gumamaziziba, ia bar deraghviram na baragh. Ki bizir otozir kamin gun ia mikemeghtima, ia a gifogham.

“Israelin gumamaziziba, ia migirigiar kam baragh. Nasaretin Iesus, God ia baghava anemadagha gavgavim a ganingizima, ezima a ian aven ingangarir gavgavir ekiaba koma mirakelin gavgavibar ian tongin bizibagh amizima, da otivizima ia dar ganigha uari fo. God uan ifongiamin gin ghua ia bagha fomira nighnizir mam gamigha, uan otarim isava ian agharim gati. Ezima ia gumazir kurabar agharimin, ia a isava ter ighuvim gatighava a gafuzi, an areme. Ovevem bar Iesusin suiraghan kogham. Kamaghin, God a gamizi a dikavigha ovevem osimtizim ataki. Devitin Ighiabar Akinafarim kamaghin mikeme,

‘Ki Ekiamin garima a zurara bar nan boroghin ikiavira iti.

A gavgavim na ganidi.

Eghti bizitam na damuti, ki akongiva atiatiatingan kogham.

Ezima ni na ateghtima ki ariaghrezibar tongin mozimin aven ikian kogham.

Ni ua bagha inabazir gumazim aneteghtima an nivafizim kurighan kogham.

Kamaghin nan navim derazi ki migirigiar aghuibagh ami.

God na damuamin bizir aghuiba, ki da bagha mizuai.

Ni, ikirimirir aghuarim iniamin tuavim, a nan akagha gifa.

Ni na ateghti ki ni ko ikiam, egh ni na damuti, ki bar akuegham.’

“Nan adarasi, ki guizbangira ia migei, en ovavim Devit aremezima me anefa. Ezima an dagiar mozim datirighin e ko ikia kati. Egha, Devit a Godin akam inigha izir gumazir mam, egha a fo, God migirigiar gavgavim a ganiga ghaze, ‘Nin atrivir danganimin ki nin ovavitam afagham.’ God gin damuamin bizim, Devit a gifo, a Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim, Krais, an aremegh ua dikavamin bizim migei. Egha ghaze, God aneteghtima an ariaghrezibar tongin mozimin aven ikian kogham. Egh an nivafizim kurighan kogham. * Ezi gumazir kam Iesus, God a gamizima a ua dikafi. Ezi e uari uan damazibar an ganigha, egha migei. Ezima a ghuavanaga uan Afeziam Godin agharir guvim gaperaghav ikia a da pin gavgavim isi. Ezi an Afeziam a mikemezir moghin God uan Duam Iesus ganingi. Ezi datirighin ia oragha garir bizir kaba, Iesus uabi dagh ami.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 16:1-2, 5, 7-11

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni ikirimirir aghuimin tuavim en akagh.

O God, ni deragh na geghuv egh nan gan.

Ki deraghvira ikiasa, ki ni bagha iza nin aven modi.

Ki kamaghin Ikiavira Itir God migia ghaze, "Ni nan Ekiam.

Bizir aghuir ki datirighin itiba, da nin agharimrama otifi."

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni ikirimirir aghuimin tuavim en akagh.

Ikiavira Itir God, nirara nana, ua bizir igharaziba puvati.

Ni bizir ki oteveziba, ni da na ganidi.

Ezi nan ikirimirim nin dafarimin iti. Ikiavira Itir God, nan sure gamima, kamaghin ki an iziam fe.

Nan navir averiam, dimagaribar nan sure gamima, ki deraghavira nighnigha datirighin biziba bar dagh fo.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni ikirimirir aghuimin tuavim en akagh.

Ki fo, Ikiavira Itir God zurara bar nan boroghira iti.

A bar roghira ikia gavgavim na ganidima, ki atiatiava agoir puvati.

Kamaghin, nan navir averiam bar akonge.

Ezi nan duam a bar akonge.

Ezi nan mikarzim bizitam bar an atiatir puvati.

Ki fo, ni na ateghti ki gumaziba ovia ghua itir danganimin magiran kogham.

Ni uan gumazir ni ua baghavira inabazim ateghti, a mozir konimin iki kurighan kogham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni ikirimirir aghuimin tuavim en akagh.

Ni uabi, ikirimirir aghuarim iniamin tuavim, nan akagha gifa.

Ki nin damazimin ikiti, nan navir averiam agorogem bar a gizivagham.

Ki nin boroghira iki zurara bar akueghvira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni ikirimirir aghuimin tuavim en akagh.

2. RIT

1 Pi 1:17-21

Akar dapanim: God Kraisin Iesusin ghuzimin ua ia givease. Ghuzir kamin ivezim bar pin ko.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pita an osirizimin aven iti.

Ia zurara, God ko migiava a diborava ghaze, En Afeziam. Ezi Afeziar kam en zibagh nighnizir puvatigha e tuisisi. Puvati. An en arazibar gara vaghvagha e tuisisi. Eghti ia datirighin nguazir kamin itir dughiamin ia pura guighav itir gumazamizibar min an iki. Egh ia bar Godin apengan iki. Ezi ia fo, ia uan ovavabar arazir kuraba isava egha dagh amuava dar gin zui. Arazir kaba da dagheba Puvati. Ezi God ia givezegha egha ian arazir kuraba gin amada. God ia givezezir dughiamin, a nguazir kamin bizir ikuvitam aningizir

puvati, mati silva ko gol. Puvati. A Kraisin ghuzimin ia givease, ezi ghuzir kam a bar pin ko. Ezi Kraisin a sipsipin nguzir mammin min ami. Ofa gamir sipsipba, duar kuriba dar mikarzibar puvati, ezi Kraisin mati sipsipin nguzir mam, an arazir kuraba an itir puvati.* Fomira God tighar nguazimin ingaram, a faragha ua ia givezamin ingangarim bagha Kraisin amisefe. Ezi datirighin e itir dughiar abuananaba, God ian akurvaghasa Kraisin bar azenara ian aka. A ian akurazima ia God nighnizir

gavgavim an iti. God a gamizima a uam ovevemim dikafi, ezima God bar Kraisa isa bar pin aneti. Ezi kamaghin ia nighnizir gavgavim Godin ikiva, egh ia

a mikemezir bizir ia fogha iniamiba baghivira mizuam iki.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya. Aleluya.

Ekiam Iesus, ni Godin akinafarimin akar mingaribar e mikimiva akaba e daningti, en naviba bar dikavigham.

Aleluya.

GUTNIUS

Lu 24:13-35

Akar dapanim: A bret inigha God minabagha, anebiki. Egha aning ganingi. Ezi aningnin damazimning kuiaghiri. Ezi aning a gifo.

Ia, Kraisa Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi dughiar kamra gumazir pumuning Emeusin nguibamin zui, Emeusin nguibamin ikegha Jerusalem zuir tuavimin ruarim, a 11 kilomita. Ezi aning bizir otivizir kabar gun uaningra uaningin migei. Egha aning bizir kabav gia uaningin azangsizima, Iesus uabi otogha aning ko me zui. Ezi aning an garava egha deragha a gifozir puvati.

Ezi an aningnin azara, “Gua tizibar uaningin migia tuavimin zui?”

Ezi aning tughava an garava bar osemegha aziasava ami. Ezi aningnin mav, an ziam Kliopas, an azara, “Jerusalem in izezir gumaziba bar bizir kam gifo. Ezi ni ti uabira dughiar givazibar Jerusalem bizir kabagh fozir puvati?” Ezi Iesus aningnin azara, “Bizir tiziba?”

Ezi aning a ikaragha ghaze, “Ga Nasaretin Iesus bativizir bizibav gei. A Godin akam inigha izir gumazir mam, ezi an akaba ko ingangariba God ko gumazibar bar men damazimin bar gavgafi. Ezi en ofa gamir gumazir ekiaba ko en gumazir aruaba a isa gavmanin dafarim gatizi, me a misoghezi an areme, ezi me ter ighuvimin a gura. Ezi e faragha nighnizir gavgavim kamaghin an iti, a God Ua Israelia Iniasa Misevezir Gumazim.

“Ezi migirigiar mam ua iti, bizir kaba otivigha givazi, ezi datirighin an

aremezir dughiar mikezim oto. Ezi datirighin en amizir maba mizaraghara mozimin ghuegha an kuamin apizir puvati. Egha iza e mikemezi, e bar aguaghfa. Egha me ghaze, e irebamin min enselbar garima, me kamaghin e migia ghaze, a ua dikafi. Ezi en marazi mozimin ghuegha amiziba mikemezi moghin bizibar gari da iti, ezi me an apizir puvati.”

Ezi Iesus kamaghin aning migei, “Gua gumazir onganimning! Gua Godin akam inigha izir gumazimin akaba nighnizir gavgavim koma navim zuamirama adar itir puvati. Ezi gua ti fozir puvati? God Ua Gumazamiziba Iniasa Misevezir Gumazim, faragh mizaziba inigh egh gin Godin damazimin ziar ekiam iniam.” Egha Iesus aning geghari. A faragha Moses osirizir akabav gia, ghua Godin akam inigha izir gumazibar akaba bar aning migei. A Godin Akinafarimin itir akar an gun mikemeziba, dar mingariba bar aningnin sure gami.

Egha me nguibar me ikiamimin boroghira ghuava, Iesus aning bada ghuavira itima, aning a migia ghaze, “Aruem bar givazima aminim piri. Ni ga ko dakuam.” Ezima a ghuava aning koma akui. Egha Iesus damasa aning koma aperaghav ikia, bret inighava Afeziar Ekiam minabagha,

bret abigha aning ganidi. Ezi aning datirighin an garava a gifofozima, a pura puvati. Ezima aning maghira uaningin migei, "A tuavimin ga batogha Godin Akinafarimin akabar ga migeima, gan navimning dikafi."

Egha aning dikavigha zuamira ghua Jerusalemin uamategha ghua garima, 11 pla Iesusin suren gumaziba, me

marazi ko me uari akuvagha itima, aning kamaghin me migei, "Bar guizbangira! Iesus aremegha dikavigha ghua Saimon bato!" Ezi aning maghira tuavimin otivizir bizibar gun me migiava ghaze, a bret abighizima aning an ganighava a gifo.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 4 BILONG ISTA

1. RIT

Ap 2:14, 36-41

Akar dapanim: God a ginabazi an Ekiamin oto, a Krai.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Pita 11 plan aposelba ko tughav ikia, egha a gumazamiziba pamtem kamaghin me migei, "Ia Judaba koma Jerusalemin itir gumazamiziba, ia bar deraghviram na baragh. Ki bizir otozir kamin gun ia mikemeghtima, ia a gifogham.

"Ezi kamaghin amizi, ia Israelia ia bar bizir kam gifo, ia misuegha ter ighuvimin gurazir Iesusin kam, datirighin God a gamizi an Ekiamin oto, a Krai, God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim."

Egha gumazamiziba Pitan akam barasi, a men navibagh kuizi, me kamaghin Pita koma aposelin igharazibav gei, "En aveghbuaba, e manmaghin damuam?"

Ezi Pita kamaghin me migei, "Ia bar navibagh iragh Krai Iesusin

ziamin rueghti a ian arazir kuraba gin amangti, God uan Duam ia daningam. God fomira akam akirigha ghaze, a uan Duam ia danigam, ia koma, ian boriba koma, ian saghon itir darasi, me bar. God, en Ekiam, gumazamizir a men diaziba, a uan Duam me daningam."

Egha Pita migirigiar aviribar me gamuava akar gavgavir maba sara me mikeme, "Ia uari uarir akuragh, eghti God dughiar kamin gumazamizir kurar kabagh asighasighiva uaghan ia gasigasighan kogham." Ezima gumazamizir aviriba an akam baregha a gifuegha, egha rue. Ezi dughiar kamnagh God ua 3,000in gumazamizir maba ua me inizima me Kraisin adarazir aven ize.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 23:1-6

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, a na geghuvir gumazim, ezi ki bizir tamin otevezir puvati.

Ikiavira Itir God, a gumazir uan sipsipba deragha dagh eghuva dar garimin min iti.

A kamaghira deragha na geghuva nan gari.

Kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.

A na inigha ghua grazir aghuiba itir danganimin na atizi, ki dagh isin irav iti.

A na inigha dipar aghuiba itir danganibar zuima,

ki dar boroghin avughsa iti.

A gavgavir igiam na ganidi.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, a na geghuvir gumazim, ezi ki bizir tamin otevezir puvati.

A uan iziar ekiam bangin, a fomira mikemezi moghin, a na inigha tuavir aghuibara zui.

O God, ni na ko iti.

Kamaghin, ki danganir zarimin mangiva ovevemin tuavir mitarmemin mangi, egh bizir ikurabar atiatingan kogham.

Ni uan aghorir sipsipbagh eghuvimin suirazi,

ki an gara fo, ni na geghuv deragh nan ganam. Kamaghin, nan navim bar nan dera.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, a na geghuvir gumazim, ezi ki bizir tamin otevezir puvati.

Ni na bagh daghem gamigha azenara na dafazi, nan apaniba bar nan gari.

Ni nan diazi, ki iza ni ko aperazi, ni borem isa nan dapanim ginge.

Ezi nan itarim, bar izivagha fasfagha iri.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, a na geghuvir gumazim, ezi ki bizir tamin otevezir puvati.

Bar guizbangira, nin arazir aghuim ko apanguvir arazim,

dughiabar zurara na ko ikiam.

Eghti ki Ikiavira Itir Godin Dipenimin iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, a na geghuvir gumazim, ezi ki bizir tamin otevezir puvati.

2. RIT

1 Pi 2:20-25

Akar dapanim: Ia bar moghira mati sipsipba tintinibar arui. Ezi ia datirighin uamategha Sipsipba Geghuvir Gumazim bagha ize, a deraghavira ian duabagh eghufi.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pita an osirizimin aven iti.

Egh ia arazir kuram damuti me ia misoghti, ia mizazim inigh tugh gavgavigham, ian arazir kurar kamin ivezir aghuiba puvati. Egh ia arazir aghuim damuti, me ia misoghtima ia mizazim inigh tugh gavgavigham, eghti God arazir aghuim ia damuam.

Krais mizazim inigha ian akura, kamaghin God Kraisin arazir kamin gin mangasa ian dia. Egha a uan arazir amizir kam en aka, eghti e an gin mangam.

“Krais arazir kuratam gamizir puvati, egha uaghan akar ifavaritam mikemezir puvati.”

Ezi me akar kurabar a migeima, a men akatam ikarazir puvati, egha a

mizazim inigha paza me damuasa me migeir puvati. A uabi isa jas ganingi, jas a God. A fo, kar jasin bar deravira bizibar tuisizim. Ezi Krais en arazir kuraba isa uan mikarzim gatigha, egha ter ighuvimin areme. A kamagh sua, e arazir kuraba bar ada ateghiva, angamra ikiva arazir aghuibar amuam, kamaghin an areme. Me a misoghezima an mizazir dafar kam ia gamima, ia ua dera.

Ia bar sipsipbar min tintinibar ghuegha ovenge. Ezi datirighin ia uamategha sipsipbar garir gumazim bagha ize, a ian duabagh eghuvir gumazim.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Iesus kamaghin migei, "Ki uabi sipsipbagh eghuvir gumazir aghuim. Ki uan sipsipbagh fo, ezi nan sipsipba na gifo."."

Aleluya.

GUTNIUS**Jo 10:1-10**

Akar dapanim: Ki guizbangira ia migei, ki uabi sipsipbar tiar akam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Egha Iesus ua kamaghin migei, "Bar guizbangira ki ia migei, gumazim sipsipbar divazimin tiar akamin aven zuir puvatigha, egha tuavir igharazimin divazimin ikiavkinigha egha aven ghua, a mati okimakiar gumazim egha gumazir igharaz darazir biziba isim. Ezi gumazir tiar akamin aven zuim, a sipsipbagh eghuvir gumazim. Tiar akamin garir gumazim a gumazir kam bagha tiam kui. Ezi sipsipba an tiarim barasi. Ezi a vaghvaghera uabi uan sipsipbar ziabar diava egha men akua azenan zui. A uan sipsipbar akua azenan ghugha, egha a uabi men faragha zui. Ezi sipsipba an tiarim barasi. Kamaghin me an gin zui. Me gumazir igharazibar gin zuir puvati. Me gumazir igharazibar tiaribagh fozir puvati. Kamaghin ami, gumazir igharazim men dimti, sipsipba an aregham." Iesus akar isin zuimin me

mikeme, ezi me akar kamin mingarim, me a gifozir puvati.

Kamaghin amizi, Iesus ua kamaghin me migei, "Ki bar guizbangira ia migei, ki uabi, ki sipsipba aven zuir tiar akam. Gumazir nan faragha izeziba, me bar okimakiar gumaziba egha gumazibar biziba isir gumaziba. Ezi sipsipba me barazir puvati. Ki uabi ki tiar akam. Ezi gumazitam na bagh iziva egh divazimin aven mangighiti, God an akurvagham. Eghti an aven mangighiva egh azenan izam, egh daruva dagheba iniam.

"Okimakiar gumazim, a sipsipba okimiva me misoghtima me arimighiram, egh me gasighasighasa izi. A bizir igharazitam damuasa izir puvati. Ezi ko, ki ia angamra itir ikirimirim iniassa, ki ize, eghti ikirimirir aghuarim guizbangira ia gizivagham.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 5 BILONG ISTA

1. RIT

Ap 6:1-7

Akar dapanim: Me gumazamibar tongin 7plan gumazir iziar aghuiba itiba amisefe, ezi Godin Duam me gizifa.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Dughiar kabanang Iesusin suren gumamazibar dibobonim bar ghuavanadi. Ezi suren gumazir maba Grighin akam a migei, ezi marazi Aramin akam migei. Ezi Grighba me ghaze, “Dughiar aviriba ia zurara gumamazir dagheba puvatizar akurvasi, egha ia en amuir odaribar akurvazir puvati.” Bizir kam bagha me atari. * Ezi aposelin 12 pla, me suren gumaziba bar men diazima me iza uari akuvazima, me kamaghin me migei, “E Godin akam akurir ingangarim ateghiva dagher ingangarim damuam, kamaghin a derazir puvati. Kamaghin amizima, en adarasi, ia uarir tongin 7 plan gumaziba misefegh. Men araziba, gumaziba ko amizibar damazibar bar deragha, egh Godin Duam me gizivazi, me uaghan fofozir aghuarim iti. Eghtima e me isiva ingangarir kam datightima me an ganam. Eghti e uari ingangarir kamning damuam, God ko mikimiva, Godin akar aghuim gumamazibar sure damuam.”

Ezi gumamaziziba akar kam baregha bar a gifonge. Egha me Stiven amisefe, a gumazir bar nighnizir gavgavim itim, ezi Godin Duam bar a gizifa. Ezi me Filip, Prokorus, Nikanor, Timon, Parmenas ko Nikolas me amisefe. Nikolas an Antioghin gumazim, a Judan gumazim puvati, a faragha Judan arazibagh amuava dar gin zui. Egha a datirighin Kraisin gin zui. Ezi me gumazir kaba inigha aposelbar damazimin ghuzima me dafariba men dapanibagh isin atigha me bagha God ko migei.

Ezi Godin akam bar moghira ekevegha bar nguibabar ghue. Ezi Jerusalemin itir suren gumazibar dibobonim zuamiram ekefe. Ezima ofa gamir gumazir avirim Godin akam baregha nighnizir gavgavim an ikia uaghan an gin zui.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 33:1-2, 4-5, 18-19

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuvir arazim, zurara e ko iti.

Ia gumamazir aghuiba, ia Ikiavira Itir God ia bagh amizir bizir aghuim bagh bar akongegh.

Arazir kam bar dera: ia an akam baragha an gin zui darasi, ia an ziam fi.

Ia kulele ko, gitan stringin 10pla itim misogh,

Ikiavira Itir God bagh ighiam damu an iziam fi.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuvir arazim, zurara e ko iti.

E fo, Ikiavira Itir Godin akam, a guizbangira iti.

Ezi a uan akam mikemezi moghira zurara guizin arazibar gin ghua ingangariba bar dagh ami.

Ikiavira Itir God, en arazir aghuiba ko guizin araziba, a bar dagh ifonge.

An apangkuvir arazim, nguazimin itir gumamaziziba, bar me ave.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuvir arazim, zurara e ko iti.

Ia orakigh! Ikiavira Itir God, gumazir an atiatia an apengan itiba, a men gari.
 Gumazir kaba, me an apanguvir arazir kam nighnizir gavgavim an iti.
 A gumazir kaba deragh men ganti, me angamra ikiam.
 Mitiriam aghamin dughiam otoghti, a men akuraghti, me daghem bagh ovengan
 kogham.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apanguvir arazim, zurara e ko iti.

2. RIT

1 Pi 2:4-9

Akar dapanim: God ia amiseveggha gifa, ezi ia an gumamazibara iti.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pita an osirizimin aven iti.

Egh ia Ekiam bagh izi, a dagiar
 aghuir angamra itimin min iti.
 Gumamaziziba an aghua, ezi God a
 ginabagha egha an garima a bar pin ko.
 Ezi ia uaghan, dagiar angamra itibar
 min. God ia gami, eghti ia dipenimin
 min otoghti, an Duam dipenir kamin
 aven ikiam. Eghti God ua bagh ia
 miseveggha, ia an ofa gamir gumazibar
 min ikiam. Egh ia Kraiss Iesusin ziamin
 ia bar ofan min uari isi God daning.
 Arazir kam, God bar a gifonge.

Godin Akinafarim ghaze,
 “Ia gan.

Ki dagiar aghuir mam amisevezima
 a bar pin ko.

Ezi ki datirighin Saionin mighsiamin
 dagiar kam anerisi.

Ezi a dipenim aterir dagiamin min
 oto.

Ezi gumazir nighnizir gavgavim
 an itim, an aghumsizim inian
 kogham.”

Ezi ia nighnizir gavgavim Kraissin
 itiba, ia fo Kraiss mati dagiar bar

aghuim. Ezi nighnizir gavgavim
 puvatiziba, Godin Akinafarimin me
 ghaze,

“Dagiar kam, dipenimin ingarir
 gumaziba, an aghuagha a batoke,
 ezi datirighin a dipenim aterir
 dagiamin oto.”

Ezi Godin Akinafarim uaghan
 ghaze,

“Dagiar kam a gumamazizibagh
 amima, me asaghpora daighiri.”

Me akam barazir puvatigha
 kamaghin, me daighiri. Fomira God fo,
 bizir kam me bativam.

Ezi God ia miseveggha givazima ia
 an adarazir otifi. Egh ia atrivimin
 ofa gamir gumazibar otifi. Ia
 guizbangira Godin gumamazizibara,
 egha God baghavira iti. Egh ia Godin
 gumamazizibar ikiva egh an arazir
 aghuir a ia gamizibar gun mikimasa, ia
 misefe. Ia faragha mitarmemin ikezi, a
 ian diagha uan angazangarir aghuimin
 ia ati.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ki uabi, ki tuavim, egha ki guizin akamin mingarim, egha ki ikirimirir aghuimin
 mingarim. Gumazitam o amizitam tuavir igharazitamin afeziam bagh mangighan
 kogham. Puvati. Kirara, ki Afeziam bagha zuir tuavim

Aleluya.

GUTNIUS

Jo 14:1-12

Akar dapanim: Ki uabi ki tuavim, egha ki uabi ki guizin akamin mingarim, egha ki uabi ikirimirir aghuimin mingarim.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Iesus ua kamaghin uan suren gumazibav gei, “Ia nighnizir aviribar amuva osiman marki. Ia nighnizir gavgavim Godin ikiva, egh uaghan nighnizir gavgavim nan iki. Nan Afeziamin dipenimin danganir aviriba iti, ezi ki mangiva ia bagh danganibar kiram. Bizir kam guizbangira puvatizi, ezi ki ia mikemeghan koghai. Ki mangiva ia bagh danganim akirighiva, egh ua izi ia inigh mangiti ia na ko ikiam. Egh nguibar ki ikiamim, ia uaghan na ko an ikiam. Ezi ia nguibar ki zuim, ia an tuavim gifogha gifa.”

Ezi Tomas a migei, “Ekiam, e fozir pu, ni managh zui, kamaghin e manmaghin tuavir ni zuim gifogham?”

Ezi Iesus kamaghin a migei, “Ki uabi ki tuavim, egha ki guizin akamin mingarim, egha ki ikirimirir aghuimin mingarim. Ezi gumazitam tuavir igharazimin Afeziam bagh mangigham kogham. Puvati. Kirara ki Afeziam bagha zuir tuavim.” Eghti ia na gifoghiva, egh uaghan nan Afeziam gifogham. Ezi datirighin tugha ghua, ia nan Afeziam gifogha, egha an gari.”

Ezi Filip ghaze, “Ekiam, ni Afeziam en akagh, eghti e uan damazibar

an ganika, eghti e ua nin azangan kogham.”

Ezi Iesus a migei, “Filip, dughiar ruarimin ki ia ko iti, ezi ia ti na gifozir puvati? Gumazim nan gari, an Afeziamin gari. Ezi manmagh sua ni ghaze, ‘Ni Afeziam en akagh’? Filip, ni ti nighnizir gavgavim iki fogh suam, ki Afeziamin aven itima Afeziam nan aven iti? Akar ki ia migeiba, ki uan nighnizimin dav geir puvati. Afeziar nan aven itim, a uabi uan ingangarim gami. Ia nighnizir gavgavim akar kamin iki, ki Afeziamin aven iti, ezi Afeziam nan aven iti. Puvatighti, ia nan ingangarir ki amibagh nighnigh, eghti ingangarir kaba ian nighnizir gavgavibar amuti da gavgavigham. Ki bar guizbangira ia migei, gumazir nighnizir gavgavim nan itim, a uaghan ki amir ingangarir kabar amuam. Ki uan Afeziam bagh mangam, kamaghin amizi, ingangarir ekier gumazir kam damuamiba, da ingangarir ki amibagh afiragham.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 6 BILONG ISTA

1. RIT

Ap 8:5-8, 14-17

Akar dapanim: Aning dafariba me gisin atizi, me Godin Duam ini.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Filip Samarian Distrighin aven itir nguibar mamin ghua, God Uam E Iniasa Misevezir Gumazim, Kraisin akam kuri. Ezi gumazamizir okuruaba an akaba baragha, egha a mirakelin arazibagh amima da otifi, ezima me kuariba arigha bar deravira a barasi. Ezi me Filipin garima a duar kurar gumazamizibagh apazaziba batozima, da pamtem diava arava me ataghraghava azenan izi. Ezi gumazir aviribar agharir amiriziba ko suer kuvtiziba uaghan ua dera. Kamaghin amizima, nguibar kamin amiziba ko gumaziba bar akonge.

Ezi Jerusalem itir aposelba orazima, Samarian gumazamiziba Godin akam inigha givazi, kamaghin me Pita ko Jon amadazima aning me bagha ghu. Samarian gumazamiziba, me Iesusin ziamin ruegha, me Godin Duam inizir puvati. Kamaghin amizima Pita ko Jon ghuava otogha me Godin Duam iniasava aning me bagha God ko migei, Ezima aning God ko mikemegha, uan aghariba fegha me gisin atizima me Godin Duam isi.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 66:1-7, 16, 20

Ia akam ikaragh: Ia gumazamiziba bar, Godin iziam fi.

Ia nguazimin itir gumazamiziba bar,
Ia God bagh pamtem dimiva bar akongegh an ziam fi.
E ighiaba bangi, egh an ziar ekiamin gun mikim,
an ziar ekiam fiti, a bar pin iki.
E Godin mikim suam, "Bizir ni amiba da nan navim gami a dikafi.
Nin gavgavim bar moghiram ekefe,
ezi nin apaniba bar atiatigha, nin damazimin uan teviba apiri."

Ia akam ikaragh: Ia gumazamiziba bar, Godin iziam fi.

Nguazimin gumazamiziba bar nin ziam fava,
ighiabagh amua ziar ekiam ni ganidi.
(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia izi, God amizir bizibar ganigh.
A bizir bar ekiaba gumazamizibar tongin dagh ami.

Ia akam ikaragh: Ia gumazamiziba bar, Godin iziam fi.

An ongarim gamizi a dake, ezi nguazir midiarimin otozi, en ovaviba puram a gisin arua dipam abigha ize.
Me iza vongin otivigha, an amizir bizir kam bagha bar akonge.
A gavgavir bar ekiam ikia, atrivimin ikia mamaghira iti.
A kantribar gumazamiziba amir ingangariba, a bar deragha dar gari.
Gumazir akaba batoziba uari fan markiam.
(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Ia gumazamiziba bar, Godin iziam fi.

Ia gumazamizir Godin atiatia an apengan itiba, ia izi nan akam baragh.
 God nan akurvaghasava amizir biziba, ki dar gun ia mikimam.
 God nan azangsizim batoghezir puvati.
 Egha uan apangkuvir arazim na dam a inizir puvati.
 Kamaghin, ki an ziam fam.

Ia akam ikaragh: Ia gumazamiziba bar, Godin iziam fi.

2. RIT

1 Pi 3:15-18

Akar dapanim: A nguazimin gumazimin min itima me a misoghezi an areme, ezi puvati, a ua dikavizi an Duam Godin nguibamin iti.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pita an osirizimin aven iti.

Egh ian navir averiabar, ia
 Krai uabira ia uan Ekiamin min
 faraghvira anetigh. Eghti me bizir
 aghuir ia mizuair kamin mingarim
 bagh azaragham, eghti ia zurara men
 akaba ikarvaghsi nighnigh iki. Ia arazir
 aghuibagh amuava Kraisin gin ghuava,
 ezi me akar kuraba ia migiava, egh
 gumazir kaba ian arazir aghuibar
 ganti, da me damuti, me uan akar me
 mikemezimin aghumsizim iniam. Ia
 me kamaghin damusi, ia nimira men
 akaba ikarvagh, egh arazir aghuim me
 damu. Egh ia uan araziba deravira
 da tuisighiva egh arazir aghuimin
 gin mangi. Eghti God ifueghti, e uan
 arazir aghuiba bagh mizaziba iniam,

kamaghin dera. E arazir kuraba bagh
 mizaziba iniam, kar bizir kuram.

E kamaghin fo, Krai uabi ia bagha
 areme. A Godin damazimin derazir
 gumazim, egha a Godin damazimin
 derazir puvatizir gumazamizibar
 danganim inighava areme. A
 gumazamiziba bar men arazir kuraba
 batueghiva egh me inigh God bagh
 mangasava, dughiar vamira aremegha
 gifa. A uam aremeghan kogham. Egha a
 nguazir kamin a gumazir nivafizimin
 min itima me a misoghezi an areme. Ezi
 Godin Duam a gamizi a ua dikavigha
 angamra iti.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Gumazitam bar na gifuegh bar deraghvira nan akabar gin mangam. Eghti nan
 Afeziam a gifuegham. Eghti ga a bagh izi a ko zurara ikiam.
Aleluya.

GUTNIUS

Jo 14:15-21

Akar dapanim: Ki afeziamin azaraghti, a gavgavim ia daningsi akurvazir igharazim amangam.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Egha Iesus ua kamaghin migei, "Ia
 bar na gifueghiva, egh ia deravira nan
 akaba baragh dar gin mangam. Eghti
 ki Afeziamin azangsighti, a gavgavim
 ia daningamin Akurvazir mam ia
 bagh anemangam. Eghti a ia ko iki
 mamaghira ikiam. Ezi Akurvazir kam
 a Godin Duam, a guizin akam migeir

Duam. Ezi nguazir kamin gumazamiziba
 me an ganighan koghiva, egh a
 gifoghan kogham, kamaghin me a
 inighan kogham. Ezi iarara, a ia ko iti,
 egh a ian navir averiabar aven ikiam.
 Kamaghin ia a gifo.

"Ki ia ateghti ia uarira ikian
 kogham, mati borim amebam ko

afeziam puvatizi moghin. Puvati. Ki ua ia bagh izam. Dughiar ovezimin nguazimin gumazamiziba ua nan ganan kogham. Eghti ia nan ganam. Ki angamra iti, eghti kamaghin ia uaghan angamra ikiam. Ezi dughiar kamin ia kamaghin fogham, ki uan Afeziamin aven iti, ezi ia nan aven iti, mati ki ian

aven iti moghin. Ezi tina nan akam baragha egha an gin zui, gumazir kam a bar na gifonge. Egha gumazir na gifongezim, nan Afeziam a gifuegham. Eghti ki uaghan a gifuegham, egh ki uabi isiva an akagham.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

ASENSIO

1. RIT

Ap 1:1-11

*Akar dapanim: Ia Galilin gumaziba, ia tizim bagha pura tuivighav ikia overiamin gari?
Iesus uan Nguibamin ghu.*

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Tiofilus, ki akinafarir kam ni bagha an osiri. Nan akinafarir faragha zuimin, ki Iesus amizir biziba bar, ko a gumazamizibar sure gamiziba bar, da osiri. Dughiar kamin Iesus dikavigha uan ingangarim gamua mamaghira ikia, ghua a Godin Nguibamin ghuavanabozir dughiamin tuzir biziba, ki da osiri. A tighar Godin Nguibamin mangasa, aposelba miseveggha egha Godin Duamin gavgavimin ingangarir akabar me migei.* A faragha mizaziba inigha aremeggha egha ua dikafi. Egha a tighar Godin Nguibamin mangasava, a uabi isa uan aposelbar aka. Egha a bizir aviribar men akazi, me bar foz, a ua dikavigha iti. 40 plan dughiaaba, dughiar kamin aven dughiar aviriba a uabi men akakaghava God Bizibagh Ativir Arazimin gun me migei. Dughiar mam a me ko ikiava, apava migirigiar gavgavir kam me ganingi, “Ia Jerusalemin nguibar ekiam ategh mangan marki. Bizir aghuarir nan Afeziam ia daningasa akam akirizim a izam. Ia a barazi, ki an gun ia mikeme. Ia a bagh iki. Jon dipamin gumazamiziba rue, ezi gorumra ia Godin Duamin ruegham.”

Ezi me uari akuvazir dughiamin, me an azara, “Ekiam, ni dughiar kam atrivim Israel danightima, a ua Israelin nguazimin ganam, o?”*

Ezi Iesus kamaghin me migei, “Biziba otivamin dughiaaba, nan afeziam uabi uan gavgavimin da ati. Ezi ia tizim bagh dughiar an atizir kam gifogghasa. Kar ian bizim pu. Eghti Godin Duam ia gisin izighirighi, ia an gavgavim iniam; eghti ia bizir ia ganigha foziba, Jerusalemin nguibamin aven ko, Judian danganiba bar moghira ko, Samarian Distrigh ko, nguazir kamin oteyiba bar, me geghanam.”

Ezi Iesus kamaghin mikemeggha, egha an aposelba garavira itima God anesiarafazima a Godin Nguibamin ghuavanabo. Ezi ghuariam me gari naghin a modo.

A ghuavanadima me kogha overiamin garavira itima, gumazimning korotiar ghurghurimning arughava bemira men min tu. Egha aning kamaghin me migei, “Galilin gumaziba, ia tizim bagha kagh tuivighav ikia pin overiamin gari? Gumazir kam Iesus, God a inizima a ia ategha uan Nguibamin ghu. Ia an ganizima a Godin Nguibamin ghuzi moghin, kamaghira a uamategham.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 47:2-3, 6-9

Ia akam ikaragh: Ekiam ghuavanadi, ezi gumazamiziba pamtemin dei.

Ia gumazamiziba bar, ia God bagh bar akongeggh, egh uan dafaribav sogh pamtem dimiva onger akabar amuva an ziam fi. Ikiavira Itir God, a Godin Bar Pin Itim, na atrivir ekiamin ikia nguazir kam gativaggha an gari.

Kamaghin, e bar an atiatiaava an apengan iti.

Ia akam ikaragh: Ekiam ghuavanadi, ezi gumazamiziba pamtemin dei.

God uan Nguibamin ghuavanangamin dughiamin,
 gumamaziziba bar akuegha tiariba akari, ezi sighbagh ivir gumaziba dagh ivi.
 E God bagh ongiva an ziam fam!

A en atrivim, e a bagh ighiabar amuva iziar ekiam a daningam!

Ia akam ikaragh: Ekiam ghuavanadi, ezi gumamaziziba pamtemin dei.

God, a nguazimin itir gumamaziziba bar men atrivim.
 E a bagh ongiva an ziam fam!

God uan atrivir dabirabim gaperagha,
 nguazir kamin itir kantriba bar me gativagha men gari.

Ia akam ikaragh: Ekiam ghuavanadi, ezi gumamaziziba pamtemin dei.

2. RIT

Ef 1:17-23

Akar dapanim: God, Iesus gamizi, a ua dikavizi, ezi a inigh uan Nguibamin ghua uan agharir guvimin anefa.

Pol Efesusba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Egha ki Godin azangsisi, en Ekiam Kraisin Iesusin God, Afeziar ziar ekiam itim, ki an azangsigha ghaze, a uan Duam ia danighti a ia damuti, ia fofozir aghuim iniam. Eghti Godin Duam uan guizin akam ian akaghti, ia deragh Godra fogham. Ki kamaghin Godin azangsisi, ian nighnizim kuighrighti ia Godin angazangarimin ganam. Egh ia kamaghin fogham, God ian diazima ia bizir aghuir ia fogha iniamiba da bagha mizuai iti. Egh kamaghin fogham, bizir aghuir God uan gumamazizibar aningamiba, da bar ekeveghe pin ko. Egh ia kamaghin fogham, Godin gavgavim zurara en navibar aven ikia ingara en akurvasi, e nighnizir gavgavim an itiba. Gavgavir kam, guizbangira bar ekefe, e guizbangira an gavgavim tuisiva avegham. Gavgavir en aven ingarir kamra, dughiar Kraisin

ovengezimin, God gavgavir kamin Kraisin gamizi, a ua dikafi. Egha a inigha uan Nguibamin ghua a isa uan agharir guvimin amadaghan anefa. Kamaghin Kraisin Godin Nguibamin ikia egha duar gavgaviba itiba bar, ko gumazir dapaniba, ko gavmanin gumaziba, ko atriviba, a bar men gavgavibagh afiragha me gatifa. Egha Ziar Kraisin uan ingangarim bagha inizim a ziar manaba, manaba bar dagh afira, dughiar kamin ziaba ko dughiar tighar izamimin ziaba bar. God biziba bar dagh amizima da Kraisin apengan iti. Egha a gamizi, a sios bagha biziba bar dar dapanimin oto. Sios mati Kraisin namnam. Ezi Kraisin biziba bar dar aven ikia bar dagh izifa. Egha Kraisin uan siosin aven ikia bar a giza.

Kar Godin Akam.

O:

2. RIT

Ef 4:1-13

Akar dapanim: E Kraisin gin zui darazi, e Kraisin nivafizim.

Pol Efesusba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ki Pol, ki Ekiamin ingarim gamua, kamaghin ki kalabuziamin iti. Ki fo, God ian diagha ghaze, ia an arazir bar pin itibar gin mangi. Kamaghin amizi,

ki mighighavira ia migia ghaze, ia bar deraghvira Godin arazir kabar girara mangi. Ia igharaz darazir apengan iki, egh men asughasugh, egh dughorir

amirizimin iki, egh osimtizir me ia gariziba, da ateriva, egh tuavir kamin bar me gifongegh. Godin Duam e gamima e navir amirizim iti. Egha tuavir kamin arazir navir vamiran ikiamim e ganingi. Ezi arazir kam benimin min e ikegha gavgavizi e ikizir vamiran iti. Kamaghin amizi ia arazir kam an suiragh gavgafigh. E fo, e uari inigha nivafizir vamiran min iti. Ezi Godin Duar vamira iti. Ezi kamaghira, God ian diagha ghaze, a bizir vamira ia a daningam, eghti ia a baghivira mizuamam. Ezi en Ekiar vamira iti. Ezi nighnizir gavgavir arazir vamira iti. Ezi rurir arazir vamira iti. Ezima Godin vamira iti. A bar moghiram en Afeziam. A gumazamiziba bar me gatifa, egha a men tongin ingara egha men aven iti.

E fo, Krais vaghvaghera bar en apangkufi. Egha kamaghira uan apangkuvir ekiamin abaragha an mirara, a bizir bar aghuim vaghvaghera e ganingi. Godin Akinafarim kamaghin mikeme,

“A bar pin ghuavanabogha,
kalabuziar bar avirim inigha uabin
gin ghu.

Egha bizir bar aghuiba pura
gumazamizibagh aningi.”

Akar kam, “A ghuavanabo,” a kamaghin en akazi e fo, Krais a faragha nguazir bar vin mar itim giraghu.* Egha gumazir faragha iraghuzir kam,

a uaghan pin ghuavanaga, uabi isi biziba bar dagh izivaghasa, kamaghin an overiar bar pin itimin ghuavanabo. Gumazir kamra a “bizir bar aghuiba pura gumazamizibagh aningi.” A bizir aghuir kaba me ganingi, marazi an aposelin ingangarim me ganingi. Egha marazi, Godin akam inigha izir gumazimin ingangarim me ganingi. Egha marazi, Godin akar aghuim akunamin ingangarim me ganingi, egha marazi, Godin gumazamizibar ganamin ingangarim me ganingi, egha marazi, gumazamizibar God ifongezir arazibar men sure damuamin ingangarim me ganingi. Krais kamaghin ifonge, e Godin gumazamiziba a en akuraghti e a bagh ingangarir aghuibar amuam. Eghti kamaghin e Kraisin nivafizimin otogh gavgavigh deravira ikiam. Kamaghin a bizir aghuir kaba e ganingi. Eghti ingangarir kam mamaghira iki mangiti en nighnizir gavgavim bar gavgavighiti bizir kam e damuti e bar moghira navir vamira ikiamin arazim inigh, egh e Godin Otarim guizbangira bar a gifogham. Kamaghin damighiti e Kraisin gin zuir darorir kamin aven, e tugh gavgavighiva aghung mangi, gumazir aruabar avaghiva egh e guizbangira Kraisin min otogham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ia mangi gumazamizibar amighiti me nan suren gumazibar otiv. Ki dughiabar zurara ia ko iki mangiti dughiar kam givagham.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 28:16-20

Akar dapanim: God overiam ko nguazimin itir biziba bar dagh ativaghasa, iziar ekiam ko gavgavim na ganingi.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesusin suren gumazir 11 pla Galilin ghua, mighsiar a me bativasa mikemezimin oto. Egha me Iesusin

garava an ziam fe, egha men marazi okam nighnisi. Ezi Iesus men boroghira iza kamaghin me migei, “God nguazim

ko overiam gativamin gavgaviba
bar na ganingi. Kamaghin amizi, ia
nguazimin itir nguibaba bar dar mangi,
gumazamiziba bar me damuti, me
nan suren gumazamizibar otiv. Eghti
ia Afeziamin ziam ko, nan ziam, ko
Godin Duamin ziamin me ru. Egh ki

ia mikemezir migirigiaba, ia bar da
isiva men sure damu, eghti me dar gin
mangi. Ia deravira fogh, ki ia ko ikivira
iki mangiti, nguazir kamin dughiam
givagham.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 7 BILONG 1STA

1. RIT

Ap 1:12-14

Akar dapanim: Suren gumaziba bar navir vamiran ikia uari akuvava God ko migei.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Egha Iesusin aposelba Olivin
Mighsiam ateghava ua Jerusalemin
zui. Olivin Mighsiar kam Jerusalemin
roghira ikiava an ruarim kilomitan
vamiran mirara ghu. Egha me
otivighava, ghuriar pin itir me zurara
itimin ghuavanabo. Men ziabara kara:

Pita, Jon, Jems ko Andru, Filip ko
Tomas, Batolomyu ko Matyu, Jems,

Alfiusin otarim, ko Saimon a Selotiabar
gumazir mam, ko Judas, a Jemsin
otarim.

Egha me zurara navir vamira ikia
uari inigha God ko migei, amizir maba
ko Maria, Iesusin amebam, koma an
doziba sara.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 27:1, 4, 7-8

Ia akam ikaragh: Ekiam, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

Ikiavira Itir God, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

Ezi ki gumazitamin atiatingan kogham.

Ikiavira Itir God, a dipenir gavgavimin min na modogha, na geghuva nan
garima, ki atiatir puvati.

Ia akam ikaragh: Ekiam, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

Ki bizir vamira bagha Ikiavira Itir Godin azaragha gifa.

Bizir ki bar ifongezimra kara: ki angamra itir dughiamin an Dipenimrama aven
ikiam.

Ki an ganganir aghuimin gan an boroghin iki bar akueghasa.

Ki an Dipenimin iki a baghivira ikiva an nighnizim gifofoghsi an azangam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

O Ikiavira Itir God, ki nin deir dughiamin,

ni nan kuarkuvigh nan migirigiaba baragh na ikarvagh.

O Ikiavira Itir God, ni kamagh na migia ghaze, "Ni bar na nan boroghira izi na
baghavira iki na gifofoghsi nan azangsigh."

Eghti ki ni ko ikisi bar nin boroghira mangam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

2. RIT

1 Pi 4:13-16

*Akar dapanim: Gumazim o amizim navim giragh gumazir igiamin otogh, egh a bizir kam
bangin mizazim isi, egh a gumazir igiamin otozir iziam bagh bar akongegh Godin iziam fi.*

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pita an osirizimin aven iti.

Ia osimtizir kabar aven Kraiss
mizazim isi moghin, ia uaghan mizazim
isi. Kamaghin ia bar akongegh. Egh gin
ia a uamateghamin dughiamin ia an
atrivimin angazangarimin ganiva ian
agorogem pin ikiti, ia guizbangira bar

akuegham. Godin Duar angazangarim
itim ia avara. Kamaghin me Kraissin
ziam bangin me akar kuraba ia
mikimtima, eghti ia bar akuegham.
Ia uari uan osimtiziba bagh mizazim
iniam, kamaghin derazir puvati. Ian

tongin tav gumazitam misueghtima an aremegham, o a biziba okimam, o a tintinimin arazir kurabar amuam, o a tintinimin gumazir igharazibar bizibar ganam, me an arazir kaba baghiva osimtizim a darightima, kamaghin

derazir puvati. Ia Kraisin adarazi, eghiva Kraisin ziam bagh ia mizaziba iniva, aghumsighan marki. Kraisin ziam ian iti, kamaghin ia Godin ziam fi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ikiavira Itir God ghaze, "Ki ia ateghti ia uarira ikian kogham, mati borim amebam ko afeziam puvatizi moghin. Puvati. Ki ia bagh izam." "

Aleluya.

GUTNIUS

Jo 17:1-11

Akar dapanim: Afeziam, ni datirighin iziar ekiam uan Borim daning.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Iesus suren gumazibav kemegha givagha, egha kogha overiamin gara, egha kamaghin migei, "Afeziam, dughiam izegha gifa. Eghti nin Otarim ziar ekiam ni daningsi, kamaghin ni datirighin ziar ekiam uan Otarim daningigh. Kamaghin ami, ni gavgavim a ganigha gifa. Ni kamaghin ifonge, a ikirimirir aghuim gumazir ni a ganingiziba, bar me daningam. Kar zurara itir ikirimirir aghuarim. Bizir kam bagha, ni gumazamiziba bar men dapanimin ikiasa anemisefe. Ezi zurara itir ikirimirir aghuarim, a kamakin: Gumazir ikirimirir aghuarir kam iniziba, me ni gifo, ni uabira ni guizbangin God. Egha me Krai Iesus gifo, ni anemadazi a ize.

"Ki nin ziar ekiam ko gavgavim nguazir kamin gumazamizibar akagha gifa. Egha ki, ingangarir ki damuasa ni na ganingizir kam, ki a gamigha gifa. Afeziam, fomira nguazim tighar otivam, ki ni ko ikia nan ziam ekefe. Ezi datirighin ni uan damazimin, ni ua ziar ekiam na daningasa, ki ifonge.

"Ki nin ziar ekiam isa nguazir kamin gumazir ni na ganingizibar aka. Me nin gumazamiziba, ezi ni me na ganigha gifa. Ezi me deravira nin akam

baragha an gin zui. Egha me datirighin fo, bizir ni na ganingiziba, da bar nirara ize. Ezi akar ni na ganingiziba, ki bar da isa me ganingi. Ezi me da ini, egha me guizbangira kamaghin fo, ki fomira ni ko ikegha, egha ki ize. Egha me nighnizir gavgavim ikia kamaghin fo, ni na amadazi ezi ki ize.

"Ki me bagha ni ko migei. Ki bar nguazimin gumazamiziba bagha ni ko migeir pu. Ki fo, gumazamizir ni na ganingizir kaba, me nin adarasi. Kamaghin amizi, ki me bagha ni ko migei. Ezi nan gumazamiziba, me nin adarasi. Ezi nin gumazamiziba, me nan adarasi. Ezi gumazamiziba nan gumazamizir kabar gari, me nan ziar ekiam gifo.

Iesus kamaghin Godin azangsisi, "Ki datirighin ni bagh izam, egh ki ua nguazimin ikian kogham. Ezi me nguazimin ikiavira iti. Ezi Afeziam, ni bar zue ezi tav nin min itir puvati! Ki kamagh sua, me uari inigh navir vamira iki, mati ni na ko, ga uaning inigha iti moghin. Bizir kam bagha, ni uan ziamin gavgavimin deravira men gan. Kar ziar ni na ganingizim.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

**PESTODE
BILONG
PENTEKOS**

VIJIL MISA (SARERE)

1. RIT

Jen 11:1-9

Akar dapanim: E magiri akar me migeim abighrarighti, me uan akar mingaribagh foghan kogh egh uariv kiman kogham.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Fomira nguazimin gumazamiziba bar akar vamira ikia egha migirigiar otevir vabaram ami. Egha me aruem anadi naghin ikegha, puram arua ghua iza Babilonin nguazir zarimin apia.

Egha me uarira uariv gei, "Aria, ia izi, e bar moghira nguazitaba inigh egh da tueghti da brikbar min otivika." Egha me dipenibar ingaramin brikbagh ami. Egha me brighin kabagh amizi da uarir isavsuihamin koltaba uaghan iti. Egha me ghaze, "E datirighin uari uaribagh nguibar ekiatamin ingaram, egh an aven tauan bar ruaritam asam, eghti an ruarim mangi overiamin suiragham. Egh kamaghin, e uari abigh mang tintinibar nguazimin nguibar igharazibar ikian kogham. E kamaghin damutu, gumazamiziba bar ziar bar ekiam e daningam."

Ezi Ikiavira Itir God, nguibar ekiam kam ko tauan me an aven ingarizimin

ganasa izaghiri. Egha uan Nguibamin ikia ghaze, "Gumazamizir kaba me akar vamiram migia egha uari inigha nighnizir vamira iti. Egha nguibar dafar kamin ingari. Me kamaghin uan nighnizimin gin mangi, bizir aviribar amuam. Kamagh amizi e ua magiri akar me migeim abighrarighti, me uan akar mingaribagh foghan kogh egh uariv kiman kogham."

Egha Ikiavira Itir God me gamizi, me tintinibar nguaziba bar adar ghue. Egha nguibar ekiam kam uam a ingari puvati. Dughiar kam, Ikiavira Itir God gumazamizir kabar akar me migeiba abiaghariki, ezi me tintinibar nguazimin danganiba bar adar ghue. Kamaghin me nguibar ekiam kam dibora ghaze, "Babel."

Kar Godin Akam.

O:

1. RIT**Eks 19:3-8, 16-20**

Akar dapanim: Moses gumamaziziba inigha, me itir danganimin azenan ghua men faragha ghua God bativasa zui. Me mighsiamin boroghin ghua, an apengan zarimin tuifi.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Ezi Moses God ko mikimasa mighsiamin ghuanadi. Ezi Ikiavira Itir God mighsiamin ikia Mosesin diagha ghaze, “Ni Israelia migirigiar kaba me daningam, me Jekopin ovavir boriba. Ki Isipin amizir biziba, ia uari dar ganigha gifa. Egha ia nan gari ki ia ini, mati kuarazir bagam uan nguzim uan avizimin a isi moghin, ki ua bagha ia inigha iza danganir kamin izezi, ia datirighin na ko iti. Egh ia datirighin nan Akar Gavgavir Dikirizimin suiragh gavgavigh, nan akabar gin mangi, nan gumamazizibar otogham. Nguazir kamin danganiba bar, ko gumamaziziba bar, me nan adarazira, eghti ki men tongin iarara ua bagh ia misevegham, eghti ia nan gumamazizibara ikiam. Egh ia na baghavira itir gumamazizibara iki, egh ofa gamir gumazibar min iki, kantrin igharazibar gumamaziziba bagh abuir gumazimin ingangarim damuam. Egh ia bar guizbangira nan gumamazizibara ikiam.” Egha Ikiavira Itir God migirigiar kaba gumamazizibar aningasa Moses migei.

Ezi Moses mighsiam ategha ghua Israelian gumazir dapaniba akuvagha, akar Ikiavira Itir God a mikemeziba, bar dar gun me migei. Ezi gumamaziziba

bar moghira kamaghin migei, “Bizir Ikiavira Itir God e mikemeziba, e bar dar amuam.” Ezi Moses ghua gumamazizibar akabar gun Ikiavira Itir God migei.

Ezi dughiar namba 3in mizarazimin arariba dagarvazi onimariba taghtasima, ghuariar mitiar pizir mam izaghira mighsiam avara. Ezi me sighar ararer gavgavir man baraki. Egha gumamazizir danganir kamin itiba, bar atiatiga nisi. Ezi Moses gumamaziziba inigha, me itir danganimin azenan ghua men faragha ghua God bativasa zui. Me mighsiamin boroghin ghua, an apengan zarimin tuifi. Ezi Ikiavira Itir God avimin aven ikia, egha zaghira Sainain mighsiamin iti, ezi migharir ekiam mighsiam bar anevara. Migharir kam ghuavanadi, mati avir ekiamin migharimin min ghuavanadi. Ezi mikimkizir ekiam mighsiamin oto. Ezi sigham in ararem bar ekevegga pamtem ara ghuavira iti. Ezi Moses God migei. Ezi God a ikarvasi, an tiarim mati ararim dagarvasi. Ikiavira Itir God izaghira Sainain Mighsiamin orazimin ikia, egha Mosesin dei. Ezi Moses ghuavanadi.

Kar Godin Akam.

O:

1. RIT

Ese 37:1-14

Akar dapanim: Ia agharir midiariba, ki aminim ia daningam, eghti ia ua gumamazizibar min otivigh angamra ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Esekiel, an osiri.

Ikiavira Itir Godin gavgavim nan izezi, an Duam na inigha ghua danganir zarir mamin na ati. Danganir kam, gumazibar agharir aviriba an iti Egha a na inigha ga ghua danganir zarir kam garua, agharir pozir bar avirimin garima, agharir kaba bar misigha ireghav iti. Ezi a kamaghin nan azaragha ghaze, "Gumazibar borim, ni manmaghin nighnisi, agharir kaba, da ua gumamazizibar min otivigh angamra ikiam, o puvati?" Ezi ki a migei, "O Ikiavira Itir God, nan Ekiam, ni uabira fo, ki puvati."

Ezi a kamaghin na migei, "Ni nan akar kam agharir kabav kinigh kamaghin dav kim suam, 'O ia agharir midiariba, ia Ikiavira Itir Godin akam baragh. Ikiavira Itir God, en Ekiam, a kamaghin aghariba ia migei, Ki aminim ia daningam, eghti ia ua gumamazizibar min otivigh angamra ikiam. Ki agiriba ko tuziba ia darigh, egh mikarzir nimin ian agiriba ko tuzir kaba avegham. Egh ki ia damighti ia gumamazizibar min otivighti, ki aminim ia danighti ia angamra ikiam. Eghti ia deraghvira fogh suam, ki uabi ki Ikiavira Itir God.' "

Kamaghin amizi, ki a na mikemezi moghira, akam me mikiravira ikia orazi, aghariba tingazi. Ki ghua oraghavira itima, Ame, niginir dafar kuram oto. Egha ki garima, aghariba uamategha uan danganibara ghua uariv tifi. Egha gin ki agiriba ko tuzibar garima da uam agharibar poke, ezi dar mikarziba otivigha da avara. Ezi me gumamazizibar min otifi, ezi aminim men aven ghuzir puvati. Ezi

Ikiavira Itir God kamaghin na migei, "Gumazibar borim, ni kamaghin aminim mikim suam: Ki Ikiavira Itir God, nin Ekiam, ki aminim akar gavgavim a ganiga ghaze, ni nguazir kamin otevir 4pla bar dar ikegh izi mikarzir kinir kabar aven mangiti me uamategh angamra ikiam." Ezi ki Ekiamin akar kam anakuri, ezi aminim kuar kabar aven zui, ezi me angamra itir ikirimirim inigha egha bar moghira tuifi. Me midorozir gumazir bar avirim min otogham. eghti men dibobonim bar ekevegham.

Ezi Ekiam kamaghin na migei, "Gumazibar borim, Israelia mati agharir misingizibar min aremezi moghin iti. Egha me zurara ghaze, en aghariba misigha gifa. E ua deraghvira ikian kogham. Egh e bar puvatigham. Kamaghin, ni nan akam me mikinasa ki ifonge, egh kamaghin me mikim suam: Ki Ikiavira Itir God, ian Ekiam, ki ian matmatiar moziba kuasava ami, egh ia inigh azenan izegh, egh ia inigh ua Israelian nguazimin mangam, kar ian nguazim. Egh dughiar ki ian mozibagh kuigh ia famim, ia nan gumamaziziba deraghvira fogh suam, ki uabi ki Ikiavira Itir God. Egh ki uan Duam ia daningam, eghti ia angamra ikiam. Eghti ki ua ian aku ian nguazimra mangam, ia an iki deraghvira ikiam. Ezi ki kamaghin amir dughiam, ia deraghvira fogh suam, kar nan akamra, ki akam akirizi moghin, ki a gami. Ki Ikiavira Itir God, ki mikemegha gifa."

Kar Godin Akam.

O:

1. RIT**Jol 2:28-32***Akar dapanim: Ki uan Duam isi bar gumamazizibagh ingegham.***Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Joel, an osiri.**

Ikiavira Itir God kamaghin migei,
 “Ki gin uan Duam isi gumamaziziba
 bar me gingegham.
 Eghti ian otariba ko guiviba nan
 akam, akam inigha izir gumazibar
 min anekunam.
 Eghti ian gumazir ghuriba irebabar
 ganti, ian gumazir igiaba irebabar
 min bizibar ganam.
 Egh dughiar kamin ki uaghan uan
 Duam isi,
 ingangarir gumaziba ko ingangarir
 amizibagh ingegham.”
 Egha Ikiavira Itir God, ua kamaghin
 migei,
 “Ki arazarazir igharagha garibar
 amuti da nguazim ko overiamin
 otivam,
 Eghti avim, ko ghuzim, ko migharir
 pizir ruarir ekiaba otivam.
 Ki izamin dughiar kam, arazir kaba
 faragh otivam:

aruem mang mitategham,
 eghti iakinim ghuzimin min otogh
 aghevegham.
 Eghti gin Ikiavira Itir Godin dughiar
 ekiam otogham. Dughiar ekier
 kam otoghti gumamaziziba bar
 atiatigham.
 Eghti dughiar kamin gumamazizir
 Ikiavira Itir Godin iziamin deiba,
 a men akuragh ua me iniam.
 Eghti Ikiavira Itir God, mikemezi
 moghin, gumamazizir Saionin
 mighsiam ko Jerusalemin
 nguibamin itiba, men tarazi
 oveghan kogham.
 Gumamazizir Ikiavira Itir God, ua
 bagh inabaziba, me men tongin
 iki deraghvira ikiam.”

Kar Godin Akam.**SAM****Sam 104:1-2, 24, 27-30, 35****Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi nguazir igiam damighiti an otogh.**

Ki uan navir averiamin aven Ikiavira Itir Godin ziam fam!
 O Ikiavira Itir God, nan God, ni bar pin iti.
 Nin ziam bar pin ikia egha ni atrivir bar ekiam.
 Angazangarim ni evara, mati gumazim nim avara.
 Ni overiam atizima mikoveziba bar iti, mati gumazim purirpenim asaragha
 benimin a ikezima a iti.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi nguazir igiam damighiti an otogh.

O Ikiavira Itir God, ni bizir bar avirimin ingari!
 Ni bar fofozir ekiam ikia bizir avirir kaba bar adar ingari.
 Ezi bizir ni ingarizir kaba, nguazim bar a gizifa.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi nguazir igiam damighiti an otogh.

Angamra itir biziba bar nirara gari,
 mitiriam men azir dughiam ni dagheba me daningasa me nirara mizuai.
 Ni dagheba me ganidima me api.
 Nirara dagher aghuiba me ganidi,
 men naviba iziva egha kuatigha iti.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi nguazir igiam damighti an otogh.

Ni ikirimir angamra itim anidir aminim me ganingizi, me angamra iti.
 Ni nguazimin bizir igiabagh amima da otifi. Nan ifongiam kamakin,
 ni arazir kurabagh amir gumazamiziba bar me gasighasikigh.
 Gumazir kuraba bar moghira gevegh ua ikian kogham.

Ki uan navir averiamin aven Ikiavira Itir Godin iziam fam!

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi nguazir igiam damighti an otogh.

2. RIT

Ro 8:22-27

Akar dapanim: E uan navir averiabar arai, egha e mikiman ibura. Ezi dughiar kamin Godin Duam uabi e bagha God ko migia, an azangsi.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim

E fo, bizir God ingariziba bar moghira, mati amizim borim batasa mizazim isi moghin, da mizazim isi. Egha da bar puv tuava ara, iza datirighin oto. Ezi bizir kabarama arair pu. Puvati, e uari uaghan arai. E Godin Duam inigha gifa, a kamakin, a God e daningamin bizir aghuibar faragha zuir bizim, an e ganingi. Egha e tuava ara, dughiar God e damighti e an boribar miraram otivamimin, e a bagha mizuai. Dughiar kam, God en mikarzibar amighti da firighreghe ganganir igharazimin otogham. E bizir aghuir e fogha iniamiba bagh mizuai itima, kamaghin God en akura. Egh e suam, e bizir mam bagh mizuamam, egh fogham, e tighar a iniam. Egh gumazim tizim bagha bizir a inigha

givazim baghiva mizuam ikiam? Ezi e fo, bizir e tighar iniamiba e guizbangira da iniam. Egha kamaghin e navibar suigha da bagha mizuai.

Kamaghira, Godin Duam e gavgaviba puvatizir darazir akurvasi. E fozir pu, e manmagh biziba bagh God ko mikimam? En migirigiaba otefe. Kamaghin amizi, Godin Duam uabi e bagha God ko migia, tuava ara, an ararem akar e mikiman asazibagh afira. Ezi God gumazamizibar navir averiaba guizbangira dar gari. A uan Duamin nighnizim gifo. Kamaghin, an Duam Godin ifongiamin gin ghua Godin gumazamiziba bagha a ko migei.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

O Godin Duam ni izi, egh nighnizir gavgavim itir gumazamizibar naviba gizivagh, eghti me gumazamizir igharazibagh ifuegham.

Aleluya.

GUTNIUS**Jo 7:37-39**

Akar dapanim: Dipar ikirimirir zurara itim anidim, dikav ivemari fasfagh iram.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi isar ekiamin dughiar
abuananam, a dughiar bar ekiam.
Ezi dughiar kamin Iesus tugha egha
pamten diagha kamaghin migei,
“Gumazitam kuarim an piri, a na bagh
izi egh dipam ramam. Akar Godin
Akinafarimin itim kamaghin migei,
‘Gumazir nighnizir gavgavim nan itim,
a dipar ikirimirir zurara itim anidim,

an navir averiam gizivaghiva, egh
fasfagh iram.’ ”* Iesus Godin Duam
migei, gumazir nighnizir gavgavim
an itiba, me a iniam. Ezi dughiar
kamin Iesus ziar ekiam tighar a iniam,
kamakin Godin Duam tighar izam.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

PENTEKOS SANDE

1. RIT

Ap 2:1-11

Akar dapanim: Godin Duam, gumamazizir kaba bar me gizivazi me nguibar igharazibar akabav gei.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi Pentikosin Dughiar Ekiam otozima, nighnizir gavgavim Iesusin itir darasi, me bar moghira uari akuvagha danganir vamiran iti. * Ezima zuamira niginir mam Godin Nguibamin ikeghava zaghira mati aminir gavgavim izi. Egha dipenir me apiaghav itim bar a gizivagha a noke. Egha me garima bizir mam mati avir mizariaba biaghirava vaghvagha men dapanir siriabagh apiaghiri. Ezi Godin Duam bar moghira me gizivaghava, gavgavim me ganiga me gamima, me nguibar igharazibar akabav gei.

Ezi Judan gumamazizir Godin apengan itir maba, me uan nguazimin itir kantriba bar dar ikegha izegha datirighin Jerusalem in iti. Egha me niginir kam baregha iza bar uari akuvaghav ikiava, me vaghvagha orazima gumamaziziba men nguibabar akabav gei. Ezi kamaghin me osemegha okam nighnisi. Egha me digavir kuram gamighava azangsisi, "Gumamazizir migeir kaba, me bar

Galilin gumamazizibara! Ezima manmaghin amizima e vaghvagha me barazima me en nguibabar akabav gei? E marazi, Partian kantri ko Midian kantri ko Elamin kantribar ize. Ezi marazi Mesopotemian Distrighin izezir gumaziba. Ezi marazi Judian Distrigh ko Kapadosian Provins ko Pontusin Provins koma Esian Provinsin ize. Ezi maba Frigian Distrigh ko Pampilian Provinsin ize. Ezi marazi Isipin kantri, ko Libian Distrighin aven itir danganim a nguibar ekiam Sairinin boroghira itiba ize. Ezi marazi Judan gumazir Romin nguibamin ikegha izeziba. E bar moghira, Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba, me Judan arazibagh amuava dar gin ghua, egha me uaghan, mati en marasi. Ezima en marazi Kritian arighatizim koma Arabian Distrighin gumaziba, e vaghvagha me barazima me en nguibabar akabar God amizir bizir ekiabar gun migei!"

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 104:1, 24, 29-31, 34

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi nguazir igiam damighiti an otogh.

Ki uan navir averiamin aven Ikiavira Itir Godin ziam fam!

O Ikiavira Itir God, nan God, ni bar pin iti.

Nin ziam bar pin ikia egha ni atrivir bar ekiam. O Ikiavira Itir God, ni bizir bar avirimin ingari!

Ni bar fofozir ekiam ikia bizir avirir kaba bar adar ingari.

Ezi bizir ni ingarizir kaba, nguazim bar a gizifa.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi nguazir igiam damighiti an otogh.

Guizbangira, ni akirim ragha me gasarazi me atiati.

Men angamra itir ikirimirim ni me dama a inizi me ariaghire,
egha men mikarziba ua nguazir minemniamin oto.

Ni ikirimirir angamra itim anidir aminim me ganingizi, me angamra iti.

Ni nguazimin bizir igiabagh amima da otifi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi nguazir igiam damighti an otogh.

E ghaze, Ikiavira Itir Godin gavgavim ko angazangarir ekiam zurara iki
mamaghira ikiam.

Eghti Ikiavira Itir God, bizir a ingariziba bagh bar akongegham. A na gami, ki
bar akonge.

Ki kamagh sua ifonge, a nan onger akabagh ifuegham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Duam amadaghti, a izi nguazir igiam damighti an otogh.

2. RIT

1 Ko 12:3-7, 12-13

Akar dapanim: Godin Duamra bar e ruegha e gamizi e nivafizir vamiram otifi.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Kamaghin amizi, ia kamaghin foghasa ki ifonge, Godin Duam gumazitamin ikitima a kamaghin mikemeghan kogham, "Iesus, a ikufigh." Ezi uaghan Godin Duam puvatizir gumazitam kamaghin mikemeghan kogham, "Iesus, an Ekiam."

Godin Duam bizir aghuir guar aviribagh ami, egha Duar kamra ada nidi. God bagha ingarir tuavir guar aviriba iti, ezi e Ekiar kamra bagha ingari. Ingangarim gamir arazarazir aviriba iti, ezi Godin vamirara gavgavim ko fofozim bar gumazamizibagh anidima, me ingangarir kabagh ami.

Godin Duam gumazamiziba vaghvagha men aven uan ingangarim

akakasi, egh tuavir kamin a gumazamiziba bar men akurvagham.

Gumazir nivafizir vamira, egha an akuar aviriba iti. Ezi akuar avirir kaba, nivafizir vamiran poro. Ezi Krais uaghan kamaghira. Ezi, Duar vamira bar moghira e ruezi, e nivafizir vamiran min iti. E Judaba ko Kantrin Igharazibar Gumaziba, ko ingangarir gumazir kiniba ko firiaghrezir gumaziba, Godin Duam bar moghira e gamizi, mati gumazamizir aviriba uari inigha dipar itarir vamiran api moghin, e uari inigha Godin Duam ko poro.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

O Godin Duam ni izi, egh nighnizir gavgavim itir gumazamizibar naviba gizivagh, eghti me gumazamizir igharazibagh ifuegham.

Aleluya.

GUTNIUS**Jo 20:19-23**

Akar dapanim: Afeziam na amadazi ki ize, kamaghira ki ia amadazi ia zui. Egh ia Godin Duam inigh.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Sanden guaratizimin aminim pirigha gifa. Ezi suren gumaziba me Judabar atiatingi, egha dipenir me itim, me pamten an tiar akaba ase, eghti azenan itir gumazitam aven izan kogham. Ezi Iesus iza pura suren gumazibar tongin tughav iti. Egha a kamaghin me migei, "Ian naviba amiragh iki." A kamaghin migia, uan duar torir dafarimningin itimning ko duar ivir vuemin itim, men aka. Ezi suren gumaziba Ekiamin ganigha me bar akonge. Ezi Iesus ua me migei, "Ian naviba amiragh iki. Afeziam na amadazi

ezi ki ize. Ezi kamaghira ki ia amadima ia zui." A kamaghin migia, egha uan aminim men a giveragha, men amada, egha kamaghin me migei, "Ia Godin Duam uan navir averiabar a inigh. Egh ia gumazamizibar arazir kuraba gin amadagham, eghti God uaghan men arazir kuraba gin amadaghti, da ua puvatigham. Eghti ia men arazir kuraba gin amadaghan koghti, men arazir kuraba ikivira ikiam."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE BILONG GOD TRIWAN

1. RIT

Eks 34:4-6, 8-9

Akar dapanim: Ki God, ki apangkuvimin mingarim.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Ezi Moses Ikiavira Itir God a mikemezi moghin amua, a faragha nigha izezir dagiar akuamningin mirara garir dagiar akuamning atu. Egha bar mizaraghara uan dafarimin dagiar akuamning atera Sainain mighsiam ghuavanadi.

Ezi Ikiavira Itir God ghuariamini ikia zaghira Moses ko tughav ikia, egha uabi uan ziam dibora ghaze, ki Ikiavira Itir God. Egha a Mosesin boroghin ghua an guam gitaviragha kamaghin diagha ghaze, “Ki Ikiavira Itir God, ki Ikiavira Itir God. Kirara, kuarkuvir arazim ko apangkuvir arazimin mingarim. Egha zuamira aningazir puvati. Egha zurara gumamaziziba apangkuvigha, egha

zurara uan migirigiabar gin ghua guizin arazibagh ami.

God mikemegha givazi, Moses zuamira tevimning apirigha dapanim aviragha guam nguazim gatigha Godin ziam fe. Egha kamaghin migei, “O Ikiavira Itir God, ki nin azai, ni bar guizbangira na gifuegh, egh ni e ko mangi. Guizbangira, gumamazizir kaba akaba barazir puvati. Ezi nan ifongiam kamakin, ni en arazir kuraba ko igharagha garir bizir kuraba gin amadagh. Egh e damighti e nin gumamazizibara ikiam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Dan 3:52-56

Ia akam ikaragh: E zurara nin iziam fe.

O Ikiavira Itir God, ni en ovavibar God. Ezi e nin ziam fasa.

Ia akam ikaragh: E zurara nin iziam fe.

Nin ziam bar pin iki egh bar zuegham. Eghti gumamaziziba bar zurara nin ziam fivira ikiam.

Ia akam ikaragh: E zurara nin iziam fe.

Ni uan Dipenir bar zuezimin itima, e bar moghira ni minabagha nin iziam famin ighiar aviribagh ami.

Ia akam ikaragh: E zurara nin iziam fe.

Ni enselbagh afiragha uan atrivir dabirabim gaperagha gumaziba ovea ghua itir nguibamin gari. Ezi e ziar ekiam ni ganiga kamaghira iti.

Ia akam ikaragh: E zurara nin iziam fe.

E nin gari, ni uan atrivir dabirabim gaperaghav iti. Ezi e nin ziam fe. E ni bagha ighiaba banga ni bagh bar akuegha nin ziam pirafi.

Ia akam ikaragh: E zurara nin iziam fe.

E fo, ni uan Nguibamin overiamin bar pin mar iti, ezi e bar akongezir ighiaba ni bagha da banga egha zurara ziar ekiam isa ni ganidi.

Ia akam ikaragh: E zurara nin iziam fe.

2. RIT**2 Ko 13:11-13**

Akar dapanim: God uan navim ia daningti, ia bar moghira Godin Duam ia damighti, ia navir vamiran ikiam.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pol Korinin gumazamiziba baghava an osirizimin aven iti.

Nan adarasi, ki datirighin uan akam agivasa. Ia uan araziba akirigh, ua tuivigh gavgavighvira iki. Egh nan akam baragh. Egh ia bar moghira navir vamira ikiva egh navir amirizimin iki. Eghti Godin ia gifongegha, navir amirizim ia ganingizim, a bar moghira ia ko ikiam.

Eghti ia bar moghira vaghvagh uarira uan agharibar suigh, mati e Godin gumazamiziba ami moghin. Ezi

Godin gumazamizir na ko itiba, uan akam isa, ia bagha anemaga ghaze, Afeziam ia ko iki. Ki ia bagha Godin azangsigha ghaze, Ekiam Krais Iesusin apangkuvim, ko God ia gifongezir arazim, ko arazir Godin Duam ia gamima ia navir vamira itim, da bar moghira ian iki. *

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ia God Afeziam ko Otarim ko Godin Duam fi. A Godin kamra, a datirighin iti, egha a bar fomira iti, egh a gin izam.

Aleluya.

GUTNIUS**Jo 3:16-18**

Akar dapanim: God uan borim amadazi, a uam e iniassa nguazir kamin ize

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh,

God Otarir bar vamira iti. Egha God nguazimin itir gumazamiziba, bar me gifonge. A kamagh sua, gumazamiziba bar nighnizir gavgavim an Otarimin ikiva ovengan koghiva, zurara itir ikirimirir aghuarim iniam. Bizir kam bagha an Otarir bar vamiran kam me ganingi. God uan Otarim nguazimin gumazamizibar jasin min me tuisighasa anemadazir puvati. A men akurvaghasa

anemada. Gumazim nighnizir gavgavim Otarimin ti, a kotiaba puvati. Ezi gumazim nighnizir gavgavim an ikian aghua, a kotin ikia bar ovegha gifa. A nighnizir gavgavim Godin Otarir vamiran kamin itir puvati, kamaghin an ovegha gifa.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

PESTODE BILONG BODI NA BLUT BILONG JISAS KRAIS

1. RIT

Lo 8:2-3, 14-16

Akar dapanim: Ekiam damasa manan daghem ia ganingi. A dagher igharagha garir mam, ian ovaviba fomira anemezir puvati.

Akar kam, Moses Osirizir Arazibar Akinafarim, o Diuteronomi, an aven iti.

Ikiavira Itir God, en God, a 40plan azenibar ian faragha ghua ia inigha gumaziba puvatizir danganim garui. Ia bizir kam ginighnighvira iki. A dughiar kamin ian navir averiabagh fofoghasa, ia an akar gavgavibagh nighnighavira iti, o puvati. A, ia uari fer arazim agivagh an apengan ikiasa, an osimtizir maba ia ganingi. A ia gamizi ia uari fer arazim agifa. Egha ia ataghizi mitiriam ian azi, ezi a mana ia ganingizi ia aneme. Dagher kam, ia a gifozir puvati, ezi ian inazir afeziaba uaghan fomira a gifozir puvati. A ghaze, a kamaghin damighti ia fogh suam, e gumazamiziba daghemra dami angamra ikian kogham. Puvati. Gumazamiziba God mikemezir akabar bar, me dar gin mangiva, egh angamra ikivira ikiam.

Ia uari fiva akaba batogh Ikiavira Itir God, en God, a bakinighnighan

marki. Ia ingangarir gumazir kinibar min Isipin kantrin itima, a ua ia inigha azenan ize. Egha a uabi ian faragha ghua gumaziba puvatizir danganir ikurar ekier kamin ghu. Danganir kam kuruziba, ko tuighakar imezir kuraba itiba an iti. Ezi danganir kam a bar misingizi, dipaba an puvati. Ezi a dagiar bar gavgavir mam a gamizi, dipam an otogha zaghiri ia aneme. Egha danganir kamin a mana ia ganingizi ia aneme. Kar dagher ian inazir afeziaba fomira fozir puvatizim. A kamaghin ifonge, ia uari abinigh an apengara ikiam. Egha a kamaghin foghasa, ia an akabar gintigh biziba bar dar amuam, o puvati. Kamaghin, an osimtiziba ia bagha da amadi. Egh a gin bizir bar aghuiba, ia daningam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 147:12-15, 19-20

Ia akam ikaragh: O Jerusalemia, ia Ekiamin iziam fi.

O Jerusalemia, ia Ikiavira Itir Godin ziam fi!

O Saionia, ia uan Godin ziam fi!

A nin divazimin tiar akabagh amizi da gavgafi,
egha nin gumazamiziba arazir aghuimin me gami.

Ia akam ikaragh: O Jerusalemia, ia Ekiamin iziam fi.

A nin nguazir mitaghniabar aven,
dabirabair aghuim gumazamiziba bar me ganiga, navim amirizim me ganidi.
Egha ian azenibar daghebagh ami da deragha aghui.

Ikiavira Itir God, nguazimin akar gavgavitam an anemadaghti,
bizir a mikemezir kam zuamirama nguazimin otogham.

Ia akam ikaragh: O Jerusalemia, ia Ekiamin iziam fi.

A uan akar gavgaviba ko,
 uan arazir aghuiba isa Israelia ganingi.
 Kantrin igharazibar gumaziba an akar gavgavir kabagh fozir puvati,
 kamaghin bizir kam, a me bagh a gamizir puvati.

Aleluia! E bar Ikiavira Itir Godin ziam fam!
Ia akam ikaragh: O Jerusalemia, ia Ekiamin iziam fi.

2. RIT

1 Ko 10:16-17

Akar dapanim: Bretin bar vamira iti, kamaghin, e gumazamizir aviriba, e nivafizir vamira ikiam.

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Itarir kam Godin bizir aghuiba an
 iti, ezi e a bagha God minabi, egha e
 an wainin dipam apir dughiamin an
 e gamima, e bar moghira uari inigha
 Kraisin ghuzimin posi. Ezi bretin e bizir
 kam, e anepir dughiamin, an e gamima,
 e bar moghira uari inigha Kraisin

nivafizimin posi. Bretin rubuzir vamira
 iti, ezi e bar moghira uari inigha bretin
 rubuzir kamnaghram api, kamaghin e
 gumazamizir aviriba, e nivafizir vamira
 iti.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ekiam kamaghin migei, "Ki overiam ategha izaghirir bretin ikirimirir aghuim
 anidim. Tina bretin kam amegh, a ikirimirir aghuir zurara itim iniam." "
Aleluya.

GUTNIUS

Jo 6:51-58

Akar dapanim: Nan mikarzim, a guizin daghem, ezi nan ghuzim, a guizin apir bizim.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ki uabi dagher kam, ikirimirir
 zurara itim anidim, Godin Nguibam
 ategha egha zaghiri. Eghti gumazitam
 dagher kamra ameghiva, a zurara itir
 ikirimirir aghuarim iniam. Dagher ki
 a daningamim, a nan nivafizim. Ki
 kamagh sua, nguazimin gumazamiziba
 me angamra ikiam, kamaghin ki me
 bagh uan nivafizim anenigham."

Ezi Judaba akar kam baregha
 egha me uari tongin uarir atara
 ghaze, "Gumazir kam manmaghin uan
 nivafizim e danighti e anemam?"

Ezi Iesus kamaghin me migei, "Bar
 guizbangira ki ia migei, ia Gumazibar
 Otarimin nivafizim rameghan koghiva,
 egh an ghuzim rameghan koghiva,

egh ia angamra itir ikirimirim ian
 ikian kogham. Nan nivafizim a guizin
 daghem, ezi nan ghuzim a guizin apir
 bizim. Kamaghin ami, gumazim nan
 nivafizim apava egha nan ghuzim api,
 a zurara itir ikirimirir aghuarim iti.
 Eghti Godin Kotin Dughiamin ki a
 damighti a ua mozimin dikavigham. Ezi
 gumazim nan nivafizim apava egha
 nan ghuzim api, a nan poroghav iti, ezi
 ki an poroghav iti. Afeziar ikirimirir
 angamra itim anidim, a na amadazima
 ki ize, ezi ki Afeziamin gavgavimin
 angamra iti. Ezi kamaghira gumazim
 nan nivafizim api, a nan gavgavimin
 ikirimirir angamra itim iniam. Dagher

kamra, a Godin Nguibam ategha
izaghiri. Egha dagher kam, a dagher
ian ovaviba fomiram anemegha gin
ariaghrezimin min garir pu. Puvati.

Gumazir dagher kam apim, a zurara itir
ikirimirir aghuarim iniam.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

PESTODE BILONG SANTU HAT BILONG JISAS

1. RIT

Lo 7:6-11

Akar dapanim: Ekiam bar ia gifongegha ia ginaba.

Akar kam, Moses Osirizir Arazibar Akinafarim, o Diuteronomi, an aven iti.

Guizbangira, Ikiavira Itir
God ian God, ia a baghavira itir
gumazamizibara. Ikiavira Itir God,
ian God, a nguazimin gumazamiziba
bar men gara, men tongin ua bagha
iarara amisefe. Kamaghin amizi, ia
an gumazamizibar otifi. Ia kantrin
igharazibar gumazamizibar min
avirasemezi puvati, ian dibobonim
a bar sufi, ezi Ikiavira Itir God, ia
gifongegha ia ginaba. Ikiavira Itir
God, bar ia gifonge. Egha a ian inazir
afeziaba ko akar dikirizim gamigha
gifa. Bizir kam bangin, a uan akar
dikirizimin gin ghua, Isipin kantrin
atrivimin dafarim ia inigha kalabusin
kamin azenan ize. Ezi a uan agharir
gavgavimin ian akuragha ua ia ini. Ia

bizir kam deraviram a ginighnigh.
Ikiavira Itir God, a guizbangira God.
Egha a zurara uan Akar Gavgavir
Dikirizibar gintigha uan gumazamizir
a gifongegha an akar gavgavibar
gin zuiba, a men apangkuvigh, egh
borir gin otivamiba sara apangkuvir
kam uaghan men iki mamaghira
ikiam. Eghti a gifongezir puvatizir
gumazamiziba, a men arazir kam
ikaragham. A zuamira ivezir kuram me
daningiva me gasighasigham.

Kamaghin, ki datirighin ia migeir
akaba ko araziba ko akar gavgaviba, ia
bar deraghvira dar gin mangi.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 103:1-4, 6-8, 10

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Godin iziam feba, Ekiam men apangkufi.

Ki Ikiavira Itir Godin ziam fam.

Ki uan duam ko, navir averiam ko, namnamin, bar Ikiavira Itir Godin ziar
aghuim pirafam!

Ki Ikiavira Itir Godin ziam fiva,

bizir aghuir a na gamiba da bakinighnighan kogham.

Ia akam ikaragh: O Jerusalemia, ia Ekiamin iziam fi.

A nan arazir kuraba bar da gin amaga,

nan arimariabagh amizi, da ua dera.

A nan akuragha ua na inizi,

ki ovengezir puvati.

A bar na gifongegha bar nan apangkufi.

Ia akam ikaragh: O Jerusalemia, ia Ekiamin iziam fi.

Ikiavira Itir God ingangarir aghuim gumazamizibar akurvaghasava a gami.

Men marasi faragha gumazir arazir kurabagh amibar apengan ikia gavgaviba
puvati.

Ezi a bar men akuragha deragha me gamizi me deravira iti.

Bar fomira, a uan araziba, da isa Mosesin aka.

Egha Israelia, a ingangarir gavgavir kaba men tongin dagh amizi me dar gani.

Ia akam ikaragh: O Jerusalemia, ia Ekiamin iziam fi.

Ikiavira Itir God en kuarkuva an apangkuvim en iti.

A bar e gifueghavira ikia, bemirama en atarir puvati. E arazir kurar bar aviribagh ami,
ezi an en arazir kuraba ikarvagh e daningamin bizim, an a gamir puvati.

Ia akam ikaragh: O Jerusalemia, ia Ekiamin iziam fi.

2. RIT

1 Jo 4:7-16

Akar dapanim: `God faraghaviram e gifonge.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Jon an osirizimin aven iti.

Nan adarasi, God igharaz darazigh ifongezir arazim en akazi. Kamaghin, e uari uarigh ifueka. Gumazir igharazibagh ifongezim, a Godin borim, egha a guizbangira God gifo. Kar Godin arazim, a dughiaba zurara gumamazibagh ifonge. Ezi e fo, gumazir igharazibagh ifongezir puvatizir gumazim, a bar God gifozir puvati. God borir vamira ikiava, e ikirimirir aghuim iniasa a ifuegha, an e bagha nguazir kamin anemada. Tuavir kamin God en akazi, e fo, God guizbangira gumamazibagh ifonge. Igharazibagh ifongezir arazimra kara. E kamaghin nighnighan kogham, e faragha God gifonge. Puvati. God faragha e gifuegha, uan Otarim amadazi an en arazir kuraba gin amangasa nguazir kamin izegha areme. Nan adarasi, God arazir kam en aka, a bar e gifonge. Kamaghin, e uaghan bar igharazibagh ifuegham. Gumazitam dughiatam Godin ganizir puvati. E uari

uarigh ifongezir arazim damuti, God angamra en aven ikiti, an ifofer arazim en navir averiabagh izivaghtima an daghem otivam.

God uan Duam e ganingizima, a vaghvagh en itima, ezi e kamaghin fo, e an poroghav itima, a en poroghav iti. Ezi e Afeziar Ekiam amizir bizimin gani. A nguazimin itir gumamazibagh akurvaghassa, uan Otarim amada. Ezi e bizir kamin ganigha an gun migei. Gumazitam an gun mikim suam, Iesus, Godin Otarim, eghti God gumazir kamin poroghiv ikiti, a Godin poroghiv ikiam.* E kamaghin fo, God e gifuegha, egha an e gifongezir arazim bagha nighnizir gavgavim an iti.

Kar Godin arazim, a dughiaba zurara gumamazibagh ifonge. Gumazitam gumazir igharazibagh ifueghiva, Godin poroghiv ikiti, God an poroghiv ikiam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya. Aleluya.

Ia na da fofozim inigha nan akamin apengan iti, mati ia temer ruarim inigha bulmakauningin tuemning gati, eghti aning bizibagh ekuam. Ki gumamazibagh asughasugha uabi abiri, kamagh amizi ia na da fofozim isi.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 11:25-30

Akar dapanim: Ki uabi abiragha gumazamizibar asughasusi.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha dughiar kamin Iesus kamaghin migei, “Afeziam, ni nguazim ko overiam gativazir Ekiam! Ni fofozim ko nighnizir aghuiba itir gumaziba bizir kaba men modo, egha boribar min itir gumazibar aka. Kamaghin ki ni minabi. Guizbangira Afeziam, ni uan ifongiamin kamaghin ami.”

Egha Iesus ua kamagh migei, “Nan Afeziam biziba bar ada isa nan dafarim gati. Ezi gumazitam Otarim gifozir puvati. Afeziam uabira a gifo. Egha tav Afeziam gifozir puvati. Otarim uabira, koma gumazir Otarim ifuegha Afeziam isava men akaziba, merara Afeziam gifo. Ia, gumazir ingangarir

ekiabagh amua osimtizir aviriba ateriba, ia bar moghira na bagh izi. Eghti ki aghuvsazim ia daningam. Ia na da fofozim iniva nan migirigiabar apengan iki, egha mati temer ruarir me bulmakauningin tuemning gatizima aning uaning inigha ingangarim gami moghin, ia nan apengan iki. Ia na gifo, ki uan navir averiamin aven uabi dikabiragha, egha ki gumazibar asughasusi. Egh ki ia damuti ia aghuvsazim iniam. Ter ruarir ki ian tuebagh arizim, ia a gumuam, ezi bizir ki aterim an osemezir puvati.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

OL SANDE BILONG YIA

SANDE 2 BILONG YIA

1. RIT

Ais 49:3, 5-6

Akar dapanim: Ki ni damighti ni kantrin igharazibar gumaziba bagh angazangarimin min ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Egha a kamaghin na migei,
 “Israel, ni nan ingangarir gumazim,
 ni bangin, ki uan gavgavim ko ziar
 ekiam isi gumazamiziba bar men
 akagham.”

Nan amebam tighar na batamin
 dughiamin, Ikiavira Itir God
 Jekopin adarasi, Israelia, a men
 aku uam a bagh izasa, na amisefe.

Kamaghin, nan God, ziar ekiam na
 ganigha, gavgavim na ganingi.

Ezi Ikiavira Itir God kamaghin na
 migei.

A ghaze, “Ki faragha ingangarir kam
 ni ganiga ghaze,

Ni, Jekopin adarasi, Israelia, me
 ikisi, ni gavgavim me daning ua
 me inigh izi.

Guizbangira ingangarir kam mong
 sufi.

Ezi ki datirighin ingangarir ekiam
 ni daning, egh ni damighti ni
 kantrin igharazibar gumaziba
 bagh angazangarimin min ikiam.

Eghti ki nguazir kamin itir
 gumazamiziba bar men akurvagh
 ua me iniam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 40:2, 4, 7-10

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa uabi ati.

Ki Ikiavira Itir God, dughiar bar ruarimin a mizua itima,
 a nan ararem baregha nan akura.

Ana onger akar igiar mam nan akam gati.

Kar onger akar e uan Godin ziam famim.

Gumazir avirim kamagh gan atiatigh an apengan ikisi,
 nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa uabi ati.

Asizir e misogha ni bagha ofa gamiba ko, bizir aghuir e ofan min isa ni ganidiba,
 ni dar aghua.

Asizir e ni bagha avimin tuazi bar isigha mighiriziba ko, arazir kuraba gin
 amangamin ofaba, ni dar aghua.

Nin ifongiamra kara, ni nan nighnizim kuighti, ki nin akaba baragh dagh fogh
 dar gin mangam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa uabi ati.

Ki datirighin ghaze, “God, kira kara. Fomira me nin akinafarir righizimin aven
 osirizir moghin,

ki datirighin izegha gifa.”

“O nan God, ki nin akar gavgaviba uan navimin aven ada arigha,
 nin ifongiamin gin mangasa bar ifonge.”

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa uabi ati.

O Ikiavira Itir God, gumazamiziba uari akuva nin iziam fer danganimin,
ni en akurazir akar aghuir kam, ki an gun me mikemegha gifa.
Ni fo, ki me mikim mangivira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa uabi ati.

2. RIT

1 Ko 1:1-3

Akar dapanim: God en Afeziam ko Ekiam Krai Iesus, aning apangkuvim ian ikiva, ian navibar amighti da amiragh iki.

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

change 1 Ki Pol, ki Krai Iesusin aposel. God uabi ifongegha, na gamizi ki aposelin oto. Ki, Kraisin gin zuir gumazim Sostenes ko, change 2 ga akinafarir kam ia Korinin nguibar ekiamin itir sios bagha an osiri. Krai Iesus ia gamizima, ia a baghavira iti. Egha a ua bagha ia amisevezi, ia a ko poroghav iti. A ia ko, nguazimin

itir gumazamizir Krai Iesusin ziamin feba bar, a ia misefe. Krai Iesus, en Ekiam. A men Ekiam, ko uaghan en Ekiam. Ki God ko migia ghaze, God en Afeziam ko en Ekiam Krai Iesus, aning ian apangkuv, egh navir amirizim ia daning.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Godin Akam gumazimin oto, egha iza e tongin iti. Gumazamizir a isiba, God me damuti me an boribar ikiam.
Aleluya.

GUTNIUS

Jo 1:29-34

Akar dapanim: A Godin Sipsipin Nguzim. A nguazir kamin itir gumazamiziba bar, men arazir kuraba batueghasa ize.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi amimizarakan Jon Iesusin garima an a bagha izi. Ezi Jon kamaghin migei. "Ia munagh gan! Munar Godin Sipsipin Nguzim. A nguazimin itir gumazamizibar arazir kuraba gin amadi! A gumazir kam, ki fomira kamaghin an gun mikeme, 'Gumazir nan gin izim, a bar fomira iti, ezi nan amebam gin na bate. Kamaghin amizi, an gavgavim bar nan gavgavim gafira.' Ki uabi a gifozir puvati, a tina. Ki gumazir kam aghurightima, Israelin gumazamiziba a gifoghasa, kamaghin ki iza dipamin gumazamiziba rue." Ezi Jon ua kamaghin an gun migei, "Ki

garima Godin Duam kuarazir bunbamin min Godin Nguibam ategha mighegha izaghira gumazir kam gisin iti. Ki uabi a gifozir puvati. God dipamin gumazamiziba ruasa na amadazi ki ize. A faragha kamaghin na mikeme, 'Ni gantima, Godin Duam izighrighiva, gumazitam gisin ikiam, a gumazir kamra, a Godin Duamin gumazamiziba ruam.' Ki uabi bizir kamin ganigha egha an gun kamaghin ia migei, gumazir kamra, a Godin Otarim."

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 3 BILONG YIA

1. RIT

Ais 9:1-4

Akar dapanim: Galilin distrighin nguibaba bar, me datirighin angazangarir ekiamin gari.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Eghti gin, osimtiziba aterir darasi,
me uam osemeghan kogham. Ia fo,
Ikiavira Itir God, fomira Naptali ko
Sebulunin anababar nguibaba bar dagh
asighasighizi, me bar aghumsiki. Eghti
gin dughiatam iziti, tuavir ongarimin
zuimin boroghira itir danganim, ko
Jordanin fanemin dadarir vongin itir
danganim, a Galilin distrighin nguazim,
danganir kam kantrin igharazibar
gumazir aviriba uaghan an aven iti,
nguibar kaba uaghan bar moghira, men
dughiar ikuraba da givagham.

Gumazamizir arazir kurabar
mitatemin aven aruiba,
me datirighin angazangarir
ekiamin gari.

Me danganir mitatemin apiaghav
ikiava aremeghasava ami,
ezi datirighin aminim tirazi
angazangarim me gisira.

Ikiavira Itir God, ni uan
gumazamizibagh amizima, me
bar aviraseme,

Ni me gamizi, me bar akonge.

Me nin damazimin bar akongezir
arazir kam, mati me azenibar

dagheba asia da bagha bar
akonge.

Egha mati midorozir gumaziba
midorozim gamigha givagha,
bizir me iniziba da tuiragha uari
ganiga bar akonge.

Gumazamiziba bar akongezir bizim, a
kamakin:

Ni fomira Midianin kantrin
gavgaviba apiragharighizi
moghin, datirighin men apanibar
gavgaviba apiragharigha gifa.

Guizbangira, apaniba faragha nin
gumazamizibagh ativagha,
egha me gamima, me mati
bulmakaun mam, gumazim
palang isa an akiragharim
garugha egha ingangarim
zuamiram a damuasa a gaghora a
misosi.

Ezi ni apanibar aghoriba ko palangba
apiragharighizi, me ua nin
gumazamiziba paza me gamir
puvati.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 27:1, 4, 13-14

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, a nan angazangarim ko nan akurvazim.

Ikiavira Itir God, a nan angazangarim ko nan akurvazir gumazim.

Ezi ki gumazitamin atiatingan kogham.

Ikiavira Itir God, a dipenir gavgavimin min na modogha, na geghuva nan
garima, ki atiagir puvati.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa uabi ati.

Ki bizir vamira bagha Ikiavira Itir Godin azaragha gifa.

Bizir ki bar ifongezimra kara: ki angamra itir dughiamin an Dipenimrama aven
ikiam.

Ki an ganganir aghuimin gan an boroghin iki bar akueghasa.

Ki an Dipenimin iki a baghivira ikiva an nighnizim gifofoghsi an azangam.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, a nan angazangarim ko nan akurvazim.

Nighnizir gavgavir kam nan ikiavira itima, ki kamaghin fo,
 ki nguazir kamin iki angamra ikivira iki ganti,
 God uan gumamaziziba deragh me damuam.
 Ni nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin iki a bagh mizuam.
 Nin navim osiman marki.
 Ni tugh gavgavigh mamaghira iki mangiti, a izi nin akuragham.
Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, a nan angazangarim ko nan akurvazim.

2. RIT**1 Ko 1:10-13, 17**

Akar dapanim: Ki pamtemin kamaghin ia migei, ia amir migirigiaba, ia bar moghira navir vamiran iki.

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Nan adarasi, ki en Ekiam Krai
 Iesusin ziamin pamtem kamaghin ia
 gakaghor, ia bar navir vamira uariv
 geir migirigiaba iki. Egh ia tintinimin
 bighiran marki. Ia ikizir vamira, ko
 nighnizir vamira, ko ifongiar vamira
 iki. Nan adarasi, Kloen adarazi na migia
 ghaze, ia adariba uari gami. Ki arazir ia
 uari adozibar ian tongin itim migei.
 Marazi kamaghin migei, “Ki Polin
 anav.” Ezi marazi kamaghin migei, “Ki
 Apolosin anav.” Ezi marazi kamaghin
 migei, “Ki Pitan anav.” Ezi marazi
 kamaghin migei, “Ki Kraisin anav.” Ezi

manmakin? Krai ti biaghireghama? Ki
 Pol ti ian akurvaghasa ter ighuvimin
 aremez, o? Ia ti nan ziamin rurim iniz,
 o? Bar puvati!

Krais gumaziba ruasa na amadazir
 puvati. Puvati. An akam akunasa
 na amada. Eghti ki apezeperir
 migirigiaba ko nguazir kamin itir
 gumazibar fofozim anakunan kogham.
 Ki kamaghin damu, egh Kraisin ter
 ighuvimin ovevem damighi, a mati
 pura bizim.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya. Aleluya.

Iesus, God Bizibagh Ativamin Dughiamin Akar aghuimin gun migei, egha
 gumamazizir arimariaba itibar arimariaba agefi
Aleluya.

GUTNIUS (Longpela Rit)**Mt 4:12-23**

*Akar dapanim: God mikemezir akar mam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaian
 akatorimin otozi moghin, Iesus Kaperneamin ghu.*

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus orazi, me Jon Gumaziba
 Ruer Gumazim a isa kalabus gati, ezi
 a uamategha Galilin Distrighin ghu.
 Egha a Nasaretin nguibam ategha ghua
 Kaperneamin nguibamin iti. Nguibar
 kam dipar ekiam Galilin dadarimin
 Sebulun ko Naptalin nguazir asizimin
 iti.* Arazir kabanagh otiva fomira
 Godin akam inigha izir gumazim Aisaia
 mikemezi moghin otifi. A ghaze, “Ia

gumamazizir Sebulunin nguazim ko
 Naptalin nguazimin itiba, nguazir kam
 a tuavir ongarimin zuim boroghira
 itir danganim ko Jordanin dipar
 dadarir vongin itir danganim, a Galilin
 Distrighin nguazim. Danganir kam
 Kantrin Igharazibar Gumazir aviriba
 uaghan an aven iti. Kar, gumamazizir
 arazir kurabar mitatem in aven itiba,

me angazangarir ekiamin gani. Egha gumamazizir ovengamin mitatemin aven ikeziba, angazangarim me gisira.”

Dughiar kamin Iesus ingarim foregha akam akura gumaziba me migia ghaze, “God Bizibagh Ativamin Dughiam a roghira ize. Kamaghin amizi, ia navibagh iragh!”

Ezi Iesus Galilin dipar dadarimin ghua gari aveghbuar mamning iti. Saimon, me ‘Pita’ a garisi. A uan dozim Andru ko, aning iver ekiaba dipamin da kuri. Aning osiriba isa da amadir gumazimning. Ezi Iesus aning migia ghaze, “Gua nan gin izitima ki guan akakaghtima, gua osiriba isi moghin gumaziba iniam.” Ezi aning an akam baraghavira, uan iveba ategha an gin zui.

Ezi Iesus mong sivagha ghua aveghbuar mamningin api. Jems, a Sebedin otarim, a uan dozim Jon ko iti. Aning uan afeziam Sebedi ko me botin mamin iti. Men iveba dighoraghrezi, me dar toribar kiri. Ezima Iesus aning diazima, aning maghira uan afeziam ko bot ategha Iesusin gin zui.

Ezi Iesus Galilin Distrigh bar a garua me God ko migeir dipenibar aven men sure gami. Egha a God Bizibagh Ativamin Dughiamin akar aghuim akura, men arimariaba akirava men mikarzibar itir bizir osimtiziba a uaghan da gefi.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)

Mt 4:12-17

Akar dapanim: God mikemezir akar mam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaian akatorimin otozi moghin, Iesus Kaperneamin ghu.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus orazi, me Jon Gumaziba Ruer Gumazim a isa kalabus gati, ezi a uamategha Galilin Distrighin ghu. Egha a Nasaretin nguibam ategha ghua Kaperneamin nguibamin iti. Nguibar kam dipar ekiam Galilin dadarimin Sebulun ko Naptalin nguazir asizimin iti.* Arazir kabanagh otiva fomira Godin akam inigha izir gumazim Aisaia mikemezi moghin otifi. A ghaze, “Ia gumamazizir Sebulunin nguazim ko Naptalin nguazimin itiba, nguazir kam a tuavir ongarimin zuim boroghira itir danganim ko Jordanin dipar dadarir vongin itir danganim, a Galilin

Distrighin nguazim. Danganir kam Kantrin Igharazibar Gumazir aviriba uaghan an aven iti. Kar, gumamazizir arazir kurabar mitatemin aven itiba, me angazangarir ekiamin gani. Egha gumamazizir ovengamin mitatemin aven ikeziba, angazangarim me gisira.”

Dughiar kamin Iesus ingarim foregha akam akura gumaziba me migia ghaze, “God Bizibagh Ativamin Dughiam a roghira ize. Kamaghin amizi, ia navibagh iragh!”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 4 BILONG YIA

1. RIT

Sef 2:3; 3:12-13

Akar dapanim: Me arazir kurabar gumamazizir igharazibar amuan kogham, egh me uan namakabagh ifaran kogham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Sefanaia, an osiri.

Ia gumamazizir uari abira, Ikiavira
 Itir Godin apengan itiba, ia a bagh
 izi a baghvira iki.
 Egh uari abinigh Godin damazimin
 derazir arazibar amu.
 Ia kamaghin damuti, Ikiavira
 Itir God, uan aningagharim
 amadaghti a izi arazir kuraba
 ikarvaghamin dughiam,
 ia ti an aven modogh deraghvira
 ikiam.
 Eghti gumamazizir maba ki
 me ateghti me Jerusalemin
 nguibamin ikiam.
 Me bizir aviriba puvatigh, egh
 guizbangira uari dikabiragham.

Egh na bagh izi uarir akurvaghshi
 nan azangsigham.
 Egh Israelin nguazimin ikiavira itir
 gumamaziziba, men dibobonim
 bar sufi.
 Me arazir kurabar amuan koghiva,
 akar ifavaribar amuan kogham.
 Me guizin akabar amu, egh ifaran
 kogham.
 Me deraghvira dapiagh avughsam,
 eghti bizitam me damuti me
 atiatingan kogham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 146:6-10

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Godin damazimin pazavira itiba, me bar akongegh.

God dughia bar zurara bizir a gun mikemegha givazibar gin ghua dagh ami.
 A gumazir gavgaviba puvatiziba, a deragha me gamizi, me dera.
 A mitiriaba aziba, dagheba isa me ganidi.
 A kalabuziar gumaziba firi,
 me kalabus ataghragha azenibar izi.

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Godin damazimin pazavira itiba, me bar akongegh.

A gumazir damazir okavrizibagh amima, me datirighin ua gari,
 Gumamazizir, men apaniba me abiniziba, a ua me fava gavgavim me ganidi.
 Ikiavira Itir God, an damazimin derazi darazi, a bar me gifonge. Kantrin
 igharazibar gumazir en nguazimin itiba, Ikiavira Itir God deragha men gari.

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Godin damazimin pazavira itiba, me bar akongegh.

Amizir paba ariaghreziba ko, borir afeziaba ariaghreziba, a me fava men akurvasi.

A gumazir arazir kurabagh amiba, a men tuaviba apaghapaki. Ikiavira Itir God, Atrivimin iki mamaghira ikiam.

Ia Saionin gumazamiziba,

ian God, a Atrivimin iki, zurara ikivira ikiam.

Aleluia! E bar Ikiavira Itir Godin ziam fam!

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Godin damazimin pazavira itiba, me bar akongegh.

2. RIT

1 Ko 1:26-31

Akar dapanim: Nguazir kamin iziaba puvatizir gumazamiziba, God me ginabagha gifa.

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Nan adarasi, ia dughiar God ian diazim ginighnigh. Ian aviriba faragha, nguazir kamin itir gumazibar damazimin, fofozir gumazibar min ikezir puvati. Ezi ian aviriba, gavgaviba puvati. Egha ian aviriba, ziar ekiaba itibar ananabar otivizir puvati. God kamagh sua, a nguazir kamin itir fofozir gumazibar amuti, me bar aghumsigham. Kamaghin, a gari, gumazir nguazimin itir gumazibar damazimin nighnizir onganiba itiba, gumazir kabara God me amisefe. God ghaze, a gavgaviba itir gumazibar amuti, me aghumsigham. Kamaghin, gumazir nguazir kamin itir gumazibar damazimin gavgaviba puvatiziba, merara God me amisefe. Egha a nguazir kamin ziaba puvatizir gumaziba ini, kar gumazir me kamaghin migeiba,

me bizir kiniba, egha me men aghua. Ezi arazir kamin, God ziar ekiaba itiba ko gavgaviba itibagh amizi, da mati bizir kinibar min iti. Kamaghin amizi, gumazitam Godin damazimin uabi uan ziam fan kogham. God uabi ia gamizi, ia Krai Iesus ko poroghav iti. Ezi a Krai gamizi, a en nighnizir aghuimin mingarimin iti. Ezi Kraisin ingangarimin, God e gamizima, e Godin damazimin deragha, egha God baghavira iti. Ezi Kraisin ingangarimin, a uam e givezegha, arazir kuramin gavgavimin e firi. Ezi Akinafarim mikemezi moghin God kamaghin ifonge, "Tina bar akongeghsi, a God amizir arazibagh nighnigh, da bagh bar akongegh, egh Godin ziam fi."

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ivezir bar ekiam ia mizua Godin Nguibamin iti, kamaghin ia naviba deragh bar akongegh.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 5:1-12

Akar dapanim: Gumazamiziba fo, me Godin araziba bangin bar pazavira iti, me bar akongegh.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Iesus gari avirir ekiam an gin izima a mighsiar mamin anabogha, egha

apera. Ezi an suren gumaziba a bagha izi.*

Ezi Iesus kamaghin uan suren gumazibar sure gamua ghaze,*
 “Ia Godin damazimin ia fo ia an bizibagh asa, ia God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven mangam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia datirighin azia itir gumaziba, ia bar akuegham. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazir uari abira aghumra itiba, God nguazim bar ia daningam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazir arazir aghuiba baghavira ikia egha mati gumazim mitiriam an azi, egha mati gumazim kuarim an piri, God ian mitiriam a givagham. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazir apangkuvim igharazibar itiba, God ian apangkuvam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazamizir navir averiar zueziba, ia Godin ganam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazamizir adariba

ko midoroziba ageviba, me ‘Godin Boriba’ ia darigham. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazamizir arazir aghuibagh amiba, ezi me arazir kam bagha osimtiziba ko mizaziba ia ganidi, God Bizibagh Ativamin Dughiam, a iananam. Kamaghin ian naviba deragh. Me ian gari ia na ko iti, ezi bizir kam bangin me paza arazir osimtiziba ko mizaziba ia ganidi, egha migirigiar ifavarir aviriba ia gasi, kamaghin ian naviba deragh. Ivezir bar ekiam ia mizua Godin Nguibamin iti. Godin akam inigha izir gumazir ian faragha ghueziba, me uaghan kamaghira osimtiziba ko mizaziba me ganingi. Kamaghin ia naviba deragh bar akongegh.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 5 BILONG YIA

1. RIT

Ais 58:7-10

Akar dapanim: Nan dughiar aghuim ia batogham, mati aruer angazangarim isiragha mitatem agifa.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

God kamaghin migei, "Arazir ki ifongezim a kamakin.
Ia dagheba isi mitiriaba azir gumamazibar aningasa, ki ifonge.
Ia gumazir onganarazibar ganti, me dakuamin dipeniba puvatighti, ia me inigh uan dipenibar mangasa, ki ifonge.
Ia gumazimin ganti, a uan mikarzim avamin iniba puvatighti, ia iniba a daningasa ki ifonge.
Ia uan adarazir ganti me osimtiziba isir dughiamin, ia men akurvaghasa ki ifonge.
"Eghti ia arazir ki ifongezir kabar amuti, ki zuamira ian osimtiziba agivagham, mati aruemin angazangarim isiragha mitatem agifa.
Eghti ki ia damuti ia zuamira ghuamaghegh ua deragham.
Eghti ki arazir aghuim gamir Ikiavira Itir God, ki ian faragh mangam.
Egh Ikiavira Itir God, angazangarim ko gavgavim sara ian gin iziva, egh deraviram ian ganam.

Egh ia na ko migia nan deir dughiam, ki Ikiavira Itir God, ki ian dimdiam baragham.
Eghti dughiar ia uarir akurvaghshi na bagh arangamim, ia fogh suam, ki ia ko iti.
"Eghti ia guizbangira igharaz darazi dikabirir arazim ko paza me gamir arazim ategh, egh dafariba me gasa, akar ikuraba migeir arazim atakigh, egh ia gumamazibar ganti me bizibar otevegh dagheba puvatighti, ia uari baghvira nighnighan kogh, men apangkuvigh bizir me oteveziba isi me daning, egh gumamazir osimtiziba ateribar ganigh, egh ia men akuragh.
Ia kamaghin damuti, eghti ki bar deravira ia damuam. Nan dughiar aghuim ia batogham, mati aruer angazangarir bar gavgavim isiragha mitarmem agifa."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 112:4-9

Ia akam ikaragh: Gumamazir aghuiba, mati angazangarim, tuavim igharaz darazir akakasi.

E fo, mitarmem iti, ezi gumazir aghuim, gumazir aghuir igharazibar akurvaghasa angazangarimin min anagava otogha, men apangkuvigha, aminir birim gisira.
Gumazim guizbangira migia egha pura uan biziba anidim.
An ingangariba a guizbangira dagh amua, egh an dagiaba isir tuaviba deravira mangiti a bar akongegham.

Ia akam ikaragh: Gumamazir aghuiba, mati angazangarim, tuavim igharaz darazir akakasi.

Gumazir aghuim irighan kogh egh tugh gavgavigh mamaghira ikiam.
Eghti gumazamiziba a ginighnighvira ikiam.

An osimtizir otivibar migirigiaba baragh atiatingan kogham.

Puvatigham, a tugh gavgavigh nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin ikiam.
Ia akam ikaragh: Gumazamizir aghuiba, mati angazangarim, tuavim igharaz darazir akakasi.

A nighnizir aviribagh amua atiatir puvati.

A fo, God gin an apaniba dikabiragham.

A bizir bar aviriba gumazir onganarazibagh amibagh anidi.

Ezi an arazir aghuir kam givaghan kogham, a ikivira ikiam.

Egh a nguibamin aven ziar ekiam ikiti, gumazamiziba an ziam fam.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir aghuiba, mati angazangarim, tuavim igharaz darazir akakasi.

2. RIT

1 Ko 2:1-5

Akar dapanim: Ki Krai Iesus ter ighuvimin aremezir bizim ginighnigham.

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Nan adarasi, ki ia bagha izezir dughiamin, ki Godin akar mogomemin ia migia, egha fofozir gumazibar min akar ekar guar aviritaba ia mikemezir puvati. Ki faraghavira kamaghin nighniki, ki ian tongin ikiamin dughiamin, ki bizir igharazitam ginighnighan kogham. Puvatigham. Ki Krai Iesusra nighnighiva, egh uaghan a ter ighuvimin aremezir ovevem ginighnigham. Kamaghin, ki ia ko itir dughiamin, ki guizbangira gavgaviba puvati. Ki atiatiaava, egha mighaviram

agoi. Ezi akar ki mikemezim ko akar aghuir ki kunizim, ki nguazir kamin itir fofozim o nighnizibagh etuir akam, ia mikemezir puvati. Puvati. God uan Duamin gavgavimin, a ian akazi, ia fo, ki migeir akaba da guizbangira. Guizbangira, ki kamagh sua, ian nighnizir gavgavim nguazir kamin itir fofozim gisin ikian kogham. Puvati. Ian nighnizir gavgavim, Godin gavgavimra, a gisin tugham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Iesus kamaghin migei, "Ki uabi ki nguazir kamin angazangarim. Gumazim o amizim nan gin izi, a mitatemin daruan kogham. Puvati. A ikirimirir aghuimin angazangarimin ikiam."."

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 5:13-16

Akar dapanim: Ia mati nguazir kamin angazangarim.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus ua me migia ghaze,
"Ia gumazamiziba bar me bagha, amangsizimin min iti. Ia uan isingtizim ateghtima e manmaghin a damuti a ua singigham? Amangsizir kamaghin otiviba ingangariba puvati. Me a isi

nguazimin anekunigh a dikabinam. Ia mati nguazir kamin angazangarim. Ia kamagh nighnigh! Nguibar ekar mam mighsiamin iki modoghan kogham. Egha gumazitam lam tam a gaborogha a isa minetamin aven anetizir puvati.

An a isi dakozim dafaghtima, an
angazangarim gumazir dipenimin itiba
bar me gisiragham. Nin angazangarim
kamaghira isightima, gumaziba bar an
ganam. Egh me ian arazir aghuir kabar

ganiva ian Afeziar uan Nguibamin itim,
me an ziam fam.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 6 BILONG YIA

1. RIT

Sir 15:15-20

Akar dapanim: Ikiavira Itir God osimtizibar amuasa gumazamizibav kemezir puvati.

Akar kam, a Sirakin Akinafarimin aven iti.

Ni Ekiamin akar gavgavibar gintighsi
ifueghiva, ni dar gin mangam.
Guizbangira, ia vaghvagh uan
ifongiabar gin mangiva egh arazir
aghuiba amisevegh dar amu, o
arazir kuraba amisevegh dar
amu.
Ekiam avim ko dipam virara aning isa
nin damazimin aning ati.
Ni uabi aningin gan nighnigh, egh
manam inisi ifuegh, agharim
amadagh a inigh.
Kamaghira, angamra itir ikirimirim
ko ovevem, aning Ekiamin
dafarimin iti.
Eghti bizir manaba gumazamiziba
da iniasa ifonge, Ekiam me
daningam.

Bar guizbangira, Ekiamin fofozim bar
pin ko.
A gavgavir ekiam ikia biziba bar
dar gari.
Egha gumazamiziba bar, a vaghvagha
me amir arazibar gara dagh fo.
Kamaghin Ekiamin damazimning,
gumazamizir an atiatia an
apengan itiba, a deravira men
gari.
Ekiam osimtizibar amuasa gumaziba
ko amiziba me migeir puvati.
Egha arazir ikurabar amuasa men
amamangarizir puvati.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 119:1-2, 4-5, 17-18, 33-34

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiamin arazibar gin zuiba, me bar akongegh.

Gumazamiziba, men daroriba Ikiavira Itir Godin damazimin osimtiziba puvatigha,
Ikiavira Itir Godin akar gavgavibar gin zui, me bar akongegham!
Gumazamizir kaba uan navir averiamin aven nighnizir vamira ikiava,
bizir a me mikemeziba buria dar gin zui, me bar akongegham.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Godin damazimin pazavira itiba, me bar akongegh.

Ni uan akar gavgaviba e ganigha givagha ghaze,
e deraghvira gan dar gin mangam.
Ki kamagh sua ifonge, ki nin akabar gin mangisi bar gavgavigham.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiamin arazibar gin zuiba, me bar akongegh.

Nan ifongiamra kara, ki angamra iki egh nin akamin gin mangam.
Kamaghin ki nin ingangarir gumazim,
ni bar deraghvira na damu.
Ni nan damaziba kuighti ki bizir bar aghuiba,
nin akar gavgavimin aven dar ganam.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiamin arazibar gin zuiba, me bar akongegh.

O, Ikiavira Itir God, ni uan akar gavgavibar mingariba zurara nan sure damu,
eghti ki dughiaaba bar adar gin mangam.
Ni uan akar gavgavibar mingaribar amighti da azenara ikiti,
ki bar moghira uan navimin dar gin mangam.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiamin arazibar gin zuiba, me bar akongegh.

2. RIT**1 Ko 2:6-10**

Akar dapanim: God tighar nguazimin ingaramin dughiamin, a uan fofozimin e a ko an Nguibamin deragh dapiasa a tuavim ginabagha gifa.

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Guizbangira, gumazamizir gavgavigha Godin arazibar gin zuiba, e fofozir aghuim me ganidi. Ezi fofozir me inizir kam, a nguazir kamin itir fofozim puvati. Egha uaghan a nguazir kamin gumazir dapanibar fofozim puvati, kar gumazir ovengasava amiba. Puvati. Fofozir aghuir e ia ganidir kam, a Godin nighnizir mogomem. Fomira, God tighar nguazimin ingaramin dughiamin, a uan fofozir aghuimin a kamaghin ifonge, e an Nguibamin iki, ziar ekiam ko dabirabir aghuim a ko a iniam. Ezi dughiar kamin ikegha iza datirighin an fofozir aghuir kam en modo. Ezi, nguazir kamin gumazir dapanitam a gifozir puvati. Puvati. Me ti foghava, ziar ekiam itir Ekiam isa ter ighuvim gafughan koghai. Ezi e Godin

Akinafarimin itir akamin migirigiar kam migei, a kamakin,

“Bizir gumazitam faragha ganizir puvatiziba,
ko akar gumazitam faragha oraghizir puvatiziba,
ko bizir gumazitamin nighnizimin itir puvatiziba,
bizir bar aghuir kaba,
God gumazamizir a gifongeziba bagha dar kiri.”

Bizir kabar migirigiam fomira modo, ezi Godin Duamin ingangarimin God da azenim gatizi, e dar gari. Godin Duam biziba bar deravira dar gari, egha uaghan Godin nighnizir mogomebar gara fo.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya, Aleluya.

Afeziam, ni overiam ko nguazimin Ekiam. Ni Bizibagh Ativagh Dar Ganamin Dughiam gumazamizir borir dozibar min itiba ni biziba men aka.
Aleluya.

GUTNIUS (Longpela Rit)**Mt 5:17-37**

Akar dapanim: Inazir afeziaba inizir akar kaba, ia da baregha gifa, ezi ki ia migei.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus ua migia ghaze, “Ia kamaghin nighnighan marki, egh suam, ki Moses Osirizir Araziba ko Godin akam inigha izir gumazibar akaba batoghasa ize. Puvati. Ki izi dar amuti dar dagheba guizin otivam. Ki bar guizbangira ia migei, Moses Osirizir Arazibar akar muziaritam givaghan kogham, mangi nguazim ko overiam givaghamin dughiam otogham. Dar osizirir otevir muziariba ko ababanir me osiriziba, da kamaghira iki mangi bizir otivamiba bar otivigham.

Kamaghin amizi, gumazir manam Moses Osirizir Arazitamin kuragh egh suam, a pura bizim, egh kamaghira igharaz darazi men sure damuva, gumazir kamaghin amim, God Bizibagh Ativamin Dughiamin an ziam bar gin ikiam. Eghtima gumazir manam Moses Osirizir Arazibar gin mangiva egh kamaghira ua igharaz darazir men sure damuti me an min arazir kabar gin mangiti, gumazir kamaghin amizim, God Bizibagh Ativamin Dughiam, a ziar bar ekiam iniam. Kamaghin ki ia migei,

ia Godin ifongiamin gin tighan koghiva ian arazir aghuiba Judan arazibagh fozir gumaziba ko Farisibar arazir aghuiba dagh afiraghan kogham, eghti ia God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven mangan kogham.”

Egha Iesus ua kamaghin migei, “Ia migirigiar ian ovaviba iniziba, ia da baregha gifa egha dagh fo, ia tav misueghtima an aremeghan marki. Ian tav gumazitam misueghtima an aremegham, a kotiamin otivam. Ezi ki kamaghin ia migei, gumazir manam uan aveghbuamin atari, a kotiamin mangam. Egh gumazitam migirigiar kurabar uan aveghbuam mikim suam, a Kotiar Ekiamin otivam. Egh gumazitam gumazir mamin atar suam, a gumazir onganim, a helin avir ekiamin mangam.

“Egh ni ofa damusi ofa gamir dakozimin mangi, egh ni nighnigham, ni uan aveghbuam ko migirigiar osimtizim iti, egh ni uan ofaba ofa gamir dakozimin dar atigh. Eghiva uamategh mangi aveghbuam ko migirigiabar kirigh. Gua dar kirigh, egh ni datirighin mangi uan ofa isi God daning.

“Egh nin apanim ni inigh kotiamin mangiti, ni a ko osimtizir kam akirsi tuavimin a mikim mangi. Puvatightima, a ni inigh jasin damazimin mangam. Eghti jas ni inigh polisin agharim datightima, polis ni inigh kalabuziam datigham. Ezi ki guizbangira ni migei, ni azenim giran kogham, iki mangi ni ivezim bar anekirighamin dughiamin gin, azenim giram.”

Egha Iesus ua kamaghin migei, “Ia oraki, me fomira ghaze, ia poroghamiba uari bakeir arazim, damuan marki. Ezi ki kamaghin ia migei, ni gumazitam ni amizir mamin gara paza a ginighnisi, ni poroghamiba uari bakeir arazim uan navir averiamin aven, a ko a gamigha gifa.

“Eghti nin damazir guvimin itim ni gami, ni arazir kuram damighti, anesigh a makunigh. Kamaghin

dera, nin mikarzitam dutughti, ni arazir kuratam damighan kogham. Puvatightima, me nin mikarzim bar a isiva helin anekunigham. Eghti nin dafarir guvim ni damuti ni arazir kuratam damighti, ni anetugh a makunigh. Kamaghin dera, nin mikarzitam dutugh deragham, egh ni arazir kuratam damuan kogham. Puvatightima, me nin mikarzim bar a isi helin anekunigham.”

Egha Iesus ua migia ghaze, “Me fomira kamaghin migei, Gumazir manam uan amuim ataghraghsi, an a bagh akinafarim osirigh egh anetegham.’ Ezi ki kamaghin ia migei, Gumazir manam uan amuimin garima, a gumazir igharazitam ko akuiz puvatizi a pura anetaki, gumazir kam uan amuim gamima a poroghamiba uari bakeir arazim gami. Eghti amizir kam gumazir igharazitamin ikiam, a poroghamiba uari bakeir arazim gami. Eghti gumazitam amizir pam ataghizimin ikiva, egh gumazir kam uaghan poroghamiba uari bakeir arazim gami.”

Egha Iesus ua kamaghin migei, “Migirigiar mam ian ovaviba a inizi ia a baraki, a kara. ‘Ia ifariva Godin Nguibamin akakagh mikiman marki. Egh ia Ekiamin damazimin migeir akamin mirara mangi, arazir kam deragh a damu.’ Ezi ki ia migei, uan migirigiaba gavgavim dar aningsi, bizir katamin akakagh mikiman marki. Bar markiam. Ia Godin Nguibam akakagh egh mikim suam, ‘Bar guizbangira,’ ia kamaghin damuan marki. Bar markiam. Kar Godin Atrivir Dabirabim. Ia uan migirigiaba gavgavim dar aningsi, nguazir kam diponan marki. God nguazimin uan suemning arisi. Egh ia uan migirigiaba gavgavim dar aningsi, Jerusalem diponan marki. Jerusalem Atrivir Ekiamin nguibar ekiam. Egh ia uan migirigiaba gavgavim dar aningsi uan dapanibar akakaghan marki. Ia fo,

ian tav uan dapanir arizitam damuti a pigham, o ghurghurighan kogham. Ia pura kamaghin mikim, 'Guizbangira' o 'Puvati.' A kamaghin dera. Ezi

migirigiar igharazir isafuraziba, da Satanin otivaghirir migirigiaba."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)

Mt 5:20-22a, 27-28, 33-34a, 37

Akar dapanim: Inazir afeziaba inizir akar kaba, ia da baregha gifa, ezi ki ia migei.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Kamaghin ki ia migei, ia Godin ifongiamin gin tighan koghiva ian arazir aghuiba Judan arazibagh fozir gumaziba ko Farisibar arazir aghuiba dagh afiraghan kogham, eghti ia God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven mangan kogham."

Egha Iesus ua kamaghin migei, "Ia migirigiar ian ovaviba iniziba, ia da baregha gifa egha dagh fo, ia tav

Egha Iesus ua kamaghin migei, "Ia oraki, me fomira ghaze, ia poroghamiba uari bakeir arazim, damuan marki. Ezi ki kamaghin ia migei, ni gumazitam ni amizir mamin gara paza a ginighnisi, ni poroghamiba uari bakeir arazim uan navir averiamin aven, a ko a gamigha gifa.

Egha Iesus ua kamaghin migei, "Migirigiar mam ian ovaviba a inizi ia a baraki, a kara. 'Ia ifariva Godin

Ia pura kamaghin mikim, 'Guizbangira' o 'Puvati.' A kamaghin dera. Ezi migirigiar igharazir isafuraziba, da Satanin otivaghirir migirigiaba."

misueghtima an aremeghan marki.

Ian tav gumazitam misueghtima an aremegham, a kotiamin otivam. Ezi ki kamaghin ia migei, gumazir manam uan aveghbuamin atari, a kotiamin mangam. Egh gumazitam migirigiar kurabar uan aveghbuam mikim suam, a Kotiar Ekiamin otivam. Egh gumazitam gumazir mamin atar suam, a gumazir onganin, a helin avir ekiamin mangam. Nguibamin akakagh mikiman marki.

Egh ia Ekiamin damazimin migeir akamin mirara mangi, arazir kam deragh a damu.' Ezi ki ia migei, uan migirigiaba gavgavim dar aningsi, bizir katamin akakagh mikiman marki. Bar markiam. Ia Godin Nguibam akakagh egh mikim suam, 'Bar guizbangira,' ia kamaghin damuan marki. Bar markiam. Kar Godin Atrivir Dabirabim.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 7 BILONG YIA

1. RIT

Lev 19:1-2, 17-18

Akar dapanim: Ni uabi gifongezi moghin, ni uan namakabagh ifongegh.

Akar kam, Ofa Gamir Gumazibar Ingangaribar Akinafarim, o Levitikas, an aven iti.

Ikiavira Itir God, kamaghin Moses migei, "Ni Israelia akuvagh kamagh me mikim suam, 'Ki, Ikiavira Itir God, ian God, ki arazir kurabar saghon ikiava, bar zue. Kamaghin, ia uaghan nan min arazir kurabar saghon iki, bar zuegh, egh nan gumazamizibara iki. ' "

"Ni uan navir averiamin aven uan aveghbuam dughiar ruarimin navim an ikuvigh ikian marki. Ni a ko akam akirigh egh osimtizir kam

agifagh. Puvatightima, ni an arazim ginighnighvira ikiva, ni ti uaghan an amizir arazir kurar kam damigham. Nin namakatam arazir kuram ni damighti, ni an arazim ikarvaghan marki, egh ni an ataran marki. Ni uabira uabi gifongezi moghin, ni gumazamizir igharazibagh ifongegh. Ki Ikiavira Itir God."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 103:1-4, 8, 10, 12-13

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

Ki Ikiavira Itir Godin ziam fam.

Ki uan duam ko, navir averiam ko, namnamin, bar Ikiavira Itir Godin ziar aghuim pirafam!

Ki Ikiavira Itir Godin ziam fiva,

bizir aghuir a na gamiba da bakinighnighan kogham.

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

A nan arazir kuraba bar da gin amaga,
nan arimariabagh amizi, da ua dera.

A nan akuragha ua na inizi,
ki ovengezir puvati.

A bar na gifongegha bar nan apangkufi.

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

Ikiavira Itir God en kuarkuva an apangkuvim en iti.

A bar e gifueghavira ikia, bemirama en atarir puvati. E arazir kurar bar aviribagh ami,

ezi an en arazir kuraba ikarvagh e daningamin bizim, an a gamir puvati.

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

E fo, aruem anadi naghin ikegha ghua aruem uaghiri naghin, kar tizir bar ruarim. Kamaghira, Ikiavira Itir God en arazir kuraba batoghezi, da bar en saghon mar iti.

E fo, afeziaba uan boribar apangkuvi moghira,

Ikiavira Itir God uan gumazamizir an atiatia an apengan itibar apangkufi.

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

2. RIT**1 Ko 3:16-23**

Akar dapanim: Biziba bar ian biziba. Ezi ia Iesusin adarasi. Ezi Krai a Godin anav.

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Ia Godin Dipenimra, ezi Godin Duam ian aven iti. Ia ti kamaghin fozir puvati? Godin Dipenim, a ua baghaviram a ginabas. Ezi dipenir kam, kar iarara. Kamaghin, gumazitam Godin Dipenim gasighasightima, God gumazir kam gasighasigham.

Ian tav uabi uabi gifaran marki. Ki ghaze, ian tongin gumazitam nguazir kamin bizibagh fogh kamagh nighnigham, "Ki fofozir bar aghuim iti," egh gumazir kam faragh gumazir onganimin min otogh, gin bar fofozir gumazimin otogham. Kamaghin deragham. Guizbangira, nguazir kamin fofozir aghuim, a Godin damazimin mati arazir onganim. Godin Akinafarim

kamaghin migei, "Gumazir maba paza gumazir igharazibar amuasa, arazir aviribagh nighnisi. Ezi God gumazir kabar arazibagh amima, da meraram asighasisi." Godin Akinafarim uaghan kamaghin mikeme, "Ekiam a fofozir gumazibar nighnizibagh fo. A fo, me damuasa nighnizir biziba, da otivan kogham." Kamaghin amizi, ia gumazibar ziaba fer arazim atakigh. Biziba bar, ian biziba. Pol, ko Apolos, ko Pita, ko nguazir kam, ko ikirimirim, ko ovevem, ko bizir datirighin itiba, ko gin otivamin biziba, da bar iana. Ezi ia Kraisin adarasi, ezi Krai, Godin anav.*

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Gumazitam Godin akamin gin zui, a uan navim isa God ganidi, *Aleluya.*

GUTNIUS**Mt 5:38-48**

Akar dapanim: Ia uan apanibagh ifongegh.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus ua kamaghin migei, "Ia oraki, me fomira ghaze, 'Tav igharaz tavin damazim a gasighasighti, eghti me uaghan an damazim gasighasigham. Eghti tav tavin ataritam asighti, me uaghan an ataritam asigham.' Ezi ki kamaghin ia migei, gumazim arazir kuratam ia damightima, ia a ikarvaghan marki. Egh gumazitam ian koviatham apezeghti, ia koviar vuem sara a daningigh. Eghti tav ian korotiar azenan azuim bagh ia isi kotiam datighti, ia uaghan uan aven azuir korotiam sara a daningigh. Eghti tav uan biziba iniasa ni bagha gavgava ghaze, ni an biziba atera an aku tuavir asizitamin mangam, eghti ni an aku

tuavir asizir ruarir pumuningin angi. Eghti tav biziba bagh ian azangsighti, ia a daningi. Eghti gumazitam pura ia da biziba iniasa ian azai, ia akirim ragh a gasan marki."

Egha Iesus migia ghua ghaze, "Ia oraki, me fomira kamaghin migei, 'Ia uan namakabagh ifongegh, egh pazi uan apanibar amu.*' Ezi ki kamagh ia migei, ia uan apanibagh ifongegh, egh me bagh Godin azang, eghti God gumazir osimtiziba ko mizaziba ia ganidibar, men apangkuvigham. Arazir kam kamaghin ian akagham, ia guizbangira uan Afeziar uan Nguibamin itim, ia an boribara. Guizbangira, an aruem gamima, a gumazir kuraba

ko aghuiba bar me gisisi. Egha an amozim gamima, a gumazir aghuiba ko gumazir arazir kurabagh amiba sara me gizi. Eghti ia gumazir ia ifongezibagh ifueghiva ia ivezir manatam iniam? Puvati. Gumazir dagiaba isiba uaghan arazir kabagh ami. Egh ia dughiam isi uan adarazira aning, egh ian arazir manam igharaz

darazir arazim gafiragham? Gumazir God gifozir puvatiziba ti uaghan ia amir arazibagh ami! Kamaghin amizi, ia uan Afeziar uan Nguibamin itim, an arazir aghuibara dagh ami moghin, ia uaghan arazir aghuibar amu.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 8 BILONG YIA

1. RIT

Ais 49:14-15

Akar dapanim: Amizitam ti uan borim gin amadagham, ezi ko, ki bar ia gin amadaghan kogham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ezi Jerusalemin nguibamin
gumazamiziba kamaghin migia
ghaze,
“Ikiavira Itir God, ti e bakinighnigh
akirim ragha e gasaraghama.”

Ezi Ikiavira Itir God kamaghin men
akam ikara,

“Amebatam ti otezir borir
iririvimin apangkuvigh otem a
danighan kogham o?
Amebatam ti kamaghin damuam,
eghti ko, ki ia bakinighnighan
kogham. Bar puvatigham.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 62:2-3, 6-9

Ia akam ikaragh: Nan duam Godram avughsazim bato.

Godra, ki nighnizir gavgavim an ikia a baghavira mizua iti.
Anarira, a nan akurvazima ki angamra ikiavira iti.
Godra, a nan dagiamra, ezi ki an aven modima, a nan akurvasi.
A nan divazir gavgavimin min iti, ezi ki akongan kogham.

Ia akam ikaragh: Nan duam Godram avughsazim bato.

Godra, ki nighnizir gavgavim an ikia egha a baghavira iti.
Anarira deragha nan gari, ki angamra ikiavira iti.
Godra, a nan dagiam, ezi ki an aven modima, a nan akurvasi.
A nan divazir gavgavimin min iti, ezi ki akongan kogham.

Ia akam ikaragh: Nan duam Godram avughsazim bato.

God uabira nan akurvagha ziar ekiam na ganidi.
A nan dagiamin min itima, ki an aven modi.
Nan adarasi ia zurara nighnizir gavgavim Godin iki.
Egh osimtizir ia itiba ko nighnizir ia itiba, bar da isi a daning.
E a bagh mangi an aven mongegh deraghivira ikiam.
(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Nan duam Godram avughsazim bato.

2. RIT

1 Ko 4:1-5

Akar dapanim: Ekiam gumazamiziba bar men nighniziba isi azenim darigham.

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Ia kamagh e ginighnigh, e Kraisin
ingangarir gumaziba. Egha Godin akar
mogomeba deraghvira dar ganamim
ingangarim gami. Eghti gumazitam
tavin ingangarir gumazimin iki, egh a
uan gumazir ekiamin akaba deraghvira
dar gin mangi. Kamaghin amizi, ia
nan araziba tuisighsi, o gumazir

igharazitaba nan araziba kotin da
tuisighsi damuti, kar pura bizim. Ki
uaghan uabi uan araziba tuisizir puvati.
Guizbangira, ki uan arazir kuratam
gifozer puvati. Ki kamaghin mikiman
kogham, “Ki gumazir arazir kuraba
puvatizim.” Puvati, na tuisighamin
ingangarim, kar Ekiamin bizimra.

Kotiamin Dughiam tighar otivam.
Kamaghin amizi, ia gumazir igharazibar
araziba tuisighan marki. Ia Ekiam
izamin dughiam mizuam. A bizir
mitarmemin mueghav itiba inigh
angangarimin dar atigham. Egh a

gumaziba bar men navir averiabar itir
nighniziba, azenim darigham. Eghti
dughiar kamin, God bar vaghvagh e
mikim suam, en ingangarim dera, o a
ikufi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Godin Akam angamra iti, egha pamtemin ingara iti. A bar deraghavira en
nighniziba ko navir agorogebagh fo.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 6:24-34

Akar dapanim: Ia gin izamin dughiam bagh puvira nighnighan marki.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua ghaze,
“Ingangarir gumazitam, ingangarir
gumazir ekiar pumuning bagh
ingaran kogham. A tavin aghuagh, tav
gifuegham. O, a tav baghvira iki, tav
akirim a gasaragham. Ia God ko dagiaba
bagh uaghara ingaran kogham.”

Egha Iesus migia ghua ghaze,
“Kamaghin amizi, ki ia migei, ia
pamten uan ikirimirim ginighnighiva,
kamaghin azangan marki, e dagher
manatamra damam, o e dipar
manatamra damam? Egh ia pamten
uan nivafizibagh nighnigh mikiman
marki, inir manatam uan nivafizim
avam? Gumazimin ikirimirim ti
daghebagh afira, ezi gumazimin
namnam ti inibagh afira. Ia kuarazibar
gari, da dagheba oparir puvati, egha
da dar pozibagh aghua da isa dagher
dipenibar amadir puvati. Ian Afeziar
uan Nguibamin itim, dagheba me
ganidi. Ezi ian dabirabim ti kuarazibar
dabirabim gafirazir puvati? Egh ian tav
deraghvira ikisi nighnigh kamaghin
a ti uan ikirimirim damuti a tong
ruaragham? Bar puvati.

“Ia tizim sua, pamten korotibagh
nighnisi? Ia akimarir aghuaribagh
nighnigh. Da manmaghin otifi? Me
ingangarir ekiatam gamir puvati. Egha
me korotiatam isamizir puvati. Ezi

ki ia migei, fomira Atrivim Solomon
bizir bar aviriba ikiava an azuir
adiariba bar dera, egha an korotiatam
akimarir kabar min otozir puvati. E fo,
graziba pura biziba, da iti, gurumin
gumazitam dar akoreghiva da isiva
avitam mikinigham. Grazir kinir
kabanagh God adiariba me gazui. Ia
bizir kam gifogh, God uaghan adiariba
ia daningam. Ia gumazamizir nighnizir
gavgavir muziarim itiba! Kamaghin,
ia pamten nighnigh mikiman marki,
‘E dagher manatam ramegham? O,
dipar manatam ramam? O, e inir
manatam ikegham?’ Gumazir God
gifozir puvatiziba pamten bizir
kabagh nighnisi. Ezi ian Afeziar uan
Nguibamin itim fo, ia bizir puvatizir
kaba, ia da iniam. Ezi bizir ia bar faragh
damuamimra kara: Ia God Bizibagh
Ativamin Dughiam baghvira nighnigh,
egh God ifongezir arazir aghuibar
amuti, a bizir kaba ko maba sara bar ia
daningam. Kamaghin amizi, ia pamten
gurumizaragham bagh dighorim isiva
nighnighan marki. Gurum izamin
dughiam, a mar uan bizibara nighnigh.
Dughiar manamin otivir osimtiziba, da
anarira iki. Aruer manamin otivamin
biziba, mar an biziba.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 9 BILONG YIA

1. RIT

Lo 11:18, 26-28, 32

Akar dapanim: Ia mangamin tuavir pumuning, ki ian aka. Tuavir mam God deraghvira ia damuam, ezi igharazim a ia gasighasigham.

Akar kam, Moses Osirizir Arazibar Akinafarim, o Diuteronomi, an aven iti.

Ia nan akaba isi uan nighniziba ko navir averiabar arikigh. Egh da osirigh uan agharibar da ikegh, egh atarir afiviribar min da uan guabagh ikeghti, da ikiti ia dughiabar dagh nighnighvira iki.

Ia oragh. Ki datirighin tuavir pumuning ia bagha aning ati. Aning kamakin, God deragh ia damuam, o ia gasighasigham. Ia Ikiavira Itir God, ian God, an akar gavgavir ki datirighin ia

ganidir kabar gin mangi, eghti a deragh ia damuam. Ia Ikiavira Itir God, ian God, an akar ki datirighin ia ganidiba dar gin mangan kogh, godin ifavarir ia fomira fozir puvatizibar gin mangiti, God ia gasighasigham.

Ia deraghvira nighnighiva, ki datirighin ia ganidir akar gavgaviba ko nan araziba deragh adar gin mangi.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 31:2-4, 17, 25

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni nan danganir mogomem.

O Ikiavira Itir God, ki nin aven modoghti ni na geghuv deragh nan ganasa, kamaghin ki ni bagha ize.

Ni na ateghti, nan apaniba na abinti, ki aghumsighan kogham.

Ni zurara arazir aghuim gami. Egh ni uan arazir aghuir kamin gin mangi nan akuragh!

O Ikiavira Itir God, ki nin azangsisi, ni nan akuragham.

Ni apanibar amamangatighti me na abiraghti ki aghumsizim inian marki.

Gumazir ikuraba mar bar ikuvighiva aghumsigh.

Me mar oveng mangi gumaziba ovia ghua itir danganimin magiri, egh akabar kumigh iki.

Ia gumazamizir nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin itiba,

ia uan navibar aven atiatingan kogh, egh tugh gavgavigh iki mamaghira iki.

Ia akam ikaragh: Nan duam Godram avughsazim bato.

Ni nan dimdiam baregh egh zuamira nan akuragh!

Ni dagiar ekiamin min na modogh.

Ni divazir gavgavimin min iki na ekiarughti, nan apaniba na abinan kogham.

Ia akam ikaragh: Nan duam Godram avughsazim bato.

Ki nin ingangarir gumazim, ni uan guam na mituazi an angazangarim na gisirazi moghin, kamaghira ni bar na gifuegh nan boroghira iki.

Ni zurara nan apangkuvighavira iti. Kamaghin, ni nan akurvagh!

Ia gumazamizir nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin itiba,

ia uan navibar aven atiatingan kogh, egh tugh gavgavigh iki mamaghira iki.

Ia akam ikaragh: Nan duam Godram avughsazim bato.

2. RIT**Ro 3:21-25, 28**

Akar dapanim: E nighnizir gavgavimin tuavimin, e Godin damazimin gumamazizir aghuibar otifi. Moses Osirizir Arazibar gin zuir tuavimin, e Godin damazimin gumamazizir aghuibar otivir puvati.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ezima tuavir e Godin damazimin derazim, a datirighin azenim giri. A Moses Osirizir Arazibar gin zuir tuavimin otozir puvati. A tuavir igharazimin oto. Mosesin Osiziriba, ko Godin akam inigha izir gumazibar Akinafariba bizir kamin gun migei. Bizir kam kamakin, gumamaziziba bar nighnizir gavgavim Kraiss Iesusin ikiti, God suam ia nan damazimin dera. Tuavir igharazitam ua itir puvati. Gumamaziziba bar moghira arazir kuram gami, egha kamaghin Godin angazangarimin saghon ikia egha an aven mangan ibura. Ezi God en apangkuvigha egha Kraiss amizir ingangarimin a uam e givezegha ghaze, ia nan damazimin dera. E uan ingangaritam Godin damazimin derazir puvati. Puvati. God Kraiss

Iesusin ingarim bangin, a bizir aghuir kam isava pura e ganingi. God kamaghin ifonge, Kraiss aremeghiva, egh tuavir kamin a gumamazizibar amuti, men arazir kuraba a da gin amadagham. Bizir kam bagha, God Kraiss amisefe. Eghti tina nighnizir gavgavim Iesusin ikiti, God suam, ni nan damazimin dera. Kraissin ovevemin tuavimin, God uabi en akagha ghaze, a uabi bar dera. Fomira God gumamazizibar asughav ikia, egha zuamira men arazir kurabar ivezir kuram da ikarazir puvati.

E fo, Moses Osirizir Arazibar gin zuir tuavir kam gumazitam gamizi, a Godin damazimin derazir puvati. Nighnizir gavgavim itir gumamaziziba, merara Godin damazimin dera.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya, Aleluya.

Ekiam ghaze, "Ki uabi ki wainin ikarzim, ezi ia wainin aghariba. Gumamaziziba nan porozi, ki men poro, me zurara dagher aviriba bati." "

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 7:21-27**

Akar dapanim: Gumazim o amizim nan akaba baregha dar gin zui, a mati gumazim o amizim nighnizir aghuim ikia, egha uan dipenim dagiaba gisin an ingari.

Ia, Kraiss Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ia kamaghin nighnighan marki, gumamazizir 'Ekiam, Ekiam' na gariziba, me bar moghira God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven ikiam. Puvati. Gumazir nan Afeziamin ifongiamin gin zuiba, merara God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven ikiam. Godin Kotin Dughiamin, gumamazizir avirim kamaghin mikimam, 'Ekiam, Ekiam, e nin ziamin

Godin akam akuri.' Egh mikim suam, 'E nin ziamin duar kuraba batoke,' egh mikim suam, 'E nin ziamin mirakelin bar aviribagh ami.' Eghti ki Dughiar kamin bighvira me mikim suam, 'Ki tong ia gifozir puvati. Ia gumazir arazir kurabagh amiba, ia na gitagh!' "

Egha Iesus migia ghua ghaze, "Gumazir nan akam baragha an gin zuim, a mati gumazir mam fofozir

aghuim ikia, egha uan dipenim ingara
gavgavim a daningasa dagiam gisin
an ingari. Ezi amozim izima, aperi-
am otozima, aminir ekiam dikavigha
dipenir kam givava a munamadi. Ezi
dipenir kam dipiriaghrizir puvati.
Dipenir kam me dagiam gisin an ingari.
Kamaghin amizi, a irizir puvati. Ezi
gumazir manam nan akam baregha

an gin zuir puvati, a mati gumazir
onganimin min gigimin uan dipenim
okore. Ezi amozim izima aperi-
am otozima, aminir ekiam dipenir kam
pantem a givai. Bizir kaba dipenir kam
gunabagha a munamadima, a iri. A
guizbangira bar pazavira iri.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 10 BILONG YIA

1. RIT

Hos 6:3-6

Akar dapanim: Ia asizir kinibagh amir ofaba, ki dagh ifongezi puvati. Ki kamagh sua, ia zurara uan naviba isi na daning.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Hosea, an osiri.

Godin gumamaziziba kamaghin mikimam, “E Ikiavira Itir God, gifoghsi bar puvira ingaram. E fo, mizarazibar, aruem zuraram anadi. Egha e fo, amozimin dughiamin, amozim zurara zaghira nguazim giri. Kamaghira, e fo, God dughiba bar e bagh izi deraviram e damuam.”

Ezi Ikiavira Itir God akam ikaragha ghaze, “Ia Israelia ko Judaba, ki manmaghin ia damuam? Ia na gifongezir arazim, a zuamira gifa. Mati mizarazimin ghuariam a zuamirama asigha ghuavanabogha puvati. Egha uaghan mati ghuarir amarim dadabagh irezi aruem anadi da zuamira misigha gifa. Kamaghin amizi, ki uan akam

kunasa, akam inigha izir gumaziba amangi. Eghti me akam ia mikinti akar kaba ian arazir kuraba tuighsigh osimtizir ekiam ia daningam. Bizir ia damuasa ki ifongezim, ia a baregh a gifogha gifa. Bizir kam, azenimra ikia kamaghin iti. Ki kamagh sua, ia zurara uan navir averiabar aven na gifongegh. Ia asiziba isa pura dav sogha na bagha ofa gami, ki dagh ifongezir puvati. Ki, asizir ia ofa damuasa avimin tue da bar isigha mighiriziba, ki dar aghua. Guizbangira, ia deravira na gifoghsi egh zurara apangkuvimin arazimin gin mangi uan naviba isi na daning.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 50:1, 8, 12-15

Ia akam ikaragh: Ki Godin ingangarir ekiam isa, gumamazizir arazir aghuibagh amibar akakasi.

Godin Bar Gavgaviba Itim, a en Ikiavira Itir God.

An aruem anadi naghin ikegha ghua aruem uaghiri naghin itir gumamaziziba bar men dei.

Ki ofan ia amiba bagha ian atarir puvati.

Ki ian garima, ia zurara nan damazimin ofa bagha amua avimin ada tue da isia bar mighiri.

Ia akam ikaragh: Ki Godin ingangarir ekiam isa, gumamazizir arazir aghuibagh amibar akakasi.

Mitiriam nan aghiti, ki dagheba bagh ian azaraghan kogham.

Guizbangira, nguazim ko bizir an itiba, bar nan biziba.

Ki ti bulmakaun tuziba api, o?

Ki ti memen ghuzim api? Bar puvati.

Ia akam ikaragh: Ki Godin ingangarir ekiam isa, gumamazizir arazir aghuibagh amibar akakasi.

“Kamaghin dera, ia bar God minabagh. Kamaghin
garir ofa ia a damu.

Ki Godin Bar Pin Itim, bizir aghuir ia na daningasa mikemegha givaziba, ia da
isi na daning.

Osimtizim ia bativamin dughiamin,
ia nan dimti ki ian akuragham.
Eghti ia nan ziam fam.”

**Ia akam ikaragh: Ki Godin ingangarir ekiam isa, gumazamizir arazir aghuibagh
amibar akakasi.**

2. RIT

Ro 4:18-25

*Akar dapanim: Abraham Akar Dikirizir kam ginighnigha, nighnizir pumuning gamir
puvatigha uan nighnizir gavgavim ataghizir puvati. An nighnizir gavgavim, gavgavim a
ganidi.*

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Abraham fozir puvati, God
manmaghin uan akar dikirizim
damighti an otivam. Egha a guizbangira
nighnizir gavgavim Godin ikia, bizir
aghuir a fogha iniamiba bagha mizuai
iti. Egha kamaghin a “Kantrin aviribar
afeziamin oto.” Godin Akinafarim
mikemezi moghin, “Nin ovavir boriba
bar avirasemegham.” Abraham fo, an
mikarzim bar ghurigha mati aremezir
gumazim. Egha a 100 plan azenibar
roghira ghu. Egha a fo, an amuim
Sara boritam batan kogham, a navim
ronge. Egha Abraham uan nighnizir
gavgavim anetaghizir puvati. Egha
a Godin akar dikirizim ginighnigha
navir pumuningin itir puvati. Egha an
nighnizir gavgavim a gamima a bar
gavgavigha Godin ziam fe. A bar fo, God

uan akar dikirizimin gin mangi bizir
kam damuamin gavgavim iti. Kamaghin
God Abrahamin nighnizir gavgavim
a ginighnigha a dibora ghaze, a nan
damazimin dera.

Akar kam Godin Akinafarimin iti,
“God a dibora ghaze, a nan damazimin
dera.” Kar an Abrahamra migeir puvati.
Kar uaghan en migirigiam. E uaghan
nighnizir gavgavim Godin iti. God
Iesus en Ekiam gamizi a ua mozimin
dikafi, ezi e nighnizir gavgavim an iti.
Kamaghin God uaghan e dipon suam, ia
nan damazimin dera. En arazir kuraba
bagha, God Iesus isa gumazir kurabar
dagarim gatizi me a misoghezi, an
areme. E an damazimin deraghasa, an e
bagha Iesus gamizi a ua mozimin dikafi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ikiavira Itir God uabi na amadazi, ki an akar aghuim inigha gumazamizir
onganaraziba bagha zui, egh gumazamizir kalabusin itibav kemeghti, me
kalabuziam ategh firighregham.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 9:9-13

Akar dapanim: Ki gumazamizir aghuibar dimasa izezir puvati. Puvati. Ki arazir ikurabagh amir gumazamiziba bagha ize.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus danganir kam ategha ghua garima, gumazir mam dagiaba isir dipenimin aperaghav iti. An ziam Matyu. Ezi Iesus a migia ghaze, “Ni nan gin izi.” Ezima Matyu dikavigha an gin zui.

Ezi Iesus dipenimin ikiava apima, gumazir dagiaba isiba ko gumazir arazir kurabagha amir aviriba, me iza Iesus ko an suren gumaziba ko api.* Ezi Farisiba kamaghin gara Iesusin suren gumazibar azai, “Ian Tisa, a tizim bagha dagiaba isir gumaziba ko arazir kurabagh amir gumaziba koma api?”*

Ezi Iesus migirigiar kam baregha kamaghin me migei, “Arimariaba

puvatizir gumaziba, dokta bagha zuir puvati. Gumazir arimariaba itibara, me dokta bagha zui. Ia mangi, Godin Akinafarir osizirim da fofozim inigh. Ki ia ofa gamir arazibagh ifongezir puvati. Nan ifongiamra kara, ia arazir aghuibar gumazir igharazibar amu.” Egha Iesus ua me migia ghaze, “Ki Godin damazimin derazir gumaziba bagha izezir puvati. Ki gumazamizir arazir kurabagh amibar dimasa ize!”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 11 BILONG YIA

1. RIT

Eks 19:2-6

Akar dapanim: Ia ofabagh amir gumazibar min nan ingangarim gamir gumazamizibar ikiam. Egh ia guizbangira nan gumazamizibar ikiam.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Ezi Israelia Refidimin danganim ategha zui. Me ghua Sainain gumaziba puvatizir danganimin otifi. Me otivizir dughiar kamra, a iakinir me Isipin kantri ataghizimin gin ghua, iakinir pumuning givazi, iakinir namba 3 otozi, me an aruer namba 1in Sainain otifi. Egha me Sainain Mighsiamin boroghin purirpenibar ingarigha apia. Ezi Moses God ko mikimasa mighsiamin ghuanadi. Ezi Ikiavira Itir God mighsiamin ikia Mosesin diagha ghaze, “Ni Israelia migirigiar kaba me daningam, me Jekopin ovavir boriba. Ki Isipin amizir biziba, ia uari dar ganigha gifa. Egha ia nan gari ki ia ini, mati kuarazir bagam uan nguzim uan avizimin a isi moghin, ki ua bagha ia inigha iza danganir kamin izezi, ia datirighin na ko iti.

Egh ia datirighin nan Akar Gavgavir Dikirizimin suiragh gavgavigh, nan akabar gin mangi, nan gumazamizibar otogham. Nguazir kamin danganiba bar, ko gumazamiziba bar, me nan adarazira, eghti ki men tongin iarara ua bagh ia misevegham, eghti ia nan gumazamizibara ikiam. Egh ia na baghavira itir gumazamizibara iki, egh ofa gamir gumazibar min iki, kantrin igharazibar gumazamiziba bagh abuir gumazimin ingangarim damuam. Egh ia bar guizbangira nan gumazamizibara ikiam.” Egha Ikiavira Itir God migirigiar kaba gumazamizibar aningasa Moses migei.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 100:2-3, 5

Ia akam ikaragh: E an divazimin aven itir sipsipba.

Ia nguazimin itir gumazamiziba bar, Ikiavira Itir God bagh pamtem dimiva bar akongegh an ziam fi.

Ia Ikiavira Itir Godin ingangarim damu an ziam fiva bar akongegh.

Ia an boroghin iziva bar akongezir ighiaba bangi.

Ia akam ikaragh: E an divazimin aven itir sipsipba.

Ia kamaghin fogh, Ikiavira Itir God a guizbangira God.

A uabi en ingarizima e an adarazira.

E an gumazamiziba, egha an sipsipbar min iti.

Ia akam ikaragh: E an divazimin aven itir sipsipba.

E an dipenimin aven mangisi an ziam fiva a minabagham.

E a minabagh an ziar ekiam bar a pirafam.

Ia akam ikaragh: E an divazimin aven itir sipsipba.

2. RIT**Ro 5:6-11**

Akar dapanim: E gumamazizir God ko navir vamiran itiba, e kamaghin fogham, Otarir kamin ikirimirim, God uam e iniam.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

E uarira uarir akurvaghan iburazir dughiamin, Krai e gumamazizir kuraba bagha areme. An ovevem, God inabazir dughiamin oto. Guizbangira, gumazir aghuimin akurvaghsi aremeghamin bizim bar oseme. Ezi ti dughiar vabara, tarazi ti, gumazir aghuitam bagh aremegham. Ezi e arazir kurabagh amuavira itir dughiamin Krai, en akurvaghasa areme. Arazir kamin, God bar e gifongezir arazim en aka. Bizir bar ekiam, Krai e bagh aremezi, tuavir kamin God en gara ghaze, ia nan damazimin dera. Kamaghin e

fo, gin Godin kotiamin dughiamin an aningagharim otoghti, a dughiar kam guizin uaghan en akurvagham. E faragha Godin apaniba, ezi an Otarimin ovevem an e gamizi e an namakaba. Datirighin e an namakaba, ezi Iesus angamra ikiava, kamaghin bar guizbangira a en akurvagham. Uaghan bizir mam kamakin, en Ekiam Krai Iesus e gamizi e guizin Godin namakabara, kamaghin e bar akonge.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

God Bizibagh Ativamin Dughiam roghira ize. Ia nighnizir gavgavim an akar aghuimin ikiva uan navibagh iragh.
Aleluya.

GUTNIUS**Mt 9:36-38; 10:1-8**

Akar dapanim: Iesus uan 12plan suren gumazibar diagha me amadazima, me ghue,

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

A gumamazizir avirir dafamin garima, men nighniziba tintinibar itima, me osimtizibar aven arua, mati sipsipba ghuaviba puvatizir moghin iti. Kamaghin amizi, a bar men apangkufi. Egha a uan suren gumazibav gia ghaze, “Dagher bar avirim anigha givagha azenimin iti. Ezi ingangarir gumazir da iniamin aviriba puvati. Kamaghin, ia azenir kamin ghuavimin azangsighti, a ingangarir gumaziba amangtima, me an azenimin mangi, dagheba iniam.”

Ezi Iesus uan suren gumazir 12 plan diazi, me izima, a duar kuraba batoghiva arimariar gumamazizibar itibar akiramin gavgavim me ganingi. Aposelin 12 plan ziabara kara: Men faragha zuim, Saimon, an ziar mam

Pita, ko an dozim Andru. Ko Jems, Sebedin otarim, ko an dozim Jon, Filip ko Bartolomyu ko Tomas ko Matyu, a gumazir dagiaba isim, ko Jems, an Alfiusin otarim, ko Tadius, ko Saimon, a marazi ko me Selotin ikizimin iti, koma Judas Iskariot, gumazir Iesus isava, apanibagh aningizim.

Ezi Iesus gumazir 12 plan kaba amaga akar kam me ganiga ghaze, “Ia Kantrin Igharazibar Gumaziba bagh mangan marki. Egh Samarian nguibar ekiabar mangan marki.* Ia sipsipin ovengezir Israelin ikizimin itiba bagh mangi. Ia mangi, akam akun suam, ‘God Bizibagh Ativamin Dughiam a roghira izegha gifa.’ Ia mangi gumamazizibar

arimariaba agiva; egh gumazir
aremeziba me damuti me ua dikav,
egh lepa itir gumazibar amuti me ua
zuegh, egh duar kurar gumazamizibagh
apazaziba da batogh. Bizir ia inizim

ia purama a ini, ia a givezezir puvati.
Kamaghira ia pura a isi gumazamizibar
aning. Ia a bagh ivezitam inian kogham.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Sande 12 bilong Yia

1. RIT

Jer 20:10-13

Akar dapanim: Ikiavira Itir God gumazamizir onganarazibar akurvasi, eghti gumazamizir ikuraba me abinan kogham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Jeremaia, an osiri.

Ki orazi, gumazamiziba bar nimira uarira uariv gia ghaze, Jeremaia, a ghaze, bizir ikurar kam bar danganibar iti, an e damuti e atiatingam. Kamaghin e a isi kot datika. E datirighrama a isi gumazir ekiabar damazimin kot darigham. Nan namakaba kamagh sua ifonge, bizir kurar na bativir kaba na dikabiragh. Me ghaze, "E ti a gifaragh a dikabiraghiva an arazir kuram ikarvagh." Ezi Ikiavira Itir God, mati midorozir gumazir bar gavgavir mam, a nan akurvaghasa nan boroghin tughav iti. Eghti gumazir izi paz na damuamin kaba, bizir kuram me batoghti me daghiregham. Egh me bar aghumsighti men aghumsizir kam iki mamaghira iki

givaghan kogham. O Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim, ni gumazamizibar nighniziba ko navir averiaba tuighsigha dagh fo, ezi nin kotiam a bar guizin arazimra gin ghua bar dera. Ezi ki uan osimtizir kam isa nin dafarim garisi. Kamaghin amizi, ki ghaze, ni nan apaniba ivezir kuram me daningti, ki ganika.

E fo, Ikiavira Itir God, gumazamizir onganarazibagh amiba, a bar men akuragha gumazir kurabar dafarim da ua me ini. Kamaghin amizi, e Ikiavira Itir God bagh ongiva egh an iziam fam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 69:8-10, 14, 17, 33-35

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni bar na gifonge, egh nan dimdian ikarvagh.

Ni bangin, gumaziba dibovir akabar na migeima, ki aghumsisi.

Nan aveghbuaba gumazir igharazimin gari moghin, nan gari.

Ezi nan adarazi nguibar igharazibar gumazimin gari moghin, nan gari.

Nan navir averiam bar nin Dipenim gifuegha egha a baghavira iti.

Ki Dipenir kam deragha an gari, a deraghavira iti.

Gumazir maba akar kurabar ni migei, ezi men akaba nan izi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni bar na gifonge, egh nan dimdian ikarvagh.

O Ikiavira Itir God, ki uabi bizir kabagh nighnizir puvati, ki ni ko mikimam.

Ni uan ifongiamin, dughiatamin uan apangkuvir ekiamin gin mangi, nan azangsizim ikaragh.

Ni na ko akam akirigha givagha an gin zui. kamaghin ni nan akuragh.

O Ikiavira Itir God, ni zurara nan apangkuvir arazir kam a bar dera, kamaghin ni zurara nan azangsiziba baragh.

Nin apangkuvim zurara nan iti, kamaghin ni izi nan akuragh.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni bar na gifonge, egh nan dimdian ikarvagh.

Gumamazizir osimtiziba ateriba, me God nan akurazir bizim ganigh bar akuegham.

Gumamazizir Godin ziam feba, me ua gavgavir igiam iniam.

Ikiavira Itir God, gumamazizir biziba puvatizibar azangsiziba barasi, egha a uan gumamazizir kalabusin itiba, me gin amadir puvati.

Ia bizir kaba, overiam, nguazim, ongarim, osiriba ko, bizir bar ongarimin itiba, ia bar Godin ziam fi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni bar na gifonge, egh nan dimdiam ikarvagh.

2. RIT

Ro 5:12-15

Akar dapanim: Godin apangkuvimin gavgavim an ovevemin gavgavim gafiragha puvira gumamaziziba batifi.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Kamaghin amizi, gumazir vamira arazir kuram gamizi, ezi tuavir kamin arazir kuraba nguazir kamin oto. Ezi nguazir kamin gumamaziziba arazir kurabagh amima, ovevem oto. Ezi gumamaziziba bar arazir kurabagh amima, kamaghin ovevem bar me bato. E fo, fomira dughiar Moses Osirizir Arazibar tighar otivam, dughiar kamin arazir kuraba nguazir kamin iti. Ezi Moses Osirizir Araziba itir puvatizi, God gumazibar arazir kurar kaba medir puvati. Ezi Adamin dughiamin ikegha ghua Mosesin dughiamin, ovevem gumamaziziba gativagha me avara. Gumazir maba Adamin min arazir kuratam gamizir puvati, men arazir

kuraba ighara. Ezi ovevem uaghan me avara. Ezi Adam mati Gumazir Izamimin nedazim.

Ezi Godin apangkuvir a pura aningizim, an Adam amizir arazir kuramin min amir puvati. Guizbangira, gumazir vamira Adam arazir kuram gamima, ezi tuavir kamin gumazir aviriba ariaghire. Ezi gumazir vamira Krai Iesus an apangkuvimin, God e gamizi, e an damazimin dera. Ezi Godin apangkuvimin gavgavim bar ovevemin gavgavim gafira. Bizir kam, a gumamazizir aviriba pura me ganingizi, a me gizifa!

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya. Aleluya.

Ekiam ghaze, "Guizbangira migeir Duam izi nan araziba ko ingangaribar gun ian mikimam. Eghti ia uaghan akam akunam."

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 10:26-33

Akar dapanim: Ia nivafizibav sozi da ariaghiri gumamazizibar atiatingan marki .

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua ghaze, "Gumaziba pazi ia damuti, ia men atiatingan marki. Bizir mogomebar aven ikeziba, bar azenim giram. Eghti migirigiar aven ikeziba, gumaziba bar dagh fogham. Ki mitatemin ia mikemezir akaba, ia

angazangarimin dav kim. Egh sighsirir akar ia oraghiziba, ia mangi dipenir nogoribar tuiv dar gun gumamazizibav kim. Ia gumazir namnar kinibav sozibar atiatingan marki. Me ian duabav sueghan kogham. Puvati. Ia Godram atiating. A namnam ko duam

uaghara aning isiva avimin aning
gasighasighamin gavgavim iti. Ia fo,
gumaziba kuarazir dozir pumuning
wan toean virara aning givezegham. Ezi
ian Afeziam deraghavira kuarazir kabar
gari. Ian Afeziam ifueghan koghtima,
kuarazir katam nguazim giran kogham.
Egha God uaghan ian dapanir ariziba
dar pone, egha a bar deraghavira ia
gifo. Kamaghin amizima, ia atiatingan
marki. Ia kuarazir dozir kabar min
itir puvati. Ia Godin damazimin bar
ekevegha dagh afira.”

Ezi Iesus migia ghua ghaze,
“Gumazir manam gumazamizibar
damazimin ghaze, a nan anav, eghti ki
uaghan uan Afeziar uan Nguibamin
itimin damazimin mikim suam,
gumazir kam a nan anav. Eghti
gumazitam gumazamizibar damazimin
mikim suam, a nan anav puvati, eghti
ki uaghan uan Afeziar uan Nguibamin
itimin damazimin mikim suam,
gumazir kam nan anav puvati.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 13 BILONG YIA

1. RIT

2 Kin 4:8-11, 14-16

Akar dapanim: A bar gumazir aghuim, egha a guizbangira Godin akam inigha izir gumazim.

Akar kam, a Israelia ko Judabar Atrivibar Akinafarir Namba Tu, o 2 Atriviba, an aven iti.

Dughiar mamîn Elisa Sunemin nguibamîn ghu. Amizir mam nguibar kamin ikia, egha dagiar aviriba iti. Egha uan dipenimin daghetam amasa Elisan azangsisi. Ezi Elisa zurara Sunemin izir dughiabar amizir kamin dipenimin apiaghirava api. Egha dughiar mamîn amizir kam kamaghin uan pam migei, “Ni gan, gumazir kam zurara iza e koma api, a Godin akam inigha izir gumazim, egha a God ua bagha misevezir gumazimra. Ga uaning, ga ti dipenir ghuriar pin itimin daguraguir danganitamin ingarigham. Egh e dakozitam ko, tebol tam, dabirabir tam ko, lam tam, danganir kamin dar arigham. Egh gumazir kam izamin dughiamin, a danganir kamin ikiam.” Egha aning a bagha danganir kam akiri. Ezi dughiar mamîn Elisa ua

Sunemin izegha, danganir kamin ghuavanabogha, uan misiam girighav ikiava avughsi.

Elisa Gehasi kamaghin an azara, “E bizir aghuir manatamin amizir kamin arazir aghuim ikarvagh?” Ezi Gehasi ghaze, “Bizir vamira, an pam bar ghurizi a boriba puvati.” Ezi Elisa Gehasin migia ghaze, “Ni amizim mikemeghti, a izi.” Ezi Gehasi ghua amizim mikemezi a iza tiarakamin tughav iti. Ezi Elisa amizimin migia ghaze, “Azenir munamin dughiar kamran ni uan otarim uan agharimningin an suiragh.” Ezi amizim a ikaragha ghaze, “Ga uaning, nan gumazir aruam, ni Godin akam akuragharuir gumazim, ni na gifaran marki.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 89:2-3, 16-19

Ia akam ikaragh: Ki Ekiamin apangkuvim bagh, bar akongegh ighiabar amuam.

O Ikiavira Itir God, ki zurara nin apangkuvimin gun, gumazamizibav kimiva ongam.

Ki uan akamin, pamten gin otivamin boriba me mikim suam,
God e mikemezi moghira, zurara deraghavira e gami, egha dughiatamin e ataghrazir puvati.

Ki fo, nin apangkuvim a ikia mamaghira iti.

Ni zurara deraghavira e gamua dughiatamin e ataghrazir puvatizir arazir kam,
a bar ekeveghe overiamin min gavgavigha ikia mamaghira iti.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni bar na gifonge, egh nan dimdiam ikarvagh.

O Ikiavira Itir God, gumazamizir ighiabagh amua nin ziam feba, me bar akongegh.

Nin angazangarim me gisirazi moghin, ni bar me gifueghe men boroghira iti.
Ni bar deravira me gamima,
me bar akueghe dimagariba ko aruebar nin ziam fa ighiabagh ami.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni bar na gifonge, egh nan dimdiam ikarvagh.

Nirara, ni gavgavim e ganidi, ezi e ni bagha bar akonge.

Ni bar deragha e gamua en akurvazi, e uan apaniba ko misogha me abiri.

O Ikiavira Itir God, ni uabi e geghuv en ganamin gumazim oramin min, e ganingi.

Ni Israelian Godin Bar Zuezim, ni arazir aghuimrama amuava, atrivim e ganingi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni bar na gifonge, egh nan dimdiam ikarvagh.

2. RIT

Ro 6:3-4, 8-11

Akar dapanim: E Krai koma areme, kamagh amizi, e nighnizir gavgavim ikiva a ko uaghan angamra ikiam.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ia ti kamaghin fo, e bar Krai Iesusin aven ruegha a ko poke. Arazir kamin e bar an ovevem ko poke. E ruegha, egha tuavir kamin Kraisin ovevem in poke, ezi Afeziam Krai ko mozimin aven e akaragha e avara. Egha mati an gavgavir ekiam Krai gamizi a mozimin ua dikafi, kamaghira, e uaghan ikirimirir igiar aghuimin ikivira ikiam.

E ghaze, e Krai ko areme, egha e nighnizir gavgavim kamaghin iti, e uaghan a ko ikirimirir aghuir kamin ikiam.

E kamaghin fo, Krai mozimin ua dikavigha gifa. Egha uam aremeghan

kogham. Ovevem, a ua gavgavir a misueghti a uam aremeghamim, puvati. Egha Krai dughiar vamiram aremegha ua aremeghan kogham. Egha ovever arazir kamin, an arazir kuramin gavgavim gamizi, eghti a uam a gativsi damuan kogham. Egha datirighin a ikirimirir aghuarimin ikia God baghavira iti. Kamaghira, nighnizir kam ian iki, ia uaghan Krai ko aremegha egha arazir kuramin gavgavim uam an apengan itir puvati. Egha ia Krai Iesus ko porogha God baghavira ikia ikirimirir aghuimin iti.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

God ia amisevegha gifa. Ezi ia atrivimin ofabagh amir gumazamizibar otifi. Ia guizbangira Godin gumazamizibara, egha God baghavira iti. Ia faragha mitarmemin itima, a ian diagha uan angazangarir aghuimin aneti.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 10:37-42

Akar dapanim: Gumazir manam uan ter ighuvir an ovengamim a gisaghpugha nan gin zuir puvati, a nan namakam puvati. Ezi gumazir manam ia inigha arazir aghuibar ia gami, a na inigha arazir aghuibar na gami.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

“Gumazir manam uan afeziam ko amebam bar aning gifongegha, faragha aning arigha, egha na isa gin arigha, a guizbangira nan namakam puvati. Egha gumazir manam uan otarim o guivim bar aning gifongegha, faragha aning arigha, egha na isa gin arisi, a nan namakam puvati. Egh gumazir manam

uan ter ighuvir an ovengamim a gisaghpugha nan gin zuir puvati, a nan namakam puvati.* Ezi gumazir manam deravira uan ikirimirim anekiriva, gumazir kam gin ikian kogham. Eghti gumazir manam na bagha nighnigha uan ikirimirim akirizir puvati, a guizbangira ikirimirim bativam.”

Ezi Iesus migia ghua ghaze,
 “Gumazir manam ia inigha arazir
 aghuibar na gami, a na inigha arazir
 aghuibar na gami. Egha gumazir na
 inizim, a Godin na amadazi ki izezim
 a ini. Eghti gumazitam suam, ki
 Godin akam inigha izir gumazitamin
 akurvaghasa, egha Godin akam inigha
 izir gumazir kamin akua uan dipenimin
 ghua an akurvagha deragha a gami,
 God gumazir kam, bizir aghuir an akam
 inigha izir gumaziba isiba, God da isiva
 a daningam. Eghti gumazitam suam,
 ki gumazir aghuitamin akurvaghasa,

egha gumazir aghuitam inigha uan
 dipenimin ghua deraghavira an
 akurvaki, God gumazir kam uaghan,
 bizir aghuir gumazir aghuiba isiba,
 God da isiva a daningam. Eghti tav
 suam, ki Iesusin suren gumazitamin
 akurvaghsi, egh pura dipar orangtizim
 a isiva suren gumazir ziaba puvatizir
 katam a danigam, bar guizbangira ki ia
 migei, God gumazir kam ivezir aghuim
 a daningam.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 14 BILONG YIA

1. RIT

Sek 9:9-10

Akar dapanim: Ian atrivim a izi, egha a uabi uan iziam fuer puvati.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Sekaraia, an osiri.

Ia Saionin nguibar ekiamin itir
gumazamiziba, ia bar akongegh!
Ia Jerusalemin itir gumazamiziba, ia
bar tiariba akar pamtemin dim.
Ia gan, ian Atrivim a izi!
A iziar ekiam ikiava midorozim
gamuava uan apaniba abiri.
Egha a uabi uan iziam fuer puvati.
A ziaba puvatizi moghin, donkin
mam gaperagha izi.
A donkin igiar mam
gaperagha izi.
Ikiavira Itir God ghaze,
A karisba ko midorozibagh amir
hoziaba batueghti, da ua Israelbar
tongin ikiam kogham.

Egh men barir piba ki bar dagh
apirarigham.
Ian atrivim, kantrin ekiaba bar dar
amighti, da midorozir arazim
ategh deraghvira dapiagh navir
amirizimin ikiam.
A nguazir otevirar gumazamiziba
bar me gativagh men ganam.
A nguazir kam bar a gativagham.
Nguazir kam, a ongarir ekiamin
ikegh mangi ongarir saghon mar
itimmin tugham.
Egh Yufretisin faner ekiamin ikegh
vongin amadaghan mangi bar
saghon mar tugham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 145:1-2, 8-11, 13-14

Ia akam ikaragh: Nan God ko nan atrivim, ki nin iziam fe.

Atrivim, ni nan God, ki nin ziar ekiam fam.
Ki nin ziar ekiam pirafi mangivira ikiam.
Bar guizbangira, dughia vaghvagh bar, ki zurara ni minamam.
Egh ki zurazurara nin ziam pirafi mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Nan God ko nan atrivim, ki nin iziam fe.

Ikiavira Itir God bar en kuarkuva e gifueghavira iti.
A bar en apangkuvigha zuamira en atarir puvati.
Kar bar bizir ekiam.
Ikiavira Itir God gumazamiziba bar men deragha,
bizir a ingariziba sara dar apangkufi.
Bar guizbangira.

Ia akam ikaragh: Nan God ko nan atrivim, ki nin iziam fe.

Kamaghin, Ikiavira Itir God, bizir angamra itir ni ingariziba bar moghira nin ziam
fam.
Eghti ni baghavira itir gumazamiziba ni minamam.
Me nin gavgavimin gun mikim suam,
ni biziba bar dagha ativagha dar gari, da bar dera.
Ezi nin ziam bar pin iti. Nguazimin itir gumaziba ko, biziba bar,
ni dagh ativagh dar gan mamaghira ikiam.
Ni bizibagh ativaghamin arazir kam, givaghan kogham.

Ia akam ikaragh: Nan God ko nan atrivim, ki nin iziam fe.

God uan akar dikirizimin gin ghua biziba bar dagha ami.
 Arazir an amir kaba, a bar en apangkufi.
 Osimtiziba itir gumazamiziba, Ikiavira Itir God men akurvasi.
 Gumazamizir, men apaniba me abiniziba, Ikiavira Itir God ua me fava gavgavim
 me ganidi.

Ia akam ikaragh: Nan God ko nan atrivim, ki nin iziam fe.

2. RIT

Ro 8:9, 11-13

Akar dapanim: Ia Godin Duamin gavgavimin uan nivafizir agorogem abiragh, ia ikirimirir aghuarimin iniam.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Eghti Godin Duam guizbangira ian navir averiabar aven ikiti, ia ua navir ghurimin arazibar gin mangan kogham, ia Godin Duam ifongezir arazibar gin mangam. Guizbangira, gumazitam an navir averiamin aven Kraisin Duam an itir puvati, a Kraisin anam puvati.

Godin Duam Iesus mozimin a gamizi a ua dikafi, ezi Duar kamra, ian navir averiabar aven iti. Eggha gumazir Kraisin gamizi a dikavizir kam, a ian ovengamin mikarzarbar amuti, da ua dikavighiva angamra ikiam. God uan

Duar ian navir averiabar aven itimin tuavimin, bizir kam damuam.

Kamaghin amizi, nan adarasi, e ikarvazir ingangarir mam iti. Ikarvazir ingangarir kam, a navir ghurimin bizim puvati, e an gin mangan kogham. Ia navir ghurimin arazibar gin mangiva, ia arimighregham. Egh ia Godin Duamin gavgavimin tuavimin, ia uan mikarzarbar arazir kurabav soghti, da aremeghti, ia angamra ikivira ikiam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Afeziam, ni overiam ko nguazimin Ekiam. Ni Bizibagh Ativagh Dar Ganamin Dughiam gumazamizir borir dozibar min itiba ni biziba men aka.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 11:25-30

Akar dapanim: Ki uabi abiragha gumazamizibar asughasusi.

Ia, Kraisin Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha dughiar kamin Iesus kamaghin migei, "Afeziam, ni nguazim ko overiam gativazir Ekiam! Ni fofozim ko nighnizir aghuiba itir gumaziba bizir kaba men modo, egha boribar min itir gumazibar aka. Kamaghin ki ni minabi. Guizbangira Afeziam, ni uan ifongiamin kamaghin ami."

Egha Iesus ua kamagh migei, "Nan Afeziam biziba bar ada isa nan dafarim gati. Ezi gumazitam Otaram gifozir puvati. Afeziam uabira a gifo. Egha

tav Afeziam gifozir puvati. Otaram uabira, koma gumazir Otaram ifuegha Afeziam isava men akaziba, merara Afeziam gifo. Ia, gumazir ingangarir ekiabagh amua osimtizir aviriba ateriba, ia bar moghira na bagh izi. Eghti ki aghuvsazim ia daningam. Ia na da fofozim iniva nan migirigiabar apengan iki, egha mati temer ruarir me bulmakauningin tuemning gatizima aning uaning inigha ingangarim gami moghin, ia nan apengan iki. Ia

na gifo, ki uan navir averiamin aven
uabi dikabiragha, egha ki gumazibar
asughasusi. Egh ki ia damuti ia
aghuvsazim iniam. Ter ruarir ki ian

tuebagh arizim, ia a gumuam, ezi bizir
ki aterim an osemzir puvati.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 15 BILONG YIA

1. RIT

Ais 55:10-11

Akar dapanim: Amozim overiamin izaghiri, a pura uamategha overiamin ghuav anadir puvati.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

E fo, amozim overiamin ikia zaghira,
pura uamategha ghuavanadir
puvati.

A dipam nguazim ganiga egha
daghebagh amima da azenibar
aghuima,

ezi gumaziba da isia dar maba
apava, egha maba opari.

Ezi kamaghira, nan akam uaghan, a
pura uamategh na bagh izeghan
kogham.

Puvati. A, ki mikemezi moghira,
bizibar amuti da otivam.
Eghti ingangarir ki damuasa
ifongeziba, an adar amuti dar
dagheba otivam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 65:10-14

Bekim:

Ni nguazim damuti a deravira ikiasa, ni amozim amadima a izi.

Ni nguazim gamima a deravira iti, dagheba a gisin deraghaviram aghui.

God, nin fanem dipaba bar a gizivazi,

a ivemara ghua danganibar ghuaghira datir puvati.

Arazir kamin, dagher aviriba nguazir kamin otifi.

Bekim:

Ni amozir aviriba amadi da azenibar zaghiri,

dipam nguazimin aven ghuaghiri.

Dipam nguazim gami an amiraghirizi dagheba deragh aghui.

Bekim:

Ni danganir manamin iti, dagher aghuiba danganir kamin iki, bar
avirasemegham.

Ni bar en deragha daghebagh ami, da otivava aviraseme.

Bekim:

Danganir dadaba itiba, bulmakauba ko sipsipba dagh izefi.

Azenir aviriba mighsiabar ikiti, mighsiaba bar akongegh.

Danganir dadaba itiba, sipsipin bar aviriba iti.

Danganir zarir mighsiabar tongin itiba, witba bar dagh izifa.

Bizir kaba bar moghira gumazir God bagha bar akuegha an iziam febar min
damuam.

Bekim:

2. RIT**Ro 8:18-23**

Akar dapanim: God ingarizir biziba bar moghira, me God azenaram e an boribar otivamimin dughiam mizua iti.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ki fo, ziar ekiam ko dabirabir aghuir kam God gin en akaghti, e a gifogham. Ezi ki kamaghin nighnisi, bizir kam a, mizazir e datirighin isiba, bar dagh afiragham. Guizbangira, God ingarizir biziba bar, me dughiar God uan boriba azenim darighamim a bagha mizua, uan dapaniba fegha tintinibar gara nighnighisi, dughiar manamra bizir kam otivam? Guizbangira, God fomira nguazimin itir biziba da tuisigha ghaze, da bar ikufi, da pura bizir kiniba. Da uari kamaghin otozir pu. Puvati. God uabi dagh amizi da kamaghin otifi. Egha da God damuamin bizir aghuim bagha mizuai. Datirighin, nguazimin itir biziba da ovevem ko biziba kuraghrir arazimin apengan ikia, mati da kalabusin iti. Egha me kamaghin fo, dughiar God misevezimin,

God biziba kalabusin itir arazir kam a givaghti, eghti biziba bar Godin boriba ko firighreghiva dabirabir aghuarim ko ziar ekiam iniam.

E fo, bizir God ingariziba bar moghira, mati amizim borim batasa mizazim isi moghin, da mizazim isi. Egha da bar puv tuava ara, iza datirighin oto. Ezi bizir kabarama arair pu. Puvati, e uari uaghan arai. E Godin Duam inigha gifa, a kamakin, a God e daningamin bizir aghuibar faragha zuir bizim, an e ganingi. Egha e tuava ara, dughiar God e damighti e an boribar miraram otivamimin, e a bagha mizuai. Dughiar kam, God en mikarzibar amighti da firighregh ganganir igharazimin otogham.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya, Aleluya.

Dagher ovizim, a Godin akam. Krais a gumazir dagher ovizir kam akurim. Gumamaziziba bar a bagh mangiva, me ikirimirir zurara itim iniam. *Aleluya.*

GUTNIUS (Longpela Rit)**Mt 13:1-23**

Akar dapanim: Gumazir mam ghua azenimin witin ovizim akuri.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Aruer kamra Iesus dipenim ategha azenan ghu. Egha ghua dipar dadarimin aperaghav iti. Ezi gumamazizir aviriba a bagha ize, egha men avirim bar ekefe. Kamaghin a kurir mamin biraghava apera. Ezima gumamaziziba dipar dadarimin tuivighav iti. Ezi Iesus akar isin zuir aviribar me migei. Egha kamaghin migei, "Ia oragh. Gumazir mam witin oviziba inigha ghua uan azenimin da akurava arui.* A da akurima witin ovizir maba tuavimin

irezima, kuaraziba iza da ame. Ezi maba dagiabagh isin itir nguazir evarim gire. Nguazir kam mitemezir puvati, ezi witin oviziba zuamira afuangi. Ezi dar biba bar nguazimin aven iraghuezir puvati, ezi aruem anaga dagh isirazi, ezi da isia misingi. Ezi witin ovizir maba benir dikoniba itir nguazim giregha, benibar tongin afuangizi, benir dikoniba aghuava beniba da ikiaghariki. Ezi dar oviziba misevezir puvati. Ezi witin ovizir maba nguazir aghuim

giregha dagheba misefi. Maba 100 plan oviziba misevima, maba 60 plan oviziba misevima, maba 30 plan oviziba misefi. Tina kuarimning iti, an oragh.

Ezi Iesusin suren gumaziba gin iza kamaghin an azai, “Ni tizim bagha akar isin zuibar gumazamizibav gei?” Ezi a me ikaragha ghaze, “God fofozim ia ganingizima, ia God Bizibagh Ativamin Dughiamin akar mogomeba dagh fo. Ezi a fofozir kam me ganingizir puvati. Godin akabagh fozir gumazim, God uan akabar fofozir igharaziba a daningam, eghti a Godin akar aviribagh fogham. Eghti Godin akabagh foghan aghuazir gumazim, an fofozir muziarim God a dama inigham. Men damaziba gara, egha me bizitamin gari puvati. Egha me oragha, me bizitamin mingarim bar anebighizir puvati. Ki bizir kamin tugha akar isin zuibar me migei. Godin akam inigha izir gumazim Aisaian migirigiaba gumazamizir kaba bagha guizbangira otifi. A kamaghin mikeme.

‘Gumazamizir kaba uan navir
averiabar kua,
ezi men kuariba oraghan aghua,
ezi men damaziba kome.
Me kamaghin amima, God ghaze,
marki,
men damaziba bizitamin ganighai,
men kuariba oreghai.

Ezi men naviba kuighrizima me
migirigiabagh foghava egha
navibagh iragha na bagha izima,
ki ua me inigha me gamizima me
deraghai.

Me kamaghin damuan aghua,
kamaghin me zurara oraghiva,
egh deragh bizitamin mingarim
gifoghan kogham.

Me zurara ganiva, egh deragh
bizitamin ganighan kogham.’

Ezi ia, ian damaziba bizibar gari, ezi ian kuariba akam barasi. Kamaghin ia bar akongegh! Ki guizbangira ia migei, fomira Godin akam inigha izir gumazir aviriba ko gumazir aghuir aviriba, me ia datirighin garir bizibar ganamin ifongiar bar ekiam ikia, me dar ganizir puvati. Egha ia datirighin orazir akar kaba, me da baraghan ifongiar bar ekiam ikia, me tam baraghizir puvati.”

Ezi Iesus migia ghua ghaze, “Ia datirighin oragh, gumazim witin oviziba akunizir akar isin zuimin mingarimra kara. Gumazir God Bizibagh Ativamin Dughiamin akam baragha anebizir puvatiziba, me witin ovizir tuavim girezibar min ami. Me Godin akam barazima, Satan zuamira izava me oraghizir akaba me dama, da ini. Ezi witin ovizir dagiabagh isin itir nguazim gireziba, da gumaziba Godin akam baragha zuamira nighnizir gavgavim an ikia bar akonge. Ezi men biba puvati, egha dughiar bar otevimra iti. Eghti gumazitaba izi Godin akam bagh pazi me damuva osimtiziba me darightima, me zuamira God ategham. Ezi witin ovizir benir dikonibar tongin ireziba, kar gumaziba Godin akam baraghava, egha uaghan nguazir kamin osimtizibagh nighnigha, egha uaghan dagiar aviriba iniasa nighnisi. Ezi bizir kaba Godin akaba ikiagharighizima da misevir puvati. Ezi witin ovizir nguazir aghuim gireziba, kar gumazir Godin akam baragha deragha anebigha a gifoziba. Gumazir kabanagh dagheba misefi, maba 100 pla, maba 60 pla, maba 30 plan oviziba misefi.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)**Mt 13:1-9**

Akar dapanim: Gumazir mam ghua azenimin witin ovizim akuri.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Aruer kamra Iesus dipenim ategha azenan ghu. Egha ghua dipar dadarimin aperaghav iti. Ezi gumazamizir aviriba a bagha ize, egha men avirim bar ekefe. Kamaghin a kurir mamın biraghava apera. Ezima gumazamiziba dipar dadarimin tuivighav iti. Ezi Iesus akar isin zuir aviribar me migei. Egha kamaghin migei, “Ia oragh. Gumazir mam witin oviziba inigha ghua uan azenimin da akurava arui.* A da akurima witin ovizir maba tuavimin irezima, kuaraziba iza da ame. Ezi maba dagiabagh isin itir nguazir evarim gire. Nguazir kam mitemezir puvati, ezi

witin oviziba zuamira afuangi. Ezi dar biba bar nguazimin aven iraghuezir puvati, ezi aruem anaga dagh isirazi, ezi da isia misingi. Ezi witin ovizir maba benir dikoniba itir nguazim giregha, benibar tongin afuangizi, benir dikoniba aghuava beniba da ikiaghariki. Ezi dar oviziba misevezir puvati. Ezi witin ovizir maba nguazir aghuim giregha dagheba misefi. Maba 100 plan oviziba misevima, maba 60 plan oviziba misevima, maba 30 plan oviziba misefi. Tina kuarimning iti, an oragh.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Sande 16 bilong Yia

1. RIT

GST 12:13, 16-19

Akar dapanim: Kotiamin dughiam, ni gumamaziziba en apangkufi.

Akar kam, a Nighnizir Aghuimin Akinafarim, o Gutpela na Stretpela Tingting, an aven iti.

Gumazir ikurabar akaba, men suiki.
Eghti osimtizim gumazir aghuiba
batoghti, me a misiviregham.

Gumazir nighnizir aghuiba
puvatiziba, me zuamira gumazir
bizibar me gamibar aningagham. Eghti
gumazitam, gumazir nighnizir aghuim
itim akar kuramin a mikemeghti, an
akar kam gin amadagham.

Gumazir guizbangira migeim, a
kotin aven ikia guizbangin akamin gun
migei. Egh a gumazir ifarim, kamaghin
a kotin aven akabagh ifari.

Gumazim deraghvira nighnizir
puvatigha migei, an akaba gumazir
igharazimin navim gasighasigham,
mati midorozir sabam a miti. Ezi
gumazir nighnizir aghuim itim, a mati
marasinin aghuim gumazibar akurvasi.

Ifavarir akam, a dughiar
otevimra ikiam, eghti gumaziba a
bakinighnigham. Ezi guizbangin akam,
a dughiar ruarimin iki mamaghira
ikiam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 86:5-6, 9-10, 15-16

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni bar deragha en arazir kuraba gin amadi.

O Ekiam, ni bar dera, egha gumazibar arazir kuraba gin amadi.

Egha ni ko migeir gumamaziziba, ni apangkuvir ekiam men ikia, men
azangsiziba barasi.

O Ikiavira Itir God, ni nan azangsizim deragh a baregh, nan akuragh.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni bar deragha en arazir kuraba gin amadi.

Ikizibar gumamazizir ni ingariziba bar izi,
nin ziar ekiam bagh teviba apirigh, nin ziam fam.
Ni bar uabira ni mirekelin bar aghuibagh ami,
Ni uabira God.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni bar deragha en arazir kuraba gin amadi.

O Ekiam, apangkuvir arazim ko, akurvazir arazim bar en gizivazi ni zuamirama
atarir puvati.

Ni bar en apangkuvigha, deravira uan akamin gin ghua egha nighnizim
giraghrazir puvati.

Ni uamategh na bagh izi egh nan apangkufigh.

Ki nin ingangarir gumazim,
nan amebam uaghan nin ingangarir amizim, a na bate.
Kamaghin ni nan akuragh gavgavim na daning.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni bar deragha en arazir kuraba gin amadi.

2. RIT**Ro 8:26-27**

Akar dapanim: Godin Duam, Godin nighnizimin gin ghua en akurvaghasa God ko migei.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Kamaghira, Godin Duam e gavgaviba puvatizir darazir akurvasi. E fozir pu, e manmagh biziba bagh God ko mikimam? En migirigiaba otefe. Kamaghin amizi, Godin Duam uabi e bagha God ko migia, tuava ara, an ararem akar e mikiman asazibagh

afira. Ezi God gumazamizibar navir averiaba guizbangira dar gari. A uan Duamin nighnizim gifo. Kamaghin, an Duam Godin ifongiamin gin ghua Godin gumazamiziba bagha a ko migei.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya, Aleluya.

Afeziam, ni overiam ko nguazimin Ekiam. Ni Bizibagh Ativagh Dar Ganamin Dughiam gumazamizir borir dozibar min itiba ni biziba men aka.

Aleluya.

GUTNIUS (Longpela Rit)**Mt 13:24-43**

Akar dapanim: Ia witin aghuim ko grazir kuram ateghti aning uaghara aghung iki mangiti dagheba asiamin dughiam otogham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus uam akar isin zuir mam kamagh me migei, "God Bizibagh Ativamin Dughiam mati gumazir mam witin ovizir aghuiba uan azenimin da akuni. Ezi gumazamiziba akuima gumazir witin oviziba akunizimin apanim iza ogher kuramin oviziba isa witbar tongin da akunigha ghu. Ezi witba gin aguigha misivasava amima, me gari ogher kurar kam uaghan iti. Ezi azenir kamin ghuavimin ingangarir gumaziba ghua a migia ghaze, 'Gumazir ekiam, e ghaze ni witin ovizir aghuiba uan azenim mikini. Manmagh amizima, ogher kurar kam uaghan otifi?'"

"Ezi a me migia ghaze, 'Nan apanir mam arazir kam gami.' Ezi an ingangarir gumaziba an azai, 'Ni ifueghtima, e mangi ogher kam suagham?' Ezi a ghaze, 'Marki. Ia ogher kuraba asighsuva, uaghan witba asiam. Kamaghin da asian marki. Ia da ateghtima da mar witba ko aghung, mangi dagheba iniamin

dughiamin otogh. Eghti ki ingangarir kam damuamin gumaziba kamagh me mikimam, "Ia ogher kurar kam faragh anesiva a dapongsiva an ikizibar amu. Eghiva ia witba iniva da akuvagh da isiva nan dagher dipenim darigham." "

Egha Iesus akar isin zuir igharazir mam me migia ghaze, "God Bizibagh Ativamin Dughiam mati zuravarir me mastet arizimin ovizimin min ami. Gumazir mam mastetin ovizim inigha ghua uan azenimin anakuni. Mastetin ovizim dagher igharazibar ovizibar min ekevezir puvati. A bar sufi. Egha an aghuir dughiamin an azenimin itir zuravarir mabagh afiragham. A tememin min aghungigham, eghtima kuaraziba iziva an aguabar mikonibar ingaram."

Egha Iesus akar isin zuir igharazir mam kamaghin me migei, "God Bizibagh Ativamin Dughiam, a yisin min ami. Amizir mam yisin muziarir mam inigha, flauan dram in ekiamin

itim inigha, aning verevere. Ezi flauan kam gin bar bui.”

Iesus gumazamizibav geir migirigiaba, an akar isin zuibara da akuri. Egha a migirigiatam abigha me mikemezir puvati, an akar isin zuibara me migei. Fomira Godin akam inigha izir gumazim kamagh migia ghaze, “Ki akar isin zuibara ia mikimam. Bizir maba, nguazir kam otozir dughiamin da modogha iza datirighin tu, ezi ki bizir kabar eghaghanim damuasa.” Iesus akar kam damuti an otivasa, kamaghin an akar isin zuir kabagh ami.

Egha Iesus gumazamiziba ategha ghua dipenimin aven ghu. Ezi an suren gumaziba an gin iza ghaze, “Ni ogher kurabar akar isin zuimin mingarimin gun e mikimam, o?”

Ezi Iesus me ikaragha kamaghin migia ghaze, “Gumazir witin ovizir aghuiba akunizim, a Gumazibar Otarim. Azenim, kar nguazir kam. Witin ovizir aghuiba, kar gumazamizir God Bizibagh Ativamin Dughiamin

aven ikiamiba. Ogher kuraba, kar Satanin gumazamiziba. Apanir ogher kuram akunizim, a Satan. Dagheba iniamin dughiam, kar nguazir kam givamin dughiam. Ezi enselba, me dagheba iniamin ingangarir gumaziba. Egha mati gumaziba ogher kuraba akuva dagh aboi, kamaghira enselba nguazir kam givamin dughiamin, me kamaghin damuam. Gumazibar Otarim uan enselba amadaghti, me God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven itir gumazamiziba, men tongin itir gumazir arazir kurabagh amiba ko gumazir nighnizir gavgavibagh asighasiziba, enselba bar me batuegham. Egh me me isiva, avir ekiam me kunigham. Eghti me avir kamin ikiva arangiva atariba kuskugham. Eghti dughiar kamin gumazamizir aghuiba uan Afeziam Bizibagh Ativamin Nguibamin aven iki, me aruemin min sigham. Tina kuarimning iti, an oragh.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)

Mt 13:24-30

Akar dapanim: Ia witin aghuim ko grazir kuram ateghti aning uaghara aghung iki mangiti dagheba asiamin dughiam otogham.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus uam akar isin zuir mamin kamagh me migei, “God Bizibagh Ativamin Dughiam mati gumazir mam witin ovizir aghuiba uan azenimin da akuni. Ezi gumazamiziba akuima gumazir witin oviziba akunizimin apanim iza ogher kuramin oviziba isa witbar tongin da akunigha ghu. Ezi witba gin aguigha misivasava amima, me gari ogher kurar kam uaghan iti. Ezi azenir kamin ghuavimin ingangarir gumaziba ghua a migia ghaze, ‘Gumazir ekiam, e ghaze ni witin ovizir aghuiba uan azenim mikini. Manmagh amizima, ogher kurar kam uaghan otifi?’

“Ezi a me migia ghaze, ‘Nan apanir mam arazir kam gami.’ Ezi

an ingangarir gumaziba an azai, ‘Ni ifueghtima, e mangi ogher kam suagham?’ Ezi a ghaze, ‘Marki. Ia ogher kuraba asighsuva, uaghan witba asiam. Kamaghin da asian marki. Ia da ateghtima da mar witba ko aghung, mangi dagheba iniamin dughiamin otogh. Eghti ki ingangarir kam damuamin gumaziba kamagh me mikimam, ‘Ia ogher kurar kam faragh anesiva a dapongsiva an ikizibar amu. Eghiva ia witba iniva da akuvagh da isiva nan dagher dipenim darigham.’ ”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

Sande 17 bilong YIA

1. RIT

1 Kin 3:5, 7-12

Akar dapanim: Ni nighnizir aghuiba ko fofozir aghuim na daning, eghti ki nin gumazamizir kaba deragh men ganam.

Akar kam, a Israelia ko Judabar Atrivibar Akinafarir Faragha Zuim, o 1 Atriviba, an aven iti.

Dimagarir mam, Solomon Gibeonin nguibamin ikia akua, irebamin garima, Ikiavira Itir God irebamin min otogha a migia ghaze, “Ni bizir tizim gifongegh, nan azaraghti, ki ni daningam.” [ALT LANG: Solomon dimangan Gibeonin akuima, Ikiavira Itir God irebamin a migiu ghaze, “Ni bizir tizim gifuegh, a bagh nau azaragh, eghti ki a isi ni damingam?”]

Ezi Solomon a ikaragha ghaze, “O Ikiavira Itir God, ni nan God. Ki nin ingangarir gumazim, ni na gamizi, ki uan afeziam Devitin danganim inigha atrivimin iti. Ki igiamra ikia ingangarir kam damuamin fofoziba puvati. [ALT LANG. O Ikiavira Itir God, ni na ataghizima ki uan afeziamiu dangarim ini, eziki pur oforir igar kinim, egha ki fozir puvati, ki arazir manatam in deraghvira niu gumazamiziba geghuvam.] Nin ingangarir gumazim datirighin ni ua baghavira misevezir gumazamizibar tongin iti. Me bar aviraseme, ezi gumaziba me menga ibura.[ALT LANG. Ki datirighin gumazamizir niuabagha inabazibar tongin iti. Me bar avirasemesima, gumaziba me menga ibura.] Kamaghin amizi, ni nighnizir aghuim ko fofozim na danighti, ki deraghvira nin gumazamizibagh ativagh men ganam. Egh ki fogham, arazir manam a dera, manam ikufi. Puvatighti, ki manmagh nin gumazamizir avirir kam gativagh men ganam? Guizbangira, gumazitam uabi deraghvira me gativaghan

iburagham. Ki uabi ki fofoziba bar puvati.” [ALT LANG. Kamaghin amizi, ni fofozim ko nighnizir aghuim na daniuagti, ki deraghvira nin gumazamiziba geghuv, egh uaghan fogh suari, avazir manaba ikufi, ezi arazir manaba dera. Puvatightima, gumazir manatam nin gumazamizir ikizir ekir kam gethuvam. Ki uabi bar taki.”]

Ezi Ekiam, Solomon azangsizir bizir kam barazi, an an dera. [ALT LANG. Ikiavira Itir God Solomoni azangsizir kaba baregha, navir amirizimin an iti.] Ezi God Solomon migia ghaze, “Ni dughiar ruarimin nguazir kamin ikiasa, nan azair puvati, egha dagiar aviriba iniasa nan azair puvati, egha uan apanibagh asighasighasa nan azair puvati. Ni Israelia gativagh deraghvira men ganamin nighnizir aghuim ko fofozim iniasa nan azai.[ALT LANG. Egha God kamaghin Solomonin migei, “Deragha, ni Israelian geghuvasava fofozim, konighnizir aghuim bagha nau azai. Ni dughiar ruarimin nguazimin dagiar aviriba uabi daningasa nau azurazir puvati, egha ni uaghan uan apaniba gasighasighasa nan azarazir puvati.] Kamaghin, ki guizbangira, bizir ni uabi daningasa nan azarazim, ki a isi ni daningam. Ki datirighin nighnizir aghuiba ko fofozir aviriba ni daningam. Gumazitam fomira fofozir kamagh garitam itir puvati, egh uaghan gin gumazitam fofozir

kamagh garitam ikian kogham.” [ALT
LANG. Kamaghin amizia, kiguizbangira
bizir ni ifongezim, ni daningam. Ki
datvighin nighniziba ko fofozir aghuiba

ni dauingam, eghtigin gumazitam ni
iniamin fofozir kam inighan kogham.]

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 119:57, 72, 76-77, 127-130

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ki nin Akar Gavgaviba bar dagh ifonge.

O, Ikiavira Itir God, ki ni koma akam akirigha ghaze, ki nin akamra gin mangam.

Nan nighnizim ua bizitamin itir puvati.

Ni bar uabira ki nin ganam.

Ki dagiar aviriba ikiva bar akueghan kogham.

Nin akar gavgavir kamra ki bar a gifonge.

A dagiaba bar dagha afira.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ki nin Akar Gavgaviba bar dagh ifonge.

Ki nin ingangarir gumazim.

Ni faragha mikemezi moghin,

ni nan apangkuvigh gavgavim nan navim daning.

Ki nin akar gavgavim bar a gifonge.

Kamaghin amizi, ni nan apangkuvighti,

ki ikirimirir aghuim iniam.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ki nin Akar Gavgaviba bar dagh ifonge.

Kamagh amizi ki nin akar gavgavim bar a gifonge.

Ki nin akam gifongezir arazir kam,

a gol gifongezir arazim bar a gafira.

Kamagh amizi, Ki nin akar gavgavibar gin zui.

Egha tuavar ikurar igharaziba, ki bar dar aghua.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ki nin Akar Gavgaviba bar dagh ifonge.

Nin akam a bar moghira dera,

kamaghin ki uan navir averiamin aven bar dar gin zui.

Gumazim igharazitavin akuragh nin akabar mingaribar an sure damighti,

nin akamin angazangarim an navir averiamin ikiam.

Akar kam nighnizir aghuiba puvatizir gumazibar amuti,

me nighnizir aghuiba ikiam.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ki nin Akar Gavgaviba bar dagh ifonge.

2. RIT

Ro 8:28-30

Akar dapanim: God uan borimin min otivasa e amisefe.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

E fo, God bizibagh amima da virara
uari inigha ingara, egha gumazamizir
God bar a gifongezibagh amima, ezi
me dera. Kar gumazamizir God ua me
iniasa mikemegha givaziba, a men
dia. Kar, gumazamizir God fomira
ua me iniasa migeiba, a uaghan me
ginaba, eghti me uaghan an Otarimin
min ikiam. Eghti borir aviriba ikiti
Krais uabi men avebar ekiamin min

ikiam. Ezi gumazamizir a fomira me
ginabaziba, a uaghan men dia. Egha
gumazamizir a diazir kaba, a me dibora
ghaze, ia nan damazimin dera. Egha
gumazamizir an damazimin derazir
kaba, a ziar ekiam ko dabirabir aghuim
me ganingizi me a ko a isi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Afeziam, ni overiam ko nguazimin Ekiam. Ni Bizibagh Ativagh Dar Ganamin Dughiam gumazamizir borir dozibar min itiba ni biziba men aka.

Aleluya.

GUTNIUS (Longpela Rit)**Mt 13:44-52**

Akar dapanim: A bar akongegha, uan biziba bar a da amega, egha ghua azenir kam givese.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua ghaze, “God Bizibagh Ativamin Dughiam mati, me bizir ivezir bar pin kozim isava azenimin nguazimin aven a modo. Ezi gumazir mam a bato, egha uam anevara. Egha bar akuegha, ghua uan biziba bar da amaga, dagiaba inigha ghua, azenir kam itir nguazim givese.”

Ezi Iesus migia ghua ghaze, “God Bizibagh Ativamin Dughiam mati, dagiar ingangarim gamir gumazir mam. Gumazir kam manmaniar bar aghuiba bagha ruiagha arui. Egha ghua manmaniar bar aghuir ivezir bar pin kozir mam bato. Egha ghua uan biziba bar dagiaba bagha da amada. Egha ghua manmaniar bar aghuir kam givese.”

Egha Iesus migia ghua ghaze, “Akar isin zuir mam kamakin. God Bizibagh Ativamin Dughiam mati, me ivem akunizi a dipar averiamin ghuaghira, osirir guar aviriba, dar akome. Ezi ivem izivazima, me a gekuigha dipar dadarim

gati. Egha me apiagha osirir aghuiba misiva da isava itaribav kiri. Egha osirir kuraba me da makuri. Nguazir kam givamin dughiam kamaghira. Enselba iziva gumazir kuraba, gumazir aghuibar tongin me amisivam. Egh me me isiva, avir ekiamin me akunam. Eghti me avir ekiamin kamin iki, arangiva atariba kuskugham.”

Egha Iesus uan suren gumazibar azai, “Ia ti akar kamin mingarim gifo?” Ezi me ghaze, “Are.” Ezi a kamaghin me migei, “Kamaghin amizi, gumazir manam Judan arazibagh fozir gumazimin ikia, egha gin God Bizibagh Ativamin Dughiamin akabar mingariba a dagh fo, egha a mati dipenir mamin ghuavimin min ami. A uan dipenimin aven ghua bizir igiaba ko ghuriba bar da isava azenim garisi.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)**Mt 13:44-46**

Akar dapanim: A bar akongegha, uan biziba bar a da amega, egha ghua azenir kam givese.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua ghaze, “God Bizibagh Ativamin Dughiam mati, me bizir ivezir bar pin kozim isava azenimin nguazimin aven a modo. Ezi gumazir mam a bato, egha uam anevara. Egha bar akuegha, ghua uan biziba bar da amaga, dagiaba inigha ghua, azenir kam itir nguazim givese.”

Ezi Iesus migia ghua ghaze, “God Bizibagh Ativamin Dughiam mati,

dagiar ingangarim gamir gumazir mam. Gumazir kam manmaniar bar aghuiba bagha ruiagha arui. Egha ghua manmaniar bar aghuir ivezir bar pin kozir mam bato. Egha ghua uan biziba bar dagiaba bagha da amada. Egha ghua manmaniar bar aghuir kam givese.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 18 BILONG YIA

1. RIT

Ais 55:1-3

Akar dapanim: Ia na bagh iziva dagheba ini.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God kamaghin migei,
 “O gumazamizir dipam bagha
 kuariba piriba,
 ia na bagh izi dipabar ami.
 Ia gumazir dagiaba puvatiziba, ia na
 bagh izi, egh dagheba inigh dar
 ami.
 Ia izi wainin dipaba ko oter eborim
 inigh, dar iveziba puvati.
 Manmagh amizi, ia pura uan dagiaba
 isa bizir ian akurvazir puvatiziba
 bagha da agefi,
 ezi mitiriaba ian aghavira iti?
 Ia kuariba arigh deravira nan akam
 baragh, ki mikemezi moghin
 damu,

egh ia dagher guar aghuir avirir ki
 ia ganingiziba izivagham.
 Dagher kaba bar isingigh gavgavim
 ia daningam.
 Ia nan gumazamiziba, ia izi kuariba
 arigh na baragh,
 ian ikirimirim deragham.
 Eghti ki Atrivim Devit ganingizir
 apangkuvir arazim ia daningsi,
 Akar Dikirizir Gavgavim ia ko a
 damighti,
 a gavgavigh ikivira ikiam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 145:8-9, 15-18

Ia akam ikaragh: Ekiam dagheba e ganidi, ezi en ifongiaba bar da gifa.

Ikiavira Itir God bar en kuarkuva e gifueghavira iti.
 A bar en apangkuvigha zuamira en atarir puvati.
 Kar bar bizir ekiam.
 Ikiavira Itir God gumazamiziba bar men deragha,
 bizir a ingariziba sara dar apangkufi.
 Bar guizbangira.

Ia akam ikaragh: Ekiam dagheba e ganidi, ezi en ifongiaba bar da gifa.

Pin garir angamra itir biziba, me nirara gari,
 ezi mitiriaba men azir dughiaba, ni men akurvagha dagheba me ganidi.
 Ruarimin itir biziba ko, nguibamin itir biziba bar,
 ni dagheba me ganidi me apa izivagha kuatigha iti.

Ia akam ikaragh: Ekiam dagheba e ganidi, ezi en ifongiaba bar da gifa.

Sin itir arazir aghuibara, Ikiavira Itir God, dar girara ghua bizibagh ami.
 Arazir an amir kaba, a bar en apangkufi.
 Te navir averiaba zuegha Ikiavira Itir Godin dei,
 a bar men boroghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam dagheba e ganidi, ezi en ifongiaba bar da gifa.

2. RIT**Ro 8:35, 37-39**

Akar dapanim: Bizitam Godin ifongiam apirighan kogham. An arazir e gifongezir kam, a Krai Iesus, en Ekiamin ingangarimin, e ganingi.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Krais bar e gifongeghavira iti, kamaghin gumazir manatam e damuti, e Krai e gifongezir arazimin saghon ikiam? Puvati. Osimtiziba e bativam, o dughiar kuram e bativam, o gumaziba arazir kurabar e damuam o, mitiriaba en agham o, bizir daghuamiba puvatigham o, bizir kuram e gasighasigham o, me e misoghti e arimighiram o, bizir kabanang e damuti, e ti Krai e gifongezir arazimin saghon ikiam, o? Bar puvati.

Bar puvati. Krai bar e gifonge, ezi bizir manam e batifi, a zurara e gamima e uan apanim dikabiri. Guizbangira, Krai bar e gifonge, ezi

nan nighnizir gavgavim kamakin, bizitam e damuti, e Krai e gifongezir arazimin saghon ikiam kogham: ovevem, o ikirimirir aghuim, o enselba, o duar kuraba, o gavgaviba itir biziba, o datirighin itir biziba, o bizir gin otivamiba, o bizir pin itiba, o bizir vazimin itiba, o God ingarizir biziba bar, dar tongin bizitam e damuti, e God e gifongezir arazimin saghon ikiam kogham. An arazir e gifongezir kam, a Krai Iesus en Ekiamin ingangarimin, e ganingi.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya, Aleluya.

Gumazamiziba daghemra ikirimirir aghuim inighan kogham. Puvati. Me uaghan Godin akabar gin mangi ikirimirir aghuim iniam.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 14:13-21**

Akar dapanim: Me bar moghiram amegha, egha bar izifa.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus orazi, me Jonin firim atuzima an ovenge, ezima a nguibar kam ategha kurim inigha gumaziba itir puvatizir danganir mamin ghu. A uan suren gumaziba ko ghu. Ezi gumazamizir avirim orazima, a kagh ghu. Ezi me nguibar ekiam ategha, a buria uan suebar zui. Ezi Iesus ghua dipar dadarimin otogha garima, avirir bar dafam iti. Ezi a men apanguva men areir gumazibar arimariaba agefi.

Aruem gevima, Iesusin suren gumaziba iza kamaghin a migei, "Kar gumaziba itir puvatizir danganim, ezi aminim pirasava ami. Kamaghin ni gumazamiziba amadaghti, me mangi

nguibabar uari bagh daghebagh ivez." Ezi Iesus uan suren gumaziba kamagh me migei, "Me tizim bagh mangam? Ia uari daghetaba me daningigh." Ezi me ghaze, "E dagher aviriba itir puvati. Kar 5 plan bretba ko osirir pumuningra."* Ezi a ghaze, "Ia bretin maba ko osirimning inigh izi." Ezi Iesus gumazamizibav geima, me grazim gapia. Ezi a 5 plan bretba ko osirir pumuning inigha egha kogha overiamin gara Afeziam minabi. Egha bretba bigha uan suren gumazibagh aningi. Ezi an suren gumaziba da isava gumazamizibagh anidi. Ezi

gumazamizir kaba bar amegha, naviba
bar izifa. Egha dagher naba itima, me
da akuvagha 12 plan akirabagh aghui.
Gumazir amezibar dibobonim 5,000in

tu. Me amiziba ko boriba diponezir
puvati.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 19 BILONG YIA

1. RIT

1 Kin 19:9, 11-13

Akar dapanim: Ia azenan izegh mighsiam gisin Godin damazimin tughuv iki.

Akar kam, a Israelia ko Judabar Atrivibar Akinafarir Faragha Zuim, o 1 Atriviba, an aven iti.

Egha aminim pirizi, Elaija ghua dagiar torir mamin aven ghugha dimagarimin akui. Elaija torir kamin aven ikiavira itima, Ikiavira Itir God a batogha an azara, “Elaija ni tizim gamua kagh iti?”

Ikiavira Itir God a migia ghaze, “Ki Ikiavira Itir God, ki mighsiamin boroghira izi mangam, kamaghin, ni azenan mangiva mighsiamin pin nan damazimin tugh.” Ezi Elaija garima, Ame! Ikiavira Itir God iza zuil Ezi aminir bar gavgavir mam, iva iza Ikiavira Itir Godin guamin mighsiaba ko dagiaba abiagharisi. Ezi Ikiavira Itir God

aminir kamin aven itir puvati. Aminim iva iza ghugha gifa, ezi mikimkizim oto. Ezi Ikiavira Itir God, mikimkizir kamin aven itir puvati. Ezi mikimkizimin gin, avim oto. Ezi Ikiavira Itir God, avir kamin aven itir puvati. Ezi avimin gin, Elaija orazi, tiarir mizuiarir mam, mati gumazim sighsirir akabav gei.

Ezi Elaija a baregha, korotiar ruarimin uan guam avaragha, azenan ghua torir akamin tughav iti. Ezi tiarir mam, kamaghin an azara, “Elaija, ni tizim gamua kagh iti?”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 85:9-14

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

Ki uan kuarim atigh Ikiavira Itir Godin Gavgavim Itim, ki an akam baragham.

E an gumazamiziba arazir kurar e amibar gin mangan kogh, uan navir averiabar aven a baghvira ikiti,

a mikimti e navir amirizim ikiam.

Bar guizbangira, an akurvazim, an gumazamizir an ziam fava an atiatia an apengan itiba, bar men boroghira iti.

An angazangarim e gisiragha en akura, a uabi e ko en nguazir kamin iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

Dughiar kamin, gumazamiziba uarir apangkuvigh, zurara guizin arazir aghuibar uarir amuam.

Me Godin damazimin deragh iki, navir amirizimin iki, deragh uari ko dapiagh ikiam.

Gumazamiziba nguazimin ikia, bar guizbangira Ikiavira Itir Godin gin mangi nighnizir gavgavim an ikivira ikiam,

eghti Godin uan Nguibamin Itim me damighti me an damazimin zuegham.

Guizbangira, Ikiavira Itir God en akuragh bizir aghuiba isi e daningam.

Eghti nguazir en azeniba itiba, dagher bar aviriba dar aghungam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

Ikiavira Itir God, gumazamizibar amighti, me arazir an damazimin derazimin gin mangam.

Eghti arazir kamra, God ua izamin tuavim atigham.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

2. RIT**Ro 9:1-5**

Akar dapanim: Ki Ekiamin azangsigh a ko mikimti, a uan gumazamizibar tongin na batueghti, nan ikizim Israelia, me nan danganim iniam.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ki Kraisin gumazim, kamaghin ki guizbangira migei, ki ifarir puvati. Godin Duam nighnizir zuezim na ganingi, ezi nan navimin aven ki kamaghin fo, nan akar kam a guizbangira. Ki zurara uan anabam bagha nighnigha, bar men apangkuvigha, osemegha nan navir averiam ikufi. Ki kamaghin bar ifonge, God nan anabam Israel, ua men iniam. Eghti Krais nan nighnizimin gin mangan koghti, ki an azangsigh a ko mikimti, a uan gumazamizibar tongin na batueghti, nan anabam Israel nan danganim iniam. Bizir kam men akurazi, kamaghin a deraghai. Me

Israelin gumazamiziba, ezi God me dibora ghaze, me an boriba. Me an ziar ekiam ko dabirabir aghuim God koma inigha gifa. Ezi God uan Akar Dikirizir Gavgavim me ko a gami. Egha Moses Osirizir Araziba isa, me ganingi. Egha uan ziam fer arazim men akagha, egha me ko akam akiri. Men ovavir faragha itiba, bar ziar ekiaba iti. Ovavir kabar iza, Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim, Krais nguazir kamin gumazimin min men ikizimin aven oto. *Krais a God, egha biziba bar dar dapanimin iti. Eghti zurazurara e Kraisin ziam fam!*

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya, Aleluya.

Ekiam nan akurvaghasa, ki an mizuai, Ki nighnizir gavgavim an akar dikirizimin iti. *Aleluya.*

GUTNIUS**Mt 14:22-23**

Akar dapanim: Ekiam, ka ti guizbangira nirara, egh ni na mikemeghti, ki dipam gisin ni bagh mangam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus uan suren gumaziba amaga me migia ghaze, me faragh bot inigh dipamin vongin mangi. A uabi iki gumazamiziba amadagham. A gumazamiziba amadagha, egha uabira

ikia God ko mikimasa mighsiamin ghuavanabo. Ezi aminim pirizima, Iesus uabira iti.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Sande 20 bilong Yia

1. RIT

Ais 56:1, 6-7

Akar dapanim: Ki kantrin igharazibar gumazamizibar aku Saionin mighsiamin mangam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God kamaghin migia
ghaze,
“Ia nan gumazamiziba, ki ian
akurvaghamin dughiam, a bar
roghira ize.
Gumazamiziba ganti, ki ua ia iniam.
Kamaghin, nan gumazamiziba, ia
nan akar gavgavibar gin mangi
arazir aghuibar amu.”
Ikiavira Itir God ghaze, Kantrin
igharazibar gumazamizir
maba, me Ikiavira Itir Godin
gumazamiziba ko ikiasa ifonge,
egha na bagha ingara bar na
gifuegha nan gin iza nan iziam fa
egha nan apengan ikia,
Sabatin dughiaaba deravira dar gin
ghua,

egha ki Akar Gavgavir Dikirizir uan
gumazamiziba ko gamim, me
deravira an suiragha an gin zui.
Ezi, gumazamizir kaba, ki me inigh
uan Mighsiamin mangam.
Me nan Dipenir God ko Migeimin
ikiti, ki me damuti me bar
akuegham.
Me asizim tuaghti a isigh
mighirighamin ofa, ko ofan
igharaziba na daningti, ki da
iniam.
Guizbangira, nan Dipenimin
ingangarimin mingarim kamakin,
kar Nguaziba Bar Men
Gumazamiziba God ko Migeir
Dipenim.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 67:2-3, 5-6, 8

Ia akam ikaragh: O God, gumazamiziba bar nin iziam fam.

God, e kamaghin nin azai, ni deraghvira e damuva en apangkuv
Mati nin angazangarim e gisirazi moghin,
ni ragh en gan en akurvagh.
(Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)
Eghti nguazimin gumazamiziba ganigh nin arazibagh fogham.
Me kamaghin fogham, ni gavgavir bar ekiam ikia men akurvasi.

Ia akam ikaragh: O God, gumazamiziba bar nin iziam fam.

Ni gumazamizibar araziba guizbangira da tuisigha, tuavir aghuim men akazi, me
nin ifongiamin girara zui.
Kamaghin, gumazamizibar naviba bar akueghiva, ighiaba bangi nin ziam fam.
(Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: O God, gumazamiziba bar nin iziam fam.

O God, nan ifongiam, gumazamiziba bar ni gifuegh nin ziam fi, nin ziar ekiam
pirafam. Bar guizbangira, God deragha e gami.
Nguazimin gumazamiziba bar an atiating an apengan iki.

Ia akam ikaragh: O God, gumazamiziba bar nin iziam fam.

2. RIT**Ro 11:13-15, 29-32**

Akar dapanim: God gumazamizibar diaghti me a bagh iziti, a bizir aghuiba me daningam, egh a gin ua uan nighnizim giraghan kogham.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ia Kantrin Igharazibar Gumaziba, ki ia migei, God ian tongin ingarasa na amada, ezi ingangarir ki amir kam, ki bar a gifonge. Tuavir kamin, ki uan adarazir navibar nighnizibar amuti, men naviba God ia gamizir arazir aghuim bagh dikavam. Eghti nan ingangarir kamin, God men tarazi ua me iniam. God Israelia batuegha, egha nguazimin itir gumazamizibagh amizima me a ko navir vamira iti. Kamaghin gin God ua Israelia inighti, bar deragham, mati God gumazir aremezibar amighti, me ua dikavam.

God diazir gumazamiziba, a bizir aghuiba me ganingi, egh a gin uamategh uan nighnizim giragh kamaghin mikiman kogham, ia marki,

ki uan dimdian ko bizir aghuiba ua da iniam. Ezi ia Kantrin Igharazibar Gumaziba, ia fomira Godin akam batoke, ezi datirighin Israelia a batosi, ezi tuavir kamin ia Godin apangkuvim ini. Kamaghira, Israelia Godin akam batoke. Ezi Godin apangkuvir ia inizir kam bangin, me datirighin Godin apangkuvim uaghan a iniam. God kamaghin ifonge, a uan apangkuvim gumazamiziba bar men akagham. Kamaghin, gumazamiziba bar Godin akam batoke. Kamaghin me uan arazir kuramin apengan ikia kalabuziar gumazibar min iti. God me gamizi, me kamaghin iti.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya, Aleluya.

Iesus, God Bizibagh Ativamin Dughiamin Akar Aghuimin gun migei, egha gumazamizir arimariaba itibar arimariaba agefi.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 15:21-28**

Akar dapanim: Amizim, nin nighnizir gavgavim bar ekefe.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus nguibar kam ategha ghua nguibar ekiamning Taia ko Saidonin nguazimin ghu. Ezi Kenanian amizir mam danganir kamin ikegha iza kamaghin dei, "Ekiam, ni Devitin Otarim, ni nan apangkuvigh! Duar kuram nan guivim gapazagha a gasighasisi."

Ezi Iesus migirigiatam a ikarvazir puvati. Ezi an suren gumaziba a bagha iza a migia ghaze, "Amizir kam diaghdiagha en gin izi. Ni anemadaghti a mangi."

Ezi Iesus kamaghin me ikara, "God Israelbar akurvaghasavira na amada. Me sipsipba gumazir dar ganamiba puvatizi moghin iti." Ezi amizir kam Iesusin boroghira iza, tevimning apirigha aviragha uan guam nguazim gatigha a migia ghaze, "Ekiam, ni nan akuragh." Ezi Iesus a ikaragha ghaze, "Kar arazir kuram, gumazimin boribar dagheba inigh afiabav kinam." * Ezi amizim ghaze, "Ekiam, ni guizbangira migei. Ezi afiaba uaghan uan ghuavimin dakozimin apengan itir dagher

muzemziariba api.” Ezi Iesus akar
kam baregha kamagh amizim migei,
“Amizim, nin nighnizir gavgavim bar
ekefe. Bizir ni bativasa ni ifongezim, a

mar ni batif.” Ezima dughiar kamra an
guivim ua dera.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 21 BILONG YIA

1. RIT

Ais 22:15, 19-23

Akar dapanim: Ki Atrivim Devitin dipenimin kiba isi an dipizim datigham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar
Itim, na migia ghaze,
Ni mangi Sepnan ganigh, gumazir
kam atrivimin dipenimin biziba
bar dar gari.
Egh ni akar kamin a mikim,
“Ikiavira Itir God ingangarimin ni
agivagh, ni batueghti, ni pura ikiva, ua
iziaba puvatigham. Bizir kam otoghti,
ki uan ingangarir gumazim Eliakimin
diaghti a izam. A Hilikian otarim. Eghti
ki korotiar ruarir kam isi Eliakim
darugh, letiar atrivimin ingangarir
gumazim uan ivariam gitim a gikegh, ni
amir ingangarimin gavgavim inigh an
dafarim datigham. Eghti an afeziamin

min otogh bar moghira Jerusalem
nguibamin gumazamiziba, ko Judian
nguibaba bar me gativagh men ganam.
Eghti ki Ikiavira Itir God, ki Atrivim
Devitin dipenimin kiba isi, an dafarim
datigham. Eghti a tiam kuighti tav a
dukuaghan kogham. A tiam dukuaghti
tav a kuighan kogham. Ki a damighti, a
ingangarir kam bagh bar gavgavigham,
mati purirpenibar suizir pegba, da
purirpenimin suirazi a danganir
vamira ikia gavgafi. Eghti an adarasi
bar moghira ingangarir an amir kam
bangin iziar ekiam iniam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 138:1-3, 6, 8

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni zurara e gifongegh iki mamaghira iki.

O Ikiavira Itir God, ki uan navir averiamin aven bar ni minaba.
Egha enselbar damazibar, ki ighiar nin ziam febagh ami.
Ni zurara bar na apangkuvigha bar deragha nan gari.
Nin akam ko nin ziam kamaghin en akagha ghaze, ni bar ekevegha bizir
igharaziba bar dagh afira.
Kamaghin, ki nin Dipenim uan guam a misuegh, teviba apirigh egh nin ziam
fam.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni zurara e gifongegh iki mamaghira iki.

Ki nin deima, ni dughiar kamin ni nan dimdiaba barasi.
Egha uan gavgavim na ganigavira iti.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni zurara e gifongegh iki mamaghira iki.

O Ikiavira Itir God, ni bar faraghavira ikia egha bar pin ti.
Gumazir uari abira nin apengan itiba, ni me ginighnisi.
Egh gumazir uari feba, me nin damazimin uari mongiva avegham.
Ikiavira Itir God, ni na ko dikirizir akamin gin mangi biziba bar dar amu.
Ni nan apangkuvigha ikia mamaghira iti.
Ingangarir ni damuasa nighnizim, ni a damu bar anegifagh.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni zurara e gifongegh iki mamaghira iki.

2. RIT**Ro 11:33-36**

Akar dapanim: God uabi biziba bar dar ingarizi da otifi, ezi a uabi biziba bar dar mingarim.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ame! Godin bizir aghuiba ko
an fofozim ko an nighnizim, da
guizbangira bar ekeveghe bar pin
iti! Egha ongarimin min bar kone!
Gumazitam an nighnizimin mingarim
manmaghin deraviram a geghanam?
Puvati. Ezi a zuraram amir araziba,
gumazitam manmaghin dagh
fogham? Bar puvati! Bizir kam, Godin
Akinafarimin aven iti,

“Guizbangira, tina Ekiamin nighnizim
gifo?

Egh tina kamaghin a mikim suam,
ni tuavir aghuir kamin gin
mangi?

Bar puvati!

Egh tina bizitam isi God danighti,
a uam a ikarvaghsi nighnigham?
Bar puvati?”

E fo, God uan dafarimin biziba bar
dar ingari, egha a dar mingarim, ezi
da a baghavira ikiava, mamaghira
iti. Kamaghin e zurara an ziam fam!
Guizbangira.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ni Pita, eghti ki uan dipenim(gumazamiziba) dagiar kam gisin an ingaram. Eghti ia
an akaba baragh.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 16:13-20**

Akar dapanim: Ki God Bizibagh Ativamin Dughiamin kiba isiva nin dafarim datigham.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus ghua Sisaria Filipain
nguibamin boroghin itir danganimin
ghu, egha dughiar kamin uan suren
gumazibar azai, “Gumazamiziba
manmaghin migei, Gumazibar Otaram a
tina?” Ezi me ghaze, “Marazi ghaze,
ni Jon Gumaziba Ruer Gumazim,
marazi ghaze ni Elaija, marazi ghaze ni
Jeremaia, o ni ti Godin akam inigha izir
gumazir mam.” Ezi Iesus men azai, “Ezi
ia uari, ia manmaghin na diponam? Ki
tina?”

Ezi Saimon Pita a ikaragha ghaze,
“Ni Krai, God Ua E Iniasa Misevezir
Gumazim. Ni Godin zurara ikiavira
itimmin Otaram.”

Ezi Iesus a ikaragha kamaghin a
migia ghaze, “Saimon, Jonin otaram,
nguazimin gumazitam migirigiar kam

nin akazir pu. Puvati. Nan Afeziar uan
Nguibamin itimra, nin aka. Kamaghin
ni bar akongegh. Ezi ki ni migei, ni Pita.
Egh dagiar kam gisin ki uan siosin
ingaram, eghti Ovevemin Gavgavim an
suiragh anepirighiva a gasighasighan
kogham.* Eghti ki God Bizibagh
Ativamin Dughiamin kiba isiva nin
dafarim datigham. Eghti bizir manam
ni nguazimin a ikeghti, eghti God uan
Nguibamin uaghan a ikegham. Eghti ni
nguazimin bizir manam a firighiti, eghti
God uan Nguibamin uaghan kamaghira
a firigham.” Egha Iesus pamten uan
suren gumaziba anogorogha ghaze,
me tong an gun tav mikim suam, a
Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 22 BILONG YIA

1. RIT

Jer 20:7-9

Akar dapanim: Gumamaziziba akam baregha akar kuraba ko aghumsizir akabar na migei.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Jeremaia, an osiri.

O Ikiavira Itir God, ni uan
ingangarim damuasa na apezeperezi,
ki nin apezeperir akar kam baraki.
Ni bar gavgavizi, nin akam bar na
gafirazi, ki pura nin apengan ghu.
Ezi gumamaziziba na dipova nan
ingaravati. Ki zurara nin akam
akurima, ni na gamima ki tiarim akara
kamaghin dia migei, "Midorozim
otoghti, ia ikuvigham!" Ezi gumaziba
akar kam baragha aghumsizim na

ganiga akar kurabar na migei. Ki
kamaghin uabira uabi mikimam, ki ti ni
gin amadagh ua nin iziamin akam gun
me mikiman kogh, egh ki kamaghin
nin akam ginighnigh suam, nin akam
mati avim nan navir averimin ikia,
nan agharibar isia iti. Ki ua nin akam
mikiman koghasava amuava avenge.
Bar puvati.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 63:2-6, 8-9

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

O God, ni nan God, ki nin ganasa ni baghavira mizua iti.

Ki mati, dipaba puvatizir danganimin ikia dipam bagha ariaghiri moghin,
nan duam ni ko ikiasa ifongezi, ki bar uabi isa ni ganingi.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ki nin Dipenimin aven nin ganasa ifonge,
ni uan gavgavim ko ziar ekiam nan akaghasa ki ifonge.
Nguazir kamin ikirimirim a dera,
ezi nin apangkuvir arazim a gafiragha bar moghira dera.
Kamaghin, ki nin iziam fe.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ki angamra ikivira iki, ni minabiva nin iziam fivira ikiam.
Ki uan dafariba fegh ghuanabogh ni ko mikimam.
Nan duam bar deraghavira ikia mati,
gumazim dagher aghuiba ame egha bar ikiri.
Kamaghin, ki bar akuegha nin iziam fa, ighiabagh ami.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ni dughiabar zurara nan akurvasi.
Ezi ki dimagaribar nirara nighnigha,
uan misiam girighav ikia nirara nighnisi.
Ki tuarir nguzim uan amebamin avizimin apengan iti moghin, ki bar nin
boroghin ikia,
bar akuegha ighiabagh ami.
Nan duam ni ko poroghav iti,
ezi nin agharim deragha na avara.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

2. RIT**Ro 12:1-2***Akar dapanim: Ia ofan min uan nivafiziba isi God daning.***Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.**

Kamaghin amizi, nan adarasi, ki Godin apangkuvir ekiam ginighnigha, egha ki kamaghin ia gakaghor: Ia uari uan nivafiziba isi angamra itir ofan min God daningvira iki. Egh a baghivira ikiva an ingangarim damu. Egh ia God damuti, eghti a bizir kam bagh bar akuegham. Ia uari isiva God daningamin arazir kam, kar guizin arazir Godin ziam fem. Ia nguazir

kamin itir gumaziba amir arazibar gin mangan marki. Ia teghtima God nighnizir igiaba ia daningti ia arazir igiabar amuam. Kamaghin, ia Godin ifongiam gifogham, a kamakin: ia arazir aghuiba, ko God bar akongezir araziba, ko arazir bar deragha arazir mabagh afiraziba, ia dagh fogham.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS***Aleluya, Aleluya.*

Krais Iesus nighnizir aghuim e daningam, eghti e deraghvira kamaghin fogham, God e gin iniamin biziba bagha en dia.

*Aleluya.***GUTNIUS****Mt 16:21-27***Akar dapanim: Gumazitam o amizitam nan gin izisi, a uan ifongiam abiragh.***Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.**

Ezi dughiar kamin ikegha ghua, Iesus uan suren gumaziba bighavira me migia ghaze, a Jerusalemin mangam, eghti gumazir aruaba, ko ofa gamir gumazir ekiaba, koma Judabar arazibagh fozir gumaziba, a men dafarimin bar mizazir ekiaba koma osimtiziba iniam. Eghti me an aghuaghiva a misueghtima an aremegham. Egh dughiar mikezimin a ua dikavigham. Ezi Pita akar kam baregha Iesus inigha miriamin ghua kamaghin an atara a migia ghaze, “Bar puviratigham. Arazir kaba ni bativan kogham.” Ezi Iesus raghrigha kamaghin Pita migei, “Satan, ni na gitagh! Ni nguazimin bizibagh nighnigha egha Godin bizibagh nighnizir puvati, kamaghin ni nan tuavim apiri.”

Egha Iesus kamaghin uan suren gumazibav gei, “Gumazitam nan gin

izisi, a ifongezir biziba gin amadagh uan temer ighuvim gisaghpuh nan gin izi. Gumazir manam uan ikirimirim suiraghsi nighnighti, an ikirimirim givagham. Eghti gumazir manam na bagh uan ikirimirim ateghiva, uan ikirimirim iniam. Gumazitam nguazimin itir biziba bar da iniva, egh a gin oveghti, bizir kaba manmaghin an akuragham? Bar puvati. A ivezir manamin uan duam bagh anereningam? Bar puvati. Guizbangira, Gumazibar Otaram uan enselba ko, uan Afeziamin angazangarir ekiam sara izam. Egh dughiar kamin ivezim isi gumazamiziba vaghvagh men araziba bagh me daningam.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 23 BILONG YIA

1. RIT

Ese 33:7-9

Akar dapanim: Ni arazir kurabagh amir gumazimin arazir kuramin gun an mikemeghan kogham, eghti nan damazimin arazir kam, kar nin osimtizim.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Esekiel, an osiri.

“Kamaghin, ni gumazibar borim,
ki Israelian adarazi geghuv men
ganasa, ni amisefe. Akar gavgavir ki ni
daningamiba, ni oragh me mikim. Ki
gumazitamin ganti an arazir kuratam
damuti, ki suam, an aremegham.
Egh ni a mikim suam, a uan navim
giragh arazir kurar kaba atakigh.
Ni a mikiman aghuaghti, an arazir
kuraba kamaghira ikiti an aremegham.
Eghti nan damazimin, an osimtizimin

ghuzim nin dafarimin ikiam. Eghti
ni arazir kuram gamir gumazimin
gun mikemeghti, a uan arazir kuraba
ataghraghan aghuaghti, an arazir
kurar kam an iki a gasighasighti, an
aremegham. Eghti ni bizir kamin
osimtizim puvatigham, egh ni oveghan
kogham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 95:1-2, 6-9

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin akam baragh.

Ia izi, e ighiaba bangi Ikiavira Itir Godin ziam fam.
A en dagiamin min ikia e moga en akurvasi,
e a ginighnigh onger akabar amuam.
E an boroghira mangi a minabiva,
pamten dim ighiatabar amu an ziam fi bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin akam baragh.

Ikiavira Itir God en ingari.
Ia izi, e an boroghin mangi dapaniba avigh,
teviba apirigh uari a danigh an ziam fam.
A uabira en God. E an gumazamiziba,
E sipsipbar min amima a uabi e geghuva deragha en gari.
Ia bar deragh an akam barakigh!

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin akam baragh.

God kamagh ia migia ghaze, “Ian inazir afeziaba fomira gumaziba puvatizir
danganimin ikia, Meriban danganimin otogha, nan akam batoke.
Me gin Masan danganimin ikia, uam akam batoke.
Ia me amizir arazir kamin gin mangi uan navibar kuman marki.
Me guizbangira nan ingangarir gavgavibar gani.
Egha nighnzir gavgavim nan itir puvatigha, nan gavgavim tuisigh fofoghasa
nan azai.”

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin akam baragh.

2. RIT**Ro 13:8-10**

Akar dapanim: Gumazim o amizir uan navim isa gumazamizir igharazibagh anidim, a guizin Godin Arazibar gin zui.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ia ikarvaghamin biziba, tam ikian marki, ia bar da gifagh. Eghti ikarvaghamin bizir mam zurara ikiam. A kamakin: e gumazir igharaziba bar me gifuegham. Tina gumazir igharaziba bar me gifonge, a guizbangira Moses Osirizir Arazibar gin zui. E fo, Moses Osirizir Araziba kamaghin migei, "Ia gumazibav soghti, me arimighiran marki. Ia okiman marki. Ia gumazir igharazibar biziba bagh naviba dikavan marki. Ia poroghamiba uari bakim

uari ko dakuan marki." Moses Osirizir Arazir kaba ko maba sara uaghan iti, da bar moghira akar vamira an aven iti, akar kam kamakin: "Ni uabira uabi gifongezir moghin, gumazir igharazibagh ifongegh." Ni gumazir igharazim gifongegh, arazir kuratamin a damighan kogham. Kamaghin amizi, gumazim igharaz darazigh ifongegha, a Moses Osirizir Araziba guizin dar gin zui.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya, Aleluya.

God Kraisin aven ikia gumazamizibagh amima, me uarir apanibagh amir arazim ategha a ko navir vamiran iti. Ezi an akar kam akunamin ingangarim isava e ganingi.
Aleluya.

GUTNIUS**Mt 18:15-20**

Akar dapanim: Nin aveghbuam nin akaba baraghti, ni ua uan aveghbuam uam a nigh.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua ghaze, "Nin aveghbuam arazir kuram ni damightima, ni an bighan mangi egh gua uaningra ikiva ni a ko gua bizir kam anekirigh. A ni baragham, eghti ni ua uan aveghbuam inigham. * Eghti a ni baraghan aghuagham, ni mangi gumazir igharazir mam, o gumazir igharazir pumuning, uam me inigh. Eghti me nin gin mangi. E fo, Godin Akinafarim kamaghin migei, 'Ni gumazitamin arazir kuram an gun a mikimasa, gumazir pumuning ko mikezim gavgavim nin migirigiabar aningam.' Egh gumazir ni migeir kam uaghan men akam baraghan aghuaghtima, ni an arazibar gun Siosin adarazi mikimam. Eghti a uaghan me baraghan aghuaghtima, ni God gifoizir

puvatizir gumazim o dagiaba isir gumazimin min a damu.

"Ki guizbangira ia migei, bizir manam ia nguazimin a ikeghti, God uan Nguibamin uaghan a ikegham. Egh ia nguazimin bizir manam a firighti, God uan Nguibamin uaghan kamaghira a firigham.

"Egha ki ua ia migei, gua taning kagh nguazimin bizitam bagh nighnizir vamira ikia a iniasa a bagha God ko migei, nan Afeziar uan Nguibamin itim a isiva gua daningam. Egh gumazir pumuning, o pumuning ko mikezim nan ziam uari akuvagh ikiti, ki uabi men tongin ikiam."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 24 BILONG YIA

1. RIT

Sir 27:30, 28:1-7

Akar dapanim: Ni gumamazizir igharazir arazir kurabar ni gamiziba gin amadagh, egh ni Ekiamin dimti, a nin arazir kuraba gin amangam.

Akar kam, a Sirakin Akinafarimin aven iti.

Arazir bar ikurar pumuning
gumamazizir arazir kurabagh
amibar tongin iti.
Kar adarir arazim ko aningazir
arazim.
Gumamaziziba, igharaz darazi arazir
kuraba me gami, ezi me da
ikarvasi,
eghti Ekiam uabi men ikarvazir
arazir kamin ganigh ivezir kuram
me daningam.
Guizbangira, Ekiam men arazir
kurar kaba gin amadaghan
kogham.
Gumazir igharazir arazir kurabar ia
gamiziba,
ia men arazir kuraba gin amang.
Egh ia Ekiam ko mikimti, a ian
arazir kuraba gin amangam.
Ia uan adarazir arazir kuraba gin
amangan koghti,
ia ghaze, Ekiam ian arazir kuraba
gin amangam? Bar puvatigham.
Ia uan namakabar apangkuvighan
aghuaghti,

Ekiam ian arazir kuraba gin
amadaghan kogham.
Ni pura gumazir kinim,
ni uan aningagharir arazim
ataghraghan aghuaghti,
tinara nin arazir kuraba gin
amangam. Ua tuaviba puvati.
Ia deravira nighnigh, ian ikirimirim
bar otefe.
Guizbangira, ia oveghti ian
mikarziba kurigh givagham.
Kamaghin, ia gumazir igharazibar
aningazir arazim ategh, Ekiamin
akaba baragh dar gin mangi.
Ni Ekiamin akar gavgaviba ko, an
e ko Akar Gavgavir Dikirizim,
deraghvira dagh nighnigh.
Ni, gumamazizir igharazibar arazir
kurabagh nighnigh egh da ateghti
da ni damuti ni men ataran
marki.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 103:1-4, 9-12

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

Ki Ikiavira Itir Godin ziam fam.
Ki uan duam ko, navir averiam ko, namnamin, bar Ikiavira Itir Godin ziar
aghuim pirafam!
Ki Ikiavira Itir Godin ziam fiva,
bizir aghuir a na gamiba da bakinighnighan kogham.
A nan arazir kuraba bar da gin amaga,
nan arimariabagh amizi, da ua dera.
A nan akuragha ua na inizi,
ki ovengezir puvati.
A bar na gifongegha bar nan apangkufi.

Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

A nan arazir kuraba bar da gin amaga,
 nan arimariabagh amizi, da ua dera.
 A nan akuragha ua na inizi,
 ki ovegezir puvati.
 A bar na gifongegha bar nan apangkufi.
Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.
 An atara ghuavira itir puvati.
 An atara eggha adarimin suirazi a dughiar ruarimin itir puvati.
 E arazir kurar bar aviribagh ami,
 ezi an en arazir kuraba ikarvagh e daningamin bizim, an a gamir puvati.
 Gumamazir an atiatia an apengan itiba, a bar men apangkufi.
 A men apangkuvir ababanim, a bar ekefe, mati an overiamin pin ikegha zagghira
 nguazimin tu.
 E fo, aruem anadi naghin ikegha ghua aruem uaghiri naghin, kar tizir bar ruarim.
 Kamaghira, Ikiavira Itir God en arazir kuraba batoghezi, da bar en saghon mar
 iti.
Ia akam ikaragh: I akam ikaragh: Ekiam bar en apangkufi.

2. RIT**Ro 14:7-9**

Akar dapanim: E arighregham, o e angamra ikiam, e Ekiamin adarazira.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

E fo, en tongin itir gumazitam
 suam, nan ikirimirir angamra itim, a
 nan bizimra puvati. Eggha gumazitam
 suam, nan ovevem, uaghan nan bizimra
 puvati. E angamra ikiva, e Ekiam
 bagh ikiam. E aremegh, e Ekiam bagh
 aremegham. Kamaghin, e angamra
 iti, o areme, e Ekiamin adarazira.
 Bizir kamin mingarim kamakin.
 Krais aremegha ua dikafi. Kamaghin
 an angamra itiba ko aremeziba bar
 moghira men Ekiamin iti.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya, Aleluya.

Ki Godin Arazir igiam ia ganidi, a kamakin: Ia vaghvagh igharaz darazi bar me
 gifongegh.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 18:21-35**

*Akar dapanim: Ki 7 plan dughiaabar an arazir kuraba gin amangasa ni migeir puvati. Ni
 zurazurara an arazir kuraba gin amang.*

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi dughiar kamin Pita iza kamagh
 Iesusin azai, "Ekiam, ki manmaghin
 dughiaabar arazir kurabar na gamizir
 gumazimin araziba gin amangam. Ti 7
 plan dughiaaba?"
 Ezi Iesus kamaghin a migei, "Ki
 7 plan dughiaabar an arazir kuraba
 gin amangasa ni migeir puvati. Ni
 zurazurara an arazir kuraba gin amang.
 "Ia oragh. God Bizibagh Ativamin
 Dughiam mati, atrivir mam ko an
 ingangarir gumazibar eghaghanim.
 Atrivim uan dagiaba isa uan ingangarir
 gumazibar dafarim gatigha ghaze,

me gin ua da ikarvagham. Dughiar mam atrivim me a ikarvaghamin bizim akirasa. An adar kirir dughiam, me gumazir atrivim da 10 milien Kina inizimin akua izi. Ezi a dagiar inizir kabar ikarvaghan ibura. Kamaghin atrivim me migia ghaze, me gumazir kam inigh an amuirogh boriba sara dagiaba bagh me amadagh, egh men ivezim inigh. Egh me ateghti me gumazir igharazimin ingangarir gumazir kinibar min iki. Egh an biziba bar da amadagh, dagiaba inigh egh a na da inizir biziba ikaragham. Ezi ingangarir gumazir kam kamaghin oragha atrivimin guamin irigha kamagh migia a gakaghor, 'Ni nan apangkuvigh, egh na mizuam. Eghti ki ni da inizir biziba bar da ikarvagham.' Ezi atrivim an apangkuvigha, a inizir biziba uaghan da gin amada.

"Ezi ingangarir gumazir kam atrivimin dipenim ategha ghua a ko ingaritav bato. A ko ingarir gumazir kam, faragha a da 10 Kina inigha a ikarazir puvati. Ezi gumazir atrivim ko ikegha izir kam, maghirama an firimin suigha anegoava kamaghin a migei, 'Ni na da inizir dagiaba bar da ikaragh.'

"Ezi gumazir kam an guamin irigha a gakaghora ghaze, 'Ni nan

apangkufigh, egh na mizuam. Eghti ki ni da inizir biziba ua da ikarvagham.' Ezi gumazir kam a baraghan aghua, egha a inigha ghua kalabus gati, eghti a iki mangi dagiar kaba ikaragham.

"Ezi aning ko ingarir marazi, arazir kamin ganigha men naviba bar men ikufi. Egha me ghua atrivim batogha gumazir kam, a ko ingarir gumazir gamizir arazibar gun a mikeme. Ezi atrivim gumazir kamin diazima, a uam a bagha ghu. Ezi a kamaghin a migia ghaze, 'Ni bar ingangarir gumazir kuram! Ni faragha na gamuava araima, ki dagiar ni iniziba bar da gin amada. Ki nin apangkufi, kamaghin amizima, ni tizim bagha ni ko ingarir tavin apangkuvan aghua?' Egha atrivim atarava gumazir kam isava, mizaziba agasamin gumazibar dafarim gati. Eghti a kaghira iki mangi, a biziba bar da ikarvaghamin dughiamin tugham.

"Eghti ia uan aveghbuabar arazir kurar me ia gamiba, ia guizbangira uan navir averiabar aven, da gin amangan koghtima, nan Afeziar uan Nguibamin itim uaghan kamaghira ia damuam."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 25 BILONG YIA

1. RIT

Ais 55:6-9

Akar dapanim: Nan nighniziba, gumamazizibar nighniziba min itir puvati.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

“Ikiavira Itir God bar ian boroghira
ikia ia mizua iti.
Kamaghin, ia datirighin a buri izi
an dimiva a baghivira iki.
Eghti gumamazizir arazir ikurabagh
amiba uan arazir ikuraba ategh,
uam adar amusi dagh nighnighan
kogham.
Egh me uamategh Ikiavira Itir God,
en God, a bagh iziti,
a men apangkuvigh men arazir
ikuraba gin amangam.”

Ikiavira Itir God ghaze, “Nan
nighniziba, ia gumamaziziba, ian
nighnizibar min zuir puvati.
Ezi nan araziba, ian arazibar min
itir puvati.
Overiam bar nguazim gisin pin mar
iti moghin,
kamaghira nan araziba ko
nighniziba,
da ian araziba ko nighniziba
bar dagh afira.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 145:2-3, 8-9, 17-18

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Ekiam ko migeiba, a men boroghira iti.

Bar guizbangira, dughiba vaghvagh bar, ki zurara ni minamam.
Egh ki zurazurara nin ziam pirafi mamaghira ikiam.

Dughiba bar, Ikiavira Itir God bar ziar ekiam iti, e an ziar ekiam fi mamaghira
ikiam.
E an gavgavim gifoghsi damuva avegham.
En nighniziba otefe.

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Ekiam ko migeiba, a men boroghira iti.

Ikiavira Itir God bar en kuarkuva e gifueghavira iti.
A bar en apangkuvigha zuamira en atarir puvati.
Kar bar bizir ekiam.
Ikiavira Itir God gumamaziziba bar men deragha,
bizir a ingariziba sara dar apangkufi.
Bar guizbangira.

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Ekiam ko migeiba, a men boroghira iti.

Sin itir arazir aghuibara, Ikiavira Itir God, dar girara ghua bizibagh ami.
Arazir an amir kaba, a bar en apangkufi.
Te navir averiaba zuegha Ikiavira Itir Godin dei,
a bar men boroghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Ekiam ko migeiba, a men boroghira iti.

2. RIT**FI 1:20-24, 27***Akar dapanim: Ki angamra itir dughiamin, ki Krai baghavira ikiam.***Pol Filipaba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.**

Egha nan nighnizir bar ekiam kamakin, ki arazir derazir puvatizitam damuva an aghumsizim inian kogham. Puvati. Nan nighnizim kamakin, datirighin ko gin ki atiatingan koghiva tugh gavgavighiva arazir aghuibara damuam, ki zurara ami moghin. Ezi ki angamra ikiam o ki aremegham, bizir ki amiba bar, ziar ekiam Krai daningam. Nan nighnizim kamakin, ki nguazir kamin itir ikirimirimin iki, Krai baghavira ikiam. O ki aremeghiva, nan ovevem nan ikirimirir kam gafiragham. Egh ki angamra nguazir kamin ikivira ikiva, kamaghin ki gumazamizir aviribar akuragham. Egh ki tuavir manamin mangam? Ki fozir puvati. Nighnizir pumuning na getui. Ki

bar ifonge, ki aremegh Krai ko ikiam. Nighnizir kam a bar dera. Egh ki ia baghava nighnigha, ian akuraghasa, kamaghin ki angamra ikiam.

Ezi bar bizir ekiam kara, ian daroriba Krai sin akar aghuim mikemezi moghin an gin mangiva bar deragh iki. Ki kamaghin ifonge, ki izi ian ganam, o ki saghon ikiva ia baragham, egh ki fogh suam, ia tuivigha gavgavigha egha navir vamira iti. Egha ia uari inigha nighnizir vamiran ingarava, gumazamizibar nighniziba fema me nighnizir gavgavimin akar aghuimin iti. Kamagh sua, ki ghaze, ia deravira daru iki.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS***Aleluya, Aleluya.*

Ekiam, ni en navibagh iraghti, e kuaribar arigh nin Otarimin akaba baragham.

*Aleluya.***GUTNIUS****Mt 20:1-16**

Akar dapanim: Ki arazir aghuibar gumazir kabar amuasa ifonge, ezi ni tizim bagha navim ikufi?

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus ua kamaghin migia ghaze, “Ki gumaziba faragh ikiasa migeir nighnizim ki kamaghin a mikimasa. God Bizibagh Ativamin Dughiam mati, gumazir mam wainin azenir ekiam iti. Egha a mizarazimra ghua wainin azenimin ingarasa ingangarir gumazir maba ini. Ezi gumazir kaba a ko akam akiri, egha wan kina wan kina aruer vamira iniasa ifonge, ezi gumazir ekiam me amadazi me an wainin azenimin ingarasa ghue. Ezi gumazir ekiam kam 9 klok kamaghin ghua biziba amadir danganimin gumazir mabar gari, me iti. Ezi a

kamaghin me migei, ‘Ia uaghan mangi nan wainin azenimin ingar, eghti ki ian ingangarimin mirara ia givezam.’ Ezi me ingarasa ghue. Ezi gumazir ekiam kam 12 klok ko 3 kloghin ghua arazir kamram amua ua gumazir maba ini.

“Egha 5 klok ko kamaghin ghua ua gumazir mabar gari, me pura tuivighav iti. Ezi a kamaghin men azai, ‘Ia manmaghin amigha aruer kamin pura iti.’ Ezi me a migia ghaze, ‘Tav ingangaritam e ganingizir puvati.’ Ezi gumazir ekiam me migia ghaze, ‘Ia uaghan mangi nan wainin azenimin ingar.’

“Ezi aruem givazima gumazir ekiam uan ingangarir gumazibar garir gumazim kamaghin a migia ghaze, ‘Ni ingangarir gumazibar diagh men ivezim me daning. Egh ni gumazir bar gin izezibar ikegh ivezim me daning, mangi faragha izezibar gifagh.’ Ezi gumazir 5 kloghin izeziba iza wan kina, wan kina isi. Ezi gin gumazir faraghavira ingariba iza nighnigha ghaze, me ti dagiar ekiatam iniam. Puvati, me uaghan wan kina wan kina ini. Egha me dagiar me inizibar gara wainin azenimin ghuavimin atara kamaghin a migia ghaze, ‘Gumazir kaba bar gin izegha auan vamiran ingari, ezi e mizaraghara izegha ingangarir ekiam gamima, aruem e gaponge. Ezi ni ivezir vamira bar e ganingi.’

“Ezi azenimin ghuavim akar kam baregha kamaghin men mav migei, ‘Namakam, ki arazir kuratam ia gamizir puvati. Ia ti faragha, ia wan kina iniasa akam akiri? Ni uan ivezim inigh mangi. Ki kamaghin ifonge, ki dagiaba gumazir gin izezim givezir moghira ni givesi. Kar nan bizimra. Ki ti uan dagiaba uan ifongiamin dar aningan kogham? Egha ki arazir bar aghuim gumazir kabagh amizima ni tizim bagha navir averiamin na baseme?’ ” Egha Iesus ghaze, “Kamaghira gumazir gin izeziba faragh ikiam, eghti faragha itiba me gin mangam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 26 BILONG YIA

1. RIT

Ese 18:25-28

Akar dapanim: Gumazim o amizim arazir ikuraba ategha arazir aghuibar gin zui, an aremeghan kogham. Puvati. A deraghvira ikam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Esekiel, an osiri.

Egha Esekiel Godin akam baregha a isa Israelia ganiga ghaze, "O Israelia, ia zurara kamaghin migei, 'Ekiam amir arazir kaba, da derazir puvati.' Israelia, ia deravira nan akam baragh. Ia ghaze, nan araziba ti derazir puvati, a? Iarara ian arazibara derazir puvati! Gumazir aghuir mam arazir aghuim ategh arazir kuram damigh an osimtizim ikiam. Egh a uan osimtizir kam bagh an ovengam.

Eghti gumazir kuram arazir ikuram ategh arazir aghuim damu, egh an aremeghan kogham. A deraghvira ikiam. An arazir kurar amizir kam gifogha givagha, anetegha arazir aghuimin gin zui. Bizir kam bagh, an aremeghan kogham. An angamra iki deraghvira ikiam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 25:4-9

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan apangkuvim ginirigh.

O Ikiavira Itir God, ni uan arazir aghuiba nan akakagh.

Egh tuavir ki mangamiba, ni dar nan sure damu.

Ni nan God, ni nan akuragha ua na ini.

Kamaghin, ni uan guizin akamin gin mangamin arazibar nan sure damuti, ki dughiaabar zurara nighnizir gavgavim nin ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan apangkuvim ginirigh.

O Ikiavira Itir God, nin arazir aghuim ko apangkuvir arazir ni e gamiba, da fomira ikia iza datirighin iti.

Ni datirighin ua dagh nighnighiva dar amu mangivira iki.

O Ikiavira Itir God, ni deragha na gamua bar nan apangkufi, kamaghin ni na ginighnigh.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan apangkuvim ginirigh.

Ikiavira Itir God, a bar deragha an araziba bar guizbangira.

Kamaghin, a gumazir arazir ikurabagh amiba, a uan arazibar gin mangasa men sure gami.

Gumazir uari abira an apengan itiba,

a men faragha ghua tuavim men akakazi, me arazir aghuibarama ami.

Egha arazir a ifongezibar a men sure gami.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan apangkuvim ginirigh.

2. RIT

(Longpela Rit) Fl 2:1-11

Akar dapanim: Krais Iesus suirazir nighnizimra ia an suiragh.

Pol Filipaba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Krais ti ian naviba gavgavim dagh anidi? A ti bar ia gifuegha ia gamima ia navir amirizimin iti? Ia ti Godin

Duam ko poroghav iti? Egha ia ti igharazi darazir apangkuvigha deravira me gami? Egh kamaghin, ia arazir

aghuibar amu, eghti nan agorogem bar izivagham. Ia bar nighnizir vamira iki, egh igharaz darazigh ifongezir arazir vamiran gin mangi. Ia bar navir vamira ikiva bizir vamira bagh nighnigh. Ia uarira uarigh nighnighan kogham, egh uaghan ziar ekiaba inisi ingaran marki. Puvati. Ia bar uari dikabiragh, egh kamagh mikim suam, igharaz darazi ian pin iti. Ia uarira uan bizibara ganan marki. Puvati. Ia uaghan vaghvagh gumamazizir igharazibar bizibar ganiva egh men akurvagh.

Ia, nighnizir Krai Iesus suirazir kamra, ia uaghan nighnizir kamra suiraghtima a ian iki. A guizbangira God, egha an arazir Godin min itimin suighasa nighnizir puvati. Bar puvati. A uabi arazir kam bar anetegha, egha pura ingangarir gumazir kinimin min oto. A nguazir kamin gumazimin otozi gumamaziziba an garima, a

guizin gumazimin iti. Egha a uabi dikabiragha egha Godin akam baragha bar an gin ghua dughiar an aremezim. Guizbangira a gumazir bar kuramin mirara, a ter ighuvimin areme. Ezi bizir kam bagha God Iesus fegha a isa bar pin aneti. Egha God ziar bar aghuir mam a ganingi, ezi ziar kam a bar ziabagh afira. God kamaghin ifonge, Godin nguibamin itiba ko nguazir kamin itiba ko nguazimin apengan itiba, me bar moghira Iesusin damazimin uan tevibar pirighiva egh an apengan ikiva an ziam fam. Egh me bar azenan an gun kamaghin mikim suam, "Krais Iesus, an Ekiam!" Eghiva tuavir kamra, me ziar ekiam God en Afeziam daningam. God kamagh sua, ziar bar aghuir kam Iesus ganingi.

Kar Godin Akam.

2. RIT (Sotpela Rit)

Fl 2:1-5

Akar dapanim: Ia uarira uari ginighnigh, egh uan iziar ekiaba fan marki.

Pol Filipaba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Krais ti ian naviba gavgavim dagh anidi? A ti bar ia gifuegha ia gamima ia navir amirizimin iti? Ia ti Godin Duam ko poroghav iti? Egha ia ti igharazi darazir apangkuvigha deravira me gami? Egh kamaghin, ia arazir aghuibar amu, eghti nan agorogem bar izivagham. Ia bar nighnizir vamira iki, egh igharaz darazigh ifongezir arazir vamiran gin mangi. Ia bar navir vamira ikiva bizir vamira bagh nighnigh. Ia uarira uarigh nighnighan kogham, egh

uaghan ziar ekiaba inisi ingaran marki. Puvati. Ia bar uari dikabiragh, egh kamagh mikim suam, igharaz darazi ian pin iti. Ia uarira uan bizibara ganan marki. Puvati. Ia uaghan vaghvagh gumamazizir igharazibar bizibar ganiva egh men akurvagh.

Ia, nighnizir Krai Iesus suirazir kamra, ia uaghan nighnizir kamra suiraghtima a ian iki.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ekiam ghaze, "Nan sipsipba nan akam barasi, ezi ki me gifo, ezi me nan gin zui." "*Aleluya.*

GUTNIUS Mt 21:28-32

Akar dapanim: A uan nighnizim giragha ghu. Gumazir gavmanin dagiaba isiba ko tuavimin amiziba, me bar ian faraghavira, God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven zui.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus uam ofa gamir gumazir ekiaba ko gumazir dapaniba kamaghin me migei, "Ia manmaghin nighnisi? Gumazir mam otarir pumuning iti. Egha ghua kamagh otarir avebam migei, 'Otarim, ni datirighin mangi, wainin azenimin aven ingar.' Ezi otarim ghaze, 'Ki aghua.' Egha ua gin, nighnizim giragha ghua ingari. Ezi afeziam ghua otarir dozim kamaghira an azara. Ezi otarim ghaze, 'Ki mangi, ingaram.' Egha gin ghuzir puvati. Ezi ia manmaghin nighnisi, otarir kamningin manamra afeziamin akam baragha an gin zui?" Ezi me Iesus migia ghaze, "Otarir avebam." Ezi Iesus kamaghin

me migia ghaze, "Ki guizbangira ia migei, gumazir dagiaba isiba ko amizir arazir kurabagh amiba, me ia gafiragha faragha God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven zui. Guizbangira, Jon otogha arazir aghuimin tuavim ian aka, ezi ia nighnizir gavgavim an akamin ikian aghua. Ezi dagiaba isir gumaziba ko amizir arazir kurabagh amiba, me nighnizir gavgaviba an iti. Ia bizir kamin ganigha uan nighnizibagh irazir puvati, egha nighnizir gavgavim Jonin akamin itir puvati."

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 27 BILONG YIA

1. RIT

Ais 5:1-7

Akar dapanim: Israelia ko Judan gumazamiziba, me mati Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itimin wainin azenim.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ia oraghti, ki uan namakar ki
ifongezim bagh onger akar kam
bangam.

Nan onger akar kam, ki uan
namakamin wainin azenim
geghari.

Nan namakam, mighsiam gisin
itir nguazir mam iti, dagheba
an deragha aghui, ezi a nguazir
kamin wainin azenimin ingari.

A nguazim abiagharigha dagiaba
amisevegha,

egha wainin aguar bar aghuiba
amisevegha da isa da opari.

Egha wainin azenir kamin torimin
a dipenir bar pin itimin ingari,
an an aven ikiava egh wainin
azenimin ganam.

A dipenir kamin aven, wainin oviziba
diki da righrighasa dagiar mozir
mam gikui.

Ingargariba bar givazima, a
datirighin wainin ovizibar ganasa
mizua ghaze,

“Da ti deraviram otivighti dar
daghem isingigham.”

Ezi puvati. Ikariziba deragha ber
puvatigha,

oviziba bar suvigha akam misosi.

Ezi nan namakam kamaghin migia
ghaze,

“Ia Judan kantrin itir
gumazamiziba ko Jerusalemia,
ia datirighin na ko nan wainin
azenim tuisigh ga mikim,

Tina osimtizim iti?

Nan osimtizim, o nan wainin
azenimin osimtizim?

Ki fo, wainin azenim deraghvira
biva ovizir aghuiba ikiasa, ki
ingangarir aghuim gami.

Ezi manmaghin amizi wainin
oviziba bar suvigha akam misosi?
Bizir ki ua damuamin tam ti iti, ezi
ki a gamizir puvati?

Ki datirighin uan wainin azenim
damuamin arazimin gun ia
mikimam.

Ki azenimin miriam aghuizi
divazim akarigh a gasighasigham.

Egh ki wainin azenim avinizir
divazim akarighti a irigham.

Eghti asizir atiaba wainin azenimin
aven mangi azenim dikabin
wainin ikarizibar amiva, dagh
asighasigham.

Ki nguazim damighti ruarim a
batoghti
dikoniba itir ikariziba azenir kamin
avegham.

Ki wainin azenimin oghe kuraba
asian kogh, egh ikarizibar aguaba
aghoran kogh.

Ki uaghan ghuariaba mikemeghti,
da amozimin tivaghti a wainin
azenir kam gizan kogh.”

Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar
Itimin wainin azenim, a Israelian
gumazamiziba.

Bar guizbangira, Judan
gumazamiziba, an oparizir wainin
aguar aghuir a bar ifongeziba.

Me arazir aghuibara damu ikiasa a
ifonge, ezi puvati. Me gumazibav
sozi me ariaghiri.

Me arazir aghuibar igharaz darazir
amuasa a ifonge, ezi puvati.
Ararer kuram men danganibar
otiva ghuavira iti.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 80:9, 12-16, 19-20

Ia akam ikaragh: Israelian gumazamiziba me mati Ekiamin wainin azenim.

Ni uan gumazamiziba wainin ikarzimin min Isipin me asigha me nigha ize.
 Ni kantrin igharazibar gumazamiziba batuegha,
 men nguazibar uan gumazamiziba, wainin ikarzimin min me arke. An aghariba
 aghua ghua Mediterenian ongarir ekiamin tugha,
 iza Yufretisin fanemin tu.

Ia akam ikaragh: Israelian gumazamiziba me mati Ekiamin wainin azenim.

Ni datirighin manmaghsua wainin azenim avinizir divazim bar anekaraghariki?
 Gumazamiziba datirighin tuavimin daru, an oviziba okimam.
 Dar atiaba a dikabinti asizir atiaba anemam.

Ia akam ikaragh: Israelian gumazamiziba me mati Ekiamin wainin azenim.

O Godin Gavgaviba Bar Itim, ni uam e ginighnigh,
 uan Nguibamin pin iki vanginan wainin ikarzir kam deraghvira an gan.
 Ni uabi uan agharir guivimin wainin ikarzir kam akara.
 Ni wainin biar igiam akarazi an aghua gavgavigha gifa.

Ia akam ikaragh: Israelian gumazamiziba me mati Ekiamin wainin azenim.

Ni kamagh damighti e uam akirim ragh ni gasan kogham.
 Ni en akuraghti e angamra deravira iki, nin ziam fam.

O Ikiavira Itir God,
 ni Godin Bar Gavgaviba Itim,
 ni uamategh e inigh iziti e ua dikavigh tuivigh, fomira ikezi moghin ua ikiam.
 Ni en boroghin ikiti, nin angazangarim e gisiraghti, ni deragh e damu.
 Egh en apangkuvigh en akuraghti e ovengan kogham.

Ia akam ikaragh: Israelian gumazamiziba me mati Ekiamin wainin azenim.

2. RIT

FI 4:6-9

Akar dapanim: God, a navir amirizimin arazimin mingarim, egh a ia ko ikiam.

Pol Filipaba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ia bizitam bagh nighnighiv osiman marki. Ia zurara uan osimtiziba bagh God ko mikim. Ia God ko mikim a minabiva, egh a ian akurvaghsi ia an azang. Eghti kamaghin God ia damuti ia navir amirizimin ikiam. Egh ia Kraiss Iesus ko poroghiv deragh ikiam, eghti tuavir kamin Godin navir amirizim deravira ian naviba ko nighnizibagh eghuvti da bar deravira ikiam. God navir amirizir e ganingizir kam, a bar bizir aghuim, ezi navir amirizir kam gumazibar fofozim bar a gafira.

Nan adarasi, ki migirigiar abuananam ia mikimasa. Ia zurara

arazir kabagh nighnigh: guizin araziba, arazir aghuariba, God ko gumazibar damazimin derazir araziba, arazir zuruziba, gumaziba ifongezir bizir diriba, arazir gumaziba gara bar akongeziba. Ia fo, arazir aghuir pin itiba ko arazir me gara feba, da iti. Arazir aghuir kabara, ia dagh nighnigh. Arazir ki ian sure gamizi ia foziba, ko nan migirigiar ia iniziba, ko nan akar ia oraghiziba, ko ia nan gari ki amir araziba, ia bar dar amu. Eghti Godin navir amirizim e ganingizim, a ia ko ikiam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ia nan adarazir ikiasa ki ia ginaba. Egha ki ingangarim ia ganingi, eghti ia mangi dagheba bati, eghti ian dagheba deraghvira ikiam.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 21:33-43**

Akar dapanim: A wainin azenim isi ikizir igharazibar gumazibar daningti, me an ganam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus gumazir dapaniba ua kamagh me migei, "Ia akar isin zuir kam baragh. Gumazir mam wainin azenimin ingarigha, egha an divazim aghui. Egha wainin oviziba mirmiramin itarim gukuigha azenir dipenimin ingari, eghti ingangarir gumaziba an iki azenimin ganam. Egha azenir kam isa gumazir mabar agharim gatigha ghaze, me gin wainin dipataba uam a ikaragham. Egha dikavigha nguibar saghon itimin ghu.* Ezi wainin ikariziba ber dughiam roghira izezima, gumazir kam uan ingangarir gumazir maba amadazima, me wainin ovizi taba iniasa ghue. Ezi azenimin garir gumaziba ingangarir gumazir kaba inigha, mam misuegha, egha mam me a misoghezima an areme, egha dagiaba mam ginifi. Ezi azenimin ghuavim gin ua ingangarir gumazir igharaziba amangi. Me aviraseme, egha men dibobonim faragha izezibagh afira. Ezi wainin azenimin garir gumazir kaba kamaghira uam azenimin ghuavimin ingangarir gumazibagh ami.

"Kamaghin amizima, azenimin ghuavim abuan uan otarim amada. Afeziam ghaze, 'Me nan otarimin akam baragh deragh a damuam.' Puvati, gumazir kaba otarimin gari, a izima, me uarira uariv gei, 'Gumazir kam iziva uan afeziamin biziba bar da inigham.

Aria. E a misueghti, an aremegham. Eghti e uari bagh wainin azenim iniam.' Kamaghin, me maghira an suigha, wainin azenimin azenan anakunigha, otarim misoghezi an areme.

"Eghti wainin azenimin ghuavim izi manmaghin gumazir kabar amuam? Ia manmaghin nighnisi?"

Ezi me a migia ghaze, "A gumazir kurar kaba puv me misueghti me arimighregham. Eghti an azenim isiva gumazir igharazibar anigam, eghti wainin oviziba iniamin dughiamin me a bagh pozim daghuigh a daningam."

Ezi Iesus kamaghin men azai, "Ia Godin Akinafarimin aven itir osizirir kabar gani, o puvati? Osizirir kaba kamaghin migei,

'Kar dipenir akinir ingangarir gumaziba aghuazim, a datirighin dipenim aterir guarim gava.

Ekiam uabi arazir kam gamizima an oto.

Ezi e an garima, a bar dera.'

"Kamaghin, ki ia migei, God Bizibagh Ativamin Dughiam, God ia dama a inigh a isiva, gumazamizir dughiar kamin aven iki arazir aghuibar amuamibar aningam.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 28 BILONG YIA

1. RIT

Ais 25:6-10

Akar dapanim: God uabi ko iki bar akueghasa en dia. A gumazamizibar azirakaba bar ada agivagh men damazibar teriba adizam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Egh Saionin mighsiam, Ikiavira
 Itir Godin Gavgaviba Bar Itim,
 isar bar ekiam kantribar
 gumazamiziba bar me bagh a
 damuam.
 Eghti isar kam bar deragh, asizir
 bar aghuiba ko damamin wainin
 dipar bar aghuim an ikiam.
 Datirighin gumazamizir naviba
 osemegha itiba,
 me mati gumazim aremezi, me a
 bagha osemegha korotiar piziba
 aghui.
 Eghti Ikiavira Itir God, Saionin
 mighsiamin kantribar
 gumazamiziba bar, men
 osimtiziba agivam.
 Egh bar ovevem agivaghti,
 ovevem ua me bativan kogham.
 Ikiavira Itir God, en Ekiam, men
 ararem agivagham,
 egh bar gumazamizibar damazibar
 teriba bar da adizam.
 Egh a uan gumazamizir aghumsigha
 itiba,
 a men aghumsiziba bar da
 givagham.

Kar, Ikiavira Itir God
 kamaghin damuasa mikemezir
 akam.
 Ezi bizir kaba otivamin dughiamin,
 gumazamiziba kamaghin
 mikimam,
 “Ikiavira Itir God, en God. E
 nighnizir gavgavim an iki, a
 mizuam ikiti, anarira izi en
 akuragh uam e iniam.
 A uabira Ikiavira Itir God, egha a en
 akura.
 Kamaghin a uam e inizir bizir kam
 bagh, e bar akuegham.”
 Eghti Ikiavira Itir God bar deravira
 Saionin mighsiamin ganti, a
 deraghvira ikiam.
 Egh a Moapian gumazamiziba
 fofozim me daning,
 apanibar amamangatighti, me izi
 me gasighasigh me abinigham,
 mati bulmakauba uari uan
 buariba dikabiri da dadabar aven
 zui.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 23:1-6

Ia akam ikaragh: Ki zurara nin dipenimin ikiasa ifonge.

Ikiavira Itir God, a gumazir uan sipsipba deragha dagh eghuva dar garimin min
 iti.
 A kamaghira deragha na geghuva nan gari.
 Kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.
 A na inigha ghua grazir aghuiba itir danganimin na atizi, ki dagh isin irav iti.
 A na inigha dipar aghuiba itir danganibar zuima,
 ki dar boroghin avughsa iti.
 A gavgavir igiam na ganidi.

Ia akam ikaragh: Ki zurara nin dipenimin ikiasa ifonge.

A uan iziar ekiam bangin, a fomira mikemezi moghin, a na inigha tuavir aghuibara zui.

O God, ni na ko iti.

Kamaghin, ki danganir zarimin mangiva ovevemin tuavir mitarmemin mangi, egh bizir ikurabar atiatingan kogham.

Ni uan aghorir sipsipbagh eghuvimin suirazi,

ki an gara fo, ni na geghuv deragh nan ganam. Kamaghin, nan navim bar nan dera.

Ia akam ikaragh: Ki zurara nin dipenimin ikiasa ifonge.

Ni na bagh daghem gamigha azenara na dafazi, nan apaniba bar nan gari.

Ni nan diazi, ki iza ni ko aperazi, ni borem isa nan dapanim ginge.

Ezi nan itarim, bar izivagha fasfagha iri.

Ia akam ikaragh: Ki zurara nin dipenimin ikiasa ifonge.

Bar guizbangira, nin arazir aghuim ko apangkuvir arazim, dughiabar zurara na ko ikiam.

Eghti ki Ikiavira Itir Godin Dipenimin iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ki zurara nin dipenimin ikiasa ifonge.

2. RIT

Fl 4:12-14, 19-20

Akar dapanim: Krai gavgavim na ganidi, ezi an gavgavimin, ki ingangariba bar dar amuam.

Pol Filipaba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ki onganarazibagh ami, o ki bizir aviriba iti, ki pura nimira iti. Ki arazir pura nimira itimin fofozim a ini. Ki dagher aviriba iti, o mitiriam nan azi, ki bizir aviriba iti, o biziba puvati, bizir kaba mar na bativ, ezi ki navir amirizim sara zurara nimira iti. Krai zurara gavgavim na ganidi, ezi an akurvazimin ki biziba bar dar amuamin gavgavim iti.

Ezi ia na ko nan osimtizim aterasa nighnisi, egha ia arazir aghuir kam

gami. Ezi kamaghin ki ia nan akurazir arazim bagha bar akonge.

Nan God a bizir aviriba bar iti. Egh ia otevezir biziba, a bar dar ganiva, egh Krai Iesusin ingangarir amizimin tuavimin, a uan bizir aghuibar avirimin amodoghin, a biziba isi ia daningam.

God, a God en Afeziam, ezi e an ziam zurara a fi mamaghira ikiam. Bar guizbangira!

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

En Ekiam Krais Iesusin Afeziam, an angazangarim ian nighnizibar aning, eghti ia bizir a ia daningasa ian diaziba deragh dagh fogham.

Aleluya.

GUTNIUS (Longpela Rit)

Mt 22:1-14

Akar dapanim: Ia tuavir akaba bar adar mangi, egh gumazamizir ia garibav kim suam, ia poroghamir igiabar isam bagh izi.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus uam akar isin zuir mamin gumazir dapanibagh amua kamaghin me migei, "God Bizibagh Ativamin Dughiam mati, atrivir mamin otarim amuimin ikiasava amima, an a bagh isar ekiam gami. Isar dughiam tighar otivam, a faraghavira gumazamizir mabav gia ghaze, ia izi. Dughiam otozima, a uan ingangarir gumaziba amadi, eghti me mangi gighamizir gumazamizibar diaghti, me izam. Puvati, gumazamizir a gighamiziba, me izan aghua. Ezi a uan ingangarir gumazir maba amaga, kamaghin me migei, 'Ia mangi, gumazir ki gighamiziba kamagh me mikim, "Ia oragh. Ki dagheba tuegha gifa, nan kaun apuriba ki dav suegha, egha uaghan uan asizir ekiabav soke. Ezi isamin biziba bar gifa. Ia poroghamir isar ekiamin izi." "

"Ezi ingangarir gumaziba ghua akar kamin gumazibav gei. Ezi me oraghan aghuagha tintinibar zui. Mav uan azenimin zui, mav uan dagiar ingangarim bagha zui. Marazi atrivimin ingangarir gumazibar suigha, puv me misoghezi me ariaghire.

"Kamaghin amizi, atrivim puv atari, egha kamaghin uan midorozir gumaziba amada. Ezi me ghua an ingangarir gumazibar misogheziba, me misogha bar me agivaghava, men nguibar ekiam gaborozi a isi.

"Ezi atrivim uan ingangarir gumazibav gei, 'Poroghamir isamin dagheba isigha gifa. Ezi gumazir ki gighamiziba, me gumazir kuraba, kamaghin me isamin ikian kogham. Kamaghin amizi, ia mangi tuavir akaba bar dar mangi, egh gumazir manaba ia me bativigh, egh ia men diaghti, me poroghamir isar kamin izi.' A kamaghin mikemezima, an ingangarir gumaziba tuaviba bar dar ghuava gumazamiziba bar me akufa, gumazir aghuiba ko kuraba sara. Ezi me iza damasava apiazi dipenim bar izifa.

"Ezi gumazamiziba apiazima, atrivim men ganasa aven zui. Egha a ghua gumazir mamin garima, a isamin izasa adiarir aghuitam aruzir puvati. Ezima atrivim an azai, 'Namakam, manmaghin amizi, ni adiarir aghuitam aruzir puvatigha, puram aven ize?' Ezi gumazim mikiman asa. Kamaghin amizi, atrivim ingangarir gumazibav gia ghaze, 'Ia an soroghafariba ikegh, a isiva azenan mitatemin anekunigh. Danganir mitater kamin me puvira tuavara atariba kuskusi.'

"Ia oragh. God gumazamizir aviribar dei, egha vaghvazibara a me amisevima, me aven zui."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)**Mt 22:1-10**

Akar dapanim: Ia tuavir akaba bar adar mangi, egh gumazamizir ia garibav kim suam, ia poroghamir igiabar isam bagh izi.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus uam akar isin zuir mamin gumazir dapanibagh amua kamaghin me migei, “God Bizibagh Ativamin Dughiam mati, atrivir mamin otarim amuimin ikiasava amima, an a bagh isar ekiam gami. Isar dughiam tighar otivam, a faraghavira gumazamizir mabav gia ghaze, ia izi. Dughiam otozima, a uan ingangarir gumaziba amadi, eghti me mangi gighamizir gumazamizibar diaghti, me izam. Puvati, gumazamizir a gighamiziba, me izan aghua. Ezi a uan ingangarir gumazir maba amaga, kamaghin me migei, ‘Ia mangi, gumazir ki gighamiziba kamagh me mikim, “Ia oragh. Ki dagheba tuegha gifa, nan kaun apuriba ki dav suegha, egha uaghan uan asizir ekiabav soke. Ezi isamin biziba bar gifa. Ia poroghamir isar ekiamin izi.” ’

“Ezi ingangarir gumaziba ghua akar kamin gumazibav gei. Ezi me oraghan aghuagha tintinibar zui. Mav uan azenimin zui, mav uan dagiar

ingangarim bagha zui. Marazi atrivimin ingangarir gumazibar suigha, puv me misoghezi me ariaghire.

“Kamaghin amizi, atrivim puv atari, egha kamaghin uan midorozir gumaziba amada. Ezi me ghua an ingangarir gumazibar misogheziba, me misogha bar me agivaghava, men nguibar ekiam gaborozi a isi.

“Ezi atrivim uan ingangarir gumazibav gei, ‘Poroghamir isamin dagheba isigha gifa. Ezi gumazir ki gighamiziba, me gumazir kuraba, kamaghin me isamin ikian kogham. Kamaghin amizi, ia mangi tuavir akaba bar dar mangi, egh gumazir manaba ia me bativigh, egh ia men diaghti, me poroghamir isar kamin izi.’ A kamaghin mikemezima, an ingangarir gumaziba tuaviba bar dar ghuava gumazamiziba bar me akufa, gumazir aghuiba ko kuraba sara. Ezi me iza damasava apiazi dipenim bar izifa.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 29 BILONG YIA

1. RIT

Ais 45:1, 4-6

Akar dapanim: Sairus atrivimin ikiasa ki anemisefe, egha ki kantrin igharaziba abinasa gavgavim a ganingi.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ikiavira Itir God, a Sairus atrivimin
 ikiasa anemisevegha givagha
 gavgavim a ganingi.
 Eghti a kantrin igharazibav sogh,
 egh men atrivibar gavgaviba
 agivaghti me aghumsigham.
 Eghti ki pura Sairus bagh uan
 nguibabar divazibar tiar akaba
 kuti, gumazitam ua dar kuman
 koghti, Sairus aven mangi, uan
 apaniba dikabinam.
 Egha Ikiavira Itir God kamaghin
 Sairus migia ghaze,
 “Nan ingangarir gumazim Jekop, an
 adarasi, Israelia, me gumazamizir
 ki ua baghavira miseveziba,
 ki men akurvaghasa, nin diazi, ni
 ize.
 Ni guizbangira na gifozir puvati,

ezi ki nin iziam diborogha nin
 diagha iziar ekiam ni ganingi.
 Ki uabira, ki Ikiavira Itir God, ezi ua
 godin igharazir tam itir puvati.
 Ki uabira iti, ezi ua godba bar
 puvati.
 Ni na gifozir puvati, ezi kirara ki
 gavgavim ni ganidi.
 Ki kamagh sua, nguazir kamin
 gumazamiziba, me aruem anadir
 naghin ikia ghua aruem ghuaghiri
 naghin tu, me bar moghira fogh
 suam,
 kirara ki Ikiavira Itir God,
 ezi ua godin tam itir puvati.
 Kamaghin ki bizir kabagh ami.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 96:1, 3-5, 7-10

Ia akam ikaragh: E Ekiamin iziar ekiam fam.

Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.
 Ia nguazimin gumazamiziba bar, a bagh ighiabar amu. Ia, an gavgavim ko
 ingangarir aghuir an amibar gun kantriba bar dar gumazamiziba, me mikim.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin iziar ekiam fam.

Ikiavira Itir God a bar faraghavira ikia bar gavgafi.
 Ezi e an ziam fi mangivira ikiam.
 Aseba bar, me Ikiavira Itir Godin min itir puvati.
 E an apengara ikiva an atiatingam.
 Nguazimin itir gumazamiziba men aseba, da pura ifavarir godba.
 Ikiavira Itir God, an overiamin ingari.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin iziar ekiam fam.

Ia nguazimin itir ikizibar gumazamiziba bar,
 ia Ikiavira Itir Godin ziar ekiam, ko gavgavim bagh, bar akongegh.
 Ikiavira Itir God, a bar faraghavira itima, ia an ziar ekiam fi.
 Ia ofaba inigh an Dipenimin mangi.

Ia akam ikaragh: E Ekiamin iziar ekiam fam.

Ikiavira Itir Godin araziba da bar deragh bar zuegha, arazir kaba mati an kurkazir aghuim.

Ia gumamaziziba bar moghira an arazir kabagh nighnigh an ziam fi.

Ia nguazimin gumamaziziba, ia an atiating egh akong.

Ia kantrin igharazibar gumamazizibar tongin iki mikim suam, "Ikiavira Itir God, an atrivimin iti.

A nguazimin ingarigha a gamizi a gavgavigh iki mamaghira ikiva sivaghsivaghan kogham.

Ikiavira Itir God, gin uan kotin arazir aghuimin gin mangiva, gumamazizibar araziba bar da tuisigham."

Ia akam ikaragh: E Ekiamin iziar ekiam fam.

2. RIT

I Te 1:1-5

Akar dapanim: E ian nighnizir gavgavim ko, ian ingangarir aghuir ia uan naviba isa igharaz darazigh anidim bagha, e uan Afeziam God minabi.

Pol Tesolonika bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Ki Pol, ko Sailas ko Timoti, e Tesalonikan itir sios bagha akinafarir kam osiri, me God Afeziam ko Ekiam Krais Iesusin poroghav itir gumamaziziba: Godin apangkuvim ko navir amirizim ia ko iki.

E zurazurara God minabaghava ia bagha God ko migei. E ian arazibagh nighnigha e fo, ia nighnizir gavgavim Godin itima, bizir kam ia gamima ia ingangarir aghuibagh ami. Egha ia igharazibagh ifuegha, ezi bizir kam ia gamima, ia pamtem ingari. Egha ia en Ekiam Krais Iesusin mizua iti, egha ia uan naviba gavgavim dagh anighavira

iti. E ian arazir kaba Godin damazimin dagh nighnisi. Kamaghin amizi bizir kaba bagha e God minabavira iti.

En adarasi, e kamaghin fo, God bar moghira ia gifongegha, egha ua baghavira ia amisevegha gifa. Akar aghuir e inigha ia bagha izezim, an akar kinimin min ia bagha izezir puvati. A Godin Duam ko gavgavim sara ize, kamaghin amizi, ia guizbangira fo, akar kam a bar guizin akam. E ian tongin ikiava ian akuraghasava amizir arazim, ia uari a gifo.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ia mati mikoveziba nguazir kamin itir gumamazibar tongin iti, egha ia akar aghuim inigha iza me ganidi.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 22:15-21

Akar dapanim: Sisarin biziba, ia da isi Sisar daning. Eghti Godin biziba, ia da isi God daning.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Farisiba ghua akabav suegha Iesusin suighasa tuaviba buri. Egha me ghaze, a bizitam a paza mikemegham, eghti me an migirigiam baghavira an suigham. Egha me uan suren gumazir

maba ko Herotin gin zuir darazi amada, ezi me Iesus bagha ghua kamaghin a migei, "Tisa, e fo ni guizbangira bizibav geir gumazim. Ni Godin Arazibar gumazibar sure gamuava guizbangira

me migei. Ni tavin nighnizimin gin zuir puvati. Akar vamira ni gumazir ziaba itiba, ko gumazir kiniba uaghara, me migei. Kamaghin, ni deragh e mikim. Judan araziba manmaghin migei? E dagiaba isiva Atrivim Sisar daningtima, arazir kam Godin damazimin dera, o puvati? Ni manmaghin nighnisi?”

Ezi Iesus men nighnizir kurar kam gifo, egha kamaghin me migei, “Ia gumazir ifavaribagh amiba, ia tizim

bagha na gifarasava ami? Ia gavman ganidir dagiatam nan akagh.” Ezi me dagiar mam inigha iza a ganingi. Ezi Iesus kamaghin men azai, “Kar tinan nedazim ko tinan ziam?” Ezi me ghaze, “Mar Sisarın nedazim ko an ziam.” Ezi a me migia ghaze, “Kamaghira, ia Sisarın biziba Sisar daningiva, egh Godin biziba isi, God daning.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 30 BILONG YIA

1. RIT

Eks 22:20-26

Akar dapanim: Ia paziva amizir odiariba, o borir amebaba ko afeziaba ariaghirezibar amuti, ki ian atariva apanibar amighti me izi ia misogham.

Akar kam, a Ua Me Inimin Akinafarim, o Eksodas, an aven iti.

Me avir ekiamin silva, kapa, ain, Lid ko tin tue moghin. Ki uan aningagharim komizazim men (daningti isitima me (ore ivizimin) min (ameram). Guizbangira, Ki Jerusalemin me akuvagh avim men apengan anetigh uan aningagharimin me isiti me ameram. Me silva avir ekiamin aven ameri moghin. Ki Jerusalemin aven (me damuti) me ameram. Eghti me kamaghin fogh suam, me Ikiavira Itir Godin antiugagharim barasi.”

Ikiavira Itir God ua kamaghin na migei. “Nguazimin gumazim, Israelian mikim suam me nguazim zuezir puvati. Kamagh amizi. Ki uan aniugagharimin mizazim me daningam. Gumazir dapaniba mati laiouba asizim

misuegha an kuamin miriam dazeri. Me gumazamizibav sogha men dagiaba ko men bizir me iniasa fongeziba isi, eggha gumazibav soagharizir arazir kamin amizir avirim (paba puvati) odiaribar iti. Ofa gamir gumaziba nau akar gavgavibar (gin zuir puvatigha) abigha bizir zueziba bagha nighnizir aghuiba puvati. Eggha me fozir pu, bizir tizim zue, ezi bizi manam ikufi. Eggha me zuezir biziba ko zuezir puvatizir bizibar gun me men sure gamir puvatigha. Sabatin aghua. Bizir kam bangin, Israelin gumazamiziba ninizir aghuiba na bagha itir puvati.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 18:2-4, 47, 51

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan gavgavim sara bar ni gifonge.

O Ikiavira Itir God, ni gavgavim na ganidi, ezi ki ni bagha bar ifonge. Ikiavira Itir God, a nan divazir bar gavgavimin min iti.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan gavgavim sara bar ni gifonge.

A nan dagiar ki an aven uabi modimin min ikia, nan akuragha nan apaniba da ua na ini. Nan God, a dagiar ekiamin min iti, ezi ki uan apanibar ara ghua an modi. A nan oramin min ikia na avara, ezi ki an uabi modi. A nan akuragh deragh nan ganamin gavgavim iti, eggha nan divazir bar gavgavimin min iti. E Ikiavira Itir Godin ziam feka! Ki an deima, an nan akurazima, apaniba na gasighasighizir puvati.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan gavgavim sara bar ni gifonge.

Ikiavira Itir God, a zurara ikia mamaghira iti.

A dagiar ekiamin min na modozi ki an apazangin itima a na geghufi,
kamaghin, ki iziar ekiam a daningam.

God nan akurvazimin ikia ua na inizi,
kamaghin, ki an ziam fam.

Ki Devit, Ikiavira Itir God, atrivimin ikiasa na ginabagha nam sefe.

A nan akurvazi, ki uan apanibav sogha me abiri.

A zurara nan apangkuvigha mamaghira iti.

A nan gin otivamin ovavir boriba, a kamaghira me damu mangivira ikiam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan gavgavim sara bar ni gifonge.

2. RIT

1 Te 1:5-10

*Akar dapanim: Ia marvir guaba ategha guizin God bagha ghua navibagh ira, egha ia an
Otarim mizuai, a Godin Nguibam ategh ua izam.*

Pol Tesolonika bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Akar aghuir e inigha ia bagha
izezim, an akar kinimin min ia bagha
izezir puvati. A Godin Duam ko
gavgavim sara ize, kamaghin amizi,
ia guizbangira fo, akar kam a bar
guizin akam. E ian tongin ikiava ian
akuraghasava amizir arazim, ia uari
a gifo. Egha ia Godin akam inizi, ezi
osimtizir aviriba ia batifi, ezi ia Ekiamin
araziba ko en arazibar gin zuima,
Godin Duam ian navibagh amima
ia bar akonge. Kamaghin ia arazir
aghuim Masedonia ko Akaian Provinsin
itir Kraisin adarazi, bar men aka.
Eghti me ian arazimin ganiva an gin
mangam. Ezi Ekiamin akar ia kunizim,
a dibiarimin araremin min bar ghu.
Egha a Masedonia ko Akaiara ghuzi

puvati, ian nighnizir gavgavir Godin itir
kamin eghaghanim, nguibaba bar a
baraki. Kamaghin amizi, marki e ua
me mikiman kogham. Ezi dughiar e ia
bagha iziba, me uari bizir otivizibar
gun e geghari. Egha ia marvir guaba
ategha navibagh iragha guizbangira
Godin gin zuir arazibar me geghari.
A guizbangira ko zurara itir God.
Ezi ia an Otarimin mizuai, a Godin
Nguibam ategh uamategham. Otarir
kam aremezima God a gamizi, a ua
dikafi. A Iesus, an en akurvasi, egh
dughiar Godin aningagharim izamim,
an en akuragham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Gumazitam bar na gifuegh bar deraghvira nan akabar gin mangam. Eghti nan
Afeziam a gifuegham. Eghti ga a bagh izi a ko zurara ikiam.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 22:34-40

*Akar dapanim: Ni God en Ekiam a gifongegh. Ni uabi gifongezi moghin, ni uan namakabagh
ifongegh.*

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Farisiba orazima, Iesusin
migirigiaba Sadyusibagh amizima, me
mikiman ibura. Ezi me uari akuvagha a

bagha izi. Me ko izir gumazir mam,
a Judabar arazibagh fo. Egha a Iesus
basamasa kamaghin an azai, "Tisa,

Godin arazir manamra maba bar dagh afira egha faraghavira iti?”

Ezi Iesus kamaghin a migia ghaze, “Ni uan God, nin Ekiam, bar a gifongegh, egh ni uan navir averiam ko uan duam ko uan nighnizimin, uan God gifongegh. Kar arazir bar ekiam, egha a mabar a faraghavira iti. An

girara itim, bar an mirara. A kamakin: ni uabira uabi gifongezi moghin, gumazamizir igharazibagh ifongegh. Moses Osirizir Araziba ko Godin akam inigha izir gumazibar akaba, da bar arazir kamning gisin tu.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 31 BILONG YIA

1. RIT

Mal 1:14; 2: 1-2, 8-10

Akar dapanim: Ia nan tuavir voroghira zuim ategha gifa. Ian suren guar aviriba gumamazizibar nighnizibagh ekuizima me arazir ikurabagh ami.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Malakai, an osiri.

Ian tina, na ko ofa damuasa akam akirigha inabazir asizir mikarziba sara itir aghuirinabaziba ategha, asizir kurar miziriziba inigha Ikiavira Itir God, bagha izi. Ia ifavarir arazir kam bangin ia ivezir kuram iniam. Ki Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim. Ki atrivibar Ekiam, ezi kantribar gumamaziziba bar nan atiatia nan iziamra fe. Kamaghin amizi, ki bizir kam bagh ia gasighasigham.

Egha Ikiavira Itir God kamaghin migei, "O, ofa gamir gumaziba, ki akar gavgavir mam ia mikimasa. Ia na bagh ingangaribar amusi, ia guizbangira nan iziar ekiam famin ingangaribar amu. Ia nan akaba batogh da baraghan koghti, ki Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim, ki kamagh mikim, ia bar ikuvigham. Egh bizir aghuir ia uarir akurvaghasa isiba, ki dagh asighasigham. Ia ghaze, ki ti pura migei, egha nan akaba batosi. Kamaghin, ki ia gasighasigha gifa."

Ki Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim, ki kamaghin ia migia ghaze,

Ia ofa gamir gumaziba, ia datirighin nan guizin tuavim ataki. Ian suren ifavaribar gumamazizibagh amizi, me iregha arazir kurar mabagh amigha gifa. Bar guizbangira, ia Livain adarasi, ki ia koma amizir Akar Dikirizir Gavgavim, ia anebigha gifa. Ia nan akabar gin zuir puvati. Egha gumamazizibar sure damuasa akar magh garibar men sure gamir puvati. Ia marazi akar isingtizibar me migia egha marazir atari. Kamaghin, ki Israelia damighti me akiriba ia gasegh ian aghuagham.

E bar moghira afeziar vamira iti. Ezi Ikiavira Itir Godin vamira an e gamizi e otifi. Egha manmaghsuavira, e uari uan namakaba ko dikirizir akaba abiagharisi? Egha manmaghsuavira, e Ikiavira Itir God en ovaviba ko Dikirizir Akar Gavgavim an gin zuir puvati? Arazir kam, a bar ikufi!

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 131:1-3

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni uabi na gamizi, ki navir amirizimin ini.

O Ikiavira Itir God, ki akaba batogh uabi uan ziam fan aghua.

Ki bizir ekiaba ko bizir ki damuan iburaziba dagh nighnizir puvati.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni uabi na gamizi, ki navir amirizimin ini.

Ki datirighin deragha aperagha navir amirizim ti, mati borim uan amebamin otem ategha a ko aghumram aperaghav iti. Kamaghira, nan navim purama amiragha irighav iti.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni uabi na gamizi, ki navir amirizimin ini.

O Israelia, ia datirighin nighnizir gavgavim Ikiavira Itir God iki, kamaghira iki mangivira iki.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni uabi na gamizi, ki navir amirizimin ini.

2. RIT**1 Te 2:7-9, 13**

Akar dapanim: E Godin akar aghuim ia daningasa. Egh e uaghan ian akurvaghsi, uan ikirimirim aningasa

Pol Tesolonika bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

E guizbangira Kraisin aposelbar min iti. Kamaghin e ti ifuegha, egha uarir akurvaghasava biziba bagha ia migiai. Egha e ingangarir ekiam ia daningan aghua. E bar nimira ia ko ikiava ian asughasusi. Kamaghira amebam uan borir aghiriba asughasugha deragha men gari moghin e deravira ian gari. Ia bar guizbangira en namakaba, kamaghin amizima, e guizbangira bar ia gifonge, egha Godin akar aghuim ia mikimasa, egha e uaghan uan ikirimirim ian akurvaghasa.

En adarasi, ia uari en ingangarir ekiar e ia ko ikia Godin akar aghuir

kunizim gifo. E ghaze, e daghebar uarir akurvaghsi osimtizir ekiam ia daningan kogham. Egha e dimagariba ko aruebar bar puvira ingari.

Ia en akam baregha Godin akam inigha egha gumazibar akamin min a inizir puvati, ia guizbangira Godin akamra ini. Ezi akar kam bar pamten ia gumazamizir nighnizir gavgavim Kraisin itibar navir averiabar ingari. Kamaghin amizima e bizir kam bagha zurara God minabi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

A uabira ian Afeziam, egha a uan Nguibamin iti. A uabira ian sure gamir gumazim, an Ekiam Krai Iesus.
Aleluya.

GUTNIUS**Mt 23:1-12**

Akar dapanim: Me ia ganidir akaba bar, ia da baragh dar gin mangi. Ezi arazir me amiba, ia dar gin mangan marki.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus gin gumazir aviriba ko an suren gumazibagh eghari. Egha kamaghin migei, “Judan arazibagh fozir gumaziba ko Farisiba, me Mosesin danganim inigha me Moses Osirizir Araziba ia geghari. Kamaghin amizi, me ia migeir akaba, ia da baragh dagh eghari moghin ia damu. Egh me amir araziba ia men gin mangi dar amuan marki. Me migirigiar bar aviribagh amua egha uari dar gin zuir puvati. Me kamaghin amua, mati me bizir bar osimtiziba isava gumazibagh isaghpuiima, ezi me da ateran buraghuburasi. Egha me tong

uan dafarpuzitamin men akurvaghan nighnizir puvati.

“Arazir me amiba, me uarir ganasa oda dagh ami. Me Godin Akar maba, uan daveriaba ko guaghafivibar da osirigha, egha dagh amizi, da bar ekefe, ezi me da azui. Egha korotiar apinir sazir bar ruariba, me da azui. Egha ghaze, e arazir kamin me uari akakagh suam, e guizbangira Godin akabar gin zui.* Egha isar ekiabar me danganir ziaba itiba isava, God ko migeir dipenibar danganir faragha itibar apiaghiri. Egh me biziba amadir danganibar mangiti, gumazamiziba

‘Tisaba’ me darigh, men ziaba fasa me bar akonge.

“Ki ghaze, gumazitam ia ‘Tisa’ a darighan marki. Bar marki. Ian tisan bar vamira, ia bar aveghdiariba. Egh ia nguazimin kagh gumazitam ‘Afeziam’ a darighan marki. Ian Afeziar bar vamira, a uan Nguibamin iti. Egh me ‘Gumazir Dapanim’ ian tav darighan marki. Ian

Gumazir Dapanir vamira iti, a Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim. Ian gumazir ekiaba pura ian ingangarir gumazibar min iki. Te uarira uan ziaba fe, God me abiraghti, me apengan ikiam. Eghti te apengan iti, God me feghti me ziar ekiaba iniam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 32 BILONG YIA

1. RIT

GST 6:12-16

Akar dapanim: Gumazamizir arazir aghuim ko ,ighnizir aghuim gifuegha da bagha buriba, me bar zuamira da iniam.

Akar kam, a Nighnizir Aghuimin Akinafarim, o Gutpela na Stretpela Tingting, an aven iti.

Gumazir kuraba puram arua ifavaribagh ami. Egha me deraghavira uan akabar bighavira migeir puvati. Me uan namakabagh ifarasa arazir igharagha garibagh amua, uan damaziba ko dafariba, ko suebar araziba akakasi. Egha me zurara navimin aven ifavarir nighnizibagh amua arazir kurabar amuasa nighnisi, egha gumazibagh amima me gumazir

igharazibar aningazi. Eghti osimtizir ekiam zuamira me batogham, egh me gasighasigham. Eghti me ua deraghamin tuaviba puvatigham.

Ikiavira Itir God 7plan arazir kurar kabar amuan anogoregha bar dar aghua.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 63: 2-8

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

O God, ni nan God, ki nin ganasa ni baghavira mizua iti.

Ki mati, dipaba puvatizir danganimin ikia dipam bagha ariaghiri moghin, nan duam ni ko ikiasa ifongezi, ki bar uabi isa ni ganingi.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni uabi na gamizi, ki navir amirizimin ini.

Ki nin Dipenimin aven nin ganasa ifonge,

ni uan gavgavim ko ziar ekiam nan akaghasa ki ifonge.

Nguazir kamin ikinimirim a dera,

ezi nin apanguvir arazim a gafiragha bar moghira dera.

Kamaghin, ki nin iziam fe.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni uabi na gamizi, ki navir amirizimin ini.

Ki angamra ikivira iki, ni minabiva nin iziam fivira ikiam.

Ki uan dafariba fegh ghuanabogh ni ko mikimam.

Nan duam bar deraghavira ikia mati,

gumazim dagher aghuiba ame egha bar ikiri.

Kamaghin, ki bar akuegha nin iziam fa, ighiabagh ami.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni uabi na gamizi, ki navir amirizimin ini.

Ni dughiabar zurara nan akurvasi.

Ezi ki dimagaribar nirara nighnigha,

uan misiam girighav ikia nirara nighnisi.

Ki tuarir nguzim uan amebamin avizimin apengan iti moghin, ki bar nin boroghin ikia,

bar akuegha ighiabagh ami.

Nan duam ni ko poroghav iti,

ezi nin agharim deragha na avara.

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God, ni uabi na gamizi, ki navir amirizimin ini.

2. RIT**(Longpela Rit) 1 Te 4:13-18**

Akar dapanim: Gumazamizir nighnizir gavgavim Iesusin ikia ariaghreziba, God me damighti me ua dikavam.

Pol Tesolonika bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

En adarasi, e kamagh sua, ia bar deravira Kraisin gumazamizir ovengeziba bativamin bizim gifogh. Ia gumazir igharazir nighnizir gavgavim Godin itir puvatizibar min pamten osemegh ikian marki. Me ua dikavamin dughiam mizuair puvati. E kamaghin nighnizir gavgavim iti. Iesus aremegha ua dikafi. Kamaghin amizi, en nighnizir gavgavim kamaghin, God gumazir nighnizir gavgavim an ikiava ovengezibar amighti, me ua dikavigh egh Iesus ko ua izam.

Ekiamin akam e kamaghin ia mikeme, Ekiam uamateghtima e gumazamizir angamra itiba, gumazir ariaghrezibar faragh mangan kogham.

Puvati. Ekiam pamtem mikimti, an enselin faragha zuimin tiarim mikimti, eghti Godin sigham sara arangam. Eghti Ekiamra uan nguibam ategh izighiritima gumazamizir Ekiamin poroghav ikiava ariaghreziba faragh ua dikavigham. Dughiar kamin gin e gumazamizir angamra ikiavira itiba, e gumazamizir kaba ko ghuariabar tongin mavanangam, egh e bar Ekiam overiamin a bativam. Kamaghin e bar Ekiam ko zurazurara ikiam. Egh ia akar kam Godin gumazamizir igharazibav kim, egh gavgavim uari daning.

Kar Godin Akam.

2. RIT (Sotpela Rit)**1 Te 4:13-14**

Akar dapanim: Gumazamizir nighnizir gavgavim Iesusin ikia ariaghreziba, God me damighti me ua dikavam.

Pol Tesolonika bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

En adarasi, e kamagh sua, ia bar deravira Kraisin gumazamizir ovengeziba bativamin bizim gifogh. Ia gumazir igharazir nighnizir gavgavim Godin itir puvatizibar min pamten osemegh ikian marki. Me ua dikavamin dughiam mizuair puvati. E kamaghin nighnizir gavgavim iti. Iesus

aremegha ua dikafi. Kamaghin amizi, en nighnizir gavgavim kamaghin, God gumazir nighnizir gavgavim an ikiava ovengezibar amighti, me ua dikavigh egh Iesus ko ua izam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ia deraghvira iki uari arigh. Ia foghan kogh ikiamin dughiamin, Gumazibar Otarim izam.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 25:1-13**

Akar dapanim: Gumazir amuimin ikiamim, a roghira izi. Ia izi, e mangi, tuavimin a batogham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua Gumazibar Otarim ua izamin dughiam migei, “God Bizibagh Ativamin Dughiam mati, guivir igiar 10 plan eghaghanimin min mangam. Gumazir mam igiamra amuimin ikiasa izi. Ezi guivir igiar maba uan lamba inigha tuavimin anapuasa zui. Men 5 pla, nighnizir aghuiba itima, 5 pla nighnizir aghuiba puvati. Egha 5 plan nighnizir aghuiba itir puvatiziba, uan lamba isa, da bagha borer taba inizir puvati.* Ezi guivir igiar nighnizir aghuiba itiba, uan lamba isa, egha uaghan borem itir misevir maba sara, ini. Ezima gumazir amuimin ikiamim zuamira izezir puvati, ezi guivir kaba pariam men azima, me akui.

“Ezi dimagarir arizimin gumazir mam dia ghaze, ‘Gumazir amuimin ikiamim, a roghira izi. Ia izi, e mangi, tuavimin a batogh a ko izam.’ Ezi guivir igiar kaba dikavigha uan lambar kiri. Ezi guivir nighnizir aghuiba puvatiziba,

nighnizir aghuim itibar aza ghaze, ‘En lamba mungasava ami. Kamaghin, ia borer taba e daning.’ Ezi nighnizir aghuim itir guiviba, me ikarvaghera kamaghin migia ghaze, ‘Puvatigham! Borem bar en tughatighan kogham. Ia mangi, borer amadir danganitamin uari bagh tabagh ivesegh.’ Ezi guivir nighnizir aghuiba puvatizir kaba ghuezima, gumazir amuimin ikiamim oto. Ezi guivir boreba itiba, a ko isar ekiam bagha dipenimin aven ghue. Ezi gumaziba tiam asara.

“Ezi gin guivir ghueziba uamategha iza kamagh migei, ‘Ekiam! Ekiam, ni izi e bagh tiam kuigh.’ Ezi a me ikarvaghera kamaghin migei, ‘Ki guizbangira ia migei, ki ia gifozir puvati.’ ”

Egha Iesus ghaze, “Kamaghin, ia deraghavira gan. Ian Ekiam, aruem ko dughiar ia fozir puvatizimin, an otogham.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Sande 33 bilong Yia

1. RIT

GST 31:10-13, 19-20, 30-31

Akar dapanim: E amizimin arazir aghuiba ko an amizir ingangarir aghuim ginighnigh egh iziar ekiam a daningam.

Akinafarir dibobonir Provepin akinafarim, o Dabirabir Aghuimin Arazimin izezim.

Guizbangira, gumazim ti amizir arazir bar aghuiba itimin ikisi, a bar pamtem da buriam. Kamaghin garir amizim, a bar deragha pin ikia dagiar iveziba bar pin koziba bar dagh afira.

Amizir kamagh amim, an pam uan navir averiamin aven nighnizir gavgavim an ikia deraghvira a gifo, a zuraram arazir aghuiba gin zui. Eghti an amuim an akuraghti, a bizir aviriba ikiam.

Amizir kam dughiaba vaghvagher arazir aghuiba, uan pam gami.

Egha a tretin aghuir me sipsipin arizibar ingariziba, ko tretin aghuir igharagha gariba inigha, korotiaba isamasa bar akongeh.

Kamagh amir amizim, uabi ua bagh tretbagh irigha, nibar ingari.

Egha a gumamazizibar gari, me biziba oteveghe onganarazibagh amima, a biziba isa me ganidi.

Amizitam akar isingtiziba e daningti, e foghan kogham, a guizbangira migei o a ti ifari. Ezi e fo, amizir ganganir aghuim gamim, a kamaghin ikivira ikian kogham. Ezi amizir Ikiavira Itir Godin apengan ikia an atiatim, e amizir kamin ziam fam.

Bar guizbangira, e amizir kamin arazim ko ingangarir aghuir an amizim ginighnighiva, ziar ekiam a daningam. Eghti gumamaziziba bar an iziam fam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 128:1-5

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Ekiamin akam baraghiziba, me bar akongegh.

Gumamazizir Ikiavira Itir Godin atiatia an apengan ikia,
an akaba baragha dar gin zuiba,
me bar akongegh.

Ingangarir ni amibara ni dar dagiaba inigh bizir ni ifongezibagh ivezam.
Eghti bizir ni amiba bar deraghti ni bar akuegham.

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Ekiamin akam baraghiziba, me bar akongegh.

Nin amuim, wainin ikarizimin min
ava ovizir aviriba iti moghin, a borir aviriba batam.
Nin boriba bar avirasemegh nin avir miriam,
olivin temer igiabar min bar an okarigham.

Ia akam ikaragh: Gumamazizir Ekiamin akam baraghiziba, me bar akongegh.

Bar guizbangira,
gumazir Ikiavira Itir Godin atiatia an apengan itim,
a kamaghirama otogham.

Ikiavira Itir God, uan Dipenimin Saionin Nguibamin iti, a deragh ni damu.

Ni zurara nguazimin itir dughiam,

ni Jerusalem in nguibamin itir bizibar ganti da deraghvira otiv.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiamin akam baraghiziba, me bar akongegh.

2. RIT

1 Te 5:1-6

Akar dapanim: Okimakiar gumazim dimagarimin izi moghin, Ikiavira Itir Godin dughiam bar zuamiram otogham.

Pol Tesolonika bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

En adarasi, e bizir otivamin dughiatam diborogh ia bagh an osirighan kogham. Ia uari fogha gifa, Ekiam Izamin Dughiam okimakiar gumazim dimangan izi moghin zuamirama otogham. A izamin dughiam, ia a gifoghan kogham. Gumazamiziba kamaghin mikimam, "Datirighin dughiar amirizim e batozi, e deravira iti." Eghti bizir me gasighasighamim bar zuamira me batogham, mati mizazir amizir naviba adaiba borim batasa isir mizaziba. Men tav osimtizir kam gitagh ari mangan kogham.

Kamaghin amizi en adarasi, ia mitatemini itir puvati, egh ia, dughiar kam okimakiar gumazimin min iziti, ia an ganigh digavir kuram damuan kogham. Ia fo, ia bar aruem ko angazangarimin gumazamiziba. E dimagarim ko mitatemini adarasi puvati. Kamaghin amizi, e gumazir igharazibar min daku ikian kogham. En damaziba kuighreghtima e deraghvira nighnigham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ekiam ghaze, "Ia nan poroghti, ki ian porogham. Eghti nan aghariba, dagher aviriba batam."."

Aleluya.

GUTNIUS (Longpela Rit)

Mt 25:14-30

Akar dapanim: Ni bar deraghavira bizir muziaribar gari, egh ni izi na ko bar akuegham.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, "God Bizibagh Ativamin Dughiam mati, gumazir mam nguibar saghon itimin mangasava ami moghin. Gumazir kam uan ingangarir gumazibar diazi me izima, a uan biziba isi, me danightima, me a bagh dar ganam. A gumazibar araziba ko gavgavibar gara, dagiaba tuiragha da isa me ganingi. A

mav 5,000 Kina a ganiga, mav 2,000 Kina a ganiga, mav 1,000 Kina a ganingi. A kamaghin amigha ghu. A ghuzima, gumazir 5,000 Kina inizim maghira an ingara, 5,000 Kinan mam dagh isin uam a ini. Ezi gumazir 2,000 Kina inizim kamaghira amua, uaghan 2,000 Kinan mam dagh isin uam a ini. Ezi gumazir 1,000 Kina inizim ghua

mozim okoregha uan ekiamin dagiaba isava mozim gatigha egha da modo.

“Ezi gumazir ekiam dughiar ruarimin saghon ikegha uamategha ize. Egha uan ingangarir gumazibar ingangaribagh fofoghasa men dei. Ezi gumazir 5,000 Kina inizim, 5,000 Kinan mam a dibagha, a inigha iza kamaghin migei, ‘Ekiam, ni 5,000 Kina na ganingi. Ni ge, ki dagiar ingangarim gamua, 5,000 Kinan mam dagh isin uam a ini.’

“Ezi an ekiam kamaghin a migei, ‘Ni ingangarir gumazir aghuim, ni ingangarir aghuim gami. Ni bizir doziba deravira dar gari. Kamaghin amizima, ni ingangarir ekiabar ganasa, ki ifonge. Ni izi uan ekiamin isamin aven iki, egh a ko bar akuegham.’ Ezi gumazir 2,000 Kina inizim iza kamaghin migei, ‘Ekiam, ni 2,000 Kina na ganingi. Ni ge, ki dagiar ingangarim gamua, 2,000 Kinan mam dagh isin uam a ini.’ Ezima an ekiam kamaghin a migei, ‘Ni ingangarir gumazir aghuim, ni ingangarir aghuim gami. Ni bizir doziba deravira dar gari. Kamaghin amizima, ni ingangarir ekiabar ganasa, ki gifonge. Ni izi, uan ekiamin isamin aven iki, egh a ko bar akuegham.’

“Ezi gumazir 1,000 Kina inizim uaghan izava, egha kamaghin migei, ‘Ekiam, ki fo, ni gumazir apangkuviba puvatizim. Ni gumazir igharaziba

oparir azeniba, ni uaghan daghebagh tui. Egha gumazir igharazim dagher oviziba akurima, ni uaghan pura dar aghafi. Kamaghin amizi, ki atiatingi, egha nin 1,000 Kina inigha ghua nguazir mozim gatigha egha da modo. Nin dagiabar kara.’

“Ezi an ekiam a ikaragha kamaghin a migei, ‘Ni ingangarir gumazir kuram! Ni gumazir amirizim. Ni na gifo, ki gumazir igharaziba oparir azenibar daghebagh tui. Egha uaghan gumazir igharazim dagher oviziba akurima, ki uaghan pura dar aghavam. Ezi ni tizim bagha nan dagiaba isava, dagiabar ingaribagh amir dipenitam gatizir puvati? Eghti ki ua iziva, uan dagiaba iniva dagiar igharazitaba dagh isin da iniam. Kamaghin amizi, ia ada 1,000 Kina inigh, a isiva 10,000 Kina itir gumazim daningigh. Arazim kamaghin iti, gumazir biziba itiba, ki ua taba me daningam. Egh gumazir biziba puvatiziba, bizir vaghvazir me itiba ki uaghan me dama, da inigham. Ezi ingangarir gumazir bar kurar kam, ia a isi, azenan itir danganir mitatemin anekunigh. Danganir kamin me puvira tuangiva arang, atariba kuskugh ikiam.’”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)

Mt 25:14-15, 19-21

Akar dapanim: Ni bar deraghavira bizir muziaribar gari, egh ni izi na ko bar akuegham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua kamaghin migei, “God Bizibagh Ativamin Dughiam mati, gumazir mam nguibar saghon itimin mangasava ami moghin. Gumazir kam uan ingangarir gumazibar diazi me izima, a uan biziba isi, me danightima, me a bagh dar ganam. A gumazibar araziba ko gavgavibar gara, dagiaba tuiragha da isa me ganingi. A mav 5,000 Kina a ganiga, mav 2,000

Kina a ganiga, mav 1,000 Kina a ganingi. A kamaghin amigha ghu.

“Ezi gumazir ekiam dughiar ruarimin saghon ikegha uamategha ize. Egha uan ingangarir gumazibar ingangaribagh fofoghasa men dei. Ezi gumazir 5,000 Kina inizim, 5,000 Kinan mam a dibagha, a inigha iza kamaghin migei, ‘Ekiam, ni 5,000 Kina na ganingi.

Ni ge, ki dagiar ingangarim gamua,
5,000 Kinan mam dagh isin uam a ini.'

“Ezi an ekiam kamaghin a migei,
'Ni ingangarir gumazir aghuim, ni
ingangarir aghuim gami. Ni bizir doziba
deravira dar gari. Kamaghin amizima,

ni ingangarir ekiabar ganasa, ki ifonge.
Ni izi uan ekiamin isamin aven iki, egh
a ko bar akuegham.'

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SANDE 34 BILONG YIA - KRAIS I KING

1. RIT

Ese 34:11-12, 15-17

Akar dapanim: Ia nan sipsipba, ki vaghvagh ian araziba tuisigham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Esekiel, an osiri.

Egha Ikiavira Itir God, en Ekiam, kamaghin migei, "Ia oragh. Ki uabi uan sipsipba buri ua me inigh izi deraghvira men ganam. Gumazir sipsipbar garim da tintinibar ghuezi, a ghua mebativa ua me nigha izi. Kamaghira nan sipsipba mitarmer ekiamin aven me tintinibar ghuezi, ki mangi danganir me ghuezibar me bativ ua me inigh izam.

Ki Ikiavira Itir God, ian Ekiam, ki ghaze, ki uabi uan sipsipbagh eghuv men ganam. Egh ki uabi men aku aghuvsazir danganir aghuimin mangam. Eghti sipsipin taba oveghti, ki mangi me buri me bativ ua me inigh

izam. Egh sipsipin tintinibar ghueziba, ki ua men aku izam. Eghti taba ikuvigh duaba ikiti, ki men duaba akir da nogham. Eghti taba arimariaba ikiti, ki me akirighi me ua ghuamaghegham. Egh sipsipin mikarziba sara itiba ko sipsipin gavgaviba, ki me gasighasigham. Guizbangira, ki guizin arazim damu egh sipsipbagh eghuv men ganam. Ki Ikiavira Itir God, ian Ekiam, ki kamaghin migei. Ki ia nan araziba vaghvagh da tuisigham, egh ki sipsipba vongin dar arigh memeba vongin dar arigham."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 23:1-3, 5-6

Ia akam ikaragh: Ikiavira Itir God a na geghuvir gumazim. Kamaghin ki bizir tamin otevezir puvati.

Ikiavira Itir God, a gumazir uan sipsipba deragha dagh eghuva dar garimin min iti.

A kamaghira deragha na geghuva nan gari.

Kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.

A na inigha ghua grazir aghuiba itir danganimin na atizi, ki dagh isin irav iti.

A na inigha dipar aghuiba itir danganibar zuima,
ki dar boroghin avughsa iti.

A gavgavir igiam na ganidi.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiamin akam baraghiziba, me bar akongegh.

A uan iziar ekiam bangin, a fomira mikemezi moghin, a na inigha tuavir aghuibara zui.

O God, ni na ko iti.

Kamaghin, ki danganir zarimin mangiva ovevemin tuavir mitarmemin mangi, egh bizir ikurabar atiatingan kogham.

Ni uan aghorir sipsipbagh eghuvimin suirazi,

ki an gara fo, ni na geghuv deragh nan ganam. Kamaghin, nan navim bar nan dera.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiamin akam baraghiziba, me bar akongegh.

Ni na bagh daghem gamigha azenara na dafazi, nan apaniba bar nan gari.

Ni nan diazi, ki iza ni ko aperazi, ni borem isa nan dapanim ginge.

Ezi nan itarim, bar izivagha fasfagha iri.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiamin akam baraghiziba, me bar akongegh.

Bar guizbangira, nin arazir aghuim ko apangkuvir arazim,
dughiabar zurara na ko ikiam.

Eghti ki Ikiavira Itir Godin Dipenimin iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Gumazamizir Ekiamin akam baraghiziba, me bar akongegh.

2. RIT

1 Ko 15:20-26, 28

*Akar dapanim: A God Bizibagh Ativamin Dughiam isi Afeziam Godin dafarim darigham,
eghti God biziba bar dar dapanimin ikiam.*

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Ezi guizin bizim kamakin: God
Krais gamizima, a ua dikafi. An
oveaghuezibar faragha dikavigha,
mati azenimin dagher ovizir faragha
zuim. Kamaghin e fo, oveaghueziba
ua dikavam. Gumazir mam a ovevem
gamizi, an oto. Ezi gumazir igharazim
ua dikavir arazim gamizi, an oto. Ia
fo, gumazamiziba Adam ko porogha
kamaghin an min me bar areme, egha
kamaghira gumazamiziba Krais ko
poro, eghti kamaghin an min me bar ua
dikavigham. Egh me bar vaghvagh uan
dughiamra ua dikavam. Krais bar men
faraghti, eghti a ua izamin dughiam, an
adarazi ua dikavam.

Eghti nguazir kam givaghamin
dughiam otogham. Eghti Krais duar
gavgavir gumazamizibagh ativiba ko,
nguazir kamin garir adariaba ko, aser

gavgaviba, a bar me gasighasigham.
Egh a God Bizibagh Ativamin Dughiam
isi, God Afeziamin dafarim darigham. E
fo, Krais atrivimin ikivira iki, mangiti,
God an apaniba bar me dikabiragh
me isi an suemningin apengan me
arighamin dughiamin tugham. God
dikabinamin apanir abuananamra kara:
ovevem.

Eghti gin, biziba bar Kraisin
apengan ikiti, eghti Godin Otarim uabi
uabi isi, Godin apengan uabi atigham.
Faraghvira God biziba bar da isi,
Otarimin apengan dar arigham. Eghti
dughiar Otarim uabi uabi isi Godin
apengan uabi atighamim, God biziba
bar moghira dar dapanimin ikiam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

God gumazir Ekiamin iziamin izezim deragh a damu. Atrivir en ovavim Devitin
ikizimin otozim, God deragh a damu.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 25:31-46

*Akar dapanim: A uan atrivimin dabirabim daperagh, egh a me tuiragh bizir pumuningin
me arigham, mati sipsipbagh eghuvir gumazim sipsipba tuiragh, sipsipba igharagha da
arigha, memeaba igharagha da arisi.*

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Egha Iesus migia ghua kamaghin
migei, "Gumazibar Otarim, Atrivimin
min otogh uamategh uan enselba bar
me ko iziva, egh uan atrivir dabirabim
daperagh. Eghti nguazimin itir
gumazamiziba bar iziva an guamin

uari akuvagham. Eghti a me tuiragh,
egh bizir pumuning damuam, mati
sipsipbar garir gumazim sipsipba isava,
bizir mamin me amaga, memeaba bizir
mamin me amadi. A sipsipba isi agharir
guvimin da amang, egh memeaba isi

agharir ikiriamin amangam. Egh Atrivim kamaghin agharir guvimin itir gumazamizibav kimam, 'Ia izi, nan Afeziam deragh ia damuasa ifonge! Ia iziva, danganir Afeziam fomira ia bagha inabazim inigh, a nguazir kam otozir dughiamin a ia bagha danganir kam akiri. Ki faragha mitiriam nan azima, ia dagheba na ganingi; ezi kuarim nan pirima, ia dipam na ganingi; ezi ki nguibar igharazimin gumazimin min itima, ia na inigha uan dipenimin ghu; ezi ki bibiamra itima, ia korotiaba na ganingi; ezi ki areima, ia nan akurvasi; ezi ki kalabusin itima ia iza nan gari. Kamaghin, ia aven izi.'

"Eghti gumazamizir aghuiba kamaghin a ikaragham, 'Ekiam, dughiar manamra, mitiriam nin azima, e dagheba ni ganingi? Ezi dughiar manam, kuarim nin pirima, e dipam ni ganingi? Ezi dughiar manam, ni nguibar gumazir igharazimin min itima, e ni inigha uan dipenibar ghue? Ezi dughiar manam, ni bibiamra itima, e korotiaba ni ganingi? Ezi dughiar manam, ni areima, en nin akura, o ni kalabusin itima, e ghua nin gani?"

"Eghti Atrivim me ikaragh kamaghin me mikimam, 'Ki guizbangira ia migei, arazir ia nan gumazamizir kinibagh amiba, ia dar na gami.'

"Egh Atrivim uan agharir ikiriamin itir darasi kamaghin me mikimam, 'Ia

na gitagh! Ia Godin aningagharimin aven itir darazi! Ia mangi, avir munger puvatizimin mangi. Avir kam, me Satan uan enselba ko me bagha anetizima a iti. Ki faragha mitiriam nan azima, ia daghetam na ganingizir puvati; ezi kuarim nan pirima, ia dipatam na ganingizir puvati; ezi ki nguibar igharazimin gumazimin min itima, ia na inigha uan dipenibar ghuzir puvati; ezi ki bibiamra itima, ia korotiatam na ganingizir puvati; ezi ki areima, ia nan akurazir puvati; ezi ki kalabusin itima, ia ghua nan ganizir puvati. Kamaghin, ia na gitagh!'

"Eghti me kamaghin a mikimam, 'Ekiam, e dughiar manam nin gari, mitiriam nin azi, o kuarim nin piri, o ni nguibar igharazimin gumazimin min ike, o ni bibiamra ike, o ni arei, o ni kalabusin iti, ezi e deravira ni gamizir puvati?"

"Eghti a me ikarvagh kamaghin me mikimam, 'Ki guizbangira ia migei, arazir ia gumazamizir kinibagh amizir puvatiziba, ia uaghan arazir kabar na gamizir puvati.' Eghti gumazamizir kamaghin amiziba mangi, ivezir kuram iniam, kar mizazir givan koghamim. Eghti gumazamizir aghuiba mangi, ikirimirir aghuir zurara itim iniam."

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

**OL BIKPELA
PESTODE
BILONG
YIA**

FEBRUARI 2: OL I BRINGIM JISAS I GO LONG TEMPEL

1. RIT

Mal 3:1-4

Akar dapanim: Ia na buri. Eghti ki zuamira izi uan Dipenimin ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Malakai, an osiri.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 24:7-10

Ia akam ikaragh: Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim, uan Dipenimin aven izam.

Ia tiar akaba, ia uari kuighreggh!

Ia, tiar akar fomira itiba, ia bar arokegh.

Eghti Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim aven izam.

Ia akam ikaragh: Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim, uan Dipenimin aven izam.

Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itir kam, a tinara?

A Ikiavira Itir God uabi.

A gavgavir bar ekiam ikia uan apanibav sogha me abiri.

Ia akam ikaragh: Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim, uan Dipenimin aven izam.

Ia tiar akar ekiaba, ia uari kuighreggh!

Ia, tiar akar fomira itiba, ia bar arokegh.

Eghti Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim aven izam.

Ia akam ikaragh: Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim, uan Dipenimin aven izam.

Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itir kam, a tinara?

Ikiavira Itir Godin Bar Gavgaviba Itim,

a guizbangira Atrivir Gavgavir Bar Ekiam!

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseggha ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Atrivir Gavgavir Bar Ekiam Itim, uan Dipenimin aven izam.

2. RIT

Hi 2:14-18

Akar dapanim: Ezi biziba bar, a uan doziba ko buaramizibar miraram oto.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Kamaghin amizi, borir kaba,
me guizbangira gumazamizibara.
Kamaghin Iesus uaghan men min ikia
guizin gumazimin oto. A kamagh
sua, an aremegh egh arazir kamin a
Satan bar a gasighasigham, a gumazir
gumazamizibagh amima me ariaghirir
gavgavim itim. Gumazamiziba nguazir
kamin ikiava ovevemini atiati. Ezi men
atiatir kam me ikiagharisi. Kamaghin
amizi, Iesus me firasa, bizir kam
bagha, a gumazimin min otogha egha

areme. Guizbangira, Iesus ingangarir
kam enselbar akurvaghasa a gamizir
pu. Puvati. An Abrahamin boriba
akurvaghasa a gami. Kamaghin, a
uan doziba ko buaramizibar mirara
oto. A kamagh sua, a men ofa gamir
gumazir ekiabar dapanimin iki, egh
Godin akamin gin mangiva apangkuvim
gumazamizibar ikiva Godin ingangarim
damuva, egh ingangarir kamin
gumazamizibar arazir kurabar gin
amangam. Kamaghin a gumazamizibar

min oto. Ezi Satan a gifarasa arazir kuraba bagha a gakaghori, ezi an osimtiziba ateri. Kamaghin amizi, dughiar Satan gumazamizibagh

ifaramibar, Iesus men akurvaghamin fofozim iti.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Krais an angazangarim, egh angazangarim isi gumazamizir igharazibar aningam, egh a iziar ekiam isi uan gumazamiziba Israelia me daningam.

Aleluya.

GUTNIUS (Longpela Rit)

Lu 2:22-40

Akar dapanim: Ni gumazamizibar damazibar me bagha akurvazir bizir kam gami. Ezi ni en akuragh ua e iniamin bizir kam, ki uan damazimin an ganigha gifa .

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Moses Osirizir Arazibar min amebam Godin damazimin zueghamin dughiam otozima, Maria ko Josep borim inigha Ekiam daningasa Jerusalem zui. Ekiam Moses ganingizir arazibar osirizim iti, borir otarir ivariaba me da isi ua Ekiam daningam. Ezi aning Ekiamin arazir osiriziba mikemezi moghin, aning ofa damuasa, kuarazir bunbar pumuning, o bunbamin min gari kuarazir igiar pumuning inigha izi.

Ezi Jerusalem aven gumazir mam, an ziam Simeon, a Godin damazimin deragha God baghavira iti. A Israelin gumazamizibar osimtiziba a givamin dughiam bagha mizuai iti. Godin Duam bizir kam azenarama an akagha gifa, a faragh Ekiamin Krais (Gumazir God Ua Gumazamiziba Iniasa Misevezim), an an ganighiva, gin aremegham.* Kamaghin amizima Godin Duam nighnizim a ganingizima a Godin Dipenir avizimin zui. Ezi Josep ko Maria Iesus inighava aven iza Ekiamin arazir osirizim mikemezi moghin, a damuasa. Ezi Simeon Iesus inighava uan dafarimningin a ifiraghava Godin ziam fa kamaghin migei,

“Ekiam, ki nin ingangarir gumazim.

Eghti nin akurvazimin angazangarim ni Kantrin Igharazibar Gumaziba me daningam.

Egh ziar ekiam Israelbar aningam; me nin gumazamiziba.

Ezi ni gumazamizibar damazibar me bagha akurvazir bizir kam gami.

Ezi ni en akuragh ua e iniamin bizir kam, ki uan damazimin an ganigha gifa.

Kamaghin amizi, ni fomira mikemezi moghin ni na ateghti ki mangi, navir amirizimin ikiam.”

Ezi borimin amebam ko afeziam Simeon an gun mikemezir migirigiaba baregha aning nighnizir aviribagh ami. Ezi Simeon ghaze, God bizir aghuiba ia bagh a dar amu, egha Simeon an amebam Maria kamaghin a migei, “Borir kam God a ginaba, eghti Israelin aviriba God bagh tugh gavgavigham. Eghti aviriba iregham. Eghti gumazamiziba bizir an amibar ganiva akar kurabar dav kimam. Kamaghin gumazir aviribar nighnizir navimin aven itiba azenan otivam. Eghti osimtizir ekiam mam uaghan nin mikarzimin otivam.”

Ezi Godin akam inigha izir amizir mam iti, an ziam Ana, a Panuelin guivim, Aserin anabam. A faragha pamin itima aningin 7 plan azeniba, ezi an pam aremezima, ezi datirighin a bar ghuri. Egha 84 plan azeniba, a odarimin iti. A Godin Dipenim

ataghrazir pu, egha dimagariba ko arueba Godin ziam fa, egha dagheba ataghragha God ko migei. Egha dughiar kamra a uaghan iza men miriamin tu. A biziba bagha God minabi. Egha borir kamin gun gumazamizir aviribav gei, me God ua Jerusalem in itir gumaziba ko amiziba iniamin dughiam mizuai.

Egha Josep ko Maria biziba bar Ekiamin arazir osirizim mikemezi

moghin dagh amigha givagha, egha uamategha Galilin Distrighin aven itir nguibam Nasaretin zui. Ezi borim aghuiga mikarzim in gavgafi. Ezi fofozir aghuim bar a gizifa. Ezi bizir aghuiba God a bagha dagh ami.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

GUTNIUS (Sotpela Rit)

Lu 2:22-32

Akar dapanim: Ni gumazamizibar damazibar me bagha akurvazir bizir kam gami. Ezi ni en akuragh ua e iniamin bizir kam, ki uan damazimin an ganigha gifa.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Moses Osirizir Arazibar min amebam Godin damazimin zueghamin dughiam otozima, Maria ko Josep borim inigha Ekiam daningasa Jerusalem zui. Ekiam Moses ganingizir arazibar osizirim iti, borir otarir ivariaba me da isi ua Ekiam daningam. Ezi aning Ekiamin arazir osiriziba mikemezi moghin, aning ofa damuasa, kuarazir bunbar pumuning, o bunbamin min gari kuarazir igiar pumuning inigha izi.

Ezi Jerusalem aven gumazir mam, an ziam Simeon, a Godin damazimin deragha God baghavira iti. A Israelin gumazamizibar osimtiziba a givamin dughiam bagha mizuai iti. Godin Duam bizir kam azenarama an akagha gifa, a faragh Ekiamin Krais (Gumazir God Ua Gumazamiziba Iniasa Misevezim), an an ganighiva, gin aremegham.* Kamaghin amizima Godin Duam nighnizim a ganingizima a Godin

Dipenir avizimin zui. Ezi Josep ko Maria Iesus inighava aven iza Ekiamin arazir osirizim mikemezi moghin, a damuasa. Ezi Simeon Iesus inighava uan dafarimningin a ifiraghava Godin ziam fa kamaghin migei,

“Ekiam, ki nin ingangarir gumazim. Eghti nin akurvazimin angazangarim ni Kantrin Igharazibar Gumaziba me daningam.

Egh ziar ekiam Israelbar aningam; me nin gumazamiziba.

Ezi ni gumazamizibar damazibar me bagha akurvazir bizir kam gami.

Ezi ni en akuragh ua e iniamin bizir kam, ki uan damazimin an ganigha gifa.

Kamaghin amizi, ni fomira mikemezi moghin ni na ateghti ki mangi, navir amirizimin ikiam.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

MAS 19: SANTU JOSEP

1. RIT

Sam 7:4-5, 12-14, 16

Akar dapanim: Ki Devitin ikizimin tav damighti an atrivim iki mamaghira ikiam.

Akar kam, akinafarir namba 2 Samuel osirizimin aven iti.

o ki uan namakam gifaragh puram akatam a gasaragham,
o ki uan apanim arazir kuramin purama a damighti,
ni nan apanibar amamangatighti, me nan agiragh nan suiragh.
Egh na dikabiragh magiri nan mikarzim bar a gasighasikigh, anetighti a pura
nguazim girighiv iki.

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Gumazim uan navim giraghan koghti, God uan midorozir sabam aminam.

Egh uan barir pim dafagh midorozim bagh mizuam ikiam.

A gumazir ikurar kabav sueghti me aremeghasa uan midorozir biziba akirigha
gifa.

An afuzir aviba itiba, men akuighav iti.

E gari, gumazir kuram arazir ikuram damuasa uan nighnizim akirigha gifa.

A zurara ifarava osimtizir kabagh ami, da otivavira iti.

Kamaghira, osimtizir an amizim, anarirama avaragham.

Akam adariba ko, midorozir a igharazi darazi damuasava amiba, da iraghirigh
anariram asighasigham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 89:2-5, 27-29

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

O Ikiavira Itir God, ki zurara nin apangkuvimin gun, gumazamizibav kimiva
ongam.

Ki uan akamin, pamten gin otivamin boriba me mikim suam,

God e mikemezi moghira, zurara deraghavira e gami, egha dughiatamin e
ataghrazir puvati.

Ki fo, nin apangkuvim a ikia mamaghira iti.

Ni zurara deraghavira e gamua dughiatamin e ataghrazir puvatizir arazir kam,
a bar ekeveghe overiamin min gavgavigha ikia mamaghira iti.

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

Ni kamaghin migia ghaze, "Ki gumazir mam ginabagha a koma akar gavgavir
dikirizim gami.

Ki uan ingangarir gumazim Devit ko, akar gavgavim gamigha gifa.

Ki kamaghin a migia ghaze, 'Nin adarazira, zurarama atrivibar otivam.

Nin adarazir aven atrivitam otogh, iki mamaghira ikiam.' "

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

A kamagh na mikim suam, Ni nan God nan afeziam.
 Ki David amisevezi a nan otarir ivariamini iti.
 A nguazimin atriviba bar dagh afiragh,
 men atrivir dapanimin ikiam.
 Ki zurara an apangkuv an akurvagh mamaghira ikiam.
 Ki a ko Akar Gavgavir Dikirizim damighti,
 akar gavgavir dikirizir kam, gavgavigh iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

2. RIT

Ro 4:13, 16-18, 22

Akar dapanim: Abraham fozir puvati, God manmaghin uan akar dikirizim damighti an otivam. Egha a guizbangira nighnizir gavgavim Godin iti.

Pol Romba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Fomira God akar dikirizim Abraham ko an gin zuir ovaviba me ganiga ghaze, a nguazir kam me daningam. Abraham, Moses Osirizir Arazibar gin zuir puvatigha, ezi God a ko akar dikirizim gami. Puvati, Abraham nighnizir gavgavim Godin itima, kamaghin God ghaze, ni nan damazimin dera. Egha God Abrahamin nighnizir gavgavimin ganigha, kamaghin a ko akar dikirizim gami.

God kamaghin ifonge, a Abrahamin gin zuir ovavibar apangkuvighiva akar dikirizim me daningam. Kamaghin amizi, God Abrahamin nighnizir gavgavimin ganighava, a gisin akar dikirizim Abraham koma a gami. Gumazamizir Moses Osirizir Arazibar gin zuibara, bizir kaba inian kogham. Puvati. Tina Abrahamin min nighnizir gavgavim ikiva me uaghan bizir kaba iniam. Kamaghin, Abraham, a bar en afeziam. Kamaghin Godin Akinafarim

kamaghin migei, “Ki ni damighti ni kantrin aviribar afeziamin otogham.” Akar dikirizir kam, God uabi a gamizi an an damazimin gavgafi. Godin kamra, Abraham nighnizir gavgavim an iti. Egha Godin kam, a gumazir ovengezibagh amima me ua dikafi, egha a pura migeima bizir faragha itir puvatiziba, da otifi.*

Abraham fozir puvati, God manmaghin uan akar dikirizim damighti an otivam. Egha a guizbangira nighnizir gavgavim Godin ikia, bizir aghuir a fogha iniamiba bagha mizuai iti. Egha kamaghin a “Kantrin aviribar afeziamin oto.” Godin Akinafarim mikemezi moghin, “Nin ovavir boriba bar avirasemegham.”

Kamaghin God Abrahamin nighnizir gavgavim a ginighnigha a dibora ghaze, a nan damazimin dera.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Ekiām Kraīs Iesus, e nīn iziam fa iziar ekiām nī ganīdi.

Ekiām, gumazamiziba nīn dipenimin ikia, egha zurara nīn iziam fe, me bar akongegh.

Ekiām Kraīs Iesus, e nīn iziam fa iziar ekiām nī ganīdi.

GUTNIUS

Mt 1:16, 18-21, 24

Akar dapanim: Josep dikavigha ensel irebamin aven a mikemezi moghin, ghua Maria inigha an iti.

Ia, Kraīs Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Jekop Josepīn afeziam, a Marian pam.

Ezi Maria Iesus bate, ezi me ziar kam Kraīs a gati. A Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim.

Kraīs Iesus otozir eghaghanimra kara, a God Uam e Iniasa Misevezir Gumazim. An amebam Maria, me Josepīn ikiasa a ginaba. Egha aning tighar uaning inigh ikiasava amima, Maria navim asangi. Godin Duamra borim a gati. Ezima Josep Godin damazim derazir gumazim an averara Maria ataghraghasa nighnisi. An azenimin Maria aghumsizim a daningan aghua. Egha a kamaghin

nighnigha itima Ekiāmin enselin mam irebamin kamaghin a migei, “Josep, nī Devitin ovavim, nī atiatingan marki. Nī Maria inigh an iki. A navim asangizir borim, a Godin Duam da ize. An otarim bateghtima, eghti a uan gumazamizibar arazir kuraba gin amadagh men akurvagham. Kamaghin nī ziam Iesus a datigh.”*

Ezi Josep daguraguimin dikavigha, Ekiāmin ensel irebamin aven a mikemezi moghin, ghua Maria inigha an iti.

Kar, Kraīs Iesusin Akar Aghuim.

O:

GUTNIUS

Lu 2:41-51

Akar dapanim: Kī nīn afeziam ko gan navimning nī bagha bar osemi, ezi ga nī buriavira iti.

Ia, Kraīs Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Azeniba zurara Iesusin amebam ko afeziam, God Israelbagh Itazir Dughiamin Isam bagha Jerusalem zui. Ezi an azenir 12 plan otogha, arazim mirara me isam bagha zui. Isam givazima, an gin, an amebam ko afeziam uamategha nguibamin zuima, aningīn otarim Iesus, a Jerusalemra itima aning a gifozir puvati. Aning ghaze, a ti uan namakaba ko izi. Egha aruer kamin ghuavira iti. Egha aning maghira uan namakaba koma anababar torimin a bagha rui. Egha aning an apizir puvati, egha aning a bagh ruiasa uamategha Jerusalem zui.

Dughiar mikezimin gin aning Godin Dipenimin avizimin an api. A tisabar torimin aperaghav iti, egha me baragha azangsizibar me gami. Gumazir kaba bar an fofozim ko akar ikarvazir kaba baragha egha digavir kuram gami. Ezi an amebam ko afeziam an apigha, egha digavir kuram gami. Egha an amebam kamaghin a migei, “Nan otarim, nī tizim bagha arazir kurar kamin ga gami? Ga nī bagha bar osemegha nī buri.” Ezi a kamaghin aningīn azara, “Gua tizim bagha na buri? Gua ti fozir puvati, kī uan Afeziamin Dipenimin

aven ikiam?” Ezi an aningin migeir
bizimin mingarim aning a gifozi
puvati. Egha a aningin akam baregha
aning ko Nasaretin uaghiri. Ezi an

amebam bizir kaba baregha dagh
nighnighavira iti.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

MAS 25: ENSEL I BRINGIM TOK LONG MARIA

1. RIT

Ais 7:10-14; 8:10

Akar dapanim: Amizir igiatam navim aseghiva otaritam bategham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Egha Ikiavira Itir God, uam akar igharazim isa Ahas ganingi. A kamaghin Ahas mikimasa Aisaia mikeme, “Ni Ikiavira Itir God, nin God, an azaraghti, an ababanir arazitam akagh. Ni ababanir manatamin gansi ifongegh an azaragh. Egh ni ababanir gumaziba ovea ghua itir nguibamin tam nin akagham, o ababanir overiamin ikegh izam, o danganir manam ni ifongezim, ni puram azaraghti God nin akagham.”

Ezi Ahas ghaze, “Ki mirakelin tamin gansi azangsighan kogham. Ki Ikiavira Itir Godin gavgavim ko araziba, dar gan da tuighsighan aghua.”

Ezi Aisaia an akam ikaragha ghaze, “Ia Atrivim Devitin ovavir

boriba, ia bar deraghviram oragh! Ian araziba gumazamizibagh amima me bar ian amira. Eghti ia uaghan nan God, kamaghiram a damuti a ti ian amiragham, o? Kamaghin, Ekiam uabi ababanir tam nin akagham. Ababanir kam kamakin. Amizir igiam navim asegh, otarim bategh, egh iziam Emanuel a datigham.”

God e ko iti. Kamaghin amizi, bizir ia damuasa nighnizim, ia a damuti, ian tuavim pirighi, bizir kam otoghan kogham. Ia bizir aviribav mikimam, eghti dar dagheba puvatigham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 40:7-11

Ia akam ikaragh: Ekiam, ki nin ifongiamin gin mangasa ize.

Asizir e misogha ni bagha ofa gamiba ko, bizir aghuir e ofan min isa ni ganidiba, ni dar aghua.

Asizir e ni bagha avimin tuazi bar isigha mighiriziba ko, arazir kuraba gin amangamin ofaba, ni dar aghua.

Nin ifongiamra kara, ni nan nighnizim kuighi, ki nin akaba baragh dagh fogh dar gin mangam.

Ki datirighin ghaze, “God, kira kara. Fomira me nin akinafarir righizimin aven osirizir moghin, ki datirighin izegha gifa.”

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

“O nan God, ki nin akar gavgaviba uan navimin aven ada arigha, nin ifongiamin gin mangasa bar ifonge.”

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

O Ikiavira Itir God, gumazamiziba uari akuva nin iziam fer danganimin, ni en akurazir akar aghuir kam, ki an gun me mikemegha gifa. Ni fo, ki me mikim mangivira ikiam.

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

Ni en akuragha ua e inizir bizir aghuir kam, ki a modozi, a narara itir puvati.
 Ki gumamaziziba uari akuvir danganibar, kamaghin migia ghaze,
 zurara en apangkufi, egha mikemezi moghira deragha bizibagh amua, uan
 nighnizim gighavkirir puvati.

Ia akam ikaragh: Devitin otarim, a iki mamaghira ikiam.

2. RIT

Hi 10:4-10

*Akar dapanim: God, kira kara. Fomira me nan gun Akinafarimin aven osirizir moghin, ki
 datirighin izegha gifa, egha nin ifongiamin gin mangasava ami.*

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Bizir kamin mingarim kamakin:
 bulmakaun apuriba ko memen ghuziba,
 da arazir kuraba gin amadaghan
 kogham. Bar puvati.

Ezi bizir kam bagha, Krai nguazir
 kamin izasava amir dughiamin a
 kamaghin Godin migia ghaze,

“Ni guizbangira, asizibar ghuziba ko
 bizir ofan min me ni ganidiba, ni
 bizir kabagh ifongezir puvatigha
 da inian aghua.

Kamaghin ni mikarzir mam na
 daningasa an ingari.

Asizir me tuazi bar isiziba, ko arazir
 kuraba gin amadir ofaba,
 da ni gamima ni dar agorogem itir
 puvati.

Ezi ki kamaghin migei, ‘God, kira
 kara. Fomira Moses nan gun
 Akinafarimin aven osirizir
 moghin.

Datirighin ki izegha gifa, egha nin
 ifongiamin gin mangasava ami.’ ”

A faragha ofabav gei, ofan kaba,
 Moses Osirizir Arazibar amuasa

mikeme. A kamaghin migei, “Ni
 asizibar ghuziba ko, bizir me ofan
 min ni ganidiba ko, asizir ofa gamir
 dakozimin tuezi da bar isiziba ko,
 arazir kuraba gin amadir ofaba, ni
 bar dagh ifongezir puvatigha da
 inian aghua.” Egha a gin kamaghin
 migei, “God, kira kara. Datirighin ki
 izegha gifa, egha nin ifongiamin gin
 mangasava ami.” Kamaghin amizima
 God ghaze, ofa gamir arazir ghuriba,
 da gavgaviba puvatighava, gifa. Ezi
 ofa gamir arazir igiam, an danganim
 inigha gavgavim ikia ingari. Krai Iesus
 a Godin ifongiamin gin ghua, egha
 dughiar bar vamira uabi uan mikarzim
 isa ofan min en arazir kuraba bagha
 God ganingi. Ezi arazir kamin an e
 gamizi, e Godin damazimin zuegha an
 gumamazizibar otifi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Lenin dughiam:

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Godin akam a gumazimin min otogha, iza en tongin iti. E an iziar ekiam ko
 gavgavimin ganigha gifa.

Ekiam Krai Iesus, e nin iziam fa iziar ekiam ni ganidi.

Istan dughiam:

Aleluya, Aleluya.

Godin akam a gumazimin min otogha, iza en tongin iti. E an iziar ekiam ko
 gavgavimin ganigha gifa.

Aleluya.

GUTNIUS

Lu 1:26-38

Akar dapanim: Maria, ni navim asegh otarim bategham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Elisabetin navir adasem 6 plan iakinimin otozima, God ensel Gebriel Nasaretin anemada, Galilin Distrighin aven itir nguibam. Ezi ensel ghua, guivir igiar gumazitam koma akuizir puvatizim, an ziam Maria, me gumazim Josepin ikiasa a ginaba. Josep, an Atrivim Devitin ovavimra. Ensel a bagha ghuava kamaghin a migei, “Dughiar aghuarim Maria. Ekiam ni gifongegha deravira ni gamua egha ni ko iti.” Ezi Maria an akam baregha digavir kuram gamigha pura nighnisi, “Kar akar manmaghin amizim?”

Ezi ensel kamaghin a migia ghaze, “Maria, ni atiatingan marki, God bar ni gifuegha ni ko iti. Ni oragh, ni navim asegh otarim bateghiva, ziar kam Iesus, a datigh. A ziar ekiam ikiti, me suam, kar Godin bar pin itimin otarim. Eghti God a damighti, a uan ovavim, Atrivim Devitin min ikiam. Eghti a Jekopin

adarazir atrivimin ikivira ikiam. Eghti a bizibagh ativamin dughiar kam givaghan kogham.” Ezima Maria kamaghin enselin azara, “Ki guivir igiar patamin itir puvatizim. Ezima bizir kam manmaghin na batogham?” Ezi ensel an akam ikaragha kamaghin migei, “Godin Duam ni bagh izeghti bar pin itir Godin gavgavim ni avaragham. Eghti borim Godin damazimin zueghti me Godin Otarim a darigham. Bizitam Godin aven kozir puvati. Nin anabam Elisabet, a ghurigha, egha uaghan navim adai. Me ghaze, an navim asangan kogham, ezi an navir adasem datirighin iakinir 6 plan tu.” Ezi Maria kamaghin ensel ikara, “Ki Godin ingangarir amizim. Ni mikemezir moghira God bizibar na damu.” Ezi ensel anetegha ghu.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

JUN 24: ELISABET I KARIM JON BILONG BAPTAIS

1. RIT

Jer 1:4-10

Akar dapanim: Ki tighar amebamin navir averiamin nin ingaramin dughiam, ki ni gifogha ni amisefe.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Jeremaia, an osiri.

Ki Jeremaia, Ikiavira Itir God, kamaghin na migia ghaze, “Ki tighar nin amebamin navir averiamin aven nin ingaramin dughiam, ki ni gifogha gifa. Egha nin amebam tighar ni batamin dughiamin, ki akam inigha izir ingangarim kantribar tongin a damuasa ni amisefe.”

Ezi ki Ikiavira Itir God, na God, ki kamaghin an akam ikara, “Ti puvatigham. Ki gumazir bar igiam, egha akam kurir arazibagh fozir puvati.” Ezi Ikiavira Itir God, kamaghin na migei, “Ni kamaghin mikiman marki suam, ki gumazir bar igiam. Egh gumazamizir manmaghira gariba ki me bagh ni amadagham, ni me bagh pura mangi. Egh akar ki bar ni mikemeziba, ni dar gun me mikim. Ki Ikiavira Itir

God, ki mikemegha gifa, “ Ki ni ko iki egh ni geghuvam. Kamaghin, ni men atiatingan marki.”

Egha Ikiavira Itir God, uan dafarim isa nan akam gatigha, kamaghin migei, “Ni oragh. Ki datirighin uan akaba isa nin akam garisi, eghti ni dar gun mikimam. Ezi datirighin dughiar kamin, ki kantrin aviribar gumazamizibar ganamin gavgavim ni ganidi. Eghti ni biziba asirarigh dagh asighasigh, biziba aipirarigh da akunti da iriti, ni bizibagh asighasigh da dikabinam, egh ni uam adar amuti da temebar min dikav uam aghung mavanangam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 71:1-6, 15, 17

Ia akam ikaragh: Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

O Ikiavira Itir God, ki ni ko ikiti, ni na geghuv na avaragh nan ganti, gumazir kuraba na gasighasighti ki aghumsighan kogham.

Ni me ateghti, me na abinan marki.

Nin araziba da bar dera, egha zue.

Kamaghin, ni nan akuragh nan apanibar dafaribar ua na inigh.

Ki ni ko migeir migirigiaba, ni da baregh ua na inigh.

Ia akam ikaragh: Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

Ni dipenir gavgavimin min ikia, na modo.

Egha divazir gavgavimin min ikia, akurvazim na ganidi.

Ki nirarama aven iki, egh modogh ikiam.

Nirara deragh na geghuv nan ganti, ki deragh ikiam.

Nan God, ni gumazir kurabar dafarimin ua na ini.

Me arazir kuraba amuasa bar gavgafi.

Ia akam ikaragh: Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

Ekiam, ki nighnizir gavgavim nin iti.

Ki fomira uan igiamra ikia, nighnizir gavgavim Ikiavira Itir God, nin ikia, datirighin ikia kamaghira iti.

Nan ikirimirir ki itir kam, ki nin agharimra iti.

Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

Kamaghin, ki nin ziam zuraram a fam.

Ia akam ikaragh: Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

Ki gumazamiziba nin arazir aghuimin me mikimam.

Bizir aghuir ni amir kaba dar diboboniba, ki deragha dagh fozir puvati.

Ni ua na inizir arazir kam, ki dughiaabar an gun zurara me mikimam.

O God, ki igiamra ikia iza datirighin, ni nan sure gami.

Ezi bizir aghuir ni amir kaba, ki dughiar kamin dar gun mikimvira ikiam.

Ia akam ikaragh: Nan amebam na batezi dughiamra, ni na geghuva deragha nan gara iza datirikin.

2. RIT

1 Pi 1:8-12

Akar dapanim: Fomira Godin akam inigha izir gumaziba akar kamin mingarim baghava pamtem ingarava bar deravirama a buri.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pita an osirizimin aven iti.

Ezi ia an ganizir puvati, egha ia a gifuegha uan naviba isa a ganingi. Ezi datirighin ia an gari puvati, egha ia nighnizir gavgavim an ikia egha bar akonge. Agoroger kam a nguazir kamin bizir maba bar dagh afira, e a mikimamin akabagh asa. Ezi ian nighnizir gavgavimin mingarim a kamakin, God ian akurvasi. Ezi ia an akurvazim isi.

Akurvazir kamra, fomira Godin akam inigha izir gumaziba an gun mikeme. Me ghaze, God ian apangkuvighiva ian akurvagham. Egha me akar kamin mingarim baghava pamtem ingarava bar deravirama a

buri. Egha me pura dughiam bagha gari, a manadozoghin otogham, egh a manmaghin izam. Kraisin Duam men aven ikiava me migia ghaze, Krai faragh mizazim inighiva, eghti bizir aghuarir aviriba gin otivam. God kamaghin men aka, me uari bagha ingarir puvati, me ia bagha ingari. Ezi God uan nguibamin uan Duam anemadazima a izaghiri, ezi Godin Duamin gavgavimin gumazir akar aghuim akuriba God amizir bizibar gun ia migei. Ezi enselba uaghan bizir kabagh foghasa bar ifonge.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Jon angazangarir kam bagha akam akuri, eghti gumamaziziba nighnizir gavgavim iki, egh Ekiam ua izamin dughiam bagh uari arigham.

Aleluya.

GUTNIUS Lu 1: 5-17

Akar dapanim: Nin amuim Elisabet otarim bategham. Eghti ni ziar kam, Jon a datigh.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

1. RIT

Ais 49:1-6

Akar dapanim: Ki ni damighti ni kantrin igharazibar gumaziba bagh angazangarimin min ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Ia gumamazizir ongarir miriamin
itiba ko, saghon itir kantriba, ia
nan akam baragh.

Nan amebam tighar na batamin
dughiam,

Ikiavira Itir God, na
amisevegha givagha iziam na
gati.

Egha a nan akatorim gamizi, nan
migirigiaba deraviram otiva,
mati midorozir sabar bar
ghumtizim gumamazizibar
navibagh inivam.

Ezi a uan agharim isa deravira na
avaragha na geghuvima, ki an
aven modo.

A barir aghuir ghumtizimin min na
akirigha na isa danganir uan
piba arizimin na modo, ezi ki an
ingangarim damuasa mizua iti.

Egha a kamaghin na migei,
“Israel, ni nan ingangarir gumazim,
ni bangin, ki uan gavgavim ko ziar
ekiam isi gumamaziziba bar men
akagham.”

Ezi ki kamaghin uabira uabi migia
ghaze,

“Ki bar puvira ingangaribagh ami,
ezi nan gavgaviba pura gefi.

Ezi ingangarir ki amir kabar
daghetam otozir puvati.

Guizbangira, ki pura ingangarir
kabagh amir puvati, ki Ikiavira
Itir God bagha dagh ami.

Ingangarir ki amir kabar ivezim,
nan God a isi na daningam.”

Nan amebam tighar na batamin
dughiamin, Ikiavira Itir God
Jekopin adarasi, Israelia, a men
aku uam a bagh izasa, na amisefe.

Kamaghin, nan God, ziar ekiam na
ganigha, gavgavim na ganingi.

Ezi Ikiavira Itir God kamaghin na
migei.

A ghaze, “Ki faragha ingangarir kam
ni ganiga ghaze,

Ni, Jekopin adarasi, Israelia, me
ikisi, ni gavgavim me daning ua
me inigh izi.

Guizbangira ingangarir kam mong
sufi.

Ezi ki datirighin ingangarir ekiam
ni daning, egh ni damighti ni
kantrin igharazibar gumaziba
bagh angazangarimin min ikiam.

Eghti ki nguazir kamin itir
gumamaziziba bar men akurvagh
ua me iniam.”

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 139:1-3, 13-15**

Ia akam ikaragh: Ki uan nivafizir aghuim bagha ni minabi.

O Ikiavira Itir God,
ni nan navim tuisigha givagha na gifo.
Ni nan saghon ikia nan nighniziba ko,
ki amir biziba ko, ki apia dikavir araziba, ni bar dagh fo.
Ni nan gari ki ingari, o ki akui,
ki amir araziba, ni bar dagh fo.

Ia akam ikaragh: Ki uan nivafizir aghuim bagha ni minabi.

Guizbangira, ni nan mikarzimmin ingarir dughiam,
ni nan amebamin navir averiamin aven bar nan ingarizi,
nan mikarzim bar moghira iti. Ni nan mikarzimmin ingari,
ezi nan mikarzim bar deragha igharagha gari. Kamaghin ki nin ziam fe.

Ia akam ikaragh: Ki uan nivafizir aghuim bagha ni minabi.

Bizir ni ingariziba, da bar dera, ezi ki guizbangira uan navir averiamin aven
bizir kabagh nighnigha dagh fo. Ki uan amebamin navir averiamin aven
modoghav ikia nimiram irivima,
ni nan agharibar garima da ekiva uari isavsuiki.

Ia akam ikaragh: Ki uan nivafizir aghuim bagha ni minabi.

2. RIT**Ap 13:22-26**

Akar dapanim: Kraiz izamin dughiam, Jon an gun mikemegha gifa.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Egha Pol ghua kamaghin
migei, "God Sol agivaghava, Devit
amisevezima an an danganim inighava
atrivimin oto. Ezima a Devitin gun me
migei, 'Ki Devitin gani, Jesin otarim,
gumazir ki bar ifongezim, a bar bizir ki
ifongezibar amuam.'

God fomira akam akirizir moghin,
God gumazir mam amadazi a Israelin
ize. A Iesus, Devitin ovavir mam, en
Akurvazir Gumazim.

Iesus tighar izamin dughiamin, Jon
faragha izava navibagh iraghamin
akam ko rurumin akamin Israelin

gumazibav gei. Jonin ingangarir
dughiam givasava amima, a kamaghin
me migei, 'Ia ghaze, ki tina? Ki gumazir
ia mizuaim puvati. A nan gin izi. Ki an
dagarir asuabar beniba firan kogham.
Ki gumazir kinim.'"

"Aveghbuaba, ia Abrahamin igiaba,
koma ia God gifueghe an apengan itir
Kantarin Igharazibar Gumaziba, e bagha,
God uam e iniasava migirigiar kam
amadazima a ize."

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya. Aleluya.

Ni borim, me gin ni dipon suam, ni Godin bar pin itimin akam inigha izir gumazim.
Aleluya.

GUTNIUS

Lu 1:57-66, 80

Akar dapanim: An ziam, Jon.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezima Elisabet otamin dughiam otozima, an otarim bate. An boroghira itir darasi koma an anababa kamaghin oraki, Ekiam an apangkuvigha bizir aghuim a gamizima, me a ko bar akonge. Ezi an 7 plan dughia ba givazima, me borimin mikarzir mogomem aghorasa izi. Egha me an afeziamin ziam Sekaraia a darighasa. Ezima an amebam kamaghin me migei, “Puvati! E Jon a darigham.” Ezi me kamaghin a migei, “Nin anabatam ziar katam itir puvati.” Egha me dafarimra an afeziamin azangsisi, a ziar manatam uan otarim darigham. Egha Sekaraia an ziam osirasa biziba bagha dafaribara men azangsisi. Egha kamaghin osiri, “An ziam Jon.” Ezima me kamaghin ganigha bar aguaghfa.

Ezima an akam zuamira kuiaghrizima an mizem firiaghrizima, a maghira migiava Godin ziam fe. Ezima an boroghin itir darazi kamaghin ganigha, bar atiatingi. Ezima Judian Distrighin itir nguibar mighsiabar itibar gumaziba bizir otivizir kaba baregha dar gun uariv gei. Ezi Ekiamin gavgavim borir kam ko iti. Ezima me bar moghira bizir kam baregha, a ginighnigha a bagha azangsisi, “Borir kam bar manmaghram otogham?”

Ezima Jon gin aghuiga givazima an duam uaghan aghua gavgafi. Egha a Judian nguazir gumaziba puvatizimin iti, egha ghua an azenim girigha Israelin gumazibar damazimin oto.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

JUN 29: SANTU PITA TUPELA POL

1. RIT

Ap 3:1-10

Akar dapanim: Ki itir bizim, ki ni daningasa. Eghti Nasaretin gumazim Krais Iesus, an ziamin, ni daru.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Dughiar mam aruem 3 kloghin tu, kar Judaba God ko migeir dughiam. Dughiar kamra Pita ko Jon Godin Dipenimin zui. Ezi gumazir navimin averara suem ikuvizir mam iti. Ezi gumaziba anetera ghua Godin Dipenimin tiar akar mamin anerisi. Tiar akar kamin ziam, Aghuim. A kagh ikiava dagiaba bagha gumazamizir Godin Dipenimin aven zuiba me ginge. Ezi a gari Pita ko Jon aven mangasa izima a dagiaba bagha aning ginge. Ezi Pita bar anarira gari, ezi Jon uakan. Egha Pita ghaze, “Ni kagh gan ganigh!” Ezi gumazim bizitam iniasa nighnigha, aningra gari.

Ezi Pita kamaghin migei, “Ki dagiaba puvati. Ki itir bizim, ki ni daningasa. Eghti, Nasaretin gumazim

Krais Iesus, an ziamin, ni daru!” Egha Pita an agharir guvimin suiraghava, a ghufe. Ezi an duiavaniba ko dagariba zuamira gavgafi. Ezi a dikava uabi ekunigha maghram arui. Egha a Pita ko Jon sarama Godin Dipenir avizibar aven ghuava, aruava, egha pin uabi ekurava, eghava Godin ziam fe. Ezima gumazamiziba bar an garima an aruava Godin ziam fema, ezi me an ganigha a gifogha ghaze, gumazir kamra Godin Dipenimin tiar akar ziam, tiar akar Aghuimin apiav ikiava, dagiaba bagha gumazamizibagh inge. Egha me digavir kuram gamigha pura nighnisi, manmaghin amizir bizim kav bato.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 19:2-5

Ia akam ikaragh: Aningin eghaghaniba ghuzi, nguazir kamin itir danganibar gumazamiziba bar da barasi.

Overiam Godin gavgavir ekiam ko iziar ekiam en akakasi.

Bar guizbangira, bizir pin itiba, da an gun e geghara ghaze, a bar deragha biziba bar dar ingari.

Arueba dughiabar zurara sigha gara, bizir kamin gun migei.

Ezi dimagariba uaghan bizir kamin en akakagha ghuavira iti.

Ia akam ikaragh: Aningin eghaghaniba ghuzi, nguazir kamin itir danganibar gumazamiziba bar da barasi.

Aruem ko dimagarim mikimamin akaba puvatigha, migeir puvati.

E aningin migirigataba barazir puvati.

Ezi e aruem ko dimagarimin gara fofoziba isi.

Nguazir kamin itir danganibar gumazamiziba bar aningin eghaghaniba barasi.

Ia akam ikaragh: Aningin eghaghaniba ghuzi, nguazir kamin itir danganibar gumazamiziba bar da barasi.

2. RIT**Ga 1:11-20**

Akar dapanim: Nan amebam tighar na batamin dughiamin God aposelin ikiasa na ginaba. Egħa a nan apangkuvigha ingangarir kam damuasa nan dia.

Pol Galesiaba bagħa osirizir akinafarimin dibobonim.

Nan adarasi, ki guizbangira ia migei. Ki ti pura gumazitamin akam ia mikinizi ia anetegħa akar igharazimin gin zui, ezi ki ti digavir kuram gamighan kogħai. Ezi gumazitam akar aghuir kam na ganingizir puvati. Egħa gumazitam akar kam nan sure gamizir puvati. Krais Iesus uabi akar aghuir kam nan akazi ki a gifo. Kamaghin ia fogħasa, ki ia migei, akar aghuir ki ia mikinizim, kar puram akar gumazitamin akamin otozir puvatizim.

Ki eghaghanitam ia damuti ia fogħ suam, bizir ki migeir kaba da guizbangira. Nan Judan ovavibar araziba ikivira ikiasa, kamaghin ki pamtem dar gin zui. Ki Judabar araziba bar dar gin ghua, egħa kamaghin ki Judan igiar na ko aghungizibagh afira. Kamaghin ki Kraisin adarazigh asighasighasa osimtiziba me garisi. Ki Judabar arazibar gin ghua arazir kam gamizi, ia a baraki. (Ia fo, dughiar kam ki nighnizir gavgavim Iesusin akar aghuimin itir puvatigha, egħa arazir kabagh ami.) Nan amebam tighar na batamin dughiamin God aposelin ikiasa na ginaba. Egħa gin a nan apangkuvigha ingangarir kam

damuasa nan dia. Egħa kamaghin migia ghaze, ni nan otarimin akar aghuimin gun Kantrin Igharazibar Gumazibav kinasa, ki ifonge. Bizir kam bagħa a uan otarim nan akagħasa ifonge. Egħa ki magħira akar aghuim gumazibav kinasa egħa ua tavin azarazir puvati. Dughiar kam ki aposelin faragħa ingariba bagħa Jerusalem in nguibar ekiamin ghuavanabozir puvati. Ki magħira Arabian kantrin ghugħa egħa gin uamategha Damaskusin nguibar ekiamin ghu.

Egħa gin azenir pumuning ko mikezim givazima, ki Pita gifoghiva a ko mikimasa Jerusalem in nguibar ekiamin ghuavanabo. Ki ghugħa 15 plan dughiar a ko ike. Dughiar kam ki Ekiamin dozim, Jemsra gani. Egħa ki aposelin igharazitam uam an ganizir puvati. Ia oregh fogħ suam nguazimin gumazitam akar aghuir ki ia mikinizir kamin na mikemezir puvati. Kamaghin ia fogħ suam, eghaghanir ki eghara akinafarimin osirir kamnagh, a guizbangira. God fo.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya, Aleluya.

Ekiam, ni biziba bar dagħ fo. Ezi ki ni gifonge.

Aleluya.

GUTNIUS**Jo 21:1, 15-19**

Akar dapanim: Ni nan gumazamiziba sipsipbar min men akuragh deraghvira men gan.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi dughiar maba givazima Iesus uan suren gumaziba Galilin dipamin boroghira uabi isa men aka. Galilin

dipamin ziar mam Taiberiasin dipam. Bizir kam kamaghin oto.

Iesus uan suren gumaziba ko amegha givazima, Iesus kamaghin Saimon Pitan azai, "Saimon, Jonin otarim, ni ti bar na gifonge, egha ni na gifongezir arazir kam, a gumazir kaba na gifongezir arazibagh afira?"

Ezi Pita ghaze, "Are, Ekiam, ni fo, ki ni gifonge."

Ezi Iesus a migei, "Ni nan gumazamiziba sipsipin nguzibar min men akuragh deraghvira men gan."* Ezi Iesus uam an azara, "Saimon, Jonin otarim, ni ti na gifonge?"

Ezi Pita a ikara, "Are, Ekiam, ni fo, ki ni gifonge."

Ezi Iesus a migei, "Ni nan gumazamiziba sipsipbar min men akuragh deraghvira men gan."* Egha dughiar mikezimin uam an azara, "Saimon, Jonin otarim, ni ti na gifonge?"

Ezi Pita Iesus baseme, a dughiar mikezim uam an azara ghaze, ni ti na

gifonge? Ezi a kamaghin Iesus migei, "Ekiam, ni bar bizibagh fo. Ni fo, ki ni gifonge."

Ezi Iesus kamaghin a migei, "Ni nan gumazamiziba sipsipbar min men akuragh deraghvira men gan.* Ki guizbangira ni migei, ni fomira igiamra ikia, ni uabi letiam uan ivariam ikegha egha danganir ni mangasa ifongezibagh arui. Ezi ni ghurighamin dughiam, ni uan agharimning feghti, eghti gumazir igharazim ni gikegh ni inighiva danganir ni mangasa ifongezir puvatizimin mangam." (Iesus migirigiar kam migia kamaghin Pitan aka, a tuavir manamin aremegh ziar ekiam God daningam.) Egha a kamaghin Pita migei, "Ni nan gin izi."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

1. RIT

Ap 12:1-11

Akar dapanim: Ki datirighin guizbangira fo, Ekiam uan ensel amadazima a izegha Herotin agharim da nan akura.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Dughiar kamin Atrivim Herot Kraisin adarazir marazir suigha me gasighasighasa.* Egha a migeima, me Jonin aveghbuam Jems midorozir sabamin a misoghezima, an areme. Ezi Herot garima, an amizir arazir kam, Judaba a gifonge, kamaghin amizima, a uaghan Pita isa kalabus gati. Herot Yis puvatizir Bretin Isamin Dughiamin bizir kam gami. A Pitan suiraghava a isa kalabus gati. Egha a isa midorozir gumazir 4 plan okuruabar agharim gati. Ezi me dughiaaba isa vaghvaghera an gari. Egha 4 plan okuruar kabanang, me dar vaghvaghera 4 plan gumaziba inizima me an gari. Herot, God Israelbagh Itazir Dughiamin Isar Ekiam kam givaghtima, a Pita isi gumazamizir aviribar damazimin a kot darighasa. Ezi Pita kalabusin dipenimin aven itima Kraisin

adarasi uan navir averiabar a bagha puvira God ko migiavira iti.

Egha Herot Pita inigh kot bagh mangasa dughiar mam diboro. Ezi dimagarir kamin, aminim tighar tiam, me senin pumuningin a ikezima a midorozir gumazir pumuningin tongin akui. Ezi midorozir gumazir igharazir maba kalabuziar dipenimin a bagha gara tiar akamin iti. Ezi zuamira Ekiamin ensel otozima, an angazangarim kalabuziar dipenimin aven sira. Egha ensel Pitan ivim a misuegha a gaghura kamaghin migei, "Ni zuamira dikafigh!" Ezima senin an agharimning gikezimning firiaghrigha nguazim giri.

Ezi ensel a migei, "Korotiam arughiva, egh dagarir asuabar aghuigh." Ezi Pita kamaghin amigha

givazi ensel a migei, "Ni uan korotiar ruarim arugh nan gin izi." Ezi Pita kalabuziar dipenim ategha, enselin gin azenan ghu. Egha a bizir kabagh fozir puvatizima, ensel dagh amima, da guizbangiram otifi. Pitan nighnizim ghaze, a irebamin min bizimin gari. Aning ghuava, kalabusin dipenimin garir gumazir pumuning gitagha, ghua kalabusin zuir ainin tiar akar nguibar ekiamin zuimin oto. Aning an otozi, tiam uabi kuiaghrizima, aning azenan

ghua tuavir mamin zui. Aning mong saghon ghuava, ensel zuamirama Pita ategha ghu.

Ezi Pitan nighnizim ua izima, a kamaghin migei, "Ki datirighin guizbangira fo, Ekiam uan ensel amadazima a ize. Egha a Herotin agharim da nan akura, egha Judaba na damuasa nighnizir bizir kuraba sara nan akura."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 34:2-9

Ia akam ikaragh: Ekiam na gamizi, ki firiaghrigha uam atiatir puvati.

Ki Ikiavira Itir God, zurara ziar ekiam a daningam.

Ki an ziam fi kamaghira ikiam.

Ikiavira Itir God nan akurazir bizir kam bagha,

ki a minabava a bagha bar akonge.

Gumazamizir osimtiziba ateriba, me bizir kam uaghan a baragh,

men naviba bar moghira deragham.

Ia akam ikaragh: Ekiam na gamizi, ki firiaghrigha uam atiatir puvati.

E bar moghira an ziar ekiamin gun mikimiva,

egh an ziam fam!

Ki uabin akurvaghasa Ikiavira Itir Godin azangsizima, a nan azangsizim baraki.

A nan atiatiba bar da batoghezi, ki datirighin navir amirizimin iti.

Ia akam ikaragh: Ekiam na gamizi, ki firiaghrigha uam atiatir puvati.

Gumazamizir nighnizir gavgavim Ikiavira Itir Godin itiba, me bar akongegh.

Men nighnizir gavgavir kam, a iki gavgafigh, eghti me aghumsighan kogham.

Gumazir onganarazibagh amiba, Ikiavira Itir God ko migeima,

a me baragha men osimtizar aven deragha men akurvasi.

Ia akam ikaragh: Ekiam na gamizi, ki firiaghrigha uam atiatir puvati.

Ikiavira Itir Godin ensel, gumazamizir an atiatia an apengan itiba, a me apaza men akurvasi.

Eghti osimtiziba me gasighasighan kogham.

Ia kamaghin ganigh fogh suam,

Ikiavira Itir God, an araziba da bar moghira dera.

Gumazim God bagh mangi an aven modogh nighnizir gavgavim an iki,

egh a deragh iki bar akuegham.

Ia Ikiavira Itir Godin gumazamiziba, ia an atiating an apengan iki.

Gumazamizir an atiatia an apengan itiba, me bizitamin otevezir puvati.

Ia akam ikaragh: Ekiam na gamizi, ki firiaghrigha uam atiatir puvati.

2. RIT**2 Ti 4:6-8, 17-18**

Akar dapanim: Ivezir aghuim a na mizuai iti, mati ivemarir gumazim an ivezir aghuim a mizuai.

Pol Timoti bagha osirizir akinafarir Namba 2in dibobonim.

Ezi ki uabi, nan ovevemîn dughiam roghira ize. Eghti nan ghuzim mati wainin dipar me God ganidimin min, abuan irasava ami. Nan dughiar ki mangamim a roghira izegha gifa. Ki pamtem ingara akar aghuim deraviram anakuri, mati ivemarir gumazim pamtem ivemari. Egha ingangarir God na ganingizim ki anegifa, mati ivemarir gumazim uan ivemarim anegifa. Egha ki nighnizir gavgavir Godin itim, ki pamtem an suiragha mamaghira iti. Ezima ivezir aghuim a na mizuai iti, mati ivemarir gumazim an ivezir aghuim a mizuai. Ezi ivezir aghuir kam a kamakin, God na mikim suam, ni nan damazimin dera. Ekiam arazir aghuimra gin mangiva gumaziba ko amiziba kotiamin aven men araziba tuisigham. Egh Dughiar

Krais Otoghamim, a ivezir aghuir kam na daningam. Egh a narara daningan kogham. Puvati. A ivezir aghuir kam isi, gumazamizir a mizua a uamategh izamin dughiam gifongeziba, a bar me daningam.

Ezi Ekiam uabi nan boroghin ikia gavgavim na ganidi. Kamaghin amizima ki akar aghuim bar anakurima, Kantrin Igharazibar Gumaziba, me bar a barasi. Ezi ki ovengasava amima God nan akura, mati a laionin akamin ua na ini. Guizbangira Ekiam me na damuamin arazir kuraba, a nan akuragham. Egh a deravira na damuva nan aku uan Nguibar a ikiava atrivimin itimin mangam. Eghti e an ziam fi mamaghira ikiam. Bar guizbangira.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ni Pita, eghti ki uan dipenim(gumazamiziba) dagiar kam gisin an ingaram. Eghti ia an akaba baragh.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 16:13-19**

Akar dapanim: Ki God Bizibagh Ativamin Dughiamin kiba isiva nin dafarim datigham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus ghua Sisaria Filipain nguibamin boroghin itir danganimin ghu, egha dughiar kamin uan suren gumazibar azai, "Gumazamiziba manmaghin migei, Gumazibar Otarim a tina?" Ezi me ghaze, "Marazi ghaze, ni Jon Gumaziba Ruer Gumazim, marazi ghaze ni Elaija, marazi ghaze ni Jeremaia, o ni ti Godin akam inigha izir gumazir mam." Ezi Iesus men azai, "Ezi ia uari, ia manmaghin na diponam? Ki tina?"

Ezi Saimon Pita a ikaragha ghaze, "Ni Krais, God Ua E Iniasa Misevezir Gumazim. Ni Godin zurara ikiavira itimin Otarim."

Ezi Iesus a ikaragha kamaghin a migia ghaze, "Saimon, Jonin otarim, nguazimin gumazitam migirigiar kam nin akazir pu. Puvati. Nan Afeziar uan Nguibamin itimra, nin aka. Kamaghin ni bar akongegh. Ezi ki ni migei, ni Pita. Egh dagiar kam gisin ki uan siosin ingaram, eghti Ovevemîn Gavgavim an

suiragh anepirighiva a gasighasighan
kogham.* Eghti ki God Bizibagh
Ativamin Dughiamin kiba isiva nin
dafarim datigham. Eghti bizir manam
ni nguazimin a ikeghti, eghti God uan
Nguibamin uaghan a ikegham. Eghti ni

nguazimin bizir manam a firighi, eghti
God uan Nguibamin uaghan kamaghira
a firigham.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

JULAI 7: PITA TO ROT

1. RIT

2 Mkb 6:18, 21-31

Akar dapanim: Nan ovevem̃n arazir aghuir kam igiabar akaghti, me uaghan tugh gavgavigh Godin Akar Gavgaviba deragh a dar gin mangi ovengsi bar akuegham.

Akar kam, Makabin akinafarir namba 2in aven iti.

Eleasar a Judan Arazibagh Fozir Gumazibar mav, a bar ghuri, egha iziar ekiam iti. Dughiar mamin midorozir gumaziba an suiragha an akam akarigha dar tuzim an akam garu.

Ezi ofan asizibar garir gumaziba, me bar dughiar ruarimin Eleasarin namakar aghuiba iti. Me modogha a migia ghaze, an asizir tuzir anogoroghezir puvatiziba da inigh izi, dar ami. Egh kamaghin ifara suam, an atrivir kuramin akamin gin ghua ofa gamizir asizir tuzim api. A kamaghin damigh egh oveghan kogham. Kar, an namakaba an akurvaghasa akar kam mikeme.

Ezi Eleasar kamaghin nighnisi, a ghurigha, egha ghurapani, egha gumazamizibar damazibar iziar ekiam iti. A fomira uan igiamra ikia Godin Akar Gavgaviba dar gin ghua deragha aperagha iza datirikin.

Egha deravira nighnigha kamaghin me migei, “Marki. Ia datirighira zuamira na misuegh gumazir oveaghuezibar danganimin na amadagh. Ki ghurigha gifa. Ki akar ifavaritam mikemeghti, gumazamizir igiaba na mikim suam, Eleasar 90plan azeniba ikia, egha kantrin igharazibar arazimin gin ghua men asebar iziaba fe. Ki uan ikirimirim bagh nighnigh, dar tuzim amisi ifaragh, egh igiabar nighnizir gavgavibagh asighasighti me tuavir ikuramin mangegham. Egh ki aghumsizir arazim uabira uabi danigham. Egh gumaziba na daningasava amir ivezir kurar kam, ki

ti a gitagham o, a gitaghan kogham, ki fozir puvati. Egha ki bizir kam a gifo, ki angamra ikiavira iti, o aremegham, ki Godin Gavgaviba Bar Itir kamin aningagharim gitaghan kogham. Ki tugh gavgavighvira iki egh aremegham, ki tuavir kamin God minabiva a mikim suam, a na ataghizi ki azenir aviribar nguazimin ikegha areme Nan ovevem̃n arazir aghuir kam igiabar akaghti, me uaghan tugh gavgavigh Godin Akar Gavgaviba deragh adar gin mangi ovengsi bar akuegham.”

A mikemegha givazi, midorozir gumaziba maghira an suiragha a nigha a ifozoroghamin danganimin ghu. Ezi gumazir faragha Eleasarin akurvaghasava amiziba, datirighin a migia ghaze, a gumazir onganir mamin min migei. Egha me datirighin bar a baseme.

Egha midorozir gumaziba a fozorogha ghuavira itima, an ovengasava ami. Egha a kamaghin migei, “Osimtizir ekiar ki uan mikarzimin isir kam, God a gifo. A uaghan fo, ki ovevem gitaviraghamin tuavim iti. Egha ki an atiatiaava an apengan iti, kamaghin ki osimtizir kam aterasa bar akonge.”

Kamaghin amizi Eleasar areme. An ovever kam, arazir aghuim isa, an kantrin itir igiaba ko gumazamizir igharazir avirimin aka. Ezi me an ovevem ko arazir an amizim ginighnigha bar akonge.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 51:3-4

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan apangkuvim ginighnigh en akurvaghsi gan iki.

O God, ni uan apangkuvir arazimin gin mangi, egh nan apangkufigh.

Ni apangkuvir ekiam kam nan iki, egh nan arazir kuraba batokegh.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan apangkuvim ginighnigh en akurvaghsi gan iki.

Gumaziba rua ua zue moghin,

ni na rueghti nan arazir kuraba mangighti ki zueka.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan apangkuvim ginighnigh en akurvaghsi gan iki.

2. RIT

1 Pi 4:12-19

Akar dapanim: Me Kraisin ziam bangin me akar kuraba ia mikimtima, eghti ia bar akuegham.

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Pita an osirizimin aven iti.

Nan namakaba, osimtizir mam avimin min ia tuivigh gavgavighasa ia batifi. Eghti ia digavir kuram damuan marki, egh suam, bizir igharagha gariba e batifi. Ia osimtizir kabar aven Kraisin mizazim isi moghin, ia uaghan mizazim isi. Kamaghin ia bar akongegh. Egh gin ia a uamateghamin dughiamin ia an atrivimin angazangarimin ganiva ian agorogem pin ikiti, ia guizbangira bar akuegham. Godin Duar angazangarim itim ia avara. Kamaghin me Kraisin ziam bangin me akar kuraba ia mikimtima, eghti ia bar akuegham. Ia uari uan osimtiziba bagh mizazim iniam, kamaghin derazir puvati. Ian tongin tav gumazitam misueghtima an aremegham, o a biziba okimam, o a tintinimin arazir kurabar amuam, o a tintinimin gumazir igharazibar bizibar ganam, me an arazir kaba baghiva osimtizim a darightima, kamaghin derazir puvati. Ia Kraisin

adarazi, eghiva Kraisin ziam bagh ia mizaziba iniva, aghumsighan marki. Kraisin ziam ian iti, kamaghin ia Godin ziam fi. Dughiar God uan adarazir araziba tuisighamim, an otogha gifa. An gumazamiziba faragh kotiamin otoghtima, eghti gin Godin akar aghuim akirim ragha a gasarazir gumaziba me uaghan kotiamin otoghiva, egh guizbangira bar kuvigham. Godin Akinafarim ghaze, “Godin damazimin derazir gumaziba osimtiziba sara zuima, God abuan men akurvasi. Eghti Godin aghuagha arazir kurabagh amiba, me bar ikuvigham.”

Kamaghin Godin ifongiamin, gumazir maba mizaziba iniam, egh me bar uari isiva Godin agharim darigh, egh arazir aghuibar amuvira iki God en ingarigha, zurara bar deravira en gari.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Iesus kamaghin migei, "Gumamaziziba gavgavigh ikivira ikiti, God nguazimin biziba agivamin dughiamin ua me iniam."."

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 10:17-22**

Akar dapanim: Gumamaziziba bar nan ziam bangin ian ikuvigham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Iesus kamagh migei, "Ia deraghvira uari bagh gan. Me ian suiragh, uan kaunselbar damazibar ia isi kotiam darighiva, egh uan God ko migeir dipenibar ia fozorogham. Egh me nan ziam bangin, ia iniva gavmanba ko atrivibar damazibar mangam. Egh ia akar aghuimin gun gumazir ekar kabav kim. Egh uaghan Kantrin Igharazibar Gumaziba, ia uaghan me mikim. Egh me ia inigh kotiamin mangitima ia atiating kamaghin nighnighan marki, 'E migirigiar manatam damuam? O, e manmaghin men akaba ikarvagham?' Puvati. God uabi dughiar kamin ia mikimamin akaba ia daningam. Ia uari mikiman kogham, puvati. Ian

Afeziamin Duamra, ian akatoribar aghu mikimam.

Gumaziba uan aveghbuaba isi kot darighiva, egh me misoghiva arimighrisi me mikimam. Eghti afeziaba kamaghira uan boribar amuam. Eghti boriba uan afeziaba ko amebaba pazi me damuva, me misoghti, me arimighrisi, gumazibav kimam. Eghti gumaziba bar nan ziam bangin ian ikuvigham. Me bar paza ia damuti, eghti gumamazizir gavgavigh iki mangi dughiar abuananamin otoghamiba, God men akurvagham."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

OGAS 6: JISAS I KAMAP NARAKAIN

1. RIT

Dan 7:9-10, 13-14

Akar dapanim: An korotiaba aisin min ghurghuri, ezi an dapanir arizim sipsipin arizimin min bar ghurghuri.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Daniel, an osiri.

Ezi ki irebamin garima me atrivir dabirabiba inigha iza dar afi. Ezi Fomira Fomira Itir Gumazir kam iza atrivir dabirabir mam gaperaghav iti. Egha an korotiba ghuariamin min bar ghurghuri, ezi an dapanir ariziba sipsipin arizibar min bar ghurghuri. Ezi atrivir dabirabir kam, wilba iti, egha dabirabim ko an wilba, avir mizariaba dar ikiava anekiarugha anevara. Ezi aviv zariaba dabirabimin otivaghira bar ekeveghe dipamin min buigha izaghira tintinibar zui. Ezi tausen tausenin gumaziba ko amiziba Gumazir Kam bagha ingari, ezi milonin gumazamiziba an damazimin tuivighav iti. Egha marazi kotiarbar amuasa akinafariba tui.

Ezi nan irebar ki dimagarimin ganizir kam, ki gumazir mam, a

Gumazibar Borimin min ki an gani. A ghuariamin tongin ikegha nan boroghin izi. Ezi me a inigha ghua Gumazir Fomira Fomira Itir Kam ganingi. Ezi Gumazir Fomira Fomira Itir Kam uabi a gamizi an atrivimin otozi, a gavgavim ko ziar ekiam a ganingi. Eghti ana atrivimin ikiti, an gavgavim mamaghira ikiam. Eghti an atrivir ingangarim givaghan kogham. Eghti nguibaba bar dar gumazamiziba, ko kantriba bar dar gumazamiziba ko nguibabar akaba bar, me bar an apengan iki a bagh ingaram.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 97:1-2, 5-6, 9

Ia akam ikaragh: Ekiam, an atrivim, egha a nguazir kamin biziba bar dagh ativagha dar gari.

Ikiavira Itir God, an atrivimin iti.

Nguazimin itir gumazamiziba, ia bar akueghti, gumazamizir arighatizibar itiba ia dimiva bar akongegh.

Overiar migharir piziba an okarizi, a gumazamiziba arazir aghuimin, me gativagha men gari.

Ia akam ikaragh: Ekiam, an atrivim, egha a nguazir kamin biziba bar dagh ativagha dar gari.

Ikiavira Itir God, a nguazir kamin God.

A izi, mighsiaba pura amera uaghira dipabar min otifi.

Overiam uabi, kamaghin akam akura ghaze, "God arazir aghuibarama ami."

Ezi gumazamiziba bar an angazangarim ko gavgavimin gari.

Ia akam ikaragh: Ekiam, an atrivim, egha a nguazir kamin biziba bar dagh ativagha dar gari.

O Ikiavira Itir God, Ni Bar Godin Ekiam, ni nguazimin gumazamiziba bar me gativagha men gari.

Ni ziar ekiam ikia, aseba bar dagh afira.

Ia akam ikaragh: Ekiam, an atrivim, egha a nguazir kamin biziba bar dagh ativagha dar gari.

2. RIT

2 Pi 1:16-19

Akar dapanim: E akar kam barazima a Godin Nguibamin ikegha zaghiri.

Akar kam, akinafarir namba 2 Pita osirizimin aven iti.

Ezi dughiar e Kraisin akar kamin ia mikemezim, e pura gumazitamin eghaghanitam ko nighnizimin gin ghua ia migeir puvati. E uan Ekiam Krai Iesusin gavgavim ko a ua izamin akamin gun ia mikeme. Ezi e faragha uan damazibara Godin angazangarim ko gavgavimin garima da Krai Iesusin iti, kamaghin amizima e migei. * Ezi God Afeziam ziar ekiam a ganingi, egha angazangarir aghuir kam gamizima an an oto. Ezi God uabi uan Nguibamin ikia angazangarir ekar kamin aven ikiava egha kamaghin Iesus migia ghaze, "Kar nan Otarim, ki bar a gifonge, egha ki a bagha bar akonge."

Ezi e uari a ko Godin mighsiamin ikia egha akar kam barazima a Godin Nguibamin ikegha zaghiri. Kamaghin amizima e nighnizir gavgavimra Godin akam inigha izir gumazibar akabar iti. Ezi ia uaghan men akabar suiragh gavgavigh, egh deragham. Godin akam inigha izir gumazibar akaba mati lam mitatemin ikia isi. Egha ghua Kraisin angazangarim ian navir averiabar aven ikia isi, mati aminim itir mikovezim overiamin ikia isima mitatem zuima angazangarim oto. *

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Kar na otarim, ki bar a gifonge, egha a bagha bar akonge. ia an akaba baragh.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 17:1-9

Akar dapanim: An guam aruemin min sira.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi 6 plan arueba givazima, Iesus Pita koma Jems uan dozim Jon, ko a me inigha, me mighsiar ekar mamin anabo, egha me uarira iti. Egha me garavira itima, Iesusin mikarzim igharagha oto. Ezi an guam mati aruem a gisira, ezi an korotiaba ghurghurigha angazangarir mamin min sira. Ezi Moses ko Elaija otogha Iesus ko migei. Ezi Pita kamaghin gara, egha Iesus migia ghaze, "Ekiam, bar deragha e kagh iti! Ni ifueghtima, ki purirpenir pumuning ko mikezimin ingaram. Ni

bagh tam, Moses bagh tam, egh Elaija bagh tam."

Pita migiavira itima, ghuariam angazangarimin min isiragha me avara. Ezi ghuariar kamin aven me tiarir mam barazima a kamaghin migei, "Kar nan Otarir ki bar ifongezim. Ia anariram oragh!"

Me kamaghin oragha, egha me bar puv atiatigha tevibar pirigha uan guaba nguazimin akuigha ireghav iti. Ezi Iesus me bagha iza men suigha kamaghin me migei, "Ia dikafigh atiatingan marki."

Ezi me dikavigha ua tavin garir puvati,
Iesus uabira iti.

Egha me mighsiam ategha
ghuaghira a me migia ghaze, “Ia
irebamin min ganizir bizim, bar an

gun tav mikiman marki. Egh iki
mangi Gumazibar Otarim ovegh ua
dikavigham.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

BAIBEL SANDE

1. RIT

Ais 55:10-11

Akar dapanim: Nan akam, a pura uamategh na bagh izeghan kogham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

E fo, amozim overiamin ikia zaghira,
pura uamategha ghuavanadir
puvati.

A dipam nguazim ganiga egha
daghebagh amima da azenibar
aghuima,

ezi gumaziba da isia dar maba
apava, egha maba opari.

Ezi kamaghira, nan akam uaghan, a
pura uamategh na bagh izeghan
kogham.

Puvati. A, ki mikemezi moghira,
bizibar amuti da otivam.

Eghti ingangarir ki damuasa
ifongeziba, an adar amuti dar
dagheba otivam.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 119:1-2, 4-5, 17-18

Ia akam ikaragh: O God, ki nin akam bagha bar akonge.

Gumazamiziba, men daroriba Ikiavira Itir Godin damazimin osimtiziba puvatigha,

Ikiavira Itir Godin akar gavgavibar gin zui, me bar akongegham!

Gumazamizir kaba uan navir averiamin aven nighnizir vamira ikiava,

bizir a me mikemeziba buria dar gin zui, me bar akongegham.

Ia akam ikaragh: O God, ki nin akam bagha bar akonge.

Ni uan akar gavgaviba e ganigha givagha ghaze,

e deraghvira gan dar gin mangam.

Ki kamagh sua ifonge, ki nin akabar gin mangisi bar gavgavigham.

Ia akam ikaragh: O God, ki nin akam bagha bar akonge.

Nan ifongiamra kara, ki angamra iki egh nin akamin gin mangam.

Kamaghin ki nin ingangarir gumazim,

ni bar deraghvira na damu.

Ni nan damaziba kuighti ki bizir bar aghuiba,

nin akar gavgavimin aven dar ganam.

Ia akam ikaragh: O God, ki nin akam bagha bar akonge.

2. RIT

Hi 4:12-13

Akar dapanim: Godin Akam, an angamra iti.

Akar kam, a Hibrun akinafarimin aven iti.

Godin Akam an angamra ikia,
egha a pamtemin ingara iti. A bar
ghumigha, egha a midorozir sabar
ghumtizir pumuning itim gafira. Ezi
akar kam, sabar ghumtizimin min, a
bar gumazimin namnam okoregha bar
aven ghua, duam ko navir averiam

uaning bativi naghin oto, egha uaghan
aghariba uari isasurazir naghin,
ko agharibar aven itir ovim, aning
uaning bativi naghin oto. Egha a bar
en nighniziba ko en navir averibar
aven itir ifongiabagh fogha da tuisisi.

Ezi bizir God ingariziba, tam Godin damazimin modoghan kogham. Bar puvati. Ezi biziba bar kuighrighiva egh Godin damazimin bar azenara ikiam.

Eghti Godra arazir e amiba tuisightima e dar a geghanam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya. Aleluya.

Gumamazir Godin akaba baregha dar gin zuiba, me bar akongegh.

Aleluya.

GUTNIUS

Mk 4:1-9

Akar dapanim: Gumazim o amizim kuarimning iki akar kam baragh

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Mak osirizim, a baragh.

Dughiar kamin Godin Duam Iesus inigha ghua Satan a gifarasa danganir gumaziba itir puvatizimin ghu. Ezi Iesus 40 plan arueba ko dimagaribar daghetam inizir puvati. Ezi mitiriam an azi. Ezi gumazir ifavaribagh amim Satan iza a batogha kamaghin a migei, "Ni guizbangira Godin Otarim, ni dagiar kaba akar gavgavim dav kemeghti da bretin rubuzibar min otogh."

Ezi Iesus Satan ikaragha ghaze, "Godin Akinafarim kamaghin migei, 'Gumamaziziba daghebara damiva dar gavgavimin ikian kogham. Puvati. Me God migeir migirigiaba bar dar gin mangiva me ikirimirir aghuim iniam.' "

Ezi Satan Iesus inigha Jerusalemin ghua a isa Godin Dipenimin pin mar anefa. Egha Satan a migei, "Ni oragh, Godin Akinafarim kamagh migei, 'A ni

bagh uan enselba akar gavgavim me mikimtima me deraghvira nin ganam. Egh me uan dafaribar ni fueghti, ni uan dagarim dagiatamin aneseghan kogham.' Kamaghin ni guizbangira Godin Otarim, ni kagh uabi ekunigh."

Ezi Iesus an akam ikaragha ghaze, "Godin Akinafarim ua kamaghin migia ghaze, 'Ni uan Ekiam God a gifariva, a gakaghonti, a nin nighnizimin gin mangan marki.' "

Ezi Satan ua Iesus inigha ghua mighsiar bar pin itir mamin ghua nguazir kamin kantriba bar, ko dar bizir aghuiba an akakagha ghaze, "Ni tevemning apirigh nan ziam feghtima, bizir kaba ki bar da ni daningam."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

OGAS 15: GOD I KISIM MARIA I GO LONG HEVEN

1. RIT

1 Sto 15:3-4, 15-16; 16:1-2

Akar dapanim: Me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigha iza Devit Boksar kam bagha ingarizir purirpenimin averiam gati.

Akar kam, an Atrivibar Eghaghanibar faragha zuir akinafarim, o 1 Eghaghaniba, an aven iti.

Egha Devit, Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigh mangi danganir a bagha dikirizim darighasa, Israelian diazima, me iza Jerusalemin nguibamin uari akufa. Egha an Aron ko Livain anabamin ovavir boriba akufa.

Ezi Ikiavira Itir God Mosesin mikemezi moghira, Livaiba Akar Dikirizimin Gavgavir Boksiam fegha uan dipizibagh atigha Boksiamin iter otevir pumuningin suiragha a gisaghpugha zui. Ezi Devit Livain adarazir gumazir dapaniba me mikemezi me uarir aven tarazi amiseveghti, me onger akar aghuibar amuam. Egha me gitaba ko tambarinba

ko buabav sogha bar akongegh Akar Gavgavir Dikirizimin Boksiam inigh mangam.

Egha me Akar Dikirizir Gavgavimin Boksiam inigha iza, Devit Boksar kam bagha ingarizir purirpenimin averiam gati. Egha me ofan tuazi bar isia mighirizibagh amua, egha gumazamiziba God ko navir vamran ikiasava amir ofaba, dagh ami. Ezi Devit ofan kabagh amigha givagha kamaghin gumazamizibav gei, "Ikiavira Itir God, deraghvira ia damu."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 132:6-7, 9-10, 13-14

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Dipenir Zuruzimin izi.

E Betlehemin Nguibamin ikia, Akar Gavgavir Dikirizimin Boksiamin akam baraki. egha ghua Kariat Jearimin nguazimin an apigha a inigha ize.

E ghaze, e Ikiavira Itir Godin Dipenimin mangi, egh an atrivir dabirabimin guamin teviba apirigh an ziam fam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Dipenir Zuruzimin izi.

Nin ofa gamir gumaziba me zurara arazir aghuibara damuam.

Arazir aghuir kaba me korotiaba aghuizi moghin men ikiam.

Nin gumazamizir ni baghavira itiba, bar akuegh pamten kamagh dimiva arang mikimam.

O, Ikiavira Itir God, ni faragha uan ingangarir gumazim Devit koma akam akirizi moghin,

ni datirighin uan Atrivir ni ua bagha inabazim ataghraghan marki.

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Dipenir Zuruzimin izi.

Ikiavira Itir God, Saion Nguibam ua bagh a ginaba.

A nguibar kam bar a gifuegha, zurarama an ikiasa egha a ginaba.

A ghaze, "Ki nguibar kam bar a gifonge.

a nan avughsizir danganim, ki an aven iki mamaghira ikiam."

Ia akam ikaragh: Ekiam, ni uan Dipenir Zuruzimin izi.

2. RIT**1 Ko 15:54-57**

Akar dapanim: En Ekiam Krai Iesusin gavgavimin, God gavgavim e ganidima e apaniba abiri.

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

E gin uan ariaghirir nivafizir kuram sueghiva, uan nivafizir ikuvan koghamibar aghuighti, dughiar kamin Godin Akinafarimin itir migirigiam a guizin otogham,

“God ovevem dikabiragha, a gasighasiki, egha bar a gafira. Ovevem, ni gumazamiziba dikabirir gavgavim managh iti? Ovevem, ni gumazamiziba mizazim me ganidir gavgavim managh iti?”

Ovevem, mizazir gavgavir gumazamizibagh anidim, arazir kuram dama a ini. Ezi arazir kuram uan gavgavim, Moses Osirizir Araziba dama a ini. En Ekiam Krai Iesusin ingangarimin, God gavgavim e ganidima, e ovevem ko misogha a dikabiri. Kamaghin, e Godin minabi!

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Gumazamizir Godin akaba baregha dar gin zuiba, me bar akongegh.

Aleluya.

GUTNIUS**Lu 11:27-28**

Akar dapanim: Amizir ni batezir kam, a bar akongegh.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Iesus bizir kabav giavira itima, amizim gumazamizibar torimin ikia dia migei, “Amizir kam ni bategha oteba ni ganidi, a bar akongegh.” Ezi Iesus a ikara, “Ezi tina nan Afeziamin

akam baragha egha an gin zui, a bar akongegh.”

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

OGAS 15: GOD I KISIM MARIA I GO LONG HEVEN

1. RIT

Re 11:19; 12:1-6, 10

Akar dapanim: Amizir mam, an aruemin angazangarim korotiamin min aneru, ezi iakinim an suemningin apengan iti.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

24 plan gumazir dapaniba mikemegha givazima, Godin Dipenir an nguibamin itim kuiaghrizima, me garima Akar Dikirizir Gavgavim itir Boksiam Godin Dipenimin aven iti. Ezi overiamin onimariba taghtagha tintinibar zuima, niginir dafam otozi, arariba dagarvasi, ezi mikimkizim otozi amozir ofizir ekier dagiabar min gariba iri.

Ezi overiamin pin bizir bar igharagha garim oto. Amizir mam, an aruemin angazangarim korotiamin min aneru, ezi iakinim an suemningin apengan iti, ezi dapanir asuar mikovezir 12 pla itim, an dapanimin iti. Amizir kam navim asegha borim batasava amua mizazim isava arai.

Ezi overiamin bizir igharagha garir igharazim oto, maburan kuruzir aghevir mam, a dapanir 7 pla ikia, egha 10 plan komba ikia, egha 7 plan atrivimin dapanir asuaba vaghavagha an dapanibar iti. Kuruzir kam overiamin itir mikovezibar 3 plan okuruabar da tuira, egha okuruar

mam pamtem uan ipemin dar vigha da makunizima da iza nguazim gire. Kuruzim ghaze, amizim borim bateghtima an anemasa, kamaghin kuruzim amizimin guamin tughav iti. Ezi amizim otarim bate, otarir God misevezim, a ainin aghorir gavgavimin suiraghiva gumazamiziba mighivira me gativagham. Ezi an otarim me zuamira a inigha Godin atrivir dabirabimin anefasava a inigha ghuavanabo. Ezi amizir kam ara gumaziba puvatizi naghin ghu. Danganir kam God a bagha anakiri, eghti a kagh 1,260 plan dughiabar iki akurvazim ini ikiam.

Nguazimin gumazamiziba kamaghin mikim suam, Godin akam inigha izir gumazir kamning nguazimin gumazamiziba mizazir bar kuram me ganingi. Kamaghin, me aningin ovevem bar a gifuegham, egh bar ighiabar amu, egh damiva egh uan namakaba bizir aghuiba me daningam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 45:10-12, 16

Ia akam ikaragh: Amizir igiar nin amuim otoghamim, a nin agharir guvimin tughav iti.

Atrivibar guvir maba, me nin amizir iziaba itibar tongin ikia nin dipenimin aven iti.

Ezi amizir igiar nin amuimin otoghamim, a nin agharir guvimin tughav iti.

Me faragha Ofirin kantrin ghua golin aghuim isa korotiar aghuim asingizi, a golin asingizir korotiar aghuir kam arugha tughav iti.

Ia akam ikaragh: Amizir igiar nin amuim otoghamim, a nin agharir guvimin tughav iti.

Ki datirighin, amizir igiar atrivimin ikiasava amim, a mikimasa.

O guivim, ni kuarim atigh deragh nan migirigiaba baragh.

Ni uan nguibamin gumamaziziba ko, nin afeziamin dipenimin itir darazi gin amadagh.

Ia akam ikaragh: Amizir igiar nin amuim otoghamim, a nin agharir guvimin tughav iti.

Ni kamagh damuva, atrivimin damazimin ganganir bar aghuim damuti, a nin gan ni gifuegham.

A nin gumazir ekiam, ni an akaba baragh dar gin mangi. Atrivimin amuir bar igiam, an korotiar an aruzir kam, dirir bar aviriba iti, ezi me an akua atrivim bagha zui.

A zuima an namakar amizir igiaba, me uaghan an akua zui.

Me bar ghua naviba men derazi me bar akuegha, atrivimin dipenimin aven zui.

Ia akam ikaragh: Amizir igiar nin amuim otoghamim, a nin agharir guvimin tughav iti.

2. RIT

1 Ko 15:20-27

Akar dapanim: E bar ua dikavigh ikirimirir zurara itim iniam. Kraiss bar en faraghti, eghti gin e an adarazi, e bar moghira ua dikavam.

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Ezi guizin bizim kamakin: God Kraiss gamizima, a ua dikafi. An oveaghuezibar faragha dikavigha, mati azenimin dagher ovizir faragha zuim. Kamaghin e fo, oveaghueziba ua dikavam. Gumazir mam a ovevem gamizi, an oto. Ezi gumazir igharazim ua dikavir arazim gamizi, an oto. Ia fo, gumamaziziba Adam ko porogha kamaghin an min me bar areme, egha kamaghira gumamaziziba Kraiss ko poro, eghti kamaghin an min me bar ua dikavigham. Egh me bar vaghvagh uan dughiamra ua dikavam. Kraiss bar men faraghti, eghti a ua izamin dughiam, an adarazi ua dikavam.

Eghti nguazir kam givaghamin dughiam otogham. Eghti Kraiss duar gavgavir gumamazizibagh ativiba ko,

nguazir kamin garir adariaba ko, aser gavgaviba, a bar me gasighasigham. Egh a God Bizibagh Ativamin Dughiam isi, God Afeziamin dafarim darigham. E fo, Kraiss atrivimin ikivira iki, mangiti, God an apaniba bar me dikabiragh me isi an suemningin apengan me arighamin dughiamin tugham. God dikabinamin apanir abuananamra kara: ovevem. Godin Akinafarim kamaghin mikeme, "God biziba bar da isa an suemningin apengan da ati." Akar kam kamaghin migia ghaze, God uabi biziba isa Kraissin suemningin apengan da ariki. Ezi e fo God uabi Kraissin apengan itir puvati.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ekiamin enselba, bar akuegh ighabagh ami.

Aleluya.

GUTNIUS**Lu 1:39-56**

Akar dapanim: God bar gavgavigha bizir ekiabar na gami. Ki iziaba puvati, ezi a na fe.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi dughiar kamin Maria uan biziba akirighava zuamira nguibar ekiar Judian Distrighin mighsiamin itimin ghu. Egha a Sekaraian dipenimin aven ghugha dughiam Elisabet ganingi. Ezi Elisabet Marian tiarim barazima, an borim an navimin aven aguaghfa, ezima Elisabet Godin Duam a gizifa. Eghava a pamtemin tiarim akarigha kamaghin migei, “Ni amizibagh afirazi God bar bizir aghuim ni gami. Egh a uaghan bizir aghuim borir ni oteghamim gami. Ezi God tizim bagha deravira na gami, ezima nan Ekiamin amebam na bagh izi? Ezi ki ni barazi, ni dughiam na ganingizima borir na navir averiamin itim bar akuegha aguaghfa. Ni nighnizir gavgavim Godin iti, ezi Ekiam ni mikemezi moghin bizibar ni gami. Kamaghin ni bar akongegh.”

Ezi Maria kamaghin migei,
 “Ki pura Ekiamin ingangarir amizim,
 kamaghin amizima a na giniri.
 Kamaghin nan navim Ekiamin ziam fe.

Ezi nan duam God bagha bar akonge, a nan akurvazim.
 Kamaghin amizi, datirighin tugh mangi gumazamiziba na mikim suam, God deravira ni gami.

God a bar gavgavigha bizir bar ekiabar na gami.

Ezi an ziam bar zuegha dera.
 Guizbangira, a gumazamizir an atiatiava an apengan itibar apangkufi.

A kamaghira datirighin itir gumazamizibar amu gin izamin gumaziba ko amizibar amu mamaghira ikiam.

A uan dafarimin bizir bar gavgavibagh ami.

Gumazir uarira uan ziaba feba, a men agirazima me are.

God atrivibar gavgavim dikabiragha gumazir kiniba fe.

A bizir aghuiba isava mitiriaba azibagh aniga,
 biziba bar izivaziba amangizima me pura ghue.

A uan ingangarir gumazim Israelin akura.”

Ezi Maria iakinir pumuning ko mikezimin Elisabet ko ikegha gin uamategh uan nguibamin ghu.

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SEPTEMBER 14: JISAS I WIN LONG DIWAI KROS

1. RIT

Nam 21:4-9

Akar dapanim: Gumamazizir kuruziba iviba, me kozorogh kuruzimin nedazimin gan ua ghuamaghegh aremeghan kogham.

Akar kam, Israelian Dibobonimin Akinafarim, o Namba, an aven iti.

Israelia, Horin mighsiam ategha Idomin nguazim gitaviraghasa, Ongarir Aghevimin tuavimin zui. Me ghua ghua bar amira. Egha me Godin atara, uaghan Moses sarama atari. Me ghaze, "Gua ghaze, e gumaziba puvatizir danganir kamin e arimighiram, egha Isipin nguazimin e inigha kagh ize? Dagheba danganir kamin puvati, ezi dipaba uaghan puvati. E dagher ikurar kam bar an aghua." Ezi Ikiavira Itir God, kuruzir imezir ikuram itiba amangizi da Israelian gumamazizibar tongin otivigha me givima men avirim ariaghire. Ezi gumamaziziba Moses bagha iza ghaze, "E arazir ikuram gamua egha Ikiavira Itir God, ko nin

atari. Ni e bagh Ikiavira Itir God ko mikimti, a e da kuruzir kaba batokegh. Ezi Moses me bagha God ko migei. Ezi Ikiavira Itir God oregha kamaghin Moses migei, "Ni kuruzimin nedazimin ingarigh a isi temer ruaritam datigh egh temem asaragh. Eghti gumamazizir kuruziba iviba, me kozorogh an gan ua ghuamaghegh aremeghan kogham." Ezi Moses kuruzimin nedazim, brasin an ingarigha a isa temem gatigha anesara. Eghti gumamazizir kuruziba iviziba, kozorogh an gan egh ghuamaghegh aremeghan kogham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 78:1-2, 34-38

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin ingangariba bar dagh nighnigh.

Nan gumamaziziba, ia deragh ki ian sure damuamin migirigiaba baragh.

Nan akamin otivir migirigiaba, ia deragh kuariba arigh da baragh.

Ki akar isin zuibar, mogomer akaba, ki dav kimam.

Eghaghanir kaba fomira ikegha iza datirighin otifi.

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin ingangariba bar dagh nighnigh.

God men maraziv soghezi me ariaghirezi,

men marazi navibagh ighegha guizbangira ua God bagha ize.

Me uamategha nirigha ghaze,

e Godin Bar Gavgaviba Itimin aven moga egha deragha iti.

Ezi a en akuragha uam e ini.

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin ingangariba bar dagh nighnigh.

Migirigiar me amir kaba, da bar guizbangira puvati,

me a gifarava a migei.

Me an akabar gin zuir puvatigha,

a me ko Dikirizir Akar Gavgavim abiki.

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin ingangariba bar dagh nighnigh.

Ezi a men apangkuvighavira ikia,

men arazir kuraba gin amadagha, me gasighasizir puvati.

A dughiar aviribar uan adarim aminivagha anakazir puvati.

Ia akam ikaragh: Ia Ekiamin ingangariba bar dagh nighnigh.

2. RIT

Fi 2:6-11

Akar dapanim: Iesus uabi dikabira, ezi bizir kam bagha God Iesus fegha a isa bar pin aneti.

Pol Filipaba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

A guizbangira God, egha an arazir Godin min itimin suighasa nighnizir puvati. Bar puvati. A uabi arazir kam bar anetegha, egha pura ingangarir gumazir kinimin min oto. A nguazir kamin gumazimin otozi gumamaziziba an garima, a guizin gumazimin iti. Egha a uabi dikabiragha egha Godin akam baragha bar an gin ghua dughiar an aremezim. Guizbangira a gumazir bar kuramin mirara, a ter ighuvimin areme. Ezi bizir kam bagha God Iesus fegha a isa bar pin aneti. Egha God ziar bar aghuir mam a ganingi, ezi ziar kam

a bar ziabagh afira. God kamaghin ifonge, Godin nguibamin itiba ko nguazir kamin itiba ko nguazimin apengan itiba, me bar moghira Iesusin damazimin uan tevibar pirighiva egh an apengan ikiva an ziam fam. Egh me bar azenan an gun kamaghin mikim suam, "Krais Iesus, an Ekiam!" Eghiva tuavir kamra, me ziar ekiam God en Afeziam daningam. God kamagh sua, ziar bar aghuir kam Iesus ganingi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

E nin ziam fe, Krais Iesus. Ni ter ighuvimin aremegha uam e givese.

Aleluya.

GUTNIUS

Jo 3:13-17

Akar dapanim: Me Gumazibar Otarimin ziam pirafam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Gumazir igharazitam Godin Nguibamin ghuavanabozir pu. Puvati. Gumazibar Otarim uabira Godin Nguibam ategha zaghiri.

Fomira Moses gumaziba puvatizir danganimin ikia kuruzimin nedazir aghorimin itim a ghufe, eghti kamaghira me Gumazibar Otarim ghufam. God kamagh sua, gumazir nighnizir gavgavim Gumazibar Otarimin itiba, me bar zurara itir ikirimirir aghuarim iniam. Bizir kam bagh me Gumazibar Otarim ghufam.

God Otarir bar vamira iti. Egha God nguazimin itir gumamaziziba, bar me gifonge. A kamagh sua, gumamaziziba bar nighnizir gavgavim an Otarimin ikiva ovengan koghiva, zurara itir ikirimirir aghuarim iniam. Bizir kam bagha an Otarir bar vamiran kam me ganingi. God uan Otarim nguazimin gumamazizibar jasin min me tuisighasa anemadazir puvati. A men akurvaghasa anemada.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

SEPTEMBER 16: DE BILONG INDIPENDENS

1. RIT

1 Kin 8:55-61

Akar dapanim: Ikiavira Itir God, en God, a faragha en inazir afeziaba ko ikezi moghin, datirighin an e ko ikiam.

Akar kam, a Israelia ko Judabar Atrivibar Akinafarir Faragha Zuim, o 1 Atriviba, an aven iti.

Egha Solomon dikavigha tughu gumamazibar damazimin tiarir ekiamin God deragh Israelia damuasa a ko migei. A ghaze, “E Ikiavira Itir Godin iziam fam, a uan akar dikirizimin gin ghua navir amirizim ko dabirabir aghuim isa Israelia ganingi. A uan ingangarir gumazim Moses ko dikirizir akatam pura ghuzir puvati. Ikiavira Itir God, a en God, a faragha en inazir afeziaba ko ikezi moghin, datirighin an e ko iki. An e ateghti e pura uarira ikian kogham. An e damuti en naviba a baghivira iki, egh a en inazir afeziabagh aningizir akar gavgaviba, ko an araziba, ko an tuavir aghuiba, e deravira

dar gin mangam. Ki God ko migeir migirigiaba, ko bizir ki damuasava an azangsiziba, an ada isi bar uan nighnizim darikigh. A uaghan, Israelia uan atrivim ko, apangkuvim men iki men akurvagh, dughia bar vaghvagh men akurvaghti me dagheba ko biziba oteveghan kogham. Eghti nguazimin gumamaziziba bar fogh suam, Ikiavira Itir God, a God, ezi ua godin tam itir puvati. Ia bar moghira uari isi Ikiavira Itir God, en God daningigh, egh an akar gavgaviba ko an araziba, ia datirighin ami moghin deraghvira dar gin mangi.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 67:2-3, 5-7

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

God, e kamaghin nin azai, ni deraghvira e damuva en apangkuv
Mati nin angazangarim e gisirazi moghin,
ni ragh en gan en akurvagh.

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

Eghti nguazimin gumamaziziba ganigh nin arazibagh fogham.
Me kamaghin fogham, ni gavgavir bar ekiam ikia men akurvasi. Ni
gumamazibar araziba guizbangira da tuisigha, tuavir aghuim men akazi, me
nin ifongiamin girara zui.

Kamaghin, gumamazibar naviba bar akueghiva, ighiaba bangi nin ziam fam.

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

O God, nan ifongiam, gumamaziziba bar ni gifuegh nin ziam fi, nin ziar ekiam
pirafam.

God, ni en God,
ni bar deragha e gami.

Ezi dagher aghuir aviriba en nguazibar otifi.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni en apangkuv, egh en akurvagh.

O:

SAM

Sam 85:8-13

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni uan apangkuvir arazim en akagh.

O Ikiavira Itir God, ni zurara bar e apangkuvir arazir kam en akagh,
en akuragh uam e inighti e deragh ikiam.

Ki uan kuarim atigh Ikiavira Itir Godin Gavgavim Itim, ki an akam baragham.

E an gumamaziziba arazir kurar e amibar gin mangan kogh, uan navir averiabar
aven a baghvira ikiti,
a mikimti e navir amirizim ikiam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni uan apangkuvir arazim en akagh.

Bar guizbangira, an akurvazim, an gumamazizir an ziam fava an atiatia an
apengan itiba, bar men boroghira iti.

An angazangarim e gisiragha en akura, a uabi e ko en nguazir kamin iki
mamaghira ikiam.

Dughiar kamin, gumamaziziba uarir apangkuvigh, zurara guizin arazir aghuibar
uarir amuam.

Me Godin damazimin deragh iki, navir amirizimin iki, deragh uari ko dapiagh
ikiam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni uan apangkuvir arazim en akagh.

Gumamaziziba nguazimin ikia, bar guizbangira Ikiavira Itir Godin gin mangi
nighnizir gavgavim an ikivira ikiam,

eghti Godin uan Nguibamin Itim me damighti me an damazimin zuegham.

Guizbangira, Ikiavira Itir God en akuragh bizir aghuiba isi e daningam.

Eghti nguazir en azeniba itiba, dagher bar aviriba dar aghungam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ni uan apangkuvir arazim en akagh.

2. RIT

Kl 3:12-17

Akar dapanim: Ia Kraisin akam ateghti, a ian navir averiabar iki gavgafigh.

Pol Kolosiba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

God ua baghavira ia misevezi, ia
an gumamazizibar otivigha gifa, ezi
a bar ia gifonge. Kamaghin amizi, ia
arazir kabar amu: Ia gumamazizibar
apangkuv, egh arazir aghuibar
gumazir igharazibar amu, egh ia
uari dikabiragh, egh gumazibar
asughasugh, egh dighorim amirazir
arazim damu. Egh ian tongin tav arazir
kuratam igharazitav damightima an
an osemeghiva, egh ia zuamira uari
uarir aningaghan marki, egh uari
uan arazir kuraba gin amang. Ia fo,
Ekiam ian arazir kuraba gin amada,
ezi kamaghira ia uaghan uarira uan

arazir kuraba gin amang. Egh ia bar
uarigh ifongegh. Arazir kam a bar
arazir igharazibagh afira. Arazir kam,
an arazir aghuir igharazibagh amima
da bar deraviram otiva, uari isa ingari.
Krais navir amirizim ia ganingi, egha
ia gamizima ia navir vamira iti, ezi
navir amirizir kam ian navir averiabar
ikiva ia gativaghiva nighnizir aghuiba
ia daningam. Ia fo, navir amirizir
kam bagha God ian diazima ia bar
uari inigha nivafizir vamiran min oto.
Egh zurara God minabi. Egh Kraisin
akam ian navir averiabar iki gavgafigh.
Eghti ia vaghvagh nighnizir aghuiba

ko fofozibar gin mangiva uarira uarir sure damuva egh akurvazir akam uari daning. Egh Ighiabar Akinafarimin aven ighiabar amuva, egh Iesusin ziam fer ighiabar amuva, egh Godin Duam ian navir averiabagh atizir ighiabar amu. Dughiar ia ighiabar amuamim, ia uan

navir averiabar God minabi. Ezi bizir manaba ia dagh ami, migirigiaba o ingangariba, ia bizir kaba bar Ekiam Iesusin ziamin dar amu. Egh an ziamin ia God Afeziam minabi.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ki nighnizir gavgavim Godin akar dikirizimin iti, egha a mizuai a nan akuragham. *Aleluya.*

GUTNIUS

Lu 17:11-19

Akar dapanim: Gumazir ua izi Godin iziam famba ti puvatighama? Igharaz darazir Gumazim, a ti uabira?

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Ezi Iesus Jerusalemin ghuava, Samaria koma Galilin Distrighin tizimin zui. Ezi a nguibar mamin aven zuima, 10 pla lepa itir gumaziba a bato. Me mong saghon tuivighav ikiava,* tiarir arozin an dei, "Iesus, Gumazir Ekiam, en apangkufigh."

Ezima a men apighava, kamaghin me migei, "Ia mangiva, uari isiva Godin ofa gamir gumazibar akagh." Ezima me me bagha ghua tuavir arizimin men mikarziba zuegha dera

Ezi men mav, uabin garima an arimariam givazima a uamategha izava pamtemin Godin diava egha an ziam fe. Egha Iesusin suemningin

apengan irighava uan guam nguazim mituaghava, Iesus a gamizir bizim bagha a minaba. A Samarian gumazimra.

Ezi Iesus kamaghin azara, "Ezi ki 10 plan gumazir kaba akiris ti, o puvati? Ezi 9 pla managh iti? Ezi Judan gumazitam ua iza, a Godin ziam fe, o puvati? Gumazir saghuiamin izezim uabira izava Godin ziam fe." Eghava a kamaghin a migei, "Ni dikavigh mangi. Nin nighnizir gavgavim ni gamizima, ni dera."

Kar, Krai Iesusin Akar Aghuim.

SEPTEMBER 29: AKENSEL MAIKEL; WASMAN BILONG PNG

1. RIT

Jen 28:10-17

Akar dapanim: Ki, ni ko nin ovavir boriba bangin, ki nguazimin itir kantribar gumazamiziba, bar deraghvira me damuam.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Ezi dughiar kamin Jekop Berseban nguibam ategha egha Haranin nguibamin zui. A zuima aminim pirizima a danganir mam gakui. Egha dagiar mam inigha uan dapanimin aghoroghava akui. Egha an akua irebamin adidiar mamin gari. An otevir mam nguazimin itima an otevir mam overiamin iti. Ezi enselba an ghuavanaga izaghiri. Ezi Ikiavira Itir God an boroghin tughav iti. Egha a kamagh migei, "Ki Ikiavira Itir God, nin inazir afeziam Abraham ko Aisakin God. Ki nguazir ni irighav itir kam ni ko nin ovavir boribar aningam. Eghti nin ovavir boriba nguazir minemniabar min bar avirasemegham. Egh men nguazir, aruem anadi naghin ko, aruem uaghiri naghin ko, not ko, sautin itiba,

me bar adagh isivagham. Eghti ni ko nin ovavir boriba bangin, ki nguazimin itir kantribar gumazamiziba, bar deraghvira me damuam. Ni oragh, ki ni ko ikiam, eghti ni managh mangam, ki ni geghuvam, egh ki ua ni inigh nguazir kamin izam. Ki ni ateghan kogham, egh mangi bizir ki ni mikemeziba ki bar dar amigham."

Ezi Jekop osegha dikavigha ghaze, "Bar guizbangira, Ikiavira Itir God danganir kamin iti, ezi ki bizir kam gifozir puvati!"

Egha an atiatigha ghaze, "Ki danganir kam bar an atiatingi. Kar Godin dipenim. Kar Godin Nguibamin tiar akam!"

Kar Godin Akam.

O:

1. RIT

Lo 7:9-10, 13-14

Akar dapanim: Ekiam uan agharir gavgavimin ian akuragha ua ia ini.

Akar kam, Moses Osirizir Arazibar Akinafarim, o Diuteronomi, an aven iti.

Ia bizir kam deraviram a ginighnigh. Ikiavira Itir God, a guizbangira God. Egha a zurara uan Akar Gavgavir Dikirizibar gintigha uan gumazamizir a gifongegha an akar gavgavibar gin zuiba, a men apangkuvigh, egh borir gin otivamiba sara apangkuvir kam uaghan men iki mamaghira ikiam. Eghti a gifongezir puvatizir gumazamiziba, a men arazir kam ikaragham. A zuamira ivezir kuram me daningiva me gasighasigham.

A bar ia gifuegh bar deragh ia damuti, ia borir aviriba batiti ian

adarazi bar avirasemegham. Egh a ian azenibar amighti, wit ko rais ko wain ko olivin temer aviriba bam. Egh a ian bulmakau ko sipsipbar amuti da nguzir aviriba batam. Ia nguazir kamin ikiti a bizir kaba bar, ia daningam. Nguazir kam, a fomira ia daningasa ian inazir afeziaba ko akam akirigha gifa. A bar deravira ia gami moghin, a nguazir kamin gumazitam deragha a gamizi puvati. Ian amiziba ko bulmakaun amebaba, bar moghira otam, tam pura ikian kogham.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 138:1-5

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

O Ikiavira Itir God, ki uan navir averiamin aven bar ni minaba.

Egha enselbar damazibar, ki ighiar nin ziam febagh ami.

Ni zurara bar na apangkuvigha bar deragha nan gari.

Nin akam ko nin ziam kamaghin en akagha ghaze, ni bar ekeveggha bizir
igharaziba bar dagh afira.

Kamaghin, ki nin Dipenim uan guam a misuegh, teviba apirigh egh nin ziam
fam.

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

Ki nin deima, ni dughiar kamin ni nan dimdiaba barasi.

Egha uan gavgavim na ganigavira iti.

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

Ni migei, nguazir kamin atriviba uari nin akam baraki,
kamaghin me nin ziam fam.

Me nin ziar ekiam ko gavgavim ginighnigh,
ni amizir biziba bagh ighiabar amuam.

Ia akam ikaragh: Ki enselbar damazimin nin ziam fe.

2. RIT

Re 12:7-12

Akar dapanim: Maikel uan enselba ko, me kuruzir ekiam misosi.

**Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an
aven iti.**

Ezi datirighin maburan midorozim
Godin Nguibamin pin oto. Maikel uan
enselba ko kuruzir kam misosi, ezi
kuruzir ekiam uan enselba ko men
midorozim ikarvasi. Egha kuruzir kam
gavgaviba puvatigha egha me Godin
Nguibamin uan danganim ataki. Ezi
Maikelin enselba kuruzir ekiam akunizi
a izaghira iri. Kar kuruzir fomira itim,
me Satan a garisi egha uaghan an ziar
mam, "Gumazir Akam Gumamazizibagh
asim." A gumazir nguazimin itir
gumamazizibagh ifarim, a datirighin
uan enselba ko iza nguazim giri.

Ezi ki Godin Nguibamin tiarir ekiam
mam barazi a kamaghin migei,
"Gumazir Godin guamin tugha
dimagariba ko aruebar en adarazi
akam me gasim,
me a isa anakunizi a nguazimin
iraghu.

Kamaghin, datirighin God uan
gumamazizibar akurvasi,
ezi an gavgavim bar azenim girizi,

A Bizibagh Ativir Dughiam otogha
gifa!

Ezi an Gumazir A Gumamaziziba Uam
Me Iniasa Misevezim,
uan gavgavim inigha
gumamazizibar akazi,
me an apengan iti!"

Kraisin adarazi, dughiar gumaziba me
misozima me ariaghirim,
dughiar kamin me uan mikarizibagh
nighnizir pu. Puvati. Me ghaze,
pura bizim.

Kamaghin, me sipsipin nguzimin
ghuzim ko guizin akar me gun
migeimin,
me Satanin misuegha anebira.
Kamagh amizi, ia Godin Nguibam ko
an itir darasi bar,
ia bar akongegh!

Ezi gua nguazim ko ongarim
guavzika,
gua bar ikuvigham.
Satan fo, a ikiamin dughiam bar
otefe,

kamagh amizi a guan aningaghi
gua gasighasighasa gua bagha
izaghiri.

Kamaghin amizi, guan aven itir
darasi,

Iavzika.”

Kar Godin Akam.

O:

2. RIT

Ef 6:10-20

Akar dapanim: Ia dughiabar zurara Godin gumazamiziba bar me bagh ko mikim.

Pol Efesusba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Nan migirigiar abuananaba, ezi ki kamaghin mikimasa, ia Ekiamin poroghti an gavgavir ekiam ia damuti ia tuivigh gavgavigham. God ia ganidir midorozir biziba, ia bar dar aghuigh dar suikigh. Kamaghin ia tugh gavgavigh Satanin ifavarir nighnizir kuraba da munasam. Ia deravira nighnigh, e gumazamizir igharaziba ko uariv sozir puvati. E duar kurar overiamin itiba ko uariv sosi. Duar gavgavir gumazamizibagh ativiba, ko aser gavgaviba itiba, ko nguazir kamin garir adariaba, duar kurar kaba dughiar mitater kamin aven ingarima e da ko uariv sosi. Kamaghin ia God ia ganingizir midorozir bizibar suigh dar aghuigh. Egh arazir kuraba otivamin dughiam, ia tugh gavgavigh uan apanim munasi, mangi midorozim givaghamin dughiam, ia tugh gavgavigh mamaghira ikiam. Ia tugh gavgavighsi, Godin guizin akam benimin min uan ivariam gikegh. Egh arazir aghuir ia zuraram amiba evarimin pizir korotiamin min anerugh. Egh ia Akar Aghuim anakunsi zurara bar ifongegh, ezi arazir kam mati ia dagarir asuabar min da zui. Akar Aghuir kam kamakin, God e ko navir vamira ikiasa. Egh dughiaba bar ia oramin min nighnizir gavgavim uaghan an suiragh, eghti gumazir kuram, Satan, a barir avim

itiba ia gasavamangiti, eghti ia orar kamin amodoghin barir avir kaba mungam. Ia God ian akurazir arazim ginighnigh, egh nighnizir kam mati ia dapanir asuar gavgavimin min anerughti a ian dapaniba avegham. Eghti Godin akam, an Duam ia ganingizir midorozir sabamin min ia an suiragh. Ia bizir kabar amuva, egh God ko mikim. Egh a ian akurvaghshi ia an azangsigh. Ia zurara, Godin Duam ian navibagh inivti, ia God ko mikim. Egh angamra iki gan, egh dughiatam God ko migeir arazim ataghraghan marki, egh zurara Godin gumazamiziba bar me bagh a ko mikim.

Egh ia uaghan na bagh God ko mikim suam, God uan akam na danighiti, eghti ki anakunsi, ki atiatingan koghiva, egh bighvira mikimam. Egh Akar Aghuimin nighnizir mogomem aghuram. Ezi ki Akar Aghuim gumazamizir igharazibav kimasa, ki Krais Iesusin abuir gumazimin iti, kamaghin ki datirighin kalabusin iti. Eghti ia God ko mikim suam, ki an Akar Aghuimin gun mikimsi, a gavgavim na danighiti, ki atiatingan koghiva bighvira Akar Aghuim mikimam.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ia Ekiamin ingangarir gumazamizir an ifongiamin gin zuiba, ia bar akongegh.

Aleluya.

GUTNIUS**Jo 1:47-51**

Akar dapanim: Ia gin Godin Nguibam ganti a kuighrighti, ia Godin enselbar ganti da gumazibar otarim bagh mavanang ua izighram.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Iesus garima Nataniel a bagha izi. Ezi a kamaghin migei, "Ia ganigh. Gumazir izir kam, a guizbangira Israelin gumazim. Ezi ifavarir akatam ko ifavarir arazir tam an itir puvati."

Ezi Nataniel kamaghin Iesusin azara, "Ni manmaghin na gifo?" Ezi Iesus kamaghin an akam ikara, "Filip tighar nin dimamin dughiamin, ni temer fighin povimin itima, ki nin gani."

Ezi Nataniel akar kam baregha eggha kamaghin a ikara, "Tisa, ni Godin Otarim! Ni Israelbar Atrivim!"

Ezi Iesus kamaghin a migei, "Ki kamaghin ni migei, ni temer fighin povimin itima, ki nin gani. Ezi bizir muziarir kamin, ni nighnizir gavgavim nan iti. Ni gin bizir ekiabar ganti da bizir kam bar a gafiragham."

Eggha Iesus ua kamaghin me migei, "Ki guizbangira ia migei, ia gin Godin Nguibamin ganti a kuighrighti, eggha ia Godin enselbar ganti da Gumazibar Otarim bagh ghuavanangiva, ua izighram."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

O:

GUTNIUS**Mt 17:14-21**

Akar dapanim: Ia mastetin ovizir muziarimin min nighnizir gavgavim ikiva, eggha ia mighsiar kamin mikim suam, "Ni dikavigh munagh mangi," eggha a mangam.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesus uan suren gumazir pumuning ko mikezim inigha ghua gumazamizir avirir ekiam bato. Ezi gumazir mam iza Iesusin boroghin tevimning apirigha eggha ghaze, "Ekiam, ni nan otarimin apangkufigh. An dapanim abanganizi, a bar pazavira iti. Eggha dughiar aviriba an aviba ko dipabar ghuaghiri. Ki a inigha nin suren gumazir maba bagha izezima me anekiran ibura."

Ezi Iesus an akam ikaragha kamaghin migei, "Oio, ki bar amira, ia dughiar kamin itir gumazamiziba,

ian nighnizir gavgaviba puvati, ian araziba koma nighniziba bar derazir puvati. Ki dughiar manmaghin ia ko ikiava eggha ian osimtiziba ateri? Ni uan otarim inigh kagh izi." Ezi Iesus duar kuram batoghezi, duar kuram otarim ataghizima, an arimariam maghira gifa.

Ezi Iesusin suren gumazibara gin iza kamaghin an azai, "Manmagh amizi, e duar kurar kam batoghava avenge?"

Ezi a me migia ghaze, "Ian nighnizir gavgavim bar sufi, ezi ia a batoghan ibura. Ki guizbangira

ia migei, ian nighnizir gavgavim
zuravarim mastetin ovizitamin min
ikiva, ia mighsiar kam mikim suam,
ni sivagh munagh mangi, eghti a

mangam. Ia nighnizir gavgavim iki, ia
guizbangira biziba bar dar amuam.”*

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Misin Sande

1. RIT

Ais 2:1-5

*Akar dapanim: Ekiam, kantrin aviribar gumazamiziba akuvagh inigh mighsiar Godin
Dipenim tughav itimin mangi.*

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

God, Juda ko Jerusalemin
gumazamiziba mikimasa, irebamin min
bizim uan akam isa Emosin otarim,
Aisaian aka. A ghaze.

Dughiatam gin otivtima, mighsiar
Ikiavira Itir Godin Dipenimin
tughav itim,

tugh bar gavgavigham.

Egh a pin mar iki mighsiar igharaziba
bar dagh afiragham.

Eghti kantrin igharazibar
gumazamiziba bar izi an uari
akuvagh ikiam.

Kantrin aviribar gumazamiziba izi
suam,

“Ia izi e Saionin mighsiamin
mavanangam, a Ikiavira Itir
Godin mighsiam.

Kar Jekopin Godin Dipenim.

E mangiti a uan arazir a ifongezibar
en sure damuam.

Egh a uabi misevezir tuavim, e an
gin mangam.”

Moses Osirizir Araziba, Saionin
mighsiamin ikegh mangiti
gumazamiziba a iniam.

Guizbangira, Jerusalemin nguibam,
kar danganir Ikiavira Itir God
uan akam isi uan gumazamizibar
aningamim, eghti me azenan
mangi an akam akunam.

A jasin min ikia kantriba bar dar
gumazamizibar araziba tuisigh,
men osimtiziba deragh da akirti,
me uari nigh deragh ikiam.

Egh me uan midorozir sababa, da
misoghti,
da baravigh nguazibagh tuir ainbar
min otivigham.

Egh me uan afuziba misoghti,
da ikizirigh sabar azenibar
ingaribagh ami moghin,
otivigham.

Egh danganiba bar dar itir
gumazamiziba, uam uari
misoghan kogh ikiva, ua
midorozir arazibar sure damuan
kogham.

O Jekopin ovavir boriba, ia izi.
Ikiavira Itir God uan akar gavgaviba
isa uan angazangarimin min e
ganidi.

Da angazangarim min tuavim en
akakasi, egha an akar gavgaviba,
tuavim deravira en aka.

Eghti e akar gavgavir kabar gin
mangam.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 98:1-6

**Ia akam ikaragh: Kantribar gumazamiziba, en Godin ganizi, an apaniba ko
misogha me abira.**

Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.

A uan agharimin bizir aghuir igharagha garibagh ami.

A uan gavgavir ekiamin amodoghin, midorozir kam gamua apaniba abira.

**Ia akam ikaragh: Kantribar gumazamiziba, en Godin ganizi, an apaniba ko
misogha me abira.**

Ikiavira Itir God, apaniba ko misogha me abirazir bizimin gun mikeme,
a uan akurvazir arazim isa gumazamiziba akazi me bar an gari. A Israelian
apangkuvigha men akuraghasa dikirizir akar kam ginighnighavira ikia, me
ataghizir puvati.

**Ia akam ikaragh: Kantribar gumazamiziba, en Godin ganizi, an apaniba ko
misogha me abira.**

Kantribar gumazamiziba Godin gari, an apaniba ko misogha me abiragha, uam e
ini. Nguazimin gumazamiziba, ia Ikiavira Itir God bagh bar akongezir ighiabar
amu.

Ia onger akaba pamten dar amuva bar akuegh an ziam fi.

**Ia akam ikaragh: Kantribar gumazamiziba, en Godin ganizi, an apaniba ko
misogha me abira.**

Ia gitabav sogh, Ikiavira Itir God bagh ighiabar amu.

Ia boabav soghti, dar arareba bar deragh.

Ia sighaba, ko itabagh iviva,

pamten dimiva Ikiavira Itir Godin ziam fi, a en atrivim.

**Ia akam ikaragh: Kantribar gumazamiziba, en Godin ganizi, an apaniba ko
misogha me abira.**

2. RIT

Ap 13:46-49

*Akar dapanim: Ni nguazir kamin itir gumazamiziba bar men akuraghtima ki ua me iniasa,
bizir kam bagh, ki ni amisevezima, ni angazangarimin min ikia tuavim Kantrin Igharazibar
Gumazibar aka.*

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Kamaghin amizima Pol ko Barnabas
atiatir puvatigha, akar bar gavgavimin
me migei, "Ia Judaba, ga faragha Godin
akamin ia mikeme. Ezi ia akirim
ragha akar kam gasara. Egha ghaze,
e ikirimirir aghuir zurara itim inian
kogham. Kamaghin amizima, ia oragh,
ga uam akar kamin ia mikiman
kogham. Ga Kantrin Igharazibar
Gumazibav kimam. Ekiam bizir kam
bagha kamaghin e mikeme:

'Ni nguazir kamin itir
gumazamiziba bar men
akuraghtima

ki ua me iniasa,
bizir kam bagh, ki ni amisevezima,
ni tuavim Kantrin Igharazibar
Gumazibar aka.' "

Ezi Kantrin Igharazibar Gumaziba,
me akar kam baregha, bar akuegha
ghaze, akar kam bar dera. Ezi
gumazamizir God ikirimirir aghuir
zurara ikiam bagha miseveziba, me bar
nighnizir gavgavim an iti.

Ezi Ekiamin akam bar nguibaba bar
dar ghu.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya. Aleluya.

Ia mangi gumamazizibar amighti me nan suren gumazibar otiv. Ki dughiabar zurara ia ko iki mangiti dughiar kam givagham.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 28:16-20**

Akar dapanim: Ia nguazimin itir nguibaba bar dar mangi, gumamaziziba bar me damuti, me nan suren gumamazizibar otiv.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Ezi Iesusin suren gumazir 11 pla Galilin ghua, mighsiar a me bativasa mikemezimin oto. Egha me Iesusin garava an ziam fe, egha men marazi okam nighnisi. Ezi Iesus men boroghira iza kamaghin me migei, "God nguazim ko overiam gativamin gavgaviba bar na ganingi. Kamaghin amizi, ia nguazimin itir nguibaba bar dar mangi, gumamaziziba bar me damuti, me

nan suren gumamazizibar otiv. Eghti ia Afeziamin ziam ko, nan ziam, ko Godin Duamin ziamin me ru. Egh ki ia mikemezir migirigiaba, ia bar da isiva men sure damu, eghti me dar gin mangi. Ia deravira fogh, ki ia ko ikivira iki mangiti, nguazir kamin dughiam givagham."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

NOVEMBA 1: OLGETA SANTU

1. RIT

Re 7:2-4, 9-14

Akar dapanim: ki gin ua gari, gumazamizir avirim uari akuvagha iti. Gumazitam men avirim mengan iburagham. Gumazamizir kaba, me kantriba bar ko anababa bar ko mikarzir igharagha gariba bar ko nguibabar Akaba bar dar gumazamiziba, men marazira izegha iti.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

Ezi ki enselin igharazimin gari, an aruem anadi naghin ikeghav anadi. A Godin zurazurara itimin inabazir osizirim an iti, egha a enselin 4 plan God ongarim ko nguazim gasighasighamin gavgavim aningiziba pamten men dei. A kamaghin migei, “Ia zuamira nguazim ko ongarim ko temebagh asighasighan marki. God uan ingangarir gumazibagh inabas. E faragh uan Godin ingangarir gumaziba, inabazir osizirim e men guabar an osirigh givaghti, ia gin bizibagh asighasigh.”

Ezi ki orazi, me gumazamizir inabazir osizirim isibar dibobonim dibori. Me 144,000 plan gumazamiziba, inabazir osizirim me garisi, me Israelin kantrin aven itir 12 plan anababa, vaghvagha men varazira, osizirim ini. *

Egha ki gin ua gari, gumazamizir avirim uari akuvagha iti. Gumazitam men avirim mengan iburagham. Gumazamizir kaba, me kantriba bar ko anababa bar ko mikarzir igharagha gariba bar ko nguibabar akaba bar dar gumazamiziba, men marazira izegha iti. Me atrivir dabirabim ko Sipsipin Nguzimin guamin tuivighav iti. Me korotiar ghurghurir ruariba aghui, egha uan agharibar okavir aghuabar suiki. Me pamten kamaghin dei,

“En Godin uan atrivir dabirabim gaperazim,
ko Sipsipin Nguzim, aningra en akuragha en apanim abira.

Ezi e aningin ziamning fe.”

Ezi enselba bar ikia, atrivir dabirabim ko 4 plan bizir angamra itiba ko gumazir dapaniba, me me okarigha tuivighav iti. Egha atrivir dabirabimin garava tevir akuriba apira egha uan guaba nguazim misuegha, egha Godin ziam fe. Me kamaghin migei,

“Guizbangira!

E uan God ziar ekiam a daning, egh a bagh bar akongegham,
egh kamagh mikim suam, an fofozim bar pin iti.

Egh a minabiva, egh an ziam fam.

A gavgavir ekiam iti, eghti e an gavgavimin apengan ikiam.

Dughiabar zurara bizir kaba bar moghirama Godin biziba.

Bar guizbangira!”

Ezi gumazir dapanibar mav kamagh nan azara, “Gumazamizir korotiar ruarir ghurghuriba aghuizir kaba, me taia? Me managhira ikegha ize?”

Ezi ki an akam kamagh a ikara, “Gumazir ekiam, ni uabi fo.” Ezi a kamagh na migei,

“Gumazamizir kaba me uan apanibar dafaribar osimtiziba ko mizazir ekiaba ini.

Ezi osimtizir dughiam datirighin gifa.

Ezi me uan korotiaba Sipsipin

Nguzimin ghuzimin da ruegha, dagh amizi, da ghurghuri.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 24:1-6

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

Nguazir kam ko bizir an itiba bar,
da bar Ikiavira Itir Godin bizibara.
Ezi nguazimin itir gumazamiziba bar, uaghan an bizibara.
An ongarir konibar aven mati akinir guariba asegha,
nguazimin ingarigha a isava dipar kabagh isin anefazi a bar gavgafi.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

Tinara, Ikiavira Itir Godin mighsiamin ghuavanangam?
Tinara, an Dipenimin aven mangam?
Gumazir kamagh amiba, merara an aven mangam.
Men navir averiaba ko, me amir araziba ko, nighniziba zue, egha asebar ziaba
fer puvatigha,
igharaz darazi ko akam akirigha egh gin me gifarir puvati.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

Kamagh amir darasi, Ikiavira Itir God deragh me damu, ua me inigh men akuragh
me dipon suam,
me nan damazimin dera, egha osimtiziba puvati.
Gumazir kamagh amiba, kar me God buri.
Me Jekopin God, bar an boroghira ghua a baghavira iti.
(Ighiam gamua an suiam atugha avughsegha ua ighiam gami.)

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

2. RIT

1 Jo 3:1-3

*Akar dapanim: Krai uamategh nguazir kamin iziti, e uan damazibar deravira an ganam.
Egh an min otogham.*

Akar kam, akinafarir faragha zuim, Jon an osirizimin aven iti.

Ia nighnigh, Afeziar Ekiam bar
e gifuegha en dighorim gami. Egha
ziar kam, Godin boriba, e gati. Ezi
guizbangira, e an boribara. Nguazir
kamin gumazamiziba God gifozir
puvati, me kamaghin uaghan e gifozir
puvati. Nan adarasi, e datirighin
Godin boriba. Egha e fozir puvati, e
gin manmaghin otivam. God bizir kam

tighar en akagham. E kamaghin fo,
Krais uamategh nguazir kamin iziti,
e uan damazibar deravira an ganam.
Egh an min otogham. Gumazir an min
otivamin dughiam bagha mizua gariba,
me Iesus zuezi moghin me uari zue.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya. Aleluya.

Gumamazizir ingangarir ekiabagh amua osimtiziba ateriba, ia na bagh iziva avughsam.

Aleluya.

GUTNIUS**Mt 5:1-12**

Akar dapanim: Ivezir bar ekiam ia mizua Godin Nguibamin iti, kamaghin ia naviba deragh bar akongegh.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Iesus gari avirir ekiam an gin izima a mighsiar mamin anabogha, egha apera. Ezi an suren gumaziba a bagha izi.*

Ezi Iesus kamaghin uan suren gumazibar sure gamua ghaze,*
 “Ia Godin damazimin ia fo ia an bizibagh asa, ia God Bizibagh Ativamin Dughiamin aven mangam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia datirighin azia itir gumaziba, ia bar akuegham. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazir uari abira aghumra itiba, God nguazim bar ia daningam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazir arazir aghuiba baghavira ikia egha mati gumazim mitiriam an azi, egha mati gumazim kuarim an piri, God ian mitiriam a givagham. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumazir apangkuvim igharazibar itiba, God ian apangkuvam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumamazizir navir averiar zueziba, ia

Godin ganam. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumamazizir adariba ko midoroziba ageviba, me ‘Godin Boriba’ ia darigham. Kamaghin ian naviba deragh. Ia gumamazizir arazir aghuibagh amiba, ezi me arazir kam bagha osimtiziba ko mizaziba ia ganidi, God Bizibagh Ativamin Dughiam, a iananam. Kamaghin ian naviba deragh. Me ian gari ia na ko iti, ezi bizir kam bangin me paza arazir osimtiziba ko mizaziba ia ganidi, egha migirigiar ifavarir aviriba ia gasi, kamaghin ian naviba deragh. Ivezir bar ekiam ia mizua Godin Nguibamin iti. Godin akam inigha izir gumazir ian faragha ghueziba, me uaghan kamaghira osimtiziba ko mizaziba me ganingi. Kamaghin ia naviba deragh bar akongegh.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

NOVEMBA 2: OLGETA MANMERI I DAI PINIS

MISA 1

1. RIT

Jop 19:1, 23-27

Akar dapanim: Ki fo, nan Akurvazir Gumazim Godin Nguibamin iti.

Akar kam, akinafarir Job osirizimin aven iti.

Ezi Job a ikaragha ghaze,
 “Noka! Ki kamagh sua, ki God ko
 migeir akar kaba,
 gumazitam bar ada isi
 akinafaritamin da osirighti da
 ikivira iki.
 Kamaghin deragham, me ti nan akam
 isi,
 dagiatamin dagiar tuizimin
 anerighoreghti, a iki kamaghira
 ikiam.
 Ki fo, nan Akurvazir Gumazim Godin
 Nguibamin iti,
 egh a gin nguazir kamin izi kotin
 aven tugh nan akurvagh na bagh
 mikimam.

Arimariar kuraba, nan mikarzim
 gasighasighti, ki a sara ikivira iki
 Godin ganam.
 Ki uabi uan damazibar an ganam,
 eghti a na bagh mikimam.
 Ki an ganti an nan roroamin min
 ikiam.
 Ki guizbangira Godin ganasa nan
 navim bar dikavigha iti.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 42:2-3, 5; 43:3-5

Ia akam ikaragh: O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira nan piri.

Asizir atiam dipatam amasa ariaghira ivemara daghurir muziaribar uaghiri
 moghin,
 O God, ki nin boroghin ikiasa bar ifonge.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

O God, ni Godin angamra itim, ki ni bagha kuarim bar puvira nan piri, mati
 gumazim kuarim an pirizi a dipatam ramasa.
 God, dughiar manamra ki bar nin boroghira mangi egh nin ziam fam?

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

Ki fomira gumazamizir avirimin faragha ghua me inigha ghua Godin Dipenimin
 aven ghu.

Ki me ko zuir dughiamin,
 gumazamizir avirir kam Godin ziam fa a minabava pamten tiariba akara onger
 akabagh ami.

Ki bizir kabagh nighnigha egha nan navim bar moghira biaghiri.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

Ni uan guizin akam amadagh uan angazangarim akaghti,
 aning tuavim nan akagh uam na inigh Saionin mighsiar ni ua bagha inabazimin
 min Dipenir ni uabi itimin mangi.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

O God, ni nan God, nirara nan navim gamima a derazi ki bar akonge.
 Ki nin ofa gamir dakozimin mangi,
 egh uan gita misogh nin ziar ekiam fam.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

Ki uan navir averiamin aven uabira uabin azangsigha ghaze, ki tizim bagha bar osemi? Ki osiman kogham.
 Kamaghin dera, ki ua nighnizir gavgavim Godin ikiva, uam an ziam fam.
 A nan God, a nan akurvazir gumazim.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, kamagh garir gumazamiziba, kar me God buri.

2. RIT

1 Ko 15:51-57

Akar dapanim: Ovevem, nin gavgavir ni gumazamiziba abirim a managh iti?

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Ia oragh. Ki akar mogomer mamin gun ia mikimasa. En tarazi oveghan kogham. Me ikivira ikitima, sighar abuananam arangam, eghti dughiar kamra God me damighti men nivafiziba igharagh otogham. Bizir kam bar zuamiram otogham, mati damazim komokoi moghin. Sigham arangamin dughiamin, ariaghreziba ua dikavighiva uam ikuvan kogham. God bar moghira e damighti e nivafizir igharagha garibar otivam. A kamakin, mati gumazim korotiar ghurim suegha egha korotiar igiam aruzi moghin, e nivafizir kuram suegh, egh ikuvighan koghamin nivafizim arugham. Egh e ariaghirir nivafizim suegh, egh ariaghirir puvatizir nivafizim arugham. E gin uan ariaghirir nivafizir kuram sueghiva, uan nivafizir ikuvan

koghamibar aghuighti, dughiar kamin Godin Akinafarimin itir migirigiam a guizin otogham,

“God ovevem dikabiragha, a gasighasiki, egha bar a gafira.

Ovevem, ni gumazamiziba dikabirir gavgavim managh iti?

Ovevem, ni gumazamiziba mizazim me ganidir gavgavim managh iti?”

Ovevem, mizazir gavgavir gumazamizibagh anidim, arazir kuram dama a ini. Ezi arazir kuram uan gavgavim, Moses Osirizir Araziba dama a ini. En Ekiam Krai Iesusin ingangarimin, God gavgavim e ganidima, e ovevem ko misogha a dikabiri. Kamaghin, e Godin minabi!

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya. Aleluya.

Iesus kamaghin migei, ‘Nan afeziamin ifongiam a kamakin. Gumazamiziba bar otarimin gan nighnizir gavgavim an iki, me ikirimirir aghuir zurara itim iniam. Eghti ki ua izamin dughiamin me ua dikavam.”

Aleluya.

GUTNIUS

Jo 6:37-40

Akar dapanim: Nan Afeziamin ifongiam kamakin, gumaziba bar Otarimin ganighiva egh nighnizir gavgavim an ikiva, me zurara itir ikirimir aghuarim iniam. Eghti Godin Kotin Dughiam otoghti ki me damighti me ua dikavigham.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Iesus kamaghin gumazamizibav gei, "Gumazamizir Afeziam na ganingiziba, me bar na bagh izam. Egh gumazir na bagh izamim, ki a batueghan kogham. Ki uan ifongiamin gin mangasa Godin Nguibam ategha izaghirizir puvati. Ki Afeziar na amadazimin ifongiamin gin mangasa ki izaghiri. Ezi Afeziar na amadazimin ifongiam, a kamakin, ki gumazamizir a na ganingizitam ateghan kogham. Puvati. Ki Godin Kotin

Dughiamin me damighti me bar ua dikavigham. Nan Afeziamin ifongiam kamakin, gumaziba bar Otarimin ganighiva egh nighnizir gavgavim an ikiva, me zurara itir ikirimir aghuarim iniam. Eghti Godin Kotin Dughiam otoghti ki me damighti me ua dikavigham."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Arapela Rit. lukim "Buk Rit bilong Planim ol Manmeri. "

MISA 2

1. RIT

2 Mkb 12:43-45

Akar dapanim: Gumazamizir arazir aghuibagh amuava ariaghreziba, me ua dikavigh ivezir aghuimra iniam. Arazir kam, Godin damazimin a bar guizbangira

Akar kam, Makabin akinafarir namba 2in aven iti.

Egha Judas uan midorozir gumazibav kemezi, me dagiar maba ariki. Ezi dar dibobonim ghua 2,000 silvan dagiabar oto. Ezi a dagiar kaba amadazi da Jerusalem ghu, eghti ofa gamir gumaziba, arazir kuraba gin amangsi ofa damuam. Arazir Judas amizir kam, a bar moghira dera. Guizbangira, a nighnizir gavgavim kamaghin ikia ghaze, gumazir ovia ghueziba uamategh dikavam.

Guizbangira, Judasin nighnizir gavgavim kamakin, ua dikavamin arazimin ikian koghai, ezi gumazir ovia

ghueziba bagha God ko migeir arazir kam, a bar onganighai.

Judas nighnizir gavgavim kamaghin iti, gumazamizir arazir aghuibagh amuava ariaghreziba, me ivezir aghuimra iniam. Arazir kam, Godin damazimin a bar guizbangira. Kamaghin, Judas, midorozir gumazir oveaghueziba bagha, God men arazir kuraba gin amangasa, a ofan mam gami.

Kar Godin Akam.

SAM**Sam 23:1-6****Ia akam ikaragh: Ekiam na geghuvir gumazim.**

Ikiavira Itir God, a gumazir uan sipsipba deragha dagh eghuva dar garimin min iti.

A kamaghira deragha na geghuva nan gari.

Kamaghin ki bizitamin otevezir puvati.

A na inigha ghua grazir aghuiba itir danganimin na atizi, ki dagh isin irav iti.

A na inigha dipar aghuiba itir danganibar zuima,

ki dar boroghin avughsa iti.

A gavgavir igiam na ganidi.

Ia akam ikaragh: Ekiam na geghuvir gumazim.

A uan iziar ekiam bangin, a fomira mikemezi moghin, a na inigha tuavir aghuibara zui.

O God, ni na ko iti.

Kamaghin, ki danganir zarimin mangiva ovevemin tuavir mitarmemin mangi, egh bizir ikurabar atiatingan kogham.

Ni uan aghorir sipsipbagh eghuvimin suirazi,

ki an gara fo, ni na geghuv deragh nan ganam. Kamaghin, nan navim bar nan dera.

Ia akam ikaragh: Ekiam na geghuvir gumazim.

Ni na bagh daghem gamigha azenara na dafazi, nan apaniba bar nan gari.

Ni nan diazi, ki iza ni ko aperazi, ni borem isa nan dapanim ginge.

Ezi nan itarim, bar izivagha fasfagha iri.

Ia akam ikaragh: Ekiam na geghuvir gumazim.

Bar guizbangira, nin arazir aghuim ko apanguvir arazim, dughiabar zurara na ko ikiam.

Eghti ki Ikiavira Itir Godin Dipenimin iki mamaghira ikiam.

Ia akam ikaragh: Ekiam na geghuvir gumazim.**2. RIT****Re 14:13**

Akar dapanim: Gumazamizir nighnizir gavgavim Ekiamin ikia egh gin ovengamiba, me bar akongegh.

Akar kam, a Mogomer Akar Aghuriaghirizimin Akinafararim, o Revelesen, an aven iti.

Ezi ki Godin Nguibamin tiarir mam barazi, a kamagh migei, "Ni akam kamaghin an osirigh. Datirighin iki mangi, gumazamizir nighnizir gavgavim Ekiamin ikia egh gin ovengamiba, me bar akongegh." Ezi Godin Duam uaghan ghaze, "Bar guizbangira. Me amir ingangarir

osimtizir kam ategh, egh mangi avughsi. Egh me pura mangan kogham. Puvati. Arazir aghuir me amiziba men gin mangiti God kotiamin dar ganam. Kamagh amizi, me bar akongegh."

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya. Aleluya.

Ki mangi ia bagh danganiba akiram, egh ki ua izi ia inigh mangiti, ia na ko ikiam.

Aleluya.

GUTNIUS**Jo 14:1-6**

Akar dapanim: Nan Afeziamin dipenimin danganir aviriba iti.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Iesus ua kamaghin uan suren gumazibav gei, "Ia nighnizir aviribar amuva osiman marki. Ia nighnizir gavgavim Godin ikiva, egh uaghan nighnizir gavgavim nan iki. Nan Afeziamin dipenimin danganir aviriba iti, ezi ki mangiva ia bagh danganibar kiram. Bizir kam guizbangira puvatizi, ezi ki ia mikemeghan koghai. Ki mangiva ia bagh danganim akirighiva, egh ua izi ia inigh mangiti ia na ko ikiam. Egh nguibar ki ikiamim, ia uaghan na ko an ikiam. Ezi ia nguibar ki zuim, ia an tuavim gifogha gifa."

Ezi Tomas a migei, "Ekiam, e fozir pu, ni managh zui, kamaghin e manmaghin tuavir ni zuim gifogham?"

Ezi Iesus kamaghin a migei, "Ki uabi ki tuavim, egha ki guizin akamin mingarim, egha ki ikirimirir aghuimin mingarim. Ezi gumazitam tuavir igharazimin Afeziam bagh mangigham kogham. Puvati. Kirara ki Afeziam bagha zuir tuavim."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

Arapela Rit. lukim "Buk Rit bilong Planim ol Manmeri."**MISA 3****1. RIT****Ais 25:6, 7-9**

Akar dapanim: Ekiam, guizbangira ovevem a givaghti, ovevem ua me bativan kogham.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Aisaia, an osiri.

Egh Saionin mighsiam, Ikiavira
Itir Godin Gavgaviba Bar Itim,
isar bar ekiam kantribar
gumazamiziba bar me bagh a
damuam.
Eghti isar kam bar deragh, asizir
bar aghuiba ko damamin wainin
dipar bar aghuim an ikiam.
Datirighin gumazamizir naviba
osemegha itiba,
me mati gumazim aremezi, me a
bagha osemegha korotiar piziba
aghui.
Eghti Ikiavira Itir God, Saionin
mighsiamin kantribar

gumazamiziba bar, men
osimtiziba agivam.
Egh bar ovevem agivaghti,
ovevem ua me bativan kogham.
Ikiavira Itir God, en Ekiam, men
ararem agivagham,
egh bar gumazamizibar damazibar
teriba bar da adizam.
Egh a uan gumazamizir aghumsigha
itiba,
a men aghumsiziba bar da
givagham.
Kar, Ikiavira Itir God
kamaghin damuasa mikemezir
akam.

Ezi bizir kaba otivamin dughiamin,
 gumazamiziba kamaghin
 mikimam,
 “Ikiavira Itir God, en God. E
 nighnizir gavgavim an iki, a
 mizuam ikiti, anarira izi en
 akuragh uam e iniam.

A uabira Ikiavira Itir God, egha a en
 akura.
 Kamaghin a uam e inizir bizir kam
 bagh, e bar akuegham.”

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 63:2-3, 3-4, 5-6, 8-9

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

O God, ni nan God, ki nin ganasa ni baghavira mizua iti.
 Ki mati, dipaba puvatizir danganimin ikia dipam bagha ariaghiri moghin,
 nan duam ni ko ikiasa ifongezi, ki bar uabi isa ni ganingi.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ki nin Dipenimin aven nin ganasa ifonge,
 ni uan gavgavim ko ziar ekiam nan akaghasa ki ifonge.
 Nguazir kamin ikirimirim a dera,
 ezi nin apangkuvir arazim a gafiragha bar moghira dera.
 Kamaghin, ki nin iziam fe.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ki angamra ikivira iki, ni minabiva nin iziam fivira ikiam.
 Ki uan dafariba fegh ghuanabogh ni ko mikimam.
 Nan duam bar deraghavira ikia mati,
 gumazim dagher aghuiba ame egha bar ikiri.
 Kamaghin, ki bar akuegha nin iziam fa, ighiabagh ami.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

Ni dughiaabar zurara nan akurvasi.
 Ezi ki dimagaribar nirara nighnigha,
 uan misiam girighav ikia nirara nighnisi.
 Ki tuarir nguzim uan amebamin avizimin apengan iti moghin, ki bar nin
 boroghin ikia,
 bar akuegha ighiabagh ami.
 Nan duam ni ko poroghav iti,
 ezi nin agharim deragha na avara.

Ia akam ikaragh: O nan God, nan duam ni bagha mitiriam an azi.

2. RIT

Fl 3:20-21

*Akar dapanim: Krais uan gavgavimin en mikarzir apengtizir oveavira itir kaba dar amighti,
 da mikarzir igiabagh avagham. Egh Kraisin mikarzir aghuir angazangarimin itimin
 miraram otogham.*

Pol Filipaba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

Ezi eia, e Godin Nguibamin
 gumazamiziba. E, Ekiam Krais Iesus
 en Akurvazir Gumazim, a pin munagh
 ikegh izighriva uam e iniam, ezi e a
 baghavira mizuai. Krais uan gavgavimin
 a bizibar amuti da bar an apengan
 ikiam. Egh gavgavir kamra an en

mikarzir apengtizir oveavira itir kaba
 dar amighti, da mikarzir igiabagh
 avagham. Egh Kraisin mikarzir aghuir
 angazangarimin itimin miraram
 otogham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ki uabi ua dikavzir arazimin mingarim. Egħa ki uabi ki ikirimirir zurara itim. Ezi gumazamizir angamra ikia nighnizir gavgavim nan itiba, me ovengan kogham. Puvati. Me zurara angamra iki mamaghira ikiam.

Aleluya.

GUTNIUS**Jo 11:17-27**

Akar dapanim: Ki uabi, ki gumazir gumazamizibagh amima me ua dikavim, egħa ki uabi, ki gumazir ikirimirir zurara itim anidim.

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Iesus uan suren gumaziba ko ghuava Betanin nguibamin boroghin zui, egħa kamaghin oraki, Lasarus 4 plan dughiabar mozim in ike. Betanin nguibam a Jerusalem boroghin iti, tuavimin ruarim a 3 plan kilomitan tu. Ezi Judian gumazamizir aviriba iza Marta ko Marian gara iti. Aning in dozim in ovevem bagħa, me aning in akurvaghamin migirigiar tabav kinti aning in navimning deraghāsa, me ize. Ezi Marta orazima Iesus izi, ezi a Maria ataghizi a dipenimin itima a ghua tuavimin Iesus bato.

Egħa Marta kamaghin Iesus migei, “Ekiam, ni kagh ikezi, nan dozim aremegħan kogħai! Ezi ki uaghan fo, ni datirighin bizitam bagħ Godin azaragħti a ni danigam.”

Ezi Iesus a migei, “Nin dozim ua dikavigham.”

Ezi Marta a migei, “Ki fo, a nguazim givaghamin dugħiamin

dikavigham, dugħiar gumazamiziba bar dikavamim.”

Ezi Iesus a migei, “Ki uabi, ki gumazir gumazamizibagh amima me ua dikavim, egħa ki uabi, ki gumazir ikirimirir zurara itim anidim. Gumazitam, nighnizir gavgavim nan ikiva aremegħiva, an angamra ikivira ikiam. Ezi gumaziba bar angamra ikia egħa nighnizir gavgavim nan iti, me aremegħan kogħam. Puvati. Me angamra iki mamaghira ikiam. Ni nighnizir gavgavim akar kabar iti, o puvati?”

Ezi Marta kamaghin Iesus migei, “Are, Ekiam! Ki nighnizir gavgavim ikia fo, ni Godin Otarim. Ni gumazir kam God nguazimin ni amangasa mikeme, Gumazir God Uam E Iniasa Misevezim.”

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim,

Arapela Rit, lukim "Buk Rit bilong Planim ol Manmeri. "

NOVEMBA 9: BLESIM HAUS LOTU BILONG SANTU JON LATERAN

1. RIT

Ese 47:1-2, 8-9, 12

Akar dapanim: Ki garima, dipam tiar akar aruem anadi naghin itimin apengan otogha ivemara ghuaghiri. Ezi dipar kam an ivemara ghuaghiri naghin, biziba bar angamra ikiam.

Akar kam, Godin akam inigha izir gumazim Esekiel, an osiri.

Egha Esekiel ghaze, God ua na inigha Godin Dipenimin tiar akamin ize. E fo, Godin Dipenim aruem anadi naghin gari. Dughiar kam, ki garima, dipam tiar akar aruem anadi naghin itimin apengan otogha ivemara ghuaghiri. Ezi uaghan dipam sautin amadaghan itir tiar akar kamin otogha sautin amadaghan itir ofa gamir dakozimin boroghin ivemara ghuaghiri, egha ofa gamir dakozim gita. Ezi a na inigha ghua tiar akar notin amadaghan itimin azenan ghugha, egha ga divazir ekiar Godin Dipenim avinizimin azenan ghu. Egha ga arua divazimin miriamin azenan ghua egha tiar akar aruem anadi naghin itimin oto. Egha ki dipamin garima, a sautin amadaghan itir divazimin tiar akamin apengan otogha emira zui.

Egha a kamaghin na migei, "Dipar aruem anadi naghin ivemarim, a Jordanin fanemin danganir zarimin

ghuaghiri, egha bar ghua Amangsizim Itir Dipar Akaremin tu. E fo, dipar akarer kam amangsizim a gizifa. Ezi dipar kam a damuti, a dipar aghuimin otogh amangsizim puvatigham. Ezi dipar kam zuir danganiba, asizir igharagha gariba izi an boroghin ikiam. Eghti osirir aviriba an ikiam. Guizbangira, dipar kam Amangsizim Itir Akarem damuti a deragham. Egh dipar kam ivemara ghuaghiri naghin, biziba bar angamra ikiam.

Ezi Godin Dipenimin otozir dipar kamin miriamningin, temer igharagha garir aghuiba otiv bivira ikiam. Temer kabar dafariba da misingan kogham. Temer kaba, dipar iza Godin Dipenimin otozimin boroghin iti, kamaghin da iakinibar zurara bivira ikiam. Eghti gumamaziziba temer kabar ovizibar amiva, egh dar dafariba iniva uan duaba ko arimariabar kiram."

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 46:2-3, 5-6, 8-9

Ia akam ikaragh: Ekiam, uan Dipenir Zuruzimin iti.

God, en danganir mogomemin min ikia e akumakua deragha en gara, gavgavim zurarama e ganidi.

Dughiar e osimtizir ekiabar aven itibar, a en akurvaghasa gara iti.

Mikimkiziba otivti, mighsiaba dipirighiri ongarir torimin magiriti, e atiatingan kogham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, uan Dipenir Zuruzimin iti.

Godin Nguibam, a Godin Bar Pin Itim ua bagh a ginaba, egha an aven iti.

Ezi faner bar ekiar mam an torimin ivemarima, gumamaziziba dipar kam bagha bar akonge.

God Nguibar kamin aven iti, ezi Nguibar kam ikuvighan kogham.

Aminim tighar tisi damuti, God an akuragham.

Ia akam ikaragh: Ekiam, uan Dipenir Zuruzimin iti.

Ikiavira Itir Godin Gavgaviba Bar Itim, an e ko iti.

A Jekopin God, a en danganir mogomem.

(Ighiam gamua an suiam atugha avughseghe ua ighiam gami.)

Aria! Ia izi Ikiavira Itir God amizir bizibar ganigh.

A nguazimin amizir biziba, ia dar gan digavir kurabar amuam.

Ia akam ikaragh: Ekiam, uan Dipenir Zuruzimin iti.

2. RIT

1 Ko 3:9-11, 16-17

Akar dapanim: Ia mati Godin Dipenim.

Pol Korinba bagha osirizir akinafarir namba 1in dibobonim.

Ga uaning inigha Godin ingangarim gami, ezi ia mati an azenim.

Egha ia uaghan mati Godin Dipenim. God uan apangkuvimin, fofozim na ganingizi, ki mati dipenibar ingarir gumazir fofozir bar ekiam itim. Egha ki dagiaba arizima, gumazir igharazim dagh isin dipenimin ingari. Eghti dipenimin ingarir gumaziba vaghvagh deravira ganiva dipenimin ingar. Ia fo, God Kraiss Iesus isa, dipenimin ingarir dagiar faragha atizimin min anetigha gifa.

Eghti gumazitam, dipenimin ingarir dagiar faragha itir igharazitam, uam anerighan kogham.

Ia Godin Dipenimra, ezi Godin Duam ian aven iti. Ia ti kamaghin fozir puvati? Godin Dipenim, a ua baghaviram a ginabas. Ezi dipenir kam, kar iarara. Kamaghin, gumazitam Godin Dipenim gasighasightima, God gumazir kam gasighasigham.

Kar Godin Akam.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

""Dipenir kam ki uabagh a ginabazi a nan ingangarim baghavira iti, nan ziam an ikia mamaghira iti.""

Aleluya.

GUTNIUS

Jo 2:13-22

Akar dapanim: Iesus migeir Godin Dipenir kam, an mikarzimra.

Ia, Kraiss Iesusin Akar Aghuir Jon osirizim, a baragh.

Ezi Israel bagh Itazir Dughiamin Isam otivasa roghira izima, ezi bizir kam bagha Iesus Jerusalem in nguibar ekiamin ghu. Egha a Godin Dipenimin avizimin aven ghua bizibar garima, gumaziba dagiaba iniasa bulmakauba ko sipsipba ko kuaraziba amadi. Ezi a garima dagiaba uari ikarvazir gumaziba apiaghav iti. Ezi Iesus beniba inigha bizimin min a da ike. Egha a gumaziba ko men sipsipba ko bulmakauba bar me batoke, ezi me Godin Dipenimin avizim ategha zui. Ezi a dagiaba uari ikarvazir gumazibar dakoziiba akuri

da ira dagiaba akiziragha tintinibar zui. Ezi a kamaghin gumazir dagiaba bagha kuaraziba amadiba pamten me migei, "Ia kuaraziba inigh mangi! Ia nan Afeziamin dipenim biziba amadir danganimin min a damuan marki." Ezi an suren gumaziba an amizir arazir kamin ganigha, egha me Godin Akinafarimin itir akar mam giniri. Akar kam a kamakin, "Nan navir averiam bar nin dipenim gifuegha egha a baghavira iti."

Ezi Judan gumazir aruaba Iesus amizir arazir kamin ganigha, egha me

kamaghin an azara, “Ni mirakelin arazir manam damigh en akagh suam, ni gavgavim ikia gatrighin arazir kam gami?” Ezi Iesus kamaghin men akam ikara, “Ia Godin Dipenir kam apirighiti, eghti ki dughiar pumuning ko mikezimin uam an ingarightima a tugham.” Ezi Judaba kamaghin migei, “Me 46 plan azenibar Godin Dipenir kamin ingari. Eghti ni ti dughiar pumuning ko mikezimin a ingarighiti a tugham, o?”

Ezi Iesus migeir Godin Dipenir kam, an mikarzimra. Ezi God gin mozimin a gamizima a ua dikafi, ezi an suren gumaziba ua akar a fomira mikemezir kam giniri. Egha akar Godin Akinafarimin itim ko akar Iesus mikemezir kam nighnizir gavgavim dar iti.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

DESEMBA 8: SANTU MARIA I NO GAT SIN

1. RIT

Jen 3:9-15, 20

Akar dapanim: Ki nin ovavir boribar amighti, me amizimin ovavir boribar apanimin ikiam.

Akar kam, a Faraghaviram Otivizir Bizibar Akinafarim, o Jenesis, an aven iti.

Ezi Ikiavira Itir Godin Gavgavim gumazimin diagha ghaze, “Ni managh iti?”

Ezi gumazim akam ikaragha kamagh migei, “Ki bibiamra iti. Ki ni barazi, ni azenir kamin arua izima, kamaghin ki atiatigha modo.”

Ezi God an azara, “Ni manmaghira fo, ni bibiamra iti? Tina ni mikeme? Ni, iter ovizir ki gua daman anogoroghezir kam, ni ti an ovizitam anemeghama?”

Ezi gumazim a ikaragha kamagh migei, “Amizir nan roroamin min ikiamin ni na ganingizim, anarira iter kamin ovizir mam na ganingizi, ki aneme.”

Ezi Ikiavira Itir Godin Gavgavim kamagh amizimin azara, “Ni manmaghsuavira bizir kam gami?” Ezi amizim an akam ikaragha ghaze, “Kuruzim na gifarazi, ki iter kamin ovizir kam ame.”

Ezi Ikiavira Itir Godin Gavgavim kamaghin kuruzim migei, “Ni arazir kurar kam a gami, ezi datirighin ki ni abinamin akar gavgavim iti. Ni osimtizir bar ekiam ikiam. Osimtizir ni iniamim, an osimtizir asizir igharaziba iniamim gafiragham. Egh ni zurara uan navimin nguazimin davarva, egh nguazim minezibara amiva ikiam. Egh ki ni damighti ni amizimin apanimin ikiam, eghti amizim ni apanimin ikiam. Eghti ki nin ovavir boribar amighti, me amizimin ovavir boribar apanimin ikiam. Egh an ovavir borir mam nin dapanim dikaragham, eghti ni an dagarir ginkevim giviam.”

Ezi gumazim kamaghin nighnisi, an amuim, gumazamiziba bar men ovavir amizimin otogham. Kamaghin, a ziam, “Iv” a gati.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 98:1-4

Ia akam ikaragh: Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.

Ia onger akar igiatam Ikiavira Itir God bagh, a bangi.

A uan agharimin bizir aghuir igharagha garibagh ami.

A uan gavgavir ekiamin amodoghin, midorozir kam gamua apaniba abira.

Ia akam ikaragh: Ekiam, uan Dipenir Zuruzimin iti.

Ikiavira Itir God, apaniba ko misogha me abirazir bizimin gun mikeme, a uan akurvazir arazim isa gumazamizibar akazi me bar an gari. A Israelian apangkuvigha men akuraghasa dikirizir akar kam ginighnighavira ikia, me ataghizir puvati.

Ia akam ikaragh: Ekiam, uan Dipenir Zuruzimin iti.

Kantribar gumazamiziba Godin gari, an apaniba ko misogha me abiragha, uam e ini. Nguazimin gumazamiziba, ia Ikiavira Itir God bagh bar akongezir ighiabar amu.

Ia onger akaba pamten dar amuva bar akuegh an ziam fi.

Ia akam ikaragh: Ekiam, uan Dipenir Zuruzimin iti.

2. RIT**Ef 1:3-6, 11-12**

Akar dapanim: Bar fomira God e ginabagha ghaze, e Krai ko poroghiv iki, an boribar otivigham.

Pol Efesusba bagha osirizir akinafarimin dibobonim.

E Krai Iesusin poroghav itima, ezi tuavir kamin God deravira e gamua en duabar akurvaghasa uan Nguibamin otivir bizir aghuiba e ganidi. Kamaghin amizi, e God minabagham, a en Ekiam Krai Iesusin Afeziam ko an God. Dughiar God tighar nguazir kamin ingaramim, a kamaghin ifonge, e a baghivira itir gumazamizibar ikiva, an damazimin arazir kuratam ikian kogham, egha a fomira e ginaba. Egha ghaze, e Krai ko poroghiv iki, egh tuavir kamin e an gumazamizibar min otogham. A fomira bar e gifongegha egha e ginabagha ghaze, a Krai Iesusin ingangarimin tuavimin e damighti, e an boribar otivigham. God uan bar

akongezir arazim ko uan ifongiamin gin ghua bizir kam gami. A ifongezir Otaramin ziamin, a bar pura bizir aghuimin min uan apangkuvim isa e ganingi. Kamaghin e apangkuvir bar ekiam kam ginighnighiva, egh Godin ziam fam.

God uan ifongiam ko nighnizimin gin ghua, bizibagh amima da otifi. A faraghavira uan nighnizimin gin ghua, e Krai ko porogh egh an gumazamizibar min ikiasa, an e amisefe. E Judaba, e faraghavira Krai mizuava an gin zuir gumazamiziba, e Godin ziar ekiam bar a pirafam.

Kar Godin Akam.**WELKAMIM GUTNIUS**

Aleluya, Aleluya.

O Maria, Godin apangkuvim ni ko iti. Ezi Ekiam ni ko itima, me nin iziam fer arazim amizibagh gafira.

Aleluya.

GUTNIUS**Lu 1:26-38**

Akar dapanim: Dughiar aghuarim Maria. Ekiam ni gifongegha deravira ni gamua egha ni ko iti.

Ia, Krai Iesusin Akar Aghuir Luk osirizim, a baragh.

Egha Elisabetin navir adasem 6 plan iakinimin otozima, God ensel Gebriel Nasaretin anemada, Galilin Distrighin aven itir nguibam. Ezi ensel ghua, guivir igiar gumazitam koma akuizir puvatizim, an ziam Maria, me gumazim Josepin ikiasa a ginaba. Josep, an Atrivim Devitin ovavimra. Ensel a bagha ghuava kamaghin a migei, “Dughiar aghuarim Maria. Ekiam ni gifongegha deravira ni gamua egha ni ko iti.” Ezi Maria an akam baregha digavir kuram gamigha pura nighnisi, “Kar akar manmaghin amizim?”

Ezi ensel kamaghin a migia ghaze, “Maria, ni atiatingan marki, God bar ni gifuegha ni ko iti. Ni oragh, ni navim asegh otarim bateghiva, ziar kam Iesus, a datigh. A ziar ekiam ikiti, me suam, kar Godin bar pin itimin otarim. Eghti God a damighti, a uan ovavim, Atrivim Devitin min ikiam. Eghti a Jekopin adarazir atrivimin ikivira ikiam. Eghti a bizibagh ativamin dughiar kam givaghan kogham.” Ezima Maria kamaghin enselin azara, “Ki guivir igiar patamin itir puvatizim. Ezima bizir kam manmaghin na batogham?” Ezi ensel

an akam ikaragha kamaghin migei,
“Godin Duam ni bagh izeghti bar pin
itir Godin gavgavim ni avaragham.
Eghti borim Godin damazimin zueghti
me Godin Otarim a darigham. Bizitam
Godin aven kozir puvati. Nin anabam
Elisabet, a ghurigha, egha uaghan
navim adai. Me ghaze, an navim

asangan kogham, ezi an navir adasem
datirighin iakinir 6 plan tu.” Ezi Maria
kamaghin ensel ikara, “Ki Godin
ingangarir amizim. Ni mikemezir
moghira God bizibar na damu.” Ezi
ensel anetegha ghu.

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.

DESEMBA 26: SANTU STIVEN, MARTIR

1. RIT

Ap 6:8-10; 7:54-60

Akar dapanim: Ki Godin Nguibamin garima, a kuiaghiri.

Akar kam, an Aposelbar Ingangaribar Akinafarimin aven iti.

Ezi God guizbangira Stiven akuragha, egha apangkuvim ko gavgavim a ganingizima, a digavir kuram gamir araziba ko mirakelin araziba gumamazibar torimin a dagh amima a da otifi. Egha marazi dikavigha Stiven ko me akamin migirigiabar uari adosi. Me Judan God ko migeir dipenir mamin gumaziba, dipenir kamin ziam, Friman. Me Sairinin nguibamin gumaziba, ko Aleksandrian nguibamin gumaziba, ko Silisian Provins ko Esian Provinsin gumaziba. Me Stiven ko uari adosi. * Ezi Godin Duam fofozir aghuim isava Stiven ganingi. Kamaghin amizi, Judan gumaziba an akaba ko mikiman ibura.

Egha me kamaghin oregha, men navir averiaba a bagha bar ikuvigha egha a bagha uan ataribagh ivi. Ezi Godin Duam Stiven gizivazima, a kogha Godin Nguibamin Godin angazangarir gavgavimin gari, ezi Iesus Godin

agharir guvimin tughav iti. Ezi a kamaghin migei, "Ia Gan! Ki Godin Nguibamin garima, a kuiaghrizima Gumazibar Otarim Godin agharir guvimin tughav iti."

Ezi me kamaghin oregha pamtem diava ara, egha dafaribar uan kuaribav kongegha, egha ivemara a bagha zui. Egha a kurugha nguibar ekiamin azenan ghugha, egha maghirama dagiabar a ginifi. Egha akam a gasir darasi uan azenan azuir korotiaba suegha egha gumazir igiam, an ziam Solin dagarimningin a da arisi.*

Egha me dagiabar a ginivavira itima, Stiven God ko migei, "Ekiam Iesus, nan duam inigh." Egha a uan tevimning apirigha irigha egha pamtem dei, "Ekiam, men arazir kurar kam ginighnighan marki, a gin amadagh." A kamaghin mikemegha, egha areme.

Kar Godin Akam.

SAM

Sam 31:3-4, 6, 8, 16-17

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan duam isa nin dafarim gati.

Ni nan dimdiam baregh egh zuamira nan akuragh!

Ni dagiar ekiamin min na modogh.

Ni divazir gavgavimin min iki na ekiarughti, nan apaniba na abinan kogham. Guizbangira, ni uabi nan dagiar ekiamin min iti.

Ni nan divazir bar gavgavimin min iti, egha deragha na geghufi.

Ni uan iziar ekiam bangin, ni fomira mikemezi moghin, ki zui naghin, ni nan faragh mangi nan akua na geghuv.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan duam isa nin dafarim gati.

O Ikiavira Itir God, ki uan duam isa nin dafarim gati.

Ni guizin arazibagh amir God, egha ni nan akuragha ua na inigha gifa. Ni zurara nan apangkufi, kamaghin ki ni bagha bar akonge.

Guizbangira, bizir ikurar na bativiba, ni bar dar gari.

Egha nan navir averiamin aven itir osimtiziba, ni bar adagh fo.

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan duam isa nin dafarim gati.

Ki datirighin itir ikirimirir kam,
 ki a isa nin dafarim gati.
 Ni nan akuragh nan apanir nan agintizibar dafaribar ua na inigh. Ki nin
 ingangarir gumazim, ni uan guam na mituazi an angazangarim na gisirazi
 moghin, kamaghira ni bar na gifuegh nan boroghira iki.
 Ni zurara nan apangkuvighavira iti. Kamaghin, ni nan akurvagh!

Ia akam ikaragh: O Ekiam, ki uan duam isa nin dafarim gati.

WELKAMIM GUTNIUS

Aleluya, Aleluya.

Ekiam a God, egha deraghavirama en gara e geghufi. E Ekiamin ziamin an iziam
 fam.

Aleluya.

GUTNIUS

Mt 10:17-22

*Akar dapanim: Ia uari mikiman kogham. Puvati. Ian Afeziamin Duamra, ian akatoribar
 aghu mikimam.*

Ia, Krais Iesusin Akar Aghuir Matyu osirizim, a baragh.

Iesus kamagh migei, "Ia deraghvira
 uari bagh gan. Me ian suiragh, uan
 kaunselbar damazibar ia isi kotiam
 darighiva, egh uan God ko migeir
 dipenibar ia fozorogham. Egh me nan
 ziam bangin, ia iniva gavmanba ko
 atrivibar damazibar mangam. Egh ia
 akar aghuimin gun gumazir ekar kabav
 kim. Egh uaghan Kantrin Igharazibar
 Gumaziba, ia uaghan me mikim. Egh
 me ia inigh kotiamin mangitima ia
 atiating kamaghin nighnighan marki,
 'E migirigiar manatam damuam? O, e
 manmaghin men akaba ikarvagham?'
 Puvati. God uabi dughiar kamin ia
 mikimamin akaba ia daningam. Ia
 uari mikiman kogham, puvati. Ian

Afeziamin Duamra, ian akatoribar aghu
 mikimam.

Gumaziba uan aveghbuaba isi
 kot darighiva, egh me misoghiva
 arimighrisi me mikimam. Eghti
 afeziaba kamaghira uan boribar
 amuam. Eghti boriba uan afeziaba ko
 amebaba pazi me damuva, me misoghti,
 me arimighrisi, gumazibav kimam.
 Eghti gumaziba bar nan ziam bangin
 ian ikuvigham. Me bar paza ia damuti,
 eghti gumazamizir gavgavigh iki mangi
 dughiar abuananamin otoghamiba, God
 men akurvagham."

Kar, Krais Iesusin Akar Aghuim.